

Møtebok: Styret for Nord universitet (06.01.2016)

Styret for Nord universitet

Dato: 06.01.2016 kl 08.30

Sted: Møterom 3003, Campus Bodø

Til:

Vigdis Moe Skarstein

Reidar Bye

Aslaug Mikkelsen

Björg Tørresdal

Jens Schollin

Asbjørn Røiseland

Roar Tromsdal

Siv Almendingen, varamedlem

Elisabeth Suzen

Roald Jakobsen

Kjetil Fjellgaard

Andreas Hovd

Kaja Varem Aardal

Vigdis Moe Skarstein
styreleder

Saksliste

Vedtakssaker

1/16 Styrets konstituering og oppnevning av nestleder	3
2/16 Styrets forretningsorden	5
3/16 Styrets møteplan 2016	6
4/16 Budsjett 2016 Nord universitet	7
5/16 Nytt universitetsbibliotek: Videreføring samlede informasjonsress	62
6/16 Ansettelse av pro- og viserektorer ved Nord universitet	69
7/16 Revidering av Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ve	70
8/16 Mandat - læringsmiljøutvalget Nord universitet	92
9/16 Oppnevning av styrets klagenemnd ved Nord universitet	
1.1.2016 -	100
10/16 Oppnevning av skikkethetsnemnd ved Nord universitet 1.1.2016-1.1	107
11/16 Kvalitetssikringssystem for utdanning - Nord universitet	111
12/16 Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet	119
13/16 Opprettelse av AMU ved Nord universitet	147
14/16 Delegasjon av tilsettingsmyndighet til tilsettingsorganet for fa	149
15/16 Oppnevning av medlemmer til styret i Nord studentsamskipnad	156
16/16 Orienteringer til styret 6. januar 2016	162
17/16 Referater til styret 6. januar 2016	235

Arkivsak-dok. 15/04390-7
Saksbehandler Eva Helene Skaiaa

Saksgang

STYRETS KONSTITUERING OG OPPNEVNING AV NESTLEDER

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret for Nord universitet oppnevner Bjørg Tørresdal som styrets nestleder i perioden 01.01.2016 – 31.07.2019.

Bjørn Olsen
rektor

Saksframstilling:

Lov om universiteter og høyskoler § 9-6 syvende ledd, sier følgende: Styremøtene ledes av styreleder, eller i dennes fravær av den styret utpeker som møteleder.

Rektor vurderer det som nødvendig å oppnevne nestleder i tilfelle styreleder må melde forfall eller av andre årsaker ikke er tilgjengelig. Nestleder vil da også være møteleder ved styreleders fravær. Vedkommende bør være ekstern siden styrelederen er ekstern.

Rektor innstiller derfor på, i samarbeid med styreleder, å oppnevne Bjørg Tørresdal som nestleder.

Arkivsak-dok. 15/04390-8
Saksbehandler Eva Helene Skaiaa

Saksgang

STYRETS FORRETNINGSORDEN

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken ettersendes.

Bjørn Olsen
rektor

Arkivsak-dok. 15/05744-1
Saksbehandler Eva Helene Skaiaa

Saksgang

STYRETS MØTEPLAN 2016

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret for Nord universitet vedtar følgende datoer for styremøtene i 2016:

Tirsdag 9. februar (Levanger)
Tirsdag 8. mars (Bodø)
Tirsdag 26. april (Mo i Rana)
Onsdag 15. juni
Onsdag 7. september
Onsdag 26. oktober
Onsdag 14. desember

Bjørn Olsen
rektor

Arkivsak-dok. 15/01582-9
Saksbehandler Per Arne Skjelvik

Saksgang

BUDSJETT 2016 NORD UNIVERSITET

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret vedtar budsjettet for Nord universitet slik det fordeler seg på fakultet/faglige avdelinger og fellesadministrative enheter.

Budsjett 2016	UiN	HiNe	HiNT	Nord
Fakultet/avdelinger	358 384 857	68 350 000	270 279 000	697 013 857
Fellesavdelinger	283 965 652	63 237 000	232 841 000	580 043 652
Sum tildelt	642 350 509	131 587 000	503 120 000	1 277 057 509
Statsbudsjett 2016	628 649 428	132 087 000	485 813 000	1 246 549 428
Direkte videreformidlet	-2 013 000			-2 013 000
Inntekter/avsetninger	15 714 080	3 100 000	17 307 000	36 121 080
Saldert budsjett	-	-3 600 000	-	-3 600 000

2. Styret ber administrasjonen jobbe videre med et koordinert budsjett for Nord universitet basert på de underliggende enhetene med sikte på å fremme et nytt budsjett i mars, hvor samlede faglige satsinger tydeliggjøres.
3. Rektor gis fullmakt til å foreta justeringer av rammene ut fra endringer i endelig tildelingsbrev for 2016, herunder fordeling av stipendiatstillinger og strategiske midler.

Bjørn Olsen
rektor

Sammendrag

Ledelsens kommentar

Nord universitet

I kongelig resolusjon av 9. oktober 2015 ble det besluttet at Universitetet i Nordland (UiN), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Høgskolen i Nesna (HiNe) skal organiseres som ett universitet under navnet Nord universitet fra 1.1.2016. Sammenslåingen gir en rekke muligheter og utfordringer som vil prege det nye universitetet i budsjettåret 2016.

De tre institusjonene har i stor grad sammenfallende profiler. Universitetet i Nordland har i tråd med langtidsplanen for forskning og høyere utdanning over de siste årene spisset den faglige profilen mot tre profilområder: blå vekst, innovasjon og entreprenørskap, og velferd. Høgskolen i Nord-Trøndelag har oppvekst, helse og næring som profilsatsinger, og Høgskolen i Nesna har profilert seg innen helse, utdanning og IKT. Sammen skaper disse institusjonene noen av landets sterkeste fagmiljøer innen bioøkonomi (blå/grønn vekst), velferd (helse og utdanning), og innovasjon og entreprenørskap (næring), men også områder innenfor bl.a. kultur og medieområdet har potensiale for utvikling.

I fusjonsplattformen blir følgende kjennetegn ved Nord universitet fremhevet:

- Et nasjonalt tyngdepunkt innen bioøkonomi, med nærhet til over 40% av Norges kystlinje, og landets største landbruksregion
- Norges tredje største lærerutdanningsinstitusjon med tett på 3500 studenter
- Norges fjerde største sykepleierfaglig miljø med tett på 1300 studenter på bachelornivå
- Et solid profesjonsfaglig utdanning- og forskningsmiljø til og med Ph.d-nivå, som imøtekommer flere av landets største utfordringer i fremtiden
- Norges tredje største handelshøgskolemiljø, med en tydelig profil innenfor innovasjon og entreprenørskap, nordområdekunnskap og størst på MBA utdanninger i Norge
- 4 etablerte Ph.d utdanninger
- Internasjonalt orienterte fagmiljøer med etablerte fellesgrader og forskningssamarbeid med institusjoner blant annet i Russland, Ukraina og Slovakia.
- Nasjonalt ansvar for høyere utdanning og forskning innenfor sør- og lulesamisk språk og kultur
- Nærhet til samfunns- og arbeidsliv, gjennom tilstedeværelse i en flercampusmodell i Nordland og Nord-Trøndelag
- Ledende på fleksible utdanningstilbud
- Samlet sett nærmere 12.000 studenter og 1.200 ansatte.

Dette viser både hva som er unikt for det nye universitetet og hva som faller sammen med nasjonale satsninger og prioriteringer.

Ambisjonene til Nord universitet i de neste årene vil være knyttet til økt aktivitet innenfor doktorgradsområdene, og utviklingen innenfor profesjonsstudiene. Nord universitet vil få en betydelig lavere andel førstekompetente enn sammenlignbare institusjoner nasjonalt. Dette gir umiddelbart et stort behov for kompetanseheving. I det videre arbeidet med å styrke forskning og utdanning ved Nord universitet vil derfor kompetanseheving være det viktigste tiltaket i flere år fremover. Denne kompetansen må relateres til både forskning og utdanning, og knyttes til de definerte strategiske områdene for universitetet.

I tillegg til kompetanseløftet vil utvidelse av infrastrukturen bli en krevende finansiell utfordring fremover for Nord universitet.

Budsjett 2016

Inngangen til 2016 viser tre institusjoner med god økonomisk styring. Prognosene viser at 2015 samlet vil gi et betydelig overskudd på driften. Sammen med tidligere avsetninger og tildelte SAKS-midler gir dette et godt utgangspunkt for det krevende utviklingsarbeidet i 2016. Statsbudsjettet for 2016 gir Nord universitet en realvekst i rammene, og spesielt positivt er det at antallet stipendiatstillinger ser ut til å øke betydelig. Dette er en forutsetning for den faglige kompetansehevingen som Nord universitet står foran.

2016 er ikke et normalt budsjettår. Store deler av 2016 vil gå med til å definere og implementere den nye organisasjonen for det fusjonerte universitetet, og vi vet ikke i skrivende stund hvordan organisasjonen vil bli. Budsjettarbeidet i høst har derfor vært gjennomført som i et normalår, til tross for at dette ikke er tilfellet. Foreløpige budsjetttrammer er laget som om 2016 blir en videreføring av 2015, og de tre institusjonene har laget budsjetter hver for seg. Se vedlegg i saken for detaljer i de enkelte budsjettene.

Budsjettet er utarbeidet på grunnlag av beregnede rammer for statsbudsjettet 2016, og synliggjør de overordnede grepene som så langt er budsjettet i de tre institusjonene. Denne budsjettsaken må derfor betraktes som en underveisrapportering, hvor hovedhensikten er å etablere foreløpige budsjetttrammer for inngangen til 2016.

Samordning av de tre budsjettene vil skje i januar/februar, og et nytt revidert og samlet budsjett med tydelige faglige satsinger legges fram i styremøtet i mars. En åpningsbalanse som viser de samlede avsetningene i Nord universitet vil også bli lagt fram i dette styremøtet.

En kortfattet og skematisk oppstilling viser følgende rammer til fakultetene/avdelingene i 2016.

Budsjett 2016	UiN	HiNe	HiNT	Nord
Fakultet/avdelinger	358 384 857	68 350 000	270 279 000	697 013 857
Fellesavdelinger	283 965 652	63 237 000	232 841 000	580 043 652
Sum tildelt	642 350 509	131 587 000	503 120 000	1 277 057 509
Statsbudsjett 2016	628 649 428	132 087 000	485 813 000	1 246 549 428
Direkte videreformidlet	-2 013 000			-2 013 000
Inntekter/avsetninger	15 714 080	3 100 000	17 307 000	36 121 080
Saldert budsjett	-	-3 600 000	-	-3 600 000

Samlet er dette et ekspansivt budsjett med betydelig økte rammer for den faglige aktiviteten.

Kostnader knyttet til fusjonsarbeidet blir budsjettet i de ulike prosjektgruppene, og er ikke med i denne budsjettsaken. Prosjektarbeidet skjer på tvers av budsjettenhetene og de gamle institusjonene. Tildeling av ytterligere 4,0 mill. kroner i SAKS-midler etter vedtaket om fusjon med HiNT legges fram som sak i styremøtet i februar.

SAKSUTREDNING NORD UNIVERSITET (UIN)

Sak: Budsjett 2016

Saksbehandler: Per Arne Skjelvik/Unni Stensvik

Ledelsens kommentarer

I denne styresaken legges det fram forslag til fordeling av rammer for den ordinære virksomheten for 2016 for Nord universitet (UiNs andel).

Prognose 2015 og inntektsramme 2016

Prognosene for regnskapet i 2015 viser at universitetet har god økonomisk styring og det gjennomføres besparelser og effektivisering som gir økt handlingsrom i 2016. På sentralt nivå forventes det et underforbruk på ca 18 mill. kr ved utgangen av året

Alle fakultetene forventer å ha avsetninger og virksomhetskapital ved utgangen av 2015. Totalt viser prognosene at det ligger an til en økning i avsetningene på ca 21 mill. kroner. Mye av denne økningen skyldes SAKS-midler tildelt til fusjonen.

Underforbruk i 2015, tidligere avsetninger og tildelte SAKS-midler gir et godt utgangspunkt for det krevende utviklingsarbeidet i 2016.

I forslag til Statsbudsjett er tidligere UiN tildelt 628,6 mill. kr. Totalt er dette en økning på 6,8 % i forhold til budsjettforslag (blå bok) for 2015. Statsbudsjettet for 2016 gir en realvekst i rammene, og spesielt positivt er det at antallet stipendiatstillinger ser ut til å øke betydelig. Dette er en forutsetning for den faglige kompetansehevingen som Nord universitet står foran.

Budsjettprosessen

Store deler av 2016 vil gå med til å definere og implementere den nye organisasjonen for Nord universitet, og vi vet ikke i skrivende stund hvordan organisasjonen vil bli. Foreløpige budsjetttrammer er laget som om 2016 blir en videreføring av 2015, og de tre institusjonene har laget budsjetter hver for seg. Dette betyr at det er ordinær drift som er budsjettet for 2016.

I arbeidet med budsjettet har det vært ønskelig å finne rom for ambisjonene som er uttrykt fra fakultetene og fellesavdelingene, fortrinnsvis ved bruk av tildelte rammer gjennom Statsbudsjettet. I det detaljerte budsjettarbeidet ser vi det imidlertid ikke som mulig å legge frem et budsjett uten noe bruk av forventet resultat fra 2015. Budsjett 2016 er derfor saldert med bruk av 1,7 mill. kr av avsetninger.

Det fremlagte forslaget til budsjetttrammer for 2015 ligger innenfor tildeling fra KD og bruk av kjent inntektsramme. Dette betyr at frie avsetninger kan brukes til å bygge opp reserver for å møte fremtidige husleieforpliktelser og investeringer.

Forslag til rammer for 2016

Med bakgrunn i den etablerte budsjettmodellen foreslås følgende budsjettammer for 2016:

Fakultetene:	358,4 mill. kroner (10,1% økning)
Fellesavdelinger:	252,5 mill. kroner (1,6% økning)
Særskilte tiltak og investeringer:	31,5 mill. kroner (15,3% økning)
Sum budsjettammer:	642,4 mill. kroner (6,9% økning)

Samlet er dette et ekspansivt budsjett med betydelig økte rammer for den faglige aktiviteten, mens veksten innen fellesavdelingene holdes på et beskjedent nivå.

Fakultetene

Fakultetene er styrket økonomisk på flere områder utover endringer i uttelling i finansieringsmodellen:

- Faglig oppbygging/professorprogram for å styrke doktorgradsprogrammene med til sammen 10 stillinger.
- Særskilte midler til kompetanseoppbygging mot 5-årig masterutdanning for grunnskolelærere – 5 mill. kroner.
- Annen faglig satsing på 3,2 mill. kroner.
- Fakultetene får en økning på 13 stipendiatstillinger, hvorav 7 er midlertidige stillinger for en periode og 6 er varige tildelinger. De nye stillingene er ikke fordelt mellom fakultetene.
- Budsjettforslaget omfatter ytterligere 50 nye stipendiatstillinger knyttet til lærerutdanning. Disse er ikke fordelt mellom institusjonene.
- I tillegg ligger det 50 nye stipendiatstillinger til de nye universitetene i budsjettforliket. Vi kan sannsynligvis forvente å få ca 1/3-del av stipendiatstillingene fra budsjettforliket.
- Vi har fått 10 nye studieplasser PPU i foreløpig tildelingsbrev 2016, disse er også tildelt utviklingsmidler.
- Refusjon av sykepenges vil fra 2016 bli fordelt ut til det enkelte fakultet/avdeling i sin helhet. Dette er en betydelig styrking av fakultetenes rammer, og gir mindre byråkrati og bedre muligheter for langsiktig planlegging av faglig aktivitet i fakultetene.
- TDI-modellen er innført for nye prosjekter i 2015. Den gir mindre tilbakeføring til felles av indirekte kostnader og styrker dermed også fakultetenes rammer.

Fellesavdelingene inkl. strategiske midler

Det er lagt inn 6,0 mill. kr i strategiske midler som er disponible for styret, dette er en økning på 1,0 mill. kr fra 2015.

I fellesadministrasjonen er det satt av midler for nye læringer på 1 mill. kroner ut over etablert nivå fra 2015.

Investeringer

Investeringsbudsjettet er på 20 mill. kroner som dekkes over tildelt ramme. I tillegg foreslås det bruk av 11 mill. kroner av underforbruk 2015 fra fellesadministrasjonen og fellesposter, totalt 31 mill. kroner i investeringer i 2016. De meldte ønskene er på vel 42 mill. kroner. Til sammenligning ble det i 2015 avsatt kr 26,5 mill. kroner.

INNHALDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING OM BUDSJETTET OG RAMMER	5
1.1. Situasjonen ved utgangen av 2015	5
1.2. Inntektsramme 2016	5
2. STATSUDSJETTETS FØRINGER FOR 2016	6
3. BUDSJETTPROSESSEN OG PRINSIPPER	8
3.1. Budsjettprosess	8
3.2. Budsjettmodellen	9
3.4. Stipendiater/ post doc stillinger	9
3.5. Nye studieplasser	10
3.6. Studieportefølje og studiepoengproduksjon	10
4. FORESLÅTTE TILDELINGER FOR 2016	12
5. FAKULTETSVISE BUDSJETT OG VURDERINGER	14
5.1. Handelshøgskolen i Bodø (HHB)	14
5.2. Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV)	15
5.3. Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA)	15
5.4. Profesjonshøgskolen (PHS)	16
6. FELLESADMINISTRASJONEN	18
6.1. Sentral ledelse, markeds og informasjonsavdelingen	18
6.2. Studieavdelingen	19
6.3. Personal- og organisasjonsavdelingen	19
6.4. IT-avdelingen	19
6.5. Bibliotek	19
6.6. Økonomi/Drift/Renhold/Trykkeri/Husleie/ Strøm	19
7. STRATEGISKE SATSINGER OG SÆRSKILTE TILTAK	20
8. INVESTERINGER	21
8.1. Utstyrsmidler HHB 3,0 mill. kr	22
8.2. Investerings- og utstyrsmidler FBA 5,0 mill kr	22
8.3. Investerings- og utstyrsmidler PHS 2,5 mill. kr	22
8.4. IT investeringer 5,0 mill. kr	23
8.5. Bibliotek 2,0 mill. kr	23
8.6. KOLT 0,7 mill. kr	23
8.7. Nybygg, ombygging, inventar, undervisningsutstyr mv 7,8 mill. kr	23
8.8. Investeringer til byggetrinn 6A 5,0 mill. kr	23

Saksutredning

Sak: Budsjett 2016

1. INNLEDNING OM BUDSJETTET OG RAMMER

1.1. Situasjonen ved utgangen av 2015

Det er utarbeidet prognoser for 2015 for alle fakultet og fellesavdelingene. Prognosene er spesielt viktige for fellesavdelingene, fordi eventuelt over- eller underforbruk ikke videreføres til den enkelte enhet for kommende år. Prognosene for fellesavdelingene og ufordelte midler viser at det forventes et underforbruk på ca 17,7 mill. kr ved utgangen av 2015. Av dette går 11 mill. kr til investeringer i 2016 ut over ramme, og 1,7 mill. kr til å saldere budsjett 2016. Resten er frie midler som øker ubunden avsetning ved utgangen av 2015. På fakultetsnivå forventer ett av fakultetene å ha en drift innenfor bevilgningen eller med økning av avsetninger, mens resten vil bruke avsetninger i 2015. Alle fakultetene forventer å ha avsetninger og/eller virksomhetskapital ved utgangen av 2015.

1.2. Inntektsramme 2016

Nord universitet utarbeider utkast til budsjett for 2016 før endelig tildeling fra Kunnskapsdepartementet foreligger ved årsskiftet 2015/2016. Beregningene nedenfor tar kun hensyn til foreløpig kjente tall fra forslag til Statsbudsjett. Det foreslås at rektor får fullmakt til å innarbeide de endringer som kommer iht. ramme gjennom vedtak av endelig budsjett.

I forslag til Statsbudsjett (og foreløpig tildelingsbrev 2016, studieplasser PPU) er UiN og HiNe tildelt 760,7 mill. kr. UiNs andel av denne inntektsrammen er beregnet til 628,6 mill. kr. Budsjettet er generelt justert med 2,9 % for lønns- og prisvekst. Totalt er det en økning på 6,8 % for UiN i forhold til budsjettforslag (blå bok) for 2015.

Resultatet for 2015 vil påvirke disponibel ramme for 2016. Konsekvensene av resultatene for fakultetene vil være et ansvar for fakultetene å håndtere, både med positivt og eventuelt negativt resultat. Resultat for fellesavdelingene forutsettes avsatt på note 15, og vil deretter bli disponert i forhold til særskilte satsninger.

2. STATSBUDDSJETTETS FØRINGER FOR 2016

Kunnskapsdepartementet reviderte målstrukturen for universitet og høyskoler i 2015 for å tydeliggjøre regjeringen sine mål og prioriteringer, og for å forenkle målstrukturen. Departementet legger til grunn at sektormålene skal være langsiktige og gi en ramme som institusjonene kan utvikle egne strategier og planer innenfor. Sektormålene for 2016 er de samme som for 2015.

I tillegg til sektormålene fastsetter departementet nasjonale styringsparametre til sektormålene på områder der institusjonene skal være spesielt oppmerksomme på hvordan resultatene utvikler seg. De nasjonale styringsparameterne er ikke heldekkende for resultater som bidrar til at sektoren når sektormålene, men viser hvilket resultatområde departementet vil være særlig opptatt av i styringen av sektoren. De nasjonale styringsparametrene vil i utgangspunktet også være flerårige, men kan endres på bakgrunn av risikovurderinger.

Kunnskapsdepartementet har etter dialog med sektoren revidert de nasjonale styringsparametrene som skal gjelde fra 2016. Et prinsipp som ligger til grunn for endringene, er at datagrunnlaget for alle styringsparametrene skal være tilgjengelig i nasjonale databaser eller gjennom nasjonale målinger. Alle styringsparametrene, med unntak av kandidattall, er satt opp som forholdstall slik at resultatene kan sammenlignes over tid og mellom institusjoner det er relevant å sammenligne. For kandidattall har departementet fastsatt måltall for enkelte utdanninger på hver institusjon. Noen av styringsparametrene inngår også som indikatorer i finansieringssystemet. Departementet tar forbehold om at det kan komme enkelte justeringer eller presiseringer i tildelingsbrevet. I tillegg gjelder det fortsatt at statlige universitet og høyskoler skal fastsette egne mål og styringsparametre for virksomheten. Disse skal bygge opp under målene som er satt for hele sektoren, og vise hvilken profil og utviklingsstrategi den enkelte institusjonen har. Departementet viser til at det er satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Det er en forutsetning at aktuelle institusjoner tar hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten.

I St. meld. 18 (2014–2015) Konsentrasjon for kvalitet, foreslo regjeringen at hovedtrekkene i finansieringssystemet blir ført videre. Det ble varslet at regjeringen ville komme tilbake til endringer i resultatindikatorene i forslag til statsbudsjett for 2016. Regjeringen foreslår følgende endringer i resultatindikatorene i finansieringssystemet fra 2017, jf. Prop 1 S (2015–2016):

- Ny indikator for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) blir innført. Indikatoren får lukket budsjetttramme.
- Ny indikator for antall uteksaminerte kandidater blir innført. Indikatoren får åpen budsjetttramme.
- Indikatoren for antall doktorgradskandidater blir ført videre, og får åpen budsjetttramme.

- EU-indikatoren blir utvidet til å gjelde alle inntekter fra EU, dvs. inkludert bl.a. utdanningssamarbeid og interregionalt samarbeid. Indikatoren får fortsatt lukket budsjetttramme.
- Beregning av publiseringspoeng i publiseringsindikatoren blir justert. Indikatoren får fortsatt lukket budsjetttramme.

Alle endringene blir innført med virkning fra og med 2017. Insentivstyrkene vil bli ført videre på om lag samme nivå som i dag. Departementet tar sikte på at incentivet for utvekslingsstudenter blir styrket og at utveksling gjennom Erasmus+ får særlig høy vekt. Regjeringen tar sikte på at incentivstyrken for indikatorene studiepoeng, kandidater og utveksling blir satt slik at den samlede uttellingen for studiepoeng, kandidater og utveksling i 2017 blir på samme nivå som uttellingen ville ha vært dersom dagens system med bare studiepoeng og utveksling hadde blitt videreført. Insentivstyrken, dvs. satsene på indikatorene, vil bli fastsett i statsbudsjettet for 2017 på grunnlag av oppnådde resultat i 2015.

Hovedpunktene fra statsbudsjettet i 2016 (UiNs andel).

- Totalt kap. 260/post 50 er UiN tildelt 628,6 mill. kr. (inkl. PPU)
- Økningen er på 40,2 mill. kr (6,8%) fra 2015. (inkl. PPU)
- Tilsvarende økning i 2015 var på 6,1%.

Endringer:

- Konsekvensjustering nye studieplasser 2015 – 2,1 mill. kr
- Konsekvensjustering rekrutteringsstillinger 2015 – 7,6 mill. kr
- Nye rekrutteringsstillinger 2016 – 5,1 mill. kr, 7 av 13 stillinger er midlertidige
- Positiv uttelling utdanningsinsentiver med 4,7 mill. kr
- Positiv uttelling forskningsinsentiver med 0,8 mill. kr
- 10 nye studieplasser PPU i foreløpig tildelingsbrev 2016 - 0,7 mill. kr
- Drift av Centre for High North Logistics – 5,1 mill. kr
- Lønns- og priskompensasjon med 17,3 mill. kr med 2,9%
- Avbyråkratisering/ effektivisering – reduksjon på kr 3,0 mill. kr
- Ingen endring i finansieringsmodellen i 2016
- 50 stipendiatstillinger til den nye lærerutdanningen er ikke fordelt
- 50 stipendiatstillinger tildelt i budsjettforhandlingene er ikke fordelt
- 150 mill. kr til SAKS-midler for hele sektoren

3. BUDSJETTPROSESSEN OG PRINSIPPER

3.1. Budsjettprosess

Hovedaktivitetene knyttet til budsjettprosessen har vært som følger:

Dato	Aktivitet
17.06.2015	Styresak: Foreløpig budsjettramme 2016
24.06.2015	Budsjettbrev nr. 1 - detaljer om budsjettramme og budsjettprosess
Medio juli 2015	Agresso planlegger åpnes for budsjettering 2016
7.10.2015	Statsbudsjettet fremlegges
14.10.2015	Budsjettbrev nr. 2 utsendt med endringer etter fremlegg av statsbudsjett
30.10.2015	Frist for leveranse av detaljbudsjett fra fakultetene og fellesavdelingene
Uke 46 og 47 - 2015	Budsjettmøter med fakultet og fellesavdelinger
15.12.2015	Ferdigstillelse av styresak budsjett 2016
7.12.2014	IDF møte
5.-6.1.2016	Styrebehandling av budsjett 2016
xx.12.2015	Endelig tildelingsbrev fra KD
xx.1.2016	Internt tildelingsbrev til fakultetene/ enhetene

Budsjettet for 2016 er utarbeidet på grunnlag av foreløpig tildelt inntektsramme i statsbudsjettet. Følgende prinsipper er brukt for å foreslå et budsjett for 2016:

- I budsjettbrev 1 ble det beregnet rammer til fakultetene og fellesadministrasjonene/fellesposter i henhold til produksjon i 2014 og beregnet prisvekst. Trekk for avbyråkratisering og effektivisering ble fordelt mellom fakultetene og fellesadministrasjonen i forhold til andel av ramme.
- I budsjettbrev 2 ble budsjettrammene tilpasset statsbudsjettet og oppdaterte økonomiske prognoser. Nye stipendiatstillinger for 2016 er ikke fordelt på fakultetene.
- Lønnsoppgjøret 2015 er korrigert fullt ut i rammen. Det er foretatt en avsetning for lønnsoppgjøret for 2016 på totalt 6,5 mill. kr. Det er vanskelig å forutsi hva det samlede lønnsoppgjør vil utgjøre for 2016. Det legges til grunn at eventuelt lønnsoppgjør utover avsetning må dekkes inn av det enkelte fakultet/ avdeling i felles.
- En gjennomgang av inntektssiden både fra ordinære salgsinntekter og tilbakeføring av indirekte kostnader som er beregnet på prosjektsiden, samt ulike refusjoner som går til budsjettsaldering, gir samlet forventet inntekt på 14 mill. kr i 2016. Innføring av TDI-modellen med mindre tilbakeføring til felles av indirekte kostnader gir en noe større usikkerhet angående budsjetterte inntekter i 2016.

Inntekter og kostnader fra eksternt finansiert virksomhet er ikke innarbeidet i budsjett 2016. Eksternt finansiert virksomhet har ulike finansieringskilder. De viktigste inntektskildene her er Norges Forskningsråd (NFR), DA midler, Nordland Fylkeskommune, og ulike øvrige statlige og offentlige institusjoner, Sparebank 1 Nord-Norge og øvrige bidrag fra næringslivet. Finansieringen er gitt både som gaver, bidrag og gjennom ren oppdragsvirksomhet. Gjennom flere år har UiN bygd opp den eksternt finansierte virksomheten. Ekstern finansiert virksomhet gir et mulig avhengighetsforhold som blir krevende å kompensere dersom det skulle oppstå vesentlige endringer. Samtidig vurderes det å være et stort potensial fremover i økt eksternt finansiert virksomhet

I slutten av desember mottar Nord universitet (UiNs andel) endelig tildelingsbrev fra KD, og på bakgrunn av dette vil det bli utarbeidet et endelig tildelingsbrev internt ved Nord universitet.

3.2. Budsjettmodellen

Ved UiN har rammestyring vært et bærende ansvars- og ledelsesprinsipp. Rammestyring er kombinert med overordnet kontroll over utviklingen med tilstrekkelig langsiktighet i planleggings- og analysearbeidet. Det har i liten grad vært brukt institusjonsgjennomgripende tiltak for å sikre omstilling, da dette i henhold til rammestyring er et ansvar for det enkelte fakultet. Det har heller ikke vært behov for større omstillingsprosesser.

Budsjettrammene er fremkommet etter vedtatt intern budsjettmodell. Dette betyr at fakultetene er korrigert for endring i studiepoengproduksjon, inn/utveksling av studenter, nye studieplasser, forskningsproduksjon, og lønnskorrigerings. Rammene for fellesavdelingene er fremkommet gjennom realbudsjettering og vurdert mot organisatoriske endringer og interne prioriteringer.

Dagens budsjettmodell for UiN gir styret muligheter for å gjøre eksplisitte føringer og bevilgninger ut fra strategiske målsettinger. Budsjettet for 2016 inneholder forslag om 6 mill. kroner til strategiske satsninger ut over finansieringsmodellens struktur. Det foreslås at rektor får fullmakt til å beslutte tildelingen av denne strategiske potten.

3.4. Stipendiater/ post doc stillinger

Universitetet er for 2016 tildelt 61 ordinære stipendiatstillinger og 2 post doc stillinger over ordinær ramme. Dette er en økning på 13 stillinger, hvorav 7 er midlertidige stillinger for en periode og 6 er varige tildelinger. Tilsettingstidspunktet for nye stillinger er 3. tertial 2016. De nye stillingene er ikke fordelt mellom fakultetene. Ressurser blir ikke tildelt før stillingene er tilsatt. Tildeling skjer også etter fastsatte rammer ut fra normal avlønning for stipendiater og post doc stillinger. Budsjettforslaget omfatter ytterligere 50 nye stipendiatstillinger knyttet til lærerutdanning og etablering av en femårig masterutdanning for grunnskolelærere.

I tillegg ligger det 50 nye stipendiatstillinger til de nye universitetene i budsjettforliket. Vi forventer å få ca 1/3-del av stipendiatstillingene fra budsjettforliket, og noen i tillegg knyttet til lærerutdanning. Det foreslås at rektor gis fullmakt til å fordele alle de nye stillingene.

Til informasjon er fordeling av stillingene for 2015 og forslag 2016 og antall besatte stillinger pr 1.10.2014 og pr 1.10.2015 vist i tabell nedenfor. Antall besatte stillinger viser antall årsverk som er tilsatt. Enkelte av stipendiatene er i deltidsstillinger så tallene viser ikke et fullstendig bilde.

	Stipendiaters forslag stillinger 2016	Stipendiaters tildelte stillinger 2015	Besatte stillinger pr 1.10.2015 (tall hentet fra DBH - kode 1017,1378)	Besatte stillinger pr 1.10.2014 (tall hentet fra DBH - kode 1017,1378)
HHB	12	12	16,8	18
PHS	13	13	11,75	12
FBA	10	10	14	9
FSV	13	13	19	13,9
ufordelt	13			
Totalt	61	48	61,55	52,9

Post.doc stillingene er ikke med i oversikten over.

Det er et mål å knytte minst 20-25 stipendiaters til hver doktorgradsutdanning. Dette vil skje både med midler over ordinær statsbevilgning og fra eksterne kilder. Det er også studenter på doktorgradsprogrammene som er tilsatt på andre institusjoner, slik at tallene ovenfor ikke viser hvor mange som faktisk er på programmet.

3.5. Nye studieplasser

UiN ble tildelt 20 nye studieplasser i sykepleie fra høsten 2015 i revidert nasjonalbudsjett 2015. I tillegg har vi fått 10 nye studieplasser til PPU i foreløpig tildelingsbrevet 2016, disse er også tildelt utviklingsmidler. Oversikten nedenfor viser den økonomiske fordelingen for 2016 i forhold til den samlede tildelingen av nye studieplasser.

Nye studieplasser fra 2016 og videreført fra 2015	
Studie	PHS
20 nye studieplasser sykepleie, RNB 2015	1 242 000
10 nye studieplasser PPU inkl. utvikl.midler, Statsbudsjett 2016	553 750
Sum	1 795 750

3.6. Studieportefølje og studiepoengproduksjon

Godkjenning av etablering av nye studier og studieporteføljen ble tatt opp som egne saker på styremøtet i november.

Framlegg fra fakultetene om fagportefølje og opptak for studieåret 2016/2017 vil sammen med tiltak for å styrke gjennomstrømning og studiepoengproduksjonen danne et godt

grunnlag for universitetets virke som utdannings- og forskningsinstitusjon i det kommende studieåret. For fakultetene er det avgjørende at det oppnås tilstrekkelig studiepoengproduksjon gjennom samlet opptakstall og gjennomstrømmingsgrad. Studier som eventuelt viser seg ikke å rekruttere nok studenter, må kompenseres gjennom økt opptak til andre studier.

Tabellen nedenfor viser utvikling i faktisk studiepoengproduksjon målt i heltidsekvivalenter¹ og prognose for inneværende år. Produksjonen er egenfinansierte studier, som også er grunnlag for finansieringsmodellen. Det er foretatt en grov beregning på effekt for budsjettet for 2017², og samlet sett kan det forventes en bedre situasjon i forhold til uttelling i studiepoengproduksjon hvis prognosen slår til.

Egenfinansiert poengproduksjon									
Avdeling/Fakultet	2011 DBH	2012 DBH	2013 DBH	2014 DBH	2015 DBH + prognose	2016 prognose	endring 2014 til 2015	% vis endring 2014 til 2015	Beregnet endring kr budsjett 2017
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	151,6	176,9	183,1	199,6	218,2	232,6	18,6	9,3 %	762 600
Fakultet for samfunnsvitenskap	897,8	898,8	837,7	927,7	982,1	1001,0	54,4	5,9 %	2 230 400
Handelshøgskolen i Bodø	783,6	834,2	884,1	971,2	960,1	987,3	-11,1	-1,1 %	-455 100
Profesjonshøgskolen	1426,1	1338,1	1396,9	1320,1	1362,3	1398,0	42,2	3,2 %	1 730 200
UIN	3259,0	3248,1	3301,8	3418,6	3522,7	3618,9	104,1	3,0 %	4 268 100
Registerte egenfinans heltidsekvivalenter UIN	4822,5	4732,3	4778,2	4902,4	5150,43				

For fakultetene er det viktig å bruke prognosene aktivt som verktøy for styre mot 2017. Tallene viser at det er FSV, PHS og FBA som kan få en bedring i sine rammer for budsjettåret 2017, mens HHB kan få en mindre reduksjon.

¹ Heltidsekvivalenter tilsvarer antall 60 studiepoengsenheter som er produsert. Den enkelte student har varierende studiepoengproduksjon i løpet av et år. Dette måltallet tilsvarer derfor ikke antall studenter.

² Ut over produksjonen ovenfor er det registrert noen studiepoeng på felles som ikke er inkludert i fremstillingen ovenfor.

4. FORESLÅTTE TILDELINGER FOR 2016

Med bakgrunn i de prinsipper som er valgt for budsjettutarbeidelsen foreslås følgende budsjettrammer for 2016.

Alle tall i 1000	Forslag ramme 2016	Ramme 2015	Endring fra 2015 til 2016	% endring
HHB	86 669	79 023	7 647	9,7 %
FSV	69 658	63 065	6 594	10,5 %
FBA	58 474	54 765	3 709	6,8 %
PHS	127 210	121 090	6 120	5,1 %
Nye stipendiater ikke fordelt	2 678	-	2 678	
Strategiske midler styret	6 000	5 000	1 000	20,0 %
Etter og videreutdanning av lærere	2 550	2 550	-	0,0 %
HNLC helårsvirkning	5 145	-	5 145	
Sum fakultetene	358 385	325 493	32 892	10,1 %
	-	-	-	
Sentral ledelse	24 555	15 223	9 333	61,3 %
Studie og forskning	34 821	40 870	-6 049	-14,8 %
Personal	15 560	14 453	1 107	7,7 %
Økonomi	32 359	32 486	-127	-0,4 %
Husleie og strøm	106 670	112 100	-5 430	-4,8 %
IT	19 231	17 568	1 664	9,5 %
Bibliotek	17 657	15 911	1 746	11,0 %
Byggetrinn 6A og 6B	1 650	-	1 650	
Totalt fellesavdelinger	252 504	248 611	3 893	1,6 %
Særskilte tiltak	4 962	4 650	312	6,7 %
Lønnsoppgjør 2016	6 500	4 000	2 500	62,5 %
Investering/Utstyr	20 000	18 000	2 000	11,1 %
Totalt UiN	642 351	600 753	41 597	6,9 %
Tildelt ramme	628 649	588 464	40 185	6,8 %
Andel av ramme til HiNe og HiN	-2 013	-1 954	-59	3,0 %
Inntekter/ refusjoner mv.	14 000	14 000	-	0,0 %
Disponibelt fra forrige år	1 714	-	1 714	
Saldert budsjett 2016	-	-243	243	

Samlet er dette et ekspansivt budsjett med betydelig økte rammer for den faglige aktiviteten, mens veksten innen fellesavdelingene holdes på et beskjedent nivå.

Fakultetene er styrket økonomisk på flere områder utover endringer i uttelling i finansieringsmodellen, se oppstilling side 2 under ledelsens kommentar.

Forklaringene til endringene fra 2015 til 2016 fremgår under den enkelte enhet. For det enkelte fakultet er det en oppgave å prioritere innenfor totalbudsjettet og utarbeide et endelig detaljbudsjett for 2016. For fellesavdelingene er budsjettet basert på reelle behov, og disponeres i stor grad til felleskostnader eller særskilte tiltak. Omdisponering her skal være særskilt godkjent av rektor eller den rektor bemyndiger.

5. FAKULTETSVISE BUDSJETT OG VURDERINGER

5.1. Handelshøgskolen i Bodø (HHB)

Rammen for 2016 til HHB foreslås til:

	Budsjett 2015 Tildelingsbrev /disponerings skriv	Videreført ramme inkl. stip og lønnsoppgjør og trekk	Ny aktivitet og faglig oppbygging	Uttelling produksjon	Sum budsjetttramme 2016	Endring fra 2014 til 2015	Forslag investerings budsjett	% endring
HHB	79 022 607	79 428 348	3 080 000	4 161 060	86 669 408	7 646 801	3 000 000	9,68 %

Ut fra forhold som gir uttelling i finansieringsmodellen er det i forhold til budsjetttramme 2016 gjort følgende endringer for HHB (4,2 mill):

- Studiekomponent økning med 3,9 mill. kr
- Forskningskomponent økning med 0,3 mill. kr
- Utvekslingsstudenter reduksjon med 0,1 mill. kr

For ny aktivitet og faglig oppbygging er det gjort følgende endringer for HHB (3,1 mill):

- Kompensasjon frikjøp tidligere rektor 1,1 mill. kr
- Strategisk tildeling Bachelor i Nautikk 1 mill. kr
- 2 professorer med halvårsvirkning 1 mill. kr, utløses ved tilsetting og videreføres i 2017 med helårsvirkning.

Etter samlede endringer/justeringer foreslås rammen for HHB totalt sett økt med 7,6 mill. kr til 86,7 mill. kr fra 2015 til 2016. Dette utgjør en prosentvis endring på 9,7 %.

Det er i tillegg gjort endringer i fordelingen av refusjon sykepenges, slik at fakultetet får tilført hele refusjonen fra 2016, dette utgjør anslagsvis 0,1 mill. kr for HHB.

Den eksternt finansierte aktiviteten for HHB er budsjettert med prosjekter for omtrent 35 mill. kr., inklusive egeninnsats.

Foreløpige prognoser for 2015 viser at fakultetet har en reduksjon i studiepoengproduksjonen på ca 11 heltidsekvivalenter, noe som kan slå ut med anslagsvis 0,5 mill. kr i redusert ramme for 2017.

5.2. Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV)

Rammen for 2016 til FSV foreslås til:

	Budsjett 2015 Tildelingsbrev /disponerings skriv	Videreført ramme inkl. stip og lønnsoppgjør og trekk	Ny aktivitet og faglig oppbygging	Uttelling produksjon	Sum budsjettramme 2016	Endring fra 2014 til 2015	Forslag investerings budsjett	% endring
FSV	63 064 550	63 567 926	2 300 000	3 790 367	69 658 293	6 593 743	-	10,46 %

Ut fra forhold som gir uttelling i finansieringsmodellen, er det i forhold til budsjettramme 2016 gjort følgende endringer for FSV (3,8 mill.):

- Studiekomponent økning med 4,1 mill. kr
- Utvekslingsstudenter økning med 0,1 mill. kr
- Forskningskomponent reduksjon med 0,4 mill. kr

For ny aktivitet og faglig oppbygging er det gjort følgende endringer for FSV (2,3 mill):

- 50% stilling teknisk kompetanse journalistikk 0,3 mill. kr.
- Særskilt tildeling for å styrke det statsvitenskapelige fagmiljøet 1 mill. kr.
- 2 professorer med halvårsvirkning 1 mill. kr, utløses ved tilsetting og videreføres i 2017 med helårsvirkning.

Etter samlede endringer/justeringer foreslås rammen for FSV totalt sett økt med 6,6 mill. kr til 69,7 mill. kr fra 2015 til 2016. Dette utgjør en prosentvis endring på 10,5 %.

Det er i tillegg gjort endringer i fordelingen av refusjon sykepenges, slik at fakultetet får tilført hele refusjonen fra 2016, dette utgjør anslagsvis 0,6 mill. kr for FSV.

Den eksternt finansierte aktiviteten er budsjettert med omtrent 9 mill. kr i 2016.

Foreløpige prognoser for 2015 viser en forventet økning i studiepoengproduksjonen med 54,4 heltidsekvivalenter, noe som kan slå ut med anslagsvis 2,2 mil. kr i økt ramme i 2017.

5.3. Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA)

Rammen for 2016 til FBA foreslås til:

	Budsjett 2015 Tildelingsbrev /disponerings skriv	Videreført ramme inkl. stip og lønnsoppgjør og trekk	Ny aktivitet og faglig oppbygging	Uttelling produksjon	Sum budsjettramme 2016	Endring fra 2014 til 2015	Forslag investerings budsjett	% endring
FBA	54 765 442	56 222 025	2 000 000	251 976	58 474 001	3 708 559	5 000 000	6,77 %

Ut fra forhold som gir uttelling i finansieringsmodellen, er det i forhold til budsjettramme 2016 gjort følgende endringer for FBA (0,3 mill.):

- Studiekomponent økning med 0,8 mill. kr
- Utvekslingsstudenter reduksjon med 0,2 mill. kr
- Forskningskomponent reduksjon med 0,3 mill. kr

For ny aktivitet og faglig oppbygging er det gjort følgende endringer for FBA (2 mill):

- Oppbygging av fagkompetanse bachelor i dyrepleie 1 mill. kr.
- 2 professorer med halvårsvirkning 1 mill. kr, utløses ved tilsetting og videreføres i 2017 med helårsvirkning.

Etter samlede endringer/justeringer foreslås rammen for FBA totalt sett økt med 3,7 mill. kr til 58,5 mill. kr fra 2015 til 2016. Dette utgjør en prosentvis endring på 6,8 %.

Det er i tillegg gjort endringer i fordelingen av refusjon sykepenges, slik at fakultetet får tilført hele refusjonen fra 2016. Dette utgjør anslagsvis 0,5 mill. kr for FBA.

Den eksternt finansierte aktiviteten er budsjettert med 25 mill. kr i 2016.

Foreløpige prognoser for 2015 viser en forventet økning i studiepoengproduksjonen med 18,6 heltidsekvivalenter, noe som kan slå ut med anslagsvis 0,8 mil. kr i økt ramme i 2017.

5.4. Profesjonshøgskolen (PHS)

Rammen for 2016 til PHS foreslås til:

	Budsjett 2015 Tildelingsbrev /disponerings skriv	Videreført ramme inkl. stip og lønnsoppgjør og trekk	Ny aktivitet og faglig oppbygging	Uttelling produksjon	Sum budsjettramme 2016	Endring fra 2014 til 2015	Forslag investerings budsjett	% endring
PHS	121 090 299	121 299 577	8 795 750	(2 885 505)	127 209 822	6 119 523	2 500 000	5,05 %

Ut fra særskilte forhold som gir uttelling i finansieringsmodellen, er det i forhold til budsjettramme 2016 gjort følgende endringer for PHS (-2,9 mill):

- Studiekomponent reduksjon med 4 mill. kr
- Utvekslingsstudenter økning med 0,1 mill. kr
- Forskningskomponent økning med 1 mill. kr

For ny aktivitet og faglig oppbygging er det gjort følgende endringer for PHS (8,8 mill):

- Nye studieplasser 2016 og videreføring fra 2015 økning med 1,8 mill. kr
- Særskilte midler til kompetanseoppbygging 5 mill. kr. (5-årig master)
- 4 professor/1. amanuensis stillinger med halvårsvirkning 2 mill. kr, utløses ved tilsetting og videreføres i 2017 med helårsvirkning.

Etter samlede endringer/justeringer foreslås rammen for PHS totalt sett økt med kr 6,1 mill. kr til 127,2 mill. kr fra 2015 til 2016. Dette utgjør en prosentvis endring på 5 %.

PHS vil få en andel av den økte rammen knyttet til ekstra midler for å øke kapasiteten til å gi etter- og videreutdanning for lærere. Den endelige størrelsen på dette er ikke avklart.

Det er i tillegg gjort endringer i fordelingen av refusjon sykepenges, slik at fakultetet får tilført hele refusjonen fra 2016, dette utgjør anslagsvis 1,1 mill. kr for PHS.

Den eksternt finansierte aktiviteten er budsjettert med 15 mill. kr.

Prognoser for studiepoengproduksjonen for 2015 viser en forventet økning på 42,2 heltidsekvivalenter fra 2014 til 2015, noe som kan slå ut med anslagsvis 2,0 mill. kr. i økt ramme i 2017.

6. FELLESDADMINISTRASJONEN

For fellesadministrasjonen er det ikke utarbeidet noen budsjettfordelingsmodell. I budsjettet foreslås det en samlet ramme for hele fellesadministrasjonen på kr 252,5 mill. kr, noe som er en økning på 1,6 %.

Innledningsvis har det vært utarbeidet detaljbudsjett med videreføring av dagens drift med tilpasninger i forhold til besluttede tiltak og innføring av nye systemer mv. Forpliktelser i forhold til husleie og øvrige langsiktige avtaler er realbudsjettert. I budsjettprosessen fremmet også fellesavdelingene ønsker om nye tiltak. Kravene i statsbudsjettet om avbyråkratisering og effektivisering har blitt fordelt på avdelingene etter andel ramme i 2015. Dette innebærer besparelser på totalt 0,9 mill. kr.

Fellesadministrasjonen har ansvaret for ivaretagelsen av universitetets store faste forpliktelser. Dette gjelder særlig husleie, men også øvrige driftskostnader som strøm, renhold, generell drift og IKT. Dette er dels store poster, men i hovedsak er de forutsigbare.

Nedenfor presenteres tallbudsjettet etter endringer på bakgrunn av reell budsjettering av faste kostnader. Endret inntektsramme er synliggjort for de enkelte enhetene.

Statusen som universitet krever oppfyllelse av økte krav gitt av NOKUT og andre myndighetsorganer. Universitetet er også mer internasjonalt rettet i sin virksomhet, og ambisjonene er fortsatt økt internasjonalisering. Dette krever også mer ressurser. Arbeidet med studentrekruttering, markedsføring og kommunikasjon med tilpassede web-løsninger er også et prioritert område for 2016. IKT-løsninger/systemsiden for de administrative funksjonene er løpende under utvikling.

Den samlede utviklingen for fellesavdelingene vurderes som nødvendig for å følge den faglige oppbyggingen som har vært prioritert, og det er behov for å utvikle de strategiske og administrative aktivitetene ved universitetet.

6.1. Sentral ledelse, markeds og informasjonsavdelingen

Sentral ledelse består i 2016 av rektorat, direktorat og markeds- og kommunikasjonsavdelingen. Totalt foreslås det at sentral ledelse for 2016 får en samlet tildeling på 24,6 mill. kr. Dette gir en økt ramme med 9,3 mill. kr (61,3%) sammenlignet med budsjettåret 2015. Ca 6,4 mill. kr av denne økningen skyldes flytting av aktivitet fra studie- og forskningsavdelingen til sentral ledelse, i hovedsak for studentrekruttering. Nye tiltak/aktivitet i 2016 er knyttet til fusjonen og spesielt aktivitet knyttet til markeds og kommunikasjonsavdelingen.

6.2. Studieavdelingen

Studie- og forskningsavdelingen omfatter studieadministrasjonen, studentservice, internasjonalisering, forskning, KOLT, karrieresenteret og studiestedsadministrasjonen for Mo og Stokmarknes. Totalt foreslås det at Studie- og forskningsavdelingen for 2016 får en samlet tildeling på 34,8 mill. kr. Dette gir en redusert ramme med 6 mill. kr (14,8%) sammenlignet med budsjettåret 2015. Det er flyttet aktivitet til sentral ledelse med ca 6,4 mill. kroner. Ny aktivitet i avdelingen er knyttet til digital eksamen og medlemskap i kompetansenettverk for studenters suksess.

6.3. Personal- og organisasjonsavdelingen

Personal- og organisasjonsavdelingen omfatter også arkivfunksjonen. Totalt foreslås det at Personal- og organisasjonsavdelingen for 2016 får en samlet tildeling på 15,6 mill. kr. Dette gir en økt ramme med 1,1 mill. kr (7,7%) sammenlignet med budsjettåret 2015. Ny aktivitet i avdelingen er knyttet til klargjøring av gammelt arkiv før avlevering til sentralt arkiv, og avsetning til kompensasjon for nye lærlinger på 1 mill. kr. ut over etablert nivå fra 2015.

6.4. IT-avdelingen

Budsjettet i IT-avdelingen er utarbeidet på bakgrunn av videreføring av dagens drift med økte lisenskostnader mv. Totalt foreslås det at IT-avdelingen for 2016 får en samlet tildeling på 19,2 mill. kr. Dette gir en økt ramme med 1,7 mill. kr (9,5%) sammenlignet med budsjettåret 2015.

6.5. Bibliotek

Biblioteket har hovedaktiviteten på Campus Bodø, men har også ansatte på studiestedene Mo og Stokmarknes. Totalt foreslås det at biblioteket for 2016 får en samlet tildeling på 17,7 mill. kr. Dette gir en økt ramme med 1,7 mill. kr (11%) sammenlignet med budsjettåret 2015. Ny aktivitet i avdelingen er knyttet til økt litteraturbehov pga. nye studier.

6.6. Økonomi/Drift/Renhold/Trykkeri/Husleie/ Strøm

Økonomiavdelingen omfatter økonomiadministrasjonen, drift, renhold og trykkeri. I tillegg er ansvaret for strøm- og husleiebudsjettet lagt til enheten. Totalt foreslås det at avdelingen (utenom husleie og strøm) for 2016 får en samlet tildeling på 32,3 mill. kr. Dette gir en redusert ramme med 0,1 mill. kr (0,4%) sammenlignet med budsjettåret 2015.

For husleie og strøm foreslås det for 2016 en samlet tildeling på 106,6 mill. kr. Dette gir en redusert ramme med 5,4 mill. kr (4,8%) sammenlignet med budsjettåret 2015. Det er lagt inn generell prisøkning på eksisterende kontrakter, men en av husleiekontraktene med Statsbygg er fornyet med redusert kostnad.

7. STRATEGISKE SATSINGER OG SÆRSKILTE TILTAK

Det er lagt inn 6,0 mill. kr i strategiske midler som er disponible for styret, dette er en økning på 1,0 mill. kr fra 2015. Det er ikke besluttet detaljert hva de skal benyttes til. Eksempler på aktuelle områder for bruk av strategiske midler er kompetansemidler, nye studier, realisering av infrastrukturtiltak, egeninnsats i forskningsprosjekt mv. Rektor får fullmakt til å avgjøre endelig disponering av strategiske midler.

Oversikten under viser utviklingen av strategiske midler og særskilte tiltak gjennom de siste årene, og med forslag til budsjett for 2016.

	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Webplattform	1 900 000	1 500 000					
Forskningsutvalg - fellestiltak	1 500 000	2 500 000	2 500 000	1 500 000	1 500 000	1 770 000	1 882 000
Forskningsutvalg - fakultetene				1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Studentvelferd	1 380 000	1 480 000	1 280 000	1 280 000	1 480 000	1 480 000	1 680 000
Universitetsetablering, frie midler	1 000 000						
Etikknettverk	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Kvinnenettverk	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Frie midler styret	150 000	150 000	150 000				
Organisasjonsmidler					500 000	270 000	270 000
Sum særskilte midler	6 060 000	5 760 000	4 060 000	3 910 000	4 610 000	4 650 000	4 962 000
Strategiske midler styret				5 000 000	5 000 000	5 000 000	6 000 000
Sum strategiske midler styret				5 000 000	5 000 000	5 000 000	6 000 000

8. INVESTERINGER

I budsjettprosessen melder fellesavdelingene og fakultetene inn prioriterte behov. For 2016 var de samlede meldte behov på ca 42,6 mill. kr. Dette er ca 4,1 mill. kr over meldte behov for 2015.

Investeringsbudsjettet er etter en konkret vurdering i forhold til de samlede rammene foreslått til kr 31 mill. Til sammenligning ble det i 2015 avsatt kr 26,5 mill. Det foreslås at 20 mill. kr av investeringene dekkes over tildelt ramme. Resterende investeringer på 11 mill. kr foreslås dekket av avsetning fra resultat 2015 fra fellesadministrasjon og fellesposter.

Det totale investeringsnivået i 2016 er høyt på grunn av flere spesielle forhold:

- Byggetrinn 6A
- Bærbare pc'er
- FBA bygg/HMS

Det overordnede prinsippet for investeringer er at kostnader ut over kr 30.000 til teknisk utstyr, inventar, undervisningsutstyr, kontorutstyr osv budsjetteres av fellesadministrasjonen, men at den enkelte enhet er ansvarlig for å melde inn behov innen gitt frist i november måned. Fakultetene vil også kunne prioritere å gjennomføre investeringer innenfor egen ramme. Romsituasjonen er prekær og det er uklart om det må iverksettes ytterligere akutttiltak på bygningssiden for å ha tilstrekkelig areal for den samlede aktiviteten.

Generelt vurderes investeringsbudsjettet som krevende for 2016. Endelig disponering og detaljprioritering av investeringsmidlene må skje i dialog med ledelsen, men følgende hovedområder foreslås prioritert:

Fak/avd	Investeringer 2016	Investerings behov	Investeringsramme 2016
HHB	Sum investeringsønsker HHB	3 000 000	3 000 000
FSV	Journalistutdanning	150 000	0
PHS	Sum investeringer PHS	3 763 000	2 500 000
FBA	Sum investeringsønsker FBA	11 509 000	5 000 000
IT	Sum investeringsønsker IT	5 120 000	5 000 000
Bibliotek	Sum investeringsønsker Bibliotek	3 200 000	2 000 000
Kolt	Sum investeringsønsker Kolt	1 170 000	670 000
Byggetrinn 6A	Kontormøbler/kopi/IT, andre møbler, nettverk etc	5 000 000	5 000 000
Felles	Sum økonomi/drift	9 727 600	7 830 000
Totalt	Totalt	42 639 600	31 000 000
Ramme	Ramme 2016	20 000 000	20 000 000
Behov	Behov ut over ramme/bruk av avsetning	22 639 600	11 000 000

De ulike investeringspostene er nærmere omtalt nedenfor.

8.1. Utstyrsmidler HHB 3,0 mill. kr

HHB har meldt inn investeringsønsker til programvare og utstyr, innredning/tilpasning av lokaler og opplæring/sertifisering av fagstab knyttet til maritime studier.

8.2. Investerings- og utstyrsmidler FBA 5,0 mill kr

FBA har fremlagt investeringsønsker på ca 11,5 mill. kr som er innenfor fakultetets eget ansvarsområde. Ut over dette foreligger ønsker for investeringer og vedlikehold som er knyttet til bygningsmessige og ombygningsmessige investeringer.

Det vurderes ikke som mulig å iverksette alle de ønsker som foreligger fra FBA. Det er en utfordring at fakultetet har den mest avanserte og mest ressurskrevende infrastrukturen. Investeringene ved FBA har tidligere skjedd med stor grad av involvering av ulike aktører og finansieringskilder.

Driften til FBA krever ellers et spesielt HMS-fokus, hvor fakultetet må ivareta og forholde seg til mange lovpålagte krav fra tilsynsmyndighetene (arbeidstilsynet, mattilsynet, fiskeridirektoratet, veterinærmyndighet og forsøksdyrutvalget).

FBA foreslås tildelt 5 mill. kr i utstyrsmidler for 2016, noe som er en økning av tildelingen fra 2015 med 0,5 mill. kr. Det forutsettes at FBA foretar nærmere prioriteringer etter dialog med ledelsen. Arbeidet med annen ekstern finansiering må videreføres, samt at det på forskningsprosjekter må sikres reell belastning av infrastrukturkostnader og mulig salg av tjenester. Tilknyttede kostnader som ombyggingskostnader må også prioriteres og ses i sammenheng med samlede avsatte midler, se nedenfor.

I tillegg til de 5 mill. kr som foreslås direkte til FBA, foreslås det også investeringer på fellesområdet som dekker bygg som FBA benytter.

8.3. Investerings- og utstyrsmidler PHS 2,5 mill. kr

PHS har meldt inn investeringsønsker på 3,8 mill. kr. Ønskene er bla innenfor følgende områder:

- Oppjustering av testlab idrett (olympiatoppen)
- Vedlikehold utstyr til idrettsseksjonen
- ALS simulator (førstehjelp)
- Suppleringsutstyr til master i sykepleie
- Utstyr til praksissal
- Fleksible utdanningstilbud

Det foreslås at PHS tilføres en ramme på 2,5 mill. kr til investeringer. Prioriteringen av utstyrsmidler til PHS sees i sammenheng med meldte behov, og endelig disponering forutsettes å skje i samråd med ledelsen. For PHS understrekes behov for gode samarbeidsløsninger i forhold til praksisfeltet, dette gjelder særlig i forhold til sykepleierutdanningene.

8.4. IT investeringer 5,0 mill. kr

IT-avdelingen har meldt et investeringsbehov på 5,1 mill. kr. i 2016. Den største posten vil være utskiftning av bærbare pc'er. Investeringsvalg må ses i sammenheng med langsiktig strategi for Nord universitet.

8.5. Bibliotek 2,0 mill. kr

For 2016 er det meldt et behov for investeringer til møbleringsplan/ombygging i biblioteket på kr 3 200 000.

8.6. KOLT 0,7 mill. kr

For 2016 er det meldt et investeringsbehov på 1,2 mill. kr fra KOLT.

8.7. Nybygg, ombygging, inventar, undervisningsutstyr mv 7,8 mill. kr

Det er et mål å tilby en av landets beste undervisnings- og forskningslokalteter, både i forhold til studenter og ansatte. I løpet av 2016 vil vi jobbe videre med planmessige infrastrukturtiltak, og investeringsbehovene må ses i sammenheng med de overordnede grep i forhold til infrastruktur.

Gjennomgangen av behovene viser at det samlet for ansvarsområdet som ligger under økonomi/felles er meldt behov for nærmere 9,7 mill. kr. Behovene er innenfor et bredt spekter:

- Ombygging og tilpasning av areal både for studenter og ansatte
- Inventar generelt
- HMS tiltak og system
- FBA særskilte bygningsmessige tilpasninger
- Fornying av AV utstyr

Endelig disponering av midler til nybygg, ombygging, inventar og utstyr må skje etter en nærmere prioritering i ledelsen. Totalt avsettes 7,8 mill. kr til formålet.

8.8. Investeringer til byggetrinn 6A 5,0 mill. kr

Det er meldt behov for investeringer til kontormøbler/kopi/IT, andre møbler, nettverk etc for 5 mill. kr.

Budsjettforslag 2016 nåværende Høgskolen i Nesna

Budsjettforslaget fra nåværende HiNe baserer seg på andel av tildelt ramme til UiN gjennom KD's «Orientering om forslag til statsbudsjett for universitet og høgskolar»:

	UiN	HiNe	Ufordelt	Samlet
Saldert budsjett 2015	588 464	130461		718 925
Konsekvensjustering nye stip 2015	7 573			7 573
Kompensasjon for pris og lønn (2,9%)	17 285	3 783		21 068
Nye rekrutteringsstillinger			5066	5 066
Videreføring CHNL	5 145			5 145
Trekk avbyråkratisering	-3 043	-675		-3 718
Trekk samordning statlige innkjøp			-32	-32
RNB Nye studieplasser sykepleie	2 070			2 070
Resultatbasert uttelling studieproduksjon	4 685	-1527		3 158
RBO - forskningskomponent	781	44		825
Beregnet statsbudsjett 2016	622 960	132 087	5 034	760 080
Økning fra 2014	34 496	1 626		41 155
	5,9 %	1,2 %		5,7 %

Rammen på 132.087.000 kroner fordeles på budsjettenheter som er nyopprettet fra 01.01.2016 i økonomisystemet ved Nord Universitet. Tabellen viser også hvilke budsjettenheter ved nåværende Høgskolen i Nesna som inngår i de nye budsjettnumrene, samt budsjett 2015.

Budsjettenhet	Budsjettenhet	Beskrivelse	Budsjett	Budsjett
Nord universitet	HiNe		2015	2016
190	1*- 41*-442*	Styret/rektor og felles		
	4420	Lønn	4 454 000	3 900 000
	4100	Drift, leie el.,	29 790 000	29 790 000
	1*-442*		1 582 000	1 050 000
191	4410	Bibliotek		
		Lønn	2 357 000	2 310 000
		Drift	840 000	850 000
192	443*	Øk/pers, og renhold		
		Lønn	7 670 000	7 300 000
		Drift	476 000	490 000

193	444*	Studieadministrasjon		
		Lønn	8 141 000	6 890 000
		Drift	3 832 000	3 850 000
194	445*	IT/AV- drift		
		Lønn	2 328 000	2 320 000
		Drift	4 482 000	4 487 000
195	21*	Inst. for IKT (IFI)		
		Lønn	7 015 000	7 600 000
		Drift	398 000	450 000
196	24*	Inst. for sykepleie (IFS)		
		Lønn	7 564 000	7 100 000
		Drift	781 700	850 000
197	28*	Inst. for lærerutd. (IFL)		
		Lønn	46 815 000	45 000 000
		Drift	1 819 000	1 900 000
198	2815	GLU	2 800 000	2 850 000
199	2830	BLU	2 550 000	2 600 000
Sum			135 694 700	131 587 000

Tildelt (beregnet) ramme fra KD			130 461 000	132 087 000
Budsjettert inntekter			4 800 000	3 100 000
Trukket ut midler til styret				-500 000
Til fordeling			135 261 000	134 687 000
Saldert budsjett				3 600 000

Kort oversikt kostnader og inntekter knyttet til hvert enkelt budsjettområde:

190

- Lønn til rektor, direktør, BOA-adm og arkivansatte.
- Reise-, kurs-, seminar- og driftskostnader
- FoU-administrasjon

- Refusjoner/tilskudd til studentsamskipnaden
- Husleie og el-kostnad for alle leieforhold, inkludert Campus Helgeland, der 1.1 mill kroner av husleien dekkes av bevilgning fra KD gjennom UiN.
- Her ligger også salgs- og leieinntekter, samlet ca 1.2 mill kroner
- Undervisningsutstyr og inventar inkludert service og vedlikehold

191

- Lønn til 4 ansatte ved biblioteket
- Reiser og drift
- Bøker, tidsskrifter, søketjenester

192

- Lønn 7 ansatte i økonomi-/personalseksjonen og 7 renholdere i hel- og delstillinger
- Renholdsmidler og –utstyr
- Tjenestereiser, seminar, kurs, andre personalkostnader
- Velferdstjenester, HMS, gaver til ansatte etc

193

- Lønn 11 ansatte i studieadministrasjonen
- Eksamen, inkludert sensurering og eksamensvakter
- Tjenestereiser, kurs, seminarer, andre personalkostnader
- Porto, kontorrekvisita, papir, trykningsutgifter
- Internasjonalisering
- Markedsføring, rekruttering, profilering
- Konsulentttjenester

194

- Lønn 4 ansatte ved IKT-drift
- Tjenestereiser, seminar, kurs, andre personalkostnader
- Uninett tjenesteavgift, vederlag kopinor, databaseabonnement
- Telefon og andre datatjenester
- Leie datatjenester, programvare
- Kjøp av data- og AV-utstyr, inkludert service og vedlikehold

195

- Lønn 11 ansatte ved Institutt for IKT (IFI)
- Eksterne sensorer
- Tjenestereiser, kurs, seminarer, andre personalkostnader
- IKT hard- og software inkludert service og vedlikehold
- Konsulentttjenester

196

- Lønn 12 ansatte (inkl 3 i delstilling) ved Institutt for sykepleierutdanning (IFS)
- Eksterne sensorer
- Timelærere og gjesteforelesere
- Tjenestereiser, seminar, kurs, andre personalkostnader
- Forbruks-, undervisnings- og annet driftsmateriell
- Studentpraksis

197

- Lønn 70 ansatte (64 årsverk) ved Institutt for lærerutdanning (IFL)
- Eksterne sensorer
- Timelærere og gjesteforelesere
- Tjenestereiser, seminar, kurs, andre personalkostnader
- Undervisnings-, forbruks- og driftsmateriell for flere fagseksjoner

- Driftsmidler FoU

198

- Refusjon av studentpraksis/øvingsundervisning ved grunnskolelærerutdanningen
- Arrangement av kurs og seminarer
- Reise-/bokostnader studenter i praksis
- Tjenestereiser undervisning og praksisbesøk

199

- Refusjon av studentpraksis/øvingsundervisning ved barnehagelærerutdanningen
- Arrangement av kurs og seminarer
- Reise-/bokostnader studenter i praksis
- Tjenestereiser undervisning og praksisbesøk

Kommentar til budsjettforslag 2016:

Rammen på 131 587 000 kroner vil bidra til å opprettholde nivået på de aktivitetene som er planlagt for 2016 når det gjelder igangsatte og planlagte studier, men tar ikke høyde for eventuelle nye studier, investerings- og/eller omstillingskostnader, eller andre satsinger.

I forhold til vedtatt budsjett 2015 har HiNe oppnådd innsparinger på lønn, som i budsjettforslaget for 2016 medfører en reduksjon på 3,9 mill kroner. Det er ikke lagt opp til ytterligere reduksjoner av antall ansatte i 2016.

Planen for 2015 la opp til en maksimal innsparing på 6,25 mill kroner. Dette inkluderte nedbemanningen innen kunsthagene (musikk og drama), noe som ikke ble iverksatt med bakgrunn i planen om videre satsing innen disse områdene i det nye Nord Universitet.

Det er ikke lagt inn avsetninger i rammen. Avsetningen, som per 31.12.2014 var 5,3 mill kroner vil høyst sannsynlig vokse, men prognosen er foreløpig noe usikker.

Regnskapsrapporten for 2. tertial 2015 viser en økning i avsetningene med 4,9 mill til 10,2 mill kroner per 31.08.15.

Det er lagt inn 3.1 mill kroner i inntekter fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA). Inntekter fra slik virksomhet vil føre til noe økte kostnader, men også bidra til å dekke allerede budsjettet lønn der det er ledig kapasitet i fagseksjoner.

For 2015 er det budsjettet med 4,8 mill kroner i BOA-inntekter.

- Nord universitet Trøndelag -
(under etablering)

BUDSJETT 2016

- intern fordeling av tildelt bevilgning i henhold til foreløpig tildelingsbrev fra
Kunnskapsdepartementet

Saksframlegg til styresak
Høgskolen i Nord-Trøndelag 10.12.15
Nord universitet 16.12.15

Innhold

1. Budsjettildeling – kommentarer til rammen fra Kunnskapsdepartementet	3
Høgskolen i Nord-Trøndelag blir Nord universitet fra 1. januar 2016	3
Rammen fra Kunnskapsdepartementet 2016.....	3
Kandidatmåltall for 2016	4
Rekrutteringsstillinger (stipendiater).....	5
2. HiNTs budsjettfordelingsmodell	5
3. Budsjettets ramme	6
4. Fordeling av rammen.....	6
5. Budsjettfordelingsmodellen – fordeling av budsjett 2016.....	7
Strategiske og øremerkede prioriteringer (15.170.000,- 3,1% (3,3%)).....	8
Infrastruktur (96.835.000,- 19,9% (20,7%))	9
Gjennomføring av studier (234.616.000,- 48,3% (45,8%))	9
Måltall	9
Korreksjon av ulik årsverkskostnad	10
Refusjon av praksiskostnader	10
Forskning og utvikling (FOU) (34.655.000,- 7,1% (6,4%))	10
Stipendiater.....	11
FoU ved fagavdelingene.....	11
FoU sentralt avsatt.....	11
Administrative tjenester (103.924,- 21,4 (21,3%))	12
Investeringer (17.920.000,- 3,7% (2,7%))	12
6. Eksternaktivitet.....	13
7.Langtidsplan	14
8. Konsekvensvurderinger – avdelingene.....	16
Trafikklærerutdanning.....	16
Avdeling Næring, Samfunn og Natur	16
Avdeling for helsefag	17
Avdeling for lærerutdanning	18
9. Tabellvedlegg:	19
Tabell 9: Fordeling av bevilgning for 2016	19
Tabell 10: Modul 3 gjennomføring av studier fordelt på avdelingene.....	19
Tabell 11: Spesifikasjon av strategiske- og øremerkede midler 2016 del 1 av 2 (hovedtall og andeler til ulike fagenheter).....	20
Tabell 11: Spesifikasjon av strategiske- og øremerkede midler 2016 del 2 av 2 (hovedtall gjentatt fra del 1 og andeler til ulike formål)	21
Tabell 12: Oversikt studiepoengproduksjon i 2009-2015	22
Tabell 13: Studiepoengproduksjon pr. kostnadsklasse	22
Tabell 14: Beregnet verdi av måltall og resultatkomponenten 2016	23

1. Budsjettildeling – kommentarer til rammen fra Kunnskapsdepartementet

Høgskolen i Nord-Trøndelag blir Nord universitet fra 1. januar 2016

I kongelig resolusjon av 9. oktober 2015 ble det besluttet at Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT), Universitetet i Nordland (UiN) og Høgskolen i Nesna (HiNe) skal organiseres som ett universitet under navnet Nord universitet fra 1.1.2016. Sammenslåingen gir en rekke muligheter og utfordringer som vil prege det nye universitetet i budsjettåret 2016.

Budsjett- og regnskapsmessig gjennomføres fusjonen mellom Høgskolen i Nesna og universitetet i Nordland 1. januar 2016. Vi vil bruke 2016 til å innfusjonere HiNT's budsjett og regnskap med virkning fra 1. januar 2017.

Budsjettet ved HiNT vil således i 2016 utgjøre en andel av Nord universitet sitt samlede budsjett. Nord universitet vil i et overgangså (2016) budsjettmessig og regnskapsmessig bestå av *Nord universitet Trøndelag* (tidligere Høgskolen i Nord-Trøndelag) og *Nord universitet* (tidligere Høgskolen i Nesna og tidligere Universitetet i Nordland).

Rammen fra Kunnskapsdepartementet 2016

Den samlede finansiering av høgskolen er sammensatt av to hovedelementer, bevilgning fra Kunnskapsdepartementet og ekstern finansiering gjennom bidrags- og oppdragsaktivitet. Bevilgning fra Kunnskapsdepartementet gitt i *foreløpig tildelingsbrev 2016* viser en tildeling til HiNT på 486 millioner kroner til lønn, drifts- og investeringsformål. Bevilgningen kan deles opp i 4 hovedkomponenter – som vist i tabellen under:

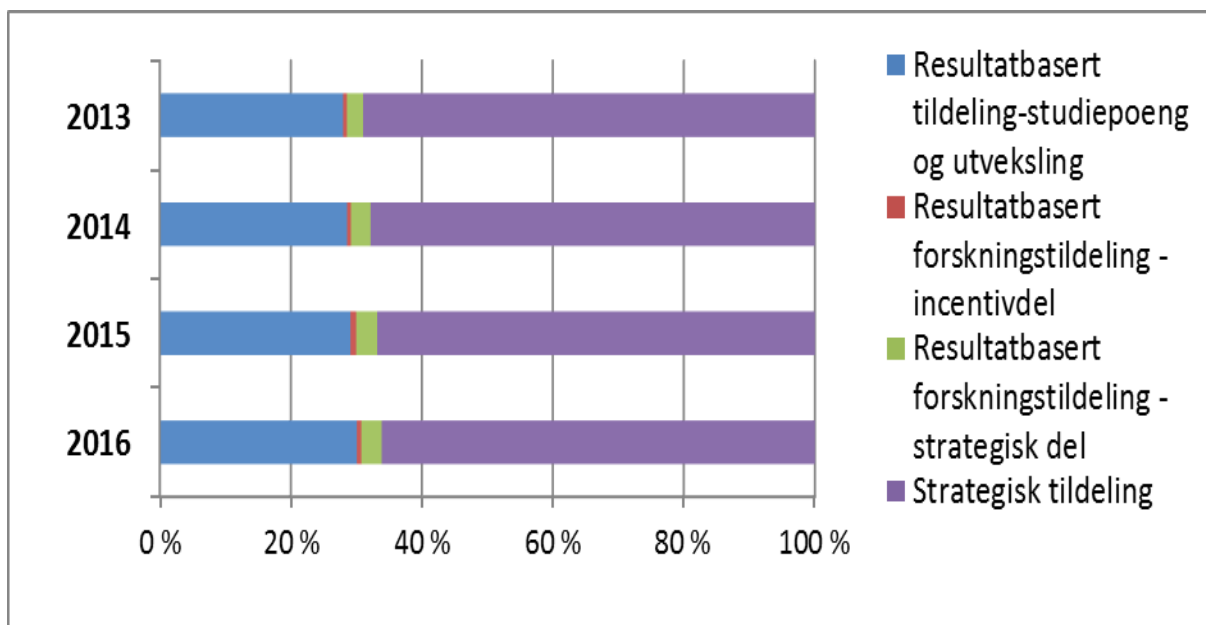
	2016	2015	2014	2013
-Resultatbasert uttelling utdanningsincentiver	145 778'	134 423'	124 487'	114 876'
-Resultatbasert uttelling forskningsincentiver	3 310'	4 051'	2 504'	2 398'
-Forskningstildeling - rekrutteringsstillinger	15 128'	14 701'	13 020'	10 090'
-Konsekvensjusteringer; nye studieplasser	1 035'	1 459'	2 767'	2 799'
-Strategisk tildeling	320 562'	307 814'	295 411'	283 237'
Sum HiNT	485 813'	462 448	438 188'	413 400'
Endring %	4,9 %	5,5%	6,0 %	4,9 %

Tabell 1: Finansiering de siste 4 år – tall i tusen kroner

Budsjettsaken viser den interne fordelingen av drifts- og investeringsmidler etter vedtatt fordelingsmodell. Det er tallstørrelsene i foreløpig tildelingsbrev (Kunnskapsdepartementet oktober 2015) som fordeles. Endelig tildelingsbrev mottas ved HiNT ultimo desember, og kan medføre endringer i rammen. Det påpekes at den eksterne virksomheten vil gi oss et høyere aktivitetsnivå enn tildelingsbrevet gir rom for. Den eksterne aktiviteten antas i 2016 å utgjøre mer enn 40 millioner kroner.

Departementets tildelingsmodell innebærer et fokus på resultatoppgjør ved at deler av bevilgningen (ca. 30 %) er resultatbasert (se tabell 2 under), mens resten (ca. 70 %) er basert på historiske tildelinger (geografi, porteføljesammensetning, størrelse osv).

Framstillingen nedenfor viser de ulike bevilgningskomponentene som prosent av totalbevilgningen for de fire siste årene:

Tabell 2: Prosentvis fordeling av finansieringskomponenter

Resultatkomponenten gjennom **resultatbaserte utdanningsincentiver** øker som følge av økt studiepoengproduksjonen og økt uttelling gjennom utvekslingsstudenter, se tabell 12 for utvikling studiepoengproduksjon i HiNT siste år.

Vår bevilgning gjennom utvekslingsstudenter endres i 2016 som følge av en reduksjon fra 29 (2013) til 21 (2014) kandidater.

Uttelling gjennom **resultatbaserte forskningsincentiver** er redusert med 741' kroner og utgjør i 2016 3.310' kroner. Denne reduksjonen kommer først og fremst gjennom at HiNT reduserer antall publiseringspoeng fra 90 til 70, og en reduksjon i antall doktorgradskandidater (samarbeidskandidater). Her fikk vi uttelling gjennom 5 samarbeidskandidater ett år tilbake, og 2 i tildelingsbrevet for 2016.

Derimot øker HiNT sin uttelling på midler fra Forskningsrådet og regionale forskningsfond med 1 million kroner.

Forskningstildeling – rekrutteringsstillinger balanserer med 15 stipendiatstillinger.

Den strategiske tildelingen øker med 13 millioner kroner fra 2015.

- Kompensasjon for pris- og lønnsvekst (2,9 %).
- Økning på 1 million kroner som følge av videreføring av nye studieplasser i revidert nasjonalbudsjett 2015.
- Reduksjon på 21' kroner som følge av oppretting av en enhet for samordning av statlige innkjøp.
- Reduksjon på 2,4 millioner kroner som tiltak for avbyråkratisering og effektivisering.

Kandidatmåltall for 2016

Departementet innførte fra 2014 kandidatmåltall for helse- og lærerutdanningene. Dette er utdanninger der det er kritisk at samfunnets behov imøtekommes. Kandidatmåltallene angir et minstekrav til antall uteksaminerte kandidater HiNT skal ha. Kandidatmåltallene er identiske med tallene angitt for 2014 og 2015.

Studium	Kandidatmåltall
Helsefagutdanningene	
Farmasiutdanning, 3 år	21
Sykepleierutdanning	169
Vernepleierutdanning	30
Lærerutdanningene	
Barnehagelærerutdanning	51
GLU 1-7	48
GLU 5-10	32
PPU og PPU-Y	74
Faglærerutdanning	21

Tabell 3: Kandidatmåltall for 2016

Rekrutteringsstillinger (stipendiater)

Rekrutteringsstillinger er en del av forskningskomponenten i tildelingsbrevet. HiNT har fra og med 2010 hatt 14 stipendiatstillinger, og fra 2015 15 stipendiatstillinger. Tildelingen er beregnet til 15 millioner kroner, og skal dekke lønn, sosiale utgifter, driftsutgifter og administrasjon. Ved intern fordeling av midlene overføres beløp til avdelingene der vi har «finansielt aktive» stipendiater.

2. HiNTs budsjettfordelingsmodell

HiNTs budsjettfordelingsmodell ble omarbeidet og justert, jfr. Styresak 53/2012. Endringene ble innarbeidet første gang fra budsjettåret 2013. I budsjett 2016 er disse vedtatte prinsippene videreført.

Til modellvedtakets Punkt 2; budsjettfordelingsmodellen vektlegger fra 2013 måltall 50% og produksjon 50%.

Fordelen med måltall er at systemet blir forutsigbart og stabiliserende. En av begrunnelsene for kvalitetsreformen var at systemet med måltall var konserverende og bidro lite til nyskaping og utvikling. Mange samles om at fordelen med å styre etter faktisk produksjon er at dette gir de riktige insentivene til å utnytte ressursene på en best mulig måte, og at det bidrar til forbedring og videreutvikling av studietilbudene. De enkelte lærestedene har innført styringssystemer med forskjellige varianter hvor man kombinerer styring etter faktisk produksjon og styring etter måltall.

HiNTs modell forener disse styringsperspektivene, og vi har valgt å vektlegge produksjon noe mer enn Kunnskapsdepartementets fordelingsmodell som gir 60% gjennom strategisk tildeling (måltall) og 40% uttelling for gjennomførte studier (produksjon).

Til modellvedtakets Punkt 3; plassering av utdanningene innen teater, spill og trafikk er videreført med intern plassering i en kostnadsklasse ett nivå over departementets kostnadsklasse, som det har ligget siden vedtak i 2008. Effekten av en eventuell tilbakestilling til departementets kostnadsklasse for budsjettåret 2016 ville være:

Effekt av kostnadsklasseendring	Næring, Samfunn, Natur	Helse-fag	Lærer-utdanning	Trafikklærer-utdanning
Omfordelingsvirkning	504'	1.830'	302'	(- 2.636')

Tabell 4: Virkning av kostnadsklasseendringer – tall i tusen kroner

Til modellvedtakets punkt 4; prognostisert og antatt studiepoengproduksjon for studieåret 2015/2016 er innarbeidet i modellen. Det blir følgelig en teknisk justering og omfordeling avdelingene mellom i oktober 2016 når endelige studiepoengproduksjonstall er klare. Det forventes at det blir relative små utslag av slike justeringer (som erfaringene fra gjennomføringene i 2013, 2014 og 2015 viser).

3. Budsjettets ramme

Rammen fra Kunnskapsdepartementet for - 485.813.000 - kroner 2016 er tillagt;

- Budsjetterte fremleieinntekter i 2016 kalkulert til 2,1 millioner kroner
- Fra balansen fremførte innsparinger på strategiske/øremerkede midler de siste årene 6,3 millioner kroner
- Fra balansen fremførte innsparinger på investeringsmidler de siste årene 1,2 millioner kroner
- Fra balansen fremførte innsparinger på infrastrukturmidler de siste årene, «styrets handlingsrom» 4,4 millioner kroner
- Fra balansen fremførte ubrukte midler på stipendiatposten 3,307 millioner kroner

Rammen for det totale budsjettet for 2016 fastsettes følgelig til 503.120.000 kroner.

Dette er et ekspansivt budsjett. Den stramme økonomistyring HiNT har utøvd de siste årene for å skape handlingsrom inn mot fremtidige utfordringer omsettes nå i faglige og organisatoriske aktiviteter for å utvikle organisasjonen og styrke HiNTs inngang til universitetssektoren.

Ut over denne rammen vil eksternaktiviteten bidra til handlingsrom for HiNTs faglige aktivitet. Den eksterne virksomheten vil således gi oss et høyere aktivitetsnivå enn tildelingsbrevet gir rom for. Den eksterne aktiviteten antas i 2016 å utgjøre mer enn 40 millioner kroner.

Gjennom kalkylemodellen som støtter prissetting av våre eksterne oppdrag beregnes det et påslag for indirekte kostnader (les; administrative tjenester). Dette påslaget ble tilbakeført administrasjonen som en delfinansiering av disse tjenester til og med 2014. Fra 2015 tilføres dette påslaget gjennom kalkylen direkte til fagavdelingene. For 2016 vil derfor fagavdelingenes finansiering og ramme gjennom denne endringen styrkes med et beløp antatt 3 millioner kroner.

I tabell 9 – siste linje – er det vist et anslag på hvilket beløp hver enkelt fagavdelings finansiering samlet vil bli styrket med gjennom tilbakeført indirekte kostnad, det vil si gjennom de kalkyler som gjøres på eksternaktiviteten (samlet anslag i 2016 er 9,9 millioner kroner).

4. Fordeling av rammen

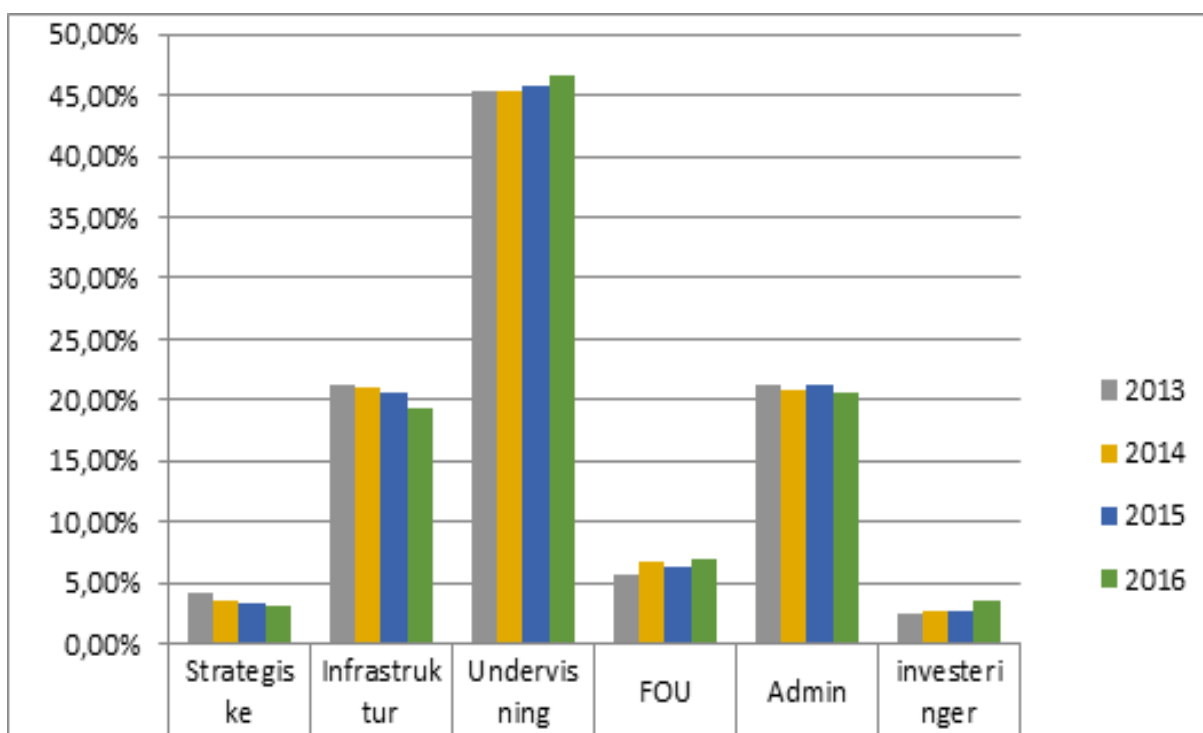
I løpet av høsten har budsjett 2016 vært tema i flere ledermøter. Avdelingssjefene har før og mellom møtene hatt muligheter for å komme med innspill til prioriteringer underveis i prosessen. Gjennom heldags budsjett-/ledermøte 5/11 er konsensus om forslaget til stede.

Hovedprioriteringene er tydelige. Veksten ligger på de faglige satsinger og andelen av budsjettet som går til gjennomføring av utdanninger og forskning og utvikling (FOU) er større enn noen gang før. Likeledes er satsing inn mot fremtidens utfordringer tydelige på rammen til investeringer.

I motsatt ende av skalaen ligger tildelinger til infrastruktur, drift av administrasjon og bygningers drift. Andelen av budsjettet som går til infrastruktur, administrasjon og bygningdrift er mindre enn noen gang før.

5. Budsjettfordelingsmodellen – fordeling av budsjett 2016

I dette avsnittet følges budsjettfordelingsmodellens struktur og det kommenteres kort innenfor hver modul. Den relative størrelse på hver av modulene, og utvikling 4 siste år fremgår av figur nedenfor:

Tabell 5: Budsjettfordelingsmodellen – modulenes relative størrelse

I tilknytning til overskrift på hver av de 6 modulene i budsjettfordelingsmodellen er det angitt samlet beløp avsatt i modulen, og modulens relative størrelse av rammen stilt til rådighet gjennom det årlige tildelingsbrev (tilsvarende for 2015).

Strategiske og øremerkede prioriteringer (15.170.000,- 3,1% (3,3%)).

Strategiske prioriteringer	
Namdalsmidler	1 900 000
IKT-pedagogisk senter; veiledning/drift	550 000
Innovasjonssatsing i HiNT	500 000
Styrets strategiske tiltak	1 500 000
Strategiske kompetansemidler/rektoratet	3 300 000
Omstilling /Fusjon	2 000 000
Sum strategiske prioriteringer	9 750 000

Øremerkede midler	
Tillitsvalgte og hovedverneombud	890 000
Studentparlamentet	740 000
Bedriftsidrettslag HiNT	100 000
Kulturtiltak (GAID m.m.)	260 000
Internasjonalisering	470 000
Kompass 2030 Koordinator	260 000
Utsmykning og forskjønnelse uteområder	100 000
Inventar/utstyr/planarbeider utbygging Steinkjer/Stjørdal	2 000 000
Styregodtgjøring inkl. antatt lønnsrefusjon	600 000
Sum andre øremerkede midler	5 420 000

I tabell 11 fremgår flere detaljer til de strategiske prioriteringer og øremerkede midler.

-De sentralt avsatte strategiske midler holdes fortsatt på et lavt nivå. Dette er et signal til avdelingene om at lista for å hente ut sentralt avsatte strategiske midler er hevet, og er i tråd med vedtaket om endringer i budsjettfordelingsmodellen gjeldende fra 2013.

-Det foreslås avsatt totalt 9,8 millioner kroner til strategiske prioriteringer og 5,4 millioner kroner til andre øremerkede midler for 2016.

-Styresak 60/2013 **IKT-pedagogisk senter** er etablert som egen gruppe og følges opp med et avsatt beløp i budsjettet. Dette med tanke på å støtte veiledningskompetansen ved avdelingene. Posten **styrets strategiske tiltak** foreslås satt til 1,5 millioner kroner.

-**Strategiske kompetansemidler**, 3 millioner kroner, og **omstillingsmidler**, 2 millioner kroner, kan begge leses i relasjon til pågående fusjons- og omstillingsprosess.

-Det avsettes 100.000 kroner til et **felles bedriftsidrettslag for HiNT**. Beløpet skal benyttes til felles og campuslokale tiltak for å motivere til økt aktivitet og mosjon i hele HiNT.

-Posten **kulturtiltak** bygger på at det i 2016 på ny skal gjennomføres et felles studentvelkomstiltak for alle studenter i Nord-Trøndelag («GAID»).

-Det avsettes 2 millioner kroner til pågående **plan- og byggeprosesser** ved campus Steinkjer og Stjørdal med tanke på planarbeider, inventar og utstyr. Prosjekteringsstart næringscampus Steinkjer er planlagt til januar 2016 og planlagt byggestart er januar 2017. En modernisert og mer effektiv næringscampus vil være ferdigstilt for overtakelse i desember 2018. Det høye innslaget fra landbrukssektoren i næringscampuset vil underbygge god dialog i den blå-grønne satsingen ved Nord universitet. Dette vil bidra til relevans i forskning og undervisning.

Infrastruktur (96.835.000,- 19,9% (20,7%))

Faste kostnader til infrastruktur realbudsjetteres. **Husleie** utgjør av infrastrukturkostnadene 75 millioner kroner. Beløpet er kalkulert i henhold til de siste års regnskap og kjente, og forventede endringer i, avtaler.

Energikostnader er kalkulert til 8,8 millioner kroner i 2016. Dette bygger på noe lavere temperaturforhold enn i 2015, og med påslag for forventet prisjustering fra energileverandører. Kontinuerlig arbeid med energiøkonomisering bidrar til at det ikke legges inn volumøkninger på posten. Arbeidet med energiøkonomisering vil fortsette i 2016.

Andre infrastrukturkostnader utgjøres av vakthold, UNINETT-avtaler, leie av datasystemer, lisenser ved bibliotek, telefoni, kopikostnader og leasingkostnader for kjøretøy. Disse kostnadspostene er kalkulert i henhold til registrerte og forventede pris- og volumøkninger.

Gjennomføring av studier (234.616.000,- 48,3% (45,8%))

Budsjettforslaget viser også i 2016 en styrking av modulen gjennomføring av studier. Dette medfører for fagavdelingene generelt en vekst både nominelt og reelt i forhold til 2015. Veksten fremkommer av de nederste linjene i tabell 9: «Fordeling av bevilgning for 2016».

Ut over denne veksten velger HiNT å legge inn et ekstra insentiv til vekst i den eksterne aktivitet. Dette som følge av at det påslaget som legges for administrative tjenester i våre kalkyler for ekstern aktivitet fra 2015 skal tilbakeføres fagavdelingene – og ikke administrasjonen, som har blitt delfinansiert ved hjelp av denne til og med 2014. Denne omleggingen i økonomimodellen har vist seg å være et insentiv til økt eksternaktivitet, og vil gi fagavdelingene et økt handlingsrom i 2016.

Måltall

Tabellen nedenfor viser fordeling av måltall i 2016.

Ved tildeling av nye studieplasser fra departementet er det et hovedprinsipp at dette etableres som måltall, og endret finansiering skjer etter prinsipp nedfelt i HiNT's budsjettfordelingsmodell. For 2016 videreføres således gjennom tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet tildelingen av 10 nye studieplasser som HiNT ble tildelt gjennom Revidert Nasjonalbudsjett 2015 (RNB). I tildelingsbrevet etter RNB ble HiNT tildelt 10 nye studieplasser til sykepleierutdanningen. Gjennom tildelingsbrevet 2016 videreføres denne tildelingen med 10 nye måltall, slik at helsefagsavdelingen får en økning på 10+10 nye måltall (kostnadsklasse E) i forhold til 2015-budsjettet. Dette i tråd med styresak HiNT 53/15.

Måltall 2016

	NSN	HEL	LÆR	TLU	Sum
Inntektsklasse F	302,00	50,00	30,00	-	382,00
Inntektsklasse E	235,00	700,00	336,00	10,00	1 281,00
Inntektsklasse D	187,50	100,00	560,00	200,00	1 047,50
Inntektsklasse C	-	-	75,00	-	75,00
Inntektsklasse B	-	-	-	-	-
Inntektsklasse A	-	-	40,00	-	40,00
Sum	724,50	850,00	1 041,00	210,00	2 825,50

Tabell 6: Måltall 2016 – grunnlag for fordeling av rammer til kjerneporteføljen

Hoveddelen av avdelingsrammene er fordelt i forhold til måltall og studiepoengproduksjon. Tabellen under viser den relative fordeling av henholdsvis måltall og resultat etter studiepoengproduksjon, og viser grunnlaget for fordelingen:

	Næring, samfunn, miljø	Helsefag-utdanning	Lærer-utdanning	Trafikk lærer-utdanning
Relativ andel av måltall	25,6 %	30,1 %	36,8 %	7,4 %
Relativ andel av studiepoengproduksjon	27,2 %	30,3 %	35,5 %	7,0 %

Tabell 7: Relativ andel av måltall og studiepoengproduksjon. Jamfør for øvrig tabell 9.

Korreksjon av ulik årsverkskostnad

Som et incentiv for å øke formell kompetanse i fagavdelingene utlignes ulik årsverkskostnad fagavdelingene mellom, jamfør «korreksjon årsverkskostnad» i tabellvedlegg 9.

Refusjon av praksiskostnader

Ut over rammene gjennom måltall og studiepoengproduksjon ligger det i modulen et element knyttet til refusjon av praksiskostnader ved noen studier ved avdeling for lærerutdanning og avdeling for helsefagutdanning som samlet utgjør 3,1 millioner kroner, jfr tabellvedlegg 9.

Fordeling av de samlede rammene til avdelingene 2008 - 2016 er vist i tabellvedlegg 10.

Forskning og utvikling (FOU) (34.655.000,- 7,1% (6,4%))

FOU	
Stipendiater	18 430 000
Kompetansehevingsmidler administrasjonen	840 000
Forpliktelser FOU	820 000
Rektoratets strategiske midler	1 000 000
Kvalifiseringsmidler, professor	255 000
Publiseringspoeng, NFR, EU og doktorgrad	3 310 000
Strategiske midler FOU til fagavdelinger	10 000 000
Sum øremerkede midler til FOU	34 655 000

Stipendiater

Fra departementet er det gjennom tildelingsbrevet finansiert 15 tidligere etablerte årsverk. Utdanningen for stipendiatene skal gjennomføres med forskerutdanning og undervisningsdel (75 % / 25 %). Hint tilstreber å ha rundt 18-19 «finansielt aktive» stipendiater til enhver tid. Det er viktig at stipendiatene klarer å gjennomføre sin utdanning, slik at vi når et mål på minimum mellom 4-6 ferdige kandidater hvert år.

FoU ved fagavdelingene

Fagavdelingene har i dagens budsjettfordelingsmodell en direkte overføring av 10 millioner kroner til **FoU** (2016) gjennom fordeling i henhold til måltall. Midlene disponeres av hver avdeling og forventes å nyttes i tråd med HiNTs strategiske FoU-satsinger, herunder til nødvendige egenandeler i eksterne forskningsprosjekt.

Avdelingene er utfordret til å få hente inn eksterne samarbeidspartnere (eksternfinansiering) på en større del av forskningen enn det som gjøres i dag.

10 millioner i 2016 er en vesentlig styrking av denne potten, og en økning fra 7 millioner i 2015. Økningen har sin bakgrunn i de krav som stilles til førstekompetanse ved et universitet. For 2016 skal dekanene presentere en plan som skal vise relevans i tiltakene som iverksettes. Relevans til universitetsoppbyggingen, fusjonens utfordringer og muligheter og en helhetlig plan som viser at midlene skal benyttes til dette er et krav til dekanene for at midlene skal utløses til avdelingen. Planen skal stiles til, og godkjennes av, rektor.

Den resultatbaserte forskningstildelingen til HiNT fordeles i sin helhet ut til avdelingene.

Publiseringsmidlene deles etter tidligere vedtatt nøkkel (50 % til avdeling, 25 % til fagområdet og 25 % til forskeren). **PhD-premieringen** (uttelling for 2 samarbeidskandidater i 2016, henholdsvis 5 i 2015) fordeles til de avdelingene som har hatt ansatte som har disputert. Det er et mål for HiNT at minimum 4-6 doktorgradskandidater gjør seg ferdige hvert år. Resultatbasert forskningstildeling reduseres fra 4,1 millioner kroner i 2015 til 3,3 millioner kroner i 2016.

Det er videre satt av midler til **professor- og post.doc-kvalifiseringer**. For 2016 skal det ikke tilbys nye kvalifiseringsmidler. Det er viktig at ressursene nå brukes på de som allerede er i gang slik at satsingen etter hvert gir ønskede resultater. I tillegg vil vi øke bestrebelsene på ekstern rekruttering. Kvalifiseringsstillingen utgjør 1,5 årsverk fordelt over 3 år. Det legges inn 255.000 kroner til felles finansiering (75 %) og fullføring av disse pågående tiltakene. Avdelingene må legge inn andeler (25 %) selv i tillegg.

FoU sentralt avsatt

Til **faste forpliktelser innenfor FoU** – i stor grad vår andel av samarbeidsavtaler - settes det av 820.000 kroner i 2016.

Det er prioritert 840.000 kroner til **kompetanseheving for administrativt tilsatte**. Midlene skal i størst mulig grad prioriteres til kompetanseheving knyttet opp mot relevante fagområder. Med tanke på fusjonens muligheter og utfordringer er beløpet økt noe i forhold til tidligere år.

Rektoratets strategiske FoU-midler er satt til 1 million kroner.

Administrative tjenester (103.924,- 21,4 (21,3%))

Administrative tjenester utgjør i budsjett 2016 104 millioner kroner, henholdsvis 99 millioner kroner i 2015.

Økt faglig aktivitet påvirker volumet av de administrative tjenester, samtidig som innføring av nye dataverktøy på kort sikt gir behov for kompetanseheving innenfor disse. På lengre sikt vil innføring av slike verktøy gi effektiviseringsgevinster, og disse gevinstene er på enkelte administrative områder nå identifisert og hentet ut gjennom dels mer effektive og kvalitativt bedre tjenester, og dels gjennom redusert ressursbruk.

Vi må i 2016 forvente et økt «trykk» på de administrative tjenester for å imøtekomme både nødvendige omstillingsarbeider knyttet til fusjonen, samtidig som «sikker drift» må ivaretas. Det økte handlingsrom en kan avlese i budsjettet må forventes å medgå til dette omstillingsarbeidet.

Gjennom de strategiske prioriteringer (budsjettfordelingsmodellens modul 1) ligger det prioriteringer til videreutvikling av veiledning/drift fra IKT-pedagogisk senter med et beløp på 550 000 kroner

Det anmerkes at en delfinansieringskilde til administrasjonen er overført fagavdelingene. I våre kalkyler for ekstern aktivitet gjøres et påslag for administrative tjenester. Størrelsesordenen på denne finansieringskilden har utgjort årlig mer enn 2,0 millioner kroner. Fra 2015 tilføres denne finansieringen fagavdelingene. Dette for å gi fagavdelingene et styrket incentiv til å øke den eksterne aktiviteten – og finansieringen.

Investeringer (17.920.000,- 3,7% (2,7%))

Investeringer	
Ordinære investeringsmidler	15 100 000
El-bil ladestasjon	500 000
Digital eksamen - strømuttak (alle campus)	500 000
Campus i skyen - ekstra år og inklusive bygningsmessige tiltak	1 700 000
Agresso Prosjektstyringsverktøy	120 000
Sum Investeringer	17 920 000

Behovet for investeringer i 2016 er gjennom rullerende planer registrert som stort, og det settes av 17,9 millioner kroner til formålet. Som tidligere år legges det til grunn noen kriterier for bruk av midler avsatt til investering. Det som skal vektlegges for prioritering til investeringsmidler er:

- Nødvendig ferdigstilling av pågående ombyggingsprosjekt
- Utstyr og tiltak som reduserer våre framtidige driftskostnader
- Utstyr og tiltak som medvirker til å redusere avstanden mellom studiestedene
- Tiltak for å sikre god kvalitet på undervisningsutstyr/-materiell og som forbedrer eller rasjonaliserer undervisningen

I vedtak i styret sak 53/2012, revidert budsjettfordelingsmodell, er investeringer under kroner 150 000 i utgangspunktet å regne for en avdelingssak, og dekkes ikke innenfor sentrale midler.

Det utarbeides og rulleres årlig investeringsplaner med hensyn på å holde vedlike bygningsmessig og IKT-basert infrastruktur. Disse planer vil inngå som en del av vår langtidsplanlegging.

Ordinære investeringsmidler; størrelsesorden på disse er vesentlig økt i forhold til 2015 og øremerket til avdelingsnivået, bygningsdrift og IKT. Det er følgelig funnet rom for å sette ytterligere fart på modernisering, og hente inn det som nå kan betraktes som et «etterslep».

Avdelingene Lærer og Næring, Samfunn og Natur har utstyrsintensive studier som f.eks. teater, musikk, multimedia og geografi. For å imøtekomme behovet for fornying av utstyr til undervisning og forskning ved disse studier prioriteres avdelingene med relativt store beløp i 2016. **Avdelingene** prioriterer selv undervisningsutstyr og tiltak som reduserer fremtidige driftskostnader innenfor rammene de er stilt til rådighet.

På området **byggningsdrift** vil investeringsmidlene gjenspeile seg gjennom en rekke mindre og mellomstore investeringer i bygningsmasse, maskiner, klimaanlegg, elektriske anlegg, lysanlegg, adgangskontrollanlegg, møbler og inventar i henhold til rullerende planer.

På området **IKT** vil investeringsmidlene omsettes i rullerende planer for utskifting og fornying av PC-er til ansatte, IKT-relatert utstyr ved bibliotekene, utstyr til kontrollrom, studioer og auditorier, lync-utstyr/videokonferanseutstyr, AV-oppdateringer, opprusting av datakabling, nettelektronikk, servere, opprusting av serverrom og generell programvare. Avdelingsspesifikk programvare henvises derimot til avdelingenes «lokale midler».

Campus i skyen; det satses på fleksible utdanninger for å betjene fremtidens studenter og det fremtidige etter- og videreutdanningsmarkedet. I Strategisk plan for HiNT 2013 - 2016 vises det en gjennomgående vilje til å satse på IKT som en integrert del av det pedagogiske opplegget. Det var lagt opp til at prosjekt «Campus i skyen» skulle fullføres i 2015, men det målet er ikke helt nådd, og den teknologiske utvikling på området bidrar også til et behov for å komplettere og utvide prosjektet med ett år. Prosjektet er gitt en investeringsramme på 1,7 millioner kroner til fullføring av utstyrsinvesteringer og nødvendige bygningsmessige endringer.

For å imøtekomme utbygging av **infrastruktur for parkeringsplasser med ladestasjoner til el-bil ved våre studiesteder** settes det av 500.000 kroner til graving, fremføring av kabel og ladestasjoner. Beløpet vil sammen med tildelingen i 2015 kunne dekke oppgradering av tre studiesteder.

For å imøtekomme behovet for **strømuttak i forbindelse med digital eksamen** er det satt av 500.000 kroner for å forsterke alle campus, og til investering i «**Agresso Prosjekt**», økonomisk prosjektstyringsverktøy, er det satt av 120.000 kroner.

6. Eksternaktivitet

Det er en målsetting at eksternaktiviteten (39 millioner kroner i 2014 skal passere 40 millioner kroner i 2015, og at omfanget i 2016 skal øke ytterligere. Dette som følge av økt fokus på strategiske satsinger ut mot betalingsmarkedet.

For å forsterke incentivet til eksternaktivitet tilbakeføres i 2015 og nå i 2016 en større andel av omsetning og resultat fra eksternaktiviteten til fagavdelingene. I størrelsesorden utgjør et anslag på dette økte incentivet i 2016 3 millioner kroner, og forsterker følgelig fagavdelingenes økonomi med tilsvarende beløp. Til og med 2014 var disse tilbakeførte overheadkostnader en del av finansieringen av administrasjonen.

I kalkyler og anbud benytter HiNT den såkalte *TDI-modellen*, som er en anerkjent felles standard for høyskoler og universitet, og som oppfyller gitte EU-krav. Et forsiktig anslag for de samlede tilbakeførte indirekte kostnader modellen vil gi til styrking av fagavdelingenes finansiering i 2016 er 9,9 millioner kroner. Avdelingsvis er dette angitt i nederste linje på tabellvedlegg 9.

7.Langtidsplan

Vårt formål med en langtidsplan her er ikke å gi et ferdig saldert budsjett, men å sette fokus på utfordringer og muligheter fremover. HiNT vil fra 1. januar inngå i det nye Nord universitet, men vi velger likevel i langtidsplan å vise noen langsiktige trekk ved HiNT sin økonomi.

Dette vil være grunnlag for strategiprosesser på kort og lang sikt, herunder arbeid med utdanningsstrategier. Med et slikt utgangspunkt, og en videreutvikling av langtidsbudsjettet i seg selv, vil framtidige langtidsbudsjett være et verktøy i styringen der man vil ha fokus på:

- Aktivitetsnivå, med bakgrunn i studieportefølje og utdanningsstrategi.
- Langsiktig driftsplan ved enhetene.
- Å være i samsvar med prioriteringer i strategisk plan.
- Å være en integrert del av budsjett- og planarbeidet.
- Å konkretisere investeringsbehov.

Det er knyttet en del økonomiske utviklingstrekk til handlingsrommet på kostnadssiden. I tillegg er det i dette arbeidet fokusert på inntektsutvikling. Dette vil bidra til å gi bakgrunnskunnskap om hvordan studieporteføljen og utdanningsstrategien påvirker inntektene til HiNT (under avvikling/inngår i fusjon). Å vise fremtidig handlingsrom er et vesentlig punkt i vår langtidsplan. Noen stikkord knyttet til oppsettet er;

- Oppsettet bygger på 2016-prisnivå.
- Nye strategiske prioriteringer må forventes knyttet til fleksible løsninger, næringscampus Steinkjer og omstillingstiltak.
- Strategiske satsinger utenfor rammen er i tråd med innmeldinger vi og Nord universitet (under etablering) har gjort knyttet til 2017-budsjettet.
- Vi kan i perioden forvente årlig noe økning i inntekter gjennom økt studiepoengproduksjon.
- Inntektsvekst gjennom nye studieplasser (utenfor rammen) er avhengig av gjennomslag i departementet for innmeldinger knyttet til 2017-budsjettet.

Langtidsplan 2016-2019				
Budsjettår:	2016	2017	2018	2019
<u>Strategiske satsinger; innenfor rammen</u>				
IKT-pedagogisk senter-veiledning/drift	550 000	-	-	-
Namdalsmidler	1 900 000	1 900 000	1 900 000	1 900 000
Omstilling	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kompetanseplan (strategiske midler)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Styrets strategiske tiltak	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Sum strategiske midler	8 950 000	8 400 000	8 400 000	8 400 000
<u>Investeringer; innenfor rammen</u>				
Ladestasjoner elbil	500 000	-	-	-
Campus i skyen	1 700 000	-	-	-
Årlige investeringsbehov (ramme)	13 500 000	13 500 000	13 500 000	13 500 000
Ekstra behov i 2016, IT og fagavdelinger, nybygg	2 120 000	-	-	-
Sum strategiske midler	17 820 000	13 500 000	13 500 000	13 500 000
Sum kostnader (innenfor rammen)	26 770 000	21 900 000	21 900 000	21 900 000
<u>Strategiske satsinger; utenfor rammen *1)</u>				
Master grunnskolelærerutdanning		1 825 000	2 400 000	7 950 000
Master musikk	1 850 000	4 050 000	5 400 000	5 400 000
Bachelor «paramedics»		1 650 000	3 600 000	10 125 000
Sum strategiske midler	1 850 000	7 525 000	11 400 000	23 475 000
<u>Inntekter</u>				
Årlig inntektsvekst, økt studiepoengproduksjon (innenfor rammen) *3)	8 900 000	6 000 000	4 000 000	2 000 000
Inntektsvekst, nye studieplasser (utenfor rammen) *2)	1 755 000	6 885 000	9 585 000	11 610 000
Økt basistilskudd nye studieplasser	-	2 700 000	8 100 000	15 525 000
Sum forventa vekst inntekter	10 655 000	15 585 000	21 685 000	29 135 000

Tabell 8: Langsiktig økonomisk planlegging

1) Kostnader er beregnet i hhv klasse D og E for Master og Bachelor Klasse D = 135 000, Klasse E= 112 500

2) 2) Inntekter fra studiepoengproduksjon er beregnet etter klasse D (54 000) på master, og klasse E (45 000) på bachelor.

3) Det forventes en reduksjon i vekst på studieproduksjon i tida framover. Fleksible deltidsutdanninger som avsluttes i 14, 15 og 16 påvirker inntektsveksten. Det forutsettes at øvrige studier bidrar som i dag.

8. Konsekvensvurderinger – avdelingene

Budsjettet fordeler til formål, men også avdelingsnivået ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT). I 2016 vil organisasjonen bestå av 3 fagavdelinger og en samlet administrasjon. Avdeling for trafikkklærerutdanning (TLU) har vært egen fagavdeling til og med 2015, men inngår organisatorisk i avdeling Næring, Samfunn og Natur fra 2016. Enheten vil i dette overgangsåret inn i fusjonen til Nord universitet ha særskilte fullmakter, og vi har følgelig i budsjettet 2016 valgt å skille ut rammen på samme måte som hos de 3 fagavdelingene; Avdeling for Næring, Samfunn og Natur (NSN), avdeling for Helsefag (HEL) og avdeling for Lærerutdanning (LÆR). Her følger fagenhetenes konsekvensvurderinger:

Trafikkklærerutdanning

Trafikkklærerutdanningen har en stabil bevilgningsfinansiert studieportefølje med en forutsigbar årlig tildeling. Dette er tilfelle også for 2016, som gir avdelingen omtrent tilsvarende bevilgning som i 2015. Hvordan dette slår ut i Nord universitet fra 2017 er foreløpig uklart.

HiNT har et særskilt ansvar for å sikre riktig kompetanse for de som skal forestå føreropplæring i Norge og er eneste fagmiljø som tilbyr utdanning for trafikkklærere i alle førerkortklasser. Som et resultat av dette har avdelingen de senere år sett en kraftig økning i EVU-aktiviteten. Denne finansieres i sin helhet via oppdrag eller studentbetaling. Utdanning av førerprøvesensorer på oppdrag fra Statens vegvesen har også ført til en kraftig økning av avdelingens BOA-aktivitet.

Trafikkklærerutdanningen er fortsatt i et generasjonsskifte og vil i 2016 måtte påregne økte lønnskostnader som følge av dette. Tilgangen til fagpersonell med mastergrad innenfor fagområdet er beskjeden. Trafikkklærerutdanningen må i 2016 sette av betydelige midler til finansiering av kompetanseheving av egne ansatte. Overgang til Nord universitet vil medføre ekstra utfordringer for vår avdeling ettersom formalkompetansenivået blant ansatte er lavt. Enheten vil i en periode få betydelig økte utgifter, både som en følge av nyrekruttering av ansatte med førstekompetanse og til å heve formalkompetansenivået blant egne ansatte. Det er en forventning at enheten tilføres ekstra midler til kompetanseheving i Nord universitet.

For å kunne legge fram et budsjett i balanse har trafikkklærerutdanningen forutsatt at den eksterntfinansierte aktiviteten vil øke noe sammenlignet med 2015. I tillegg må enheten benytte de gode økonomiske resultatene fra driften de siste årene til å møte de økte kostnadene i 2016, spesielt til nyrekruttering av personale med førstekompetanse. Dette vil redusere handlingsrommet til trafikkklærerutdanningen i 2016 sammenlignet med 2015.

Avdeling for trafikkklærerutdanning; dekan Rikke Mo Veie

Avdeling Næring, Samfunn og Natur

Året 2015 er benyttet til å få de to tidligere avdelingene til å fungere godt sammen og få styring på økonomien i avdelingen. Hovedtiltakene i spareplanen for den tidligere ØOL-avdelingen blir fortsatt fulgt opp.

Budsjettet for 2016 er en økning sammenlignet med tidligere år. Dette vil sette NSN i stand til å iverksette offensive tiltak inn i den fusjonsprosessen vi skal gjennomføre i 2016. Dette er også nødvendig for å utvikle den aktivitet vi driver i dag og sikre at den er sentral del i andre fakulteter som NSN blir en del av i 2017.

Fusjonen til Nord Universitet gir NSN muligheter til å realisere en del nye studier. Det arbeides konkret med å realisere Master of Business Administration i Trøndelag, Nordisk Master i politiledelse og Master of Public Administration i Nordland.

Budsjettøkningen på investeringer er nødvendig for å kunne opprettholde akseptabel standard på utstyr knyttet til studiene. Særlig gjelder dette utstyr til multimedieutdanningene.

På litt lengre sikt kommer det en utfordring med at mange av våre personer når pensjonsalderen og må erstattes av nye. For å fylle på med personell med nødvendig formalkompetanse vil kompetanseutvikling og forskning stå sentralt i avdelingen. Det er etablert kontakt med andre forskergrupper innen Nord Universitet med tanke på samarbeid og felles prosjekter i fremtiden.

Et viktig mål for avdelingen er å lykkes med næringssatsingen. Eksterne aktører er invitert til en nært samarbeid i form av samlokalisering. NSN har gått sammen med SINTEF, Trøndelag Forskning og Utvikling, Kunnskapsparken og Nord-Trøndelag Fylkeskommune og etablert Kompass 2030 for få utviklet større satsinger enn det den enkelte aktør klarer selv.

Avdelingen har betydelig større aktivitet enn budsjettfinansieringen tilsier. Dette har vært mulig gjennom en forholdsvis stor andel eksterne inntekter, som har vært forholdsvis stabile de siste årene.

Med det ambisjonsnivået vi har i avdelingen ser vi for oss at personalressurser vil være en knapphetsfaktor i 2016.

Avdeling Næring, Samfunn, Natur; dekan Joar Nyborg

Avdeling for helsefag

Budsjett 2016 er i hovedsak en videreføring av aktivitetsnivået i 2015 når det gjelder studier.

Studieporteføljen har følgende endringer innenfor budsjett: oppstart av nytt kull bachelorutdanning vernepleie over 4 år. Veiledningspedagogikk starter doble kull på Levanger pga stor søkning, og tilbyr studiet også i Namsos fra vår 2016.

Farmasi avslutter det ene av to kull med bachelorutdanning på deltid over 4 år i desember 2015. Når det gjelder sykepleierutdanninga vil det pågående deltidskullet være ferdig våren 17. Det skal utredes om det er mulig å starte et nytt kull tilknyttet fagmiljøet i Namsos, dette blir ikke før evt i 2017. Bakgrunnen for å tilby 3-årige bachelorutdanninger over 4 år er i første rekke samfunnsoppdrag ift leveranse av kompetanse innen helse til arbeidsfeltet og myndighetenes intensjon om at utdanning skal være tilgjengelig i hele landet. Fleksible utdanninger gjør tilgangen av studenter bedre, og bidrar til økt rekruttering til studiene.

Avdelingens andel førstekompetanse blant ansatte er i dag ca 36%, fordelingen varierer fra utdanning til utdanning. Med bakgrunn i myndighetenes krav til 1, kompetanse og økt forskningsaktivitet, vil fokuset og prioriteringen i avdelingens strategiske midler i 2016 være kompetanseheving fra høgskolelektor til førstelektor, stimulering til nye stipendiater som kan

tas inn ved phd-programmene ved Nord Universitet, tilrettelegging for økt forskning gjennom fokus på forskningsgrupper, sammenhengende forskningstid, søknader og post doc-løp samt stimulering til publisering. Dette vil være et prioritert satsingsområde i flere år framover, og arbeidet må ha full fokus og prioritet fra nå.

Avdeling for helsefag; dekan Kristin Bratseth

Avdeling for lærerutdanning

Det er liten eller ingen økning i rammene til Avdeling for lærerutdanning i 2016 sammenlignet med 2015 når det korrigeres for aktivitetsveksten i avdelingen.

Grunnet kostnadsreduserende tiltak i avdelingen, vil budsjettforslaget for 2016 likevel gi avdelingen et bra handlingsrom for å møte de kommende utfordringene som overgangen til universitet medfører. Avdelingen vil prioritere arbeidet med kompetanseheving i årene framover. For øvrig presiseres følgende;

- Det planlegges oppstart av **Grunnskolelærerutdanning fleksibel/ deltid (GLD)** i Rørvik høsten 2016.
- Etter styrevedtak i 2012, er det (fra 2013) årlig opptak, og økt opptak første studieår på **teaterstudiet** (dobling av studenttallet). Dette gir full inntjening fra 2016, men kostnadseffektene har kommet for fullt allerede i 2015. Dette har gitt likviditetsmessige utfordringer i avdelingen.
- **Barnehagelærerutdanning fleksibel/ deltid (BLD)** med tre desentraliserte klasser, skal inne i siste studieår, samt at det har vært oppstart av oppdragsfinansiert klasse høsten 2015 (Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning).
- 2016 gir betydelig økte **praksiskostnader** (refusjoner til kommunene) som følge av nye rammeplaner (fom 2015) på PPU, Faglærerutdanning kroppsøving, Faglærer musikk og grunnskolelærerutdanning (GLU). Dette er pålegg gitt av KD.
- En mindre andel av økning i ramma til avdelingen i 2016 er bundet opp i etter- og videreutdanning for lærere (jfr tildelingsbrev 2015).

De viktigste tiltakene i 2016;

1. Det settes av rammer til strategiske tiltak på avdelingen i 2016 for å møte departementets kravet om master GLU fra 2017.
2. Etter flere år med reduserte rammer til undervisning ved avdelingen, videreføres nivået på ressurser til undervisning som inneværende studieår. Dette for å sikre studiekvalitet.
3. Rammene til kompetanseheving og forskning økes.
4. Studieporteføljen ses i en strategisk sammenheng (den totale produksjonen i HiNT, attraktivitet, omdømme, mm), og vil være under vurdering med tanke på 2017.

Avdeling for lærerutdanning; dekan Egil Solli

9. Tabellvedlegg:

Tabell 9: Fordeling av bevilgning for 2016

Modul	Kategori	NSN	HEL	LÆR	TLU	FOU	Adm. tjenester Infrastr.		Ufordelt	SUM	Andel av rammen		
							Adm	og Inv.			2016	2015	Endring
1.1	Øremerkede midler (tab 7.4)	-	-	-	-		740	-	4 680	5 420	1,12 %	3,33 %	-0,21 %
1.2	Strategiske midler (tab 7.3)	-	-	-	-	3 800	550		5 400	9 750	2,01 %		
2.1	Faste kostnader infrastruktur	-	-	-	-			96 835		96 835	19,93 %	20,74 %	-0,81 %
3.1	Gjennomføring studier måltall kat.1	23 572	28 563	43 094	8 418					103 646	21,33 %	41,98 %	0,69 %
3.2	Gjennomføring studier STP kat. 1	25 193	27 193	42 812	8 449					103 646	21,33 %		
3.3	Gjennomføring studier, refusjon praksis	-	752	2 341	-					3 093	0,64 %	0,59 %	0,05 %
3.4	Korreksjon ulik årsverkskost.	1 806	-1 346	-415	-45					-0	0,00 %		0,00 %
3.5	Gjennomføring utvekslingsstud.	-	64	104	-					168	0,03 %	0,05 %	-0,02 %
3.6	Gjennomføring studier STP kat. 2	5 477	7 105	10 843	637					24 063	4,95 %	3,38 %	1,57 %
4.1	Forskning & Utvikling, stipendiatstillinger (tab 7.4)	3 702	5 376	3 540	-	5 812				18 430	3,79 %		
4.2	Forskning & Utvikling, professorskvalifisering (tab 7.4)	255	-	-	-	-				255	0,05 %	6,39 %	0,74 %
4.4	Forskning & Utvikling, resultatbasert (tab 7.4)	1 045	606	1 560	79		20			3 310	0,68 %		
4.6	Forskning & utvikling midler, interne (gen. og strat.)(tab 7.4)	2 274	2 756	4 158	812	1 820	840			12 660	2,61 %		
5.1	Administrasjonen, bygg, drift, IT, Ledelse	-					103 924			103 924	21,39 %	21,33 %	0,06 %
6.1	Investeringer (tab 7.4)	1 500	700	1 500				14 220		17 920	3,69 %	2,66 %	1,03 %
Fordelt 2016		64 824	71 768	109 537	18 350	11 432	106 074	111 055	10 080	503 120	103,56 %	100,45 %	3,11 %
Fordelt 2015		60 326	67 670	97 150	16 891	5 228	100 708	105 125	11 450	464 548	100,0 %	100,00 %	0,00 %
Endring, nominell		4 498	4 098	12 387	1 459	6 204	5 366	5 930	-1 370	38 572	8,30 %		
Endring reell		2 748	2 136	9 570	969	6 052	2 445	2 881	-1 702	25 100			
Andel av rammen 2016		12,88 %	14,26 %	21,77 %	3,65 %	2,27 %	21,08 %	22,07 %	2,00 %	100,00 %			
Andel av rammen 2015		12,99 %	14,57 %	20,91 %	3,64 %	1,13 %	21,68 %	22,63 %	2,46 %	100,00 %			
+ Forsiktig prognose på indirekte kost 2016		2200	1 500	4 000	1 200								

Tabell 9: Fordeling av bevilgning 2016 – tall i tusen kroner

Tabell 10: Modul 3 gjennomføring av studier fordelt på avdelingene

	NSN	HEL	LÆR	TLU	SUM
2008	35 317	43 381	45 686	11 514	135 898
2009	38 852	45 819	55 703	11 433	151 807
2010	41 022	45 750	60 696	12 630	160 098
2011	40 990	46 065	61 893	13 846	162 794
2012	43 244	48 815	67 986	14 234	174 279
2013	46 216	53 229	75 680	15 287	190 412
2014	48 087	54 715	81 575	15 113	199 491
2015	50 842	58 877	86 854	16 149	212 719
2016	56 083	62 318	98 760	17 455	234 616
Endring 2008-2016	59 %	43 %	116 %	52 %	73 %

Tabell 10: Modul 3 gjennomføring av studier fordelt på avdelingen fra 2008 – tall i tusen kroner

Tabell 11: Spesifikasjon av strategiske- og øremerkede midler 2016 del 1 av 2 (hovedtall og andeler til ulike fagenheter)

Budsjettår:	2016							
Tabell 7-3								
Strategiske midler		Sak i styret	avdeling	NSN (ØOL)	NSN (LIT)	HEL	LÆR	TLU
Namdalsmidler	1 900 000		ufordelt	-	-	-	-	-
IKT-pedagogisk senter; veiledning/drift	550 000	2013/60	adm	-	-	-	-	-
Innovasjonssatsing i hint	500 000		FOU	-	-	-	-	-
Styrets strategiske tiltak	1 500 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Strategiske kompetansemidler/rektoratet	3 300 000		FOU	-	-	-	-	-
Omstilling /Fusjon	2 000 000		ufordelt	-	-	-	-	-
Sum strategiske midler	9 750 000	-	-	-	-	-	-	-
Tabell 7-4								
Øremerkede midler								
FOU		Sak i styret	Avdeling	NSN (ØOL)	NSN (LIT)	HEL	LÆR	TLU
Stipendiater	18 430 000		FOU	1 770 000	1 932 000	5 376 000	3 540 000	-
Kompetansehevingsmidler adm	840 000		ADM	-	-	-	-	-
Forpliktelser Fou	820 000		FOU	-	-	-	-	-
Rektoratets strategiske midler	1 000 000		FOU	-	-	-	-	-
Kvalifiseringsmidler, professor	255 000		FOU	42 000	213 000	-	-	-
Publiseringspoeng, NFR, EU og DR grad	3 310 000		FOU	452 213	592 801	606 452	1 560 032	78 531
Strategiske midler Fou avd	10 000 000		måltall	938 915	1 335 329	2 755 778	4 157 785	812 192
Sum øremerkede midler FOU	34 655 000	-	-	3 203 128	4 073 130	8 738 231	9 257 817	890 723
Andre øremerkede midler								
Tillitsvalgte og hovedvernombud	890 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Studentparlamentet	740 000		adm	-	-	-	-	-
Bedriftsidrettslag HiNT	100 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Kulturtiltak (GAID m.v.)	260 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Internasjonalisering	470 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Kompass 2030 Koordinator	260 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Utsmykning og forskjønnelse uteområder	100 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Inventar/utstyr utbygging Steinkjer/Stjørdal	2 000 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Styregodtgjøring inkl ant lønnsrefusjon	600 000		Ufordelt	-	-	-	-	-
Sum andre øremerkede midler	5 420 000			-	-	-	-	-
Investeringer								
Investeringer								
Ordinære Investeringsmidler	15 100 000				1 500 000	700 000	1 500 000	
El-bil ladestasjon	500 000							
Digital eksamen - strømmuttak (alle campus)	500 000							
Campus i skyen - ekstra år inkl. bygnings. konsek.	1 700 000							
Agresso Prosjektstyringsverktøy	120 000							
Sum Investeringer	17 920 000	-	-	-	1 500 000	700 000	1 500 000	-
Sum øremerkede midler og Investeringer	57 995 000	-	-	3 203 128	5 573 130	9 438 231	10 757 817	890 723
Sum tabell 7.3 og 7.4	67 745 000			3 203 128	5 573 130	9 438 231	10 757 817	890 723

Tabell 11: Spesifikasjon av strategiske- og øremerkede midler 2016 del 2 av 2 (hovedtall gjentatt fra del 1 og andeler til ulike formål)

Budsjettår:	2016					
Tabell 7-3						
Strategiske midler		ADM	Bygndrift	IT	FoU	Ufordelt
Namdalsmidler	1 900 000	-	-	-	-	1 900 000
IKT-pedagogisk senter; veiledning/drift	550 000	550 000	-	-	-	-
Innovasjonssatsing i hint	500 000	-	-	-	500 000	-
Styrets strategiske tiltak	1 500 000	-	-	-	-	1 500 000
Strategiske kompetansemidler/rektoratet	3 300 000	-	-	-	3 300 000	-
Omstilling /Fusjon	2 000 000	-	-	-	-	2 000 000
Sum strategiske midler	9 750 000	550 000	-	-	3 800 000	5 400 000
Tabell 7-4						
Øremerkede midler						
FOU		ADM	Bygndrift	IT	FoU	Ufordelt
Stipendiater	18 430 000	-	-	-	5 812 000	-
Kompetansehevingsmidler adm	840 000	840 000	-	-	-	-
Forpliktelser Fou	820 000	-	-	-	820 000	-
Rektoratets strategiske midler	1 000 000	-	-	-	1 000 000	-
Kvalifiseringsmidler, professor	255 000	-	-	-	-	-
Publiseringspoeng, NFR, EU og DR grad	3 310 000	19 971	-	-	-	-
Strategiske midler Fou avd	10 000 000	-	-	-	-	-
Sum øremerkede midler FOU	34 655 000	859 971	-	-	7 632 000	-
Andre øremerkede midler						
Tillitsvalgte og hovedvernombud	890 000	-	-	-	-	890 000
Studentparlamentet	740 000	740 000	-	-	-	-
Bedriftsidrettslag HiNT	100 000	-	-	-	-	100 000
Kulturtiltak (GAID m.v.)	260 000	-	-	-	-	260 000
Internasjonalisering	470 000	-	-	-	-	470 000
Kompass 2030 Koordinator	260 000	-	-	-	-	260 000
Utsmykning og forskjønnelse uteområder	100 000	-	-	-	-	100 000
Inventar/utstyr utbygging Steinkjer/Stjørdal	2 000 000	-	-	-	-	2 000 000
Styregodtgjøring inkl ant lønnsrefusjon	600 000	-	-	-	-	600 000
Sum andre øremerkede midler	5 420 000	740 000	-	-	-	4 680 000
Investeringer						
Investeringer						
Ordinære Investeringsmidler	15 100 000	-	3 900 000	7 500 000	-	-
El-bil ladestasjon	500 000	-	500 000	-	-	-
Digital eksamen - strømuttak (alle campus)	500 000	-	500 000	-	-	-
Campus i skyen - ekstra år inkl. bygnings. konsek.	1 700 000	-	320 000	1 380 000	-	-
Agresso Prosjektstyringsverktøy	120 000	-	-	120 000	-	-
Sum Investeringer	17 920 000	-	5 220 000	9 000 000	-	-
Sum øremerkede midler og Investeringer	57 995 000	1 599 971	5 220 000	9 000 000	7 632 000	4 680 000
Sum tabell 7.3 og 7.4	67 745 000	2 149 971	5 220 000	9 000 000	11 432 000	10 080 000

Tabell 12: Oversikt studiepoengproduksjon i 2009-2015

Studiepoengproduksjon pr. avdeling

Avdeling	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Helse	737	788	840	909	880	936	880
Lærer	828	826	886	889	988	1154	1185
Trafikklærer	189	193	204	208	211	214	202
Næring, Samfunn, Natur	690	758	716	771	814	809	850
Totalsum	2443	2564	2647	2777	2891	3113	3117

Tabell 12: Tabellen viser 60-poengsenheter (ekvivalenter) pr. avdeling
For 2015 er det forventede tall som er lagt inn.

Tabell 13: Studiepoengproduksjon pr. kostnadsklasse

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kategori A			4	28	30	52	46
Kategori B	28	27	21				
Kategori C	62	72	67	71	75	65	64
Kategori D	549	560	695	880	971	998	1011
Kategori E	1400	1512	1423	1388	1362	1519	1565
Kategori F	405	394	436	410	453	480	431
Totalsum	2443	2564	2647	2777	2891	3113	3117

Tabell 13: Tabellen viser 60-poengsenheter (ekvivalenter) per kostnadsklasse. For 2015 er det forventede tall som er lagt inn.

Tabellen viser fordeling med den interne kostnadsklassetildeling vi bygger budsjettet på (og ikke i henhold til kategoriplasseringen Kunnskapsdepartementet bygger vår tildeling på). Det vil si at bachelor skuespiller, bachelor spill og opplevelse, og kandidatutdanningen innenfor trafikk, her er plassert en klasse høyere enn departementets plassering.

Tabell 14: Beregnet verdi av måltall og resultatkomponenten 2016

Verdien av måltall og studiepoengproduksjon (tall i tusen kroner)				
Kategori	Måltall 2016 (2015)		Produksjon 2016 (2015)	
F	27,2	(25,7)	28,9	(28,0)
E	33,1	(31,4)	35,2	(34,2)
D	40,4	(37,8)	43,0	(41,2)
C	55,1	(52,1)	58,7	(56,8)
B	83,8	(79,2)	89,2	(86,4)
A	109,5	(103,5)	116,6	(112,8)

Tabell 14: Beregnet verdi av måltall/resultatkomponent i den interne fordelingsmodellen.

BUDSJETT 2016

- intern fordeling av tildelt bevilgning i henhold til foreløpig tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet.
Saksframlegg til styresak *Høgskolen i Nord-Trøndelag 10.12.15.*
Saksframlegg til styresak *Nord universitet 16.12.15.*

Kontaktinformasjon: Økonomisjef Tømm Sandmoe 74112025

Arkivsak-dok. 15/05718-1
Saksbehandler Berit Eliassen

Saksgang

NYTT UNIVERSITETSBIBLIOTEK: VIDEREFØRING SAMLEDE INFORMASJONSRESSURSER

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Universitetsstyret tar til etterretning at tilgang til informasjonsressurser vil være noe differensiert i 2016, knyttet til løpende avtaler for abonnementstjenester med tilhørende fornyelsestidspunkt, og øvrige løpende avtaler som er fornyet ved de tre institusjonene innen årsskiftet 2015/16.
2. Den samlede porteføljen informasjonsressurser per november 2015 ved Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna, videreføres i Nord universitet.
3. Som ledd i å realisere Nord universitets faglige mål, skal universitetsbiblioteket i størst mulig utstrekning stille informasjonsressurser tilgjengelig i elektronisk format.
4. Universitetsstyret ber rektor lede arbeidet med organisering av universitetsbiblioteket med sikte på å realisere mål som omtalt i saken.

Bjørn Olsen
rektor

Vedlegg:

Oversikt databaser m.m. november 2015

INNLEDNING

Fra og med 01.01.16 fusjonerte Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag til Nord universitet. Denne saken omhandler *videreføring av den samlede, nåværende porteføljen av informasjonsressurser¹ ved Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag*, med særlig vekt på den abonnements- og avtalebaserte delen av litteraturporteføljen.

Universitets- og høgskolebibliotekene sørger bl.a. for at sentral infrastruktur for forskning og læring stilles tilgjengelig for ansatte og studenter. God tilgang til relevant faglitteratur utgjør en viktig del av infrastrukturen for forskningsaktiviteten i institusjonen, og bibliotekets tjenester inngår som naturlig del av verdikjeden knyttet til produksjon av forskningsresultater. Også for studentenes produksjon av studiepoeng er det sentralt at denne gruppen har tilgang til relevant fag- og forskningslitteratur. Generelt er det slik at bruken av bibliotekstjenester intensiveres i takt med utdanningsnivået.

Det nye Nord universitet kjennetegnes av stor geografisk spredning, med mange studiesteder hvor ansatte og studenter har sitt daglige virke. Studier innen samme fagområde tilbys parallelt ved flere studiesteder. Universitetet har også et visst omfang av fleksible studietilbud (nett- og deltidsstudier), hvor deler av undervisningen er samlingsbasert. Mange av studentene som følger disse studiemodellene, er bosatt utenfor studiestedene, men har samme behov for tilgang til bibliotekets infrastruktur som øvrige studenter. Behovet for kompetanseheving blant faglige tilsatte, med tilhørende økt faglig aktivitet, er aktualisert av kvalitetskriterier som fremkommer av Stortingsmelding 18 (2014-2015) - *Konsentrasjon for kvalitet— Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren*. Eksempelvis vil flere ansatte i kompetanseløp sammen med en økning i antall stipendiater ventelig også øke etterspørselen etter informasjonsressurser. Stor geografisk spredning kombinert med til dels overlappende studietilbud og kompetansemiljø stiller universitetet overfor utfordringer knyttet til å utforme en kvalitetsmessig god infrastruktur for forskning og undervisning via bibliotekstjenesten.

De tre institusjonene besitter ulike porteføljer informasjonsressurser ved inngangen til fusjonen. Styret for institusjonen bes i denne saken ta stilling til hvorvidt den samlede porteføljen skal videreføres i Nord Universitet, og i hvilket format litteraturporteføljen skal videreutvikles. Samtidig varsles en viss usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene.

BAKGRUNN

Grovt sett kjøper universitets- og høgskolebibliotekene informasjonsressurser i form av bøker (fysiske og elektroniske), aviser, tidsskrift (fysiske og elektroniske), databaser, filmer og enkeltartikler. I tillegg lånes informasjonsressurser inn fra andre bibliotek på forespørsel fra bruker (fjernlån). Innkjøp og fjernlån av informasjonsressurser er etterspørsels-/brukerdrevet.

¹ Informasjonsressurser nyttes her som samlebegrep for forsknings- og læringsressurser som stilles tilgjengelig via bibliotekstjenesten. Hovedsakelig dreier det seg om fag- og forskningslitteratur i ulike formater.

Sammen med den generelle teknologiske utviklingen, hvor mange forlag (særlig utenlandske) tilbyr informasjonsressurser i elektronisk format, tilsier den høye graden av geografisk spredning av ansatte, studenter og studietilbud, at økt satsing på elektroniske informasjonsressurser vil være en formålstjenlig strategi for bibliotekstjenesten i den nye universitetet. Ved å tilby informasjonsressurser i elektronisk format er det mulig for ansatte og studenter å få tilgang til forsknings- og studierelevante informasjonsressurser uten å oppsøke biblioteket i egen person. For mange av brukerne - og særlig forskerne innen tidsskriftintensive fag, som nå har tilgang forskningslitteratur fra pc-en på eget kontor - oppfattes dette som økt servicegrad/merverdi i tjenesten fra biblioteket, for andre er det fortsatt både ønskelig og nødvendig å oppsøke biblioteket for å få dekket sine behov². Den økonomiske siden av en elektronisk rettet strategi for informasjonsressursene, er at det påløper merverdiavgift for det elektroniske materialet.

I forkant av etablering av nye nettsider ved Universitetet i Nordland, ble aktiviteten på institusjonens nettsider kartlagt. Denne viste at nettsiden som inneholdt universitetsbibliotekets databaser, inntok 24. plass av totalt antall oppslag ved universitetet. Universitetsbibliotekets hovedside lå på 8. plass av totale oppslag. Brukermønsteret indikerer at universitetsbibliotekets tjenestetilbud og tilbud av informasjonsressurser er viktige og relevante for den faglige kjerneaktiviteten i institusjonen.

SAMLEDE INFORMASJONSRESSURSER I NORD UNIVERSITET

Bibliotekene ved nåværende institusjoner kan sies å være gode studiebibliotek; hvor bibliotekene og til dels fagmiljø er bærere av en tradisjon og kultur utviklet og foredlet under institusjonenes status som statlig høgskole. Høgskolenes kjennetegn har vært utdanningsintensiv drift, og det er derfor naturlig at fagmiljøenes og bibliotekenes utforming og aktiviteter i stor grad har vært innrettet mot dette. Nord universitet er et ungt universitet med ambisjoner om faglig utvikling basert på et kvalitetsmessig godt fundament. Det må legges til rette for videreutvikling av studier på høyere grads nivå, kompetanseløp for ansatte og mer forskningsintensiv drift, i denne saken synliggjort i form av informasjonsressurser som universitetsbiblioteket stiller til rådighet.

Den samlede litteraturporteføljen ved inngangen til fusjonen er resultat av akkumulert etterspørsel over tid fra brukere av bibliotekstjenesten. Nåværende omfang må således anses for å utgjøre relevant infrastruktur for den faglige virksomheten. Innledningsvis er det nevnt at denne infrastrukturen var mye nyttet ved tidligere Universitetet i Nordland. Det påregnes ikke at bruk/etterspørsel reduseres etter fusjonen. Som følge av Nord universitets faglige ambisjoner er det mer sannsynlig at bruk og etterspørsel av denne infrastrukturen vil øke. Det tilrås derfor at nåværende, samlede portefølje av informasjonsressurser videreføres i den fusjonerte institusjonen.

Ved eventuell videreføring av samlet portefølje må det påregnes kostnadsøkning som ikke er mulig å tallfeste på nåværende tidspunkt. For databaser og pakkelsninger vil det være behov for å innhente priser fra enkeltleverandører, og nye priser må fremforhandles for avtalene som går via innkjøpskonsortium. Priser for enkelttidsskriftene må kartlegges enten via Universitetet i Nordlands tjenesteleverandør³, eller via ny innkjøpskonkurranse.

² En del informasjonsressurser er utelukkende tilgjengelig i fysisk format.

³ UiNs nåværende avtale kan gjøres gjeldende til og med 2017. HiNT har midlertidig løsning på årlig basis med Ebsco, etter at konkurransevinneren Swets gikk konkurs i 2014.

Omfang informasjonsressurser ved inngangen til fusjon

For 2016 har bibliotekene ved Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna fornyet sine løpende abonnement og avtaler basert på inneværende års portefølje databaser/pakker og enkelttitler i abonnement ved den enkelte institusjon⁴. Det innebærer at brukernes tilgang til informasjonsressurser vil være differensiert i 2016. For å unngå for høy grad av brukermisnøye, er det lagt til grunn at Høgskolen i Nesnas brukere skal ha samme tilgang til databaser og tidsskriftpakker som Universitetet i Nordlands brukere i 2016⁵.

Tabell: Løpende avtaler/abonnementer ved institusjonene november 2015

	UiN		HiNT		HiNE	
	Ant.	Leverandør	Ant.	Leverandør	Ant.	Leverandør
Tidsskrifttitler, herunder ⁶						
Elektroniske ⁷	132		27		5	
Papirbaserte	185		215		60	
Sum tidsskrifttitler	317	LM informasjons-tjenester	242	Ebsco	65	Norsk bibliotekforening
Databaser, systemlisenser og tidsskriftpakker ⁸	36	Cristin, Bibsys og enkeltleverandør	20	Cristin, Bibsys og enkeltleverandør	11	Cristin, Bibsys og enkeltleverandør

Det er bare liten grad av sammenfallende avtaler i de tre institusjonenes samlede database-/pakkeportefølje. Totalt hadde institusjonene 45 unike avtaler per november 2015. For 7 av avtalene var det full overlapp mellom Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna (vedlegg 1).

Innkjøp av informasjonsressurser og modeller for prisfastsetting

Siden anskaffelsesmåten er avgjørende for hvilken tidsplan som må påregnes for samkjøring av samlede informasjonsressurser, gis en kort orientering her. Fag- og forskningsbibliotek lisensierer elektroniske og kjøper papirbaserte informasjonsressurser via flere kanaler:

- Delvis finner anskaffelser sted gjennom universitets- og høgskolesektorens innkjøpskonsortium Cristin. Cristin forhandler utelukkende avtaler for elektroniske informasjonsressurser. Avtalene har oftest årlig syklus.
- Delvis skaffes informasjonsressurser via abonnementstjenester, ved bruk av tidsskriftagent.⁹ Gjelder for enkelttidsskrift/enkelttitler (papirbasert og elektronisk format). Innkjøp for denne

⁴ Institusjonene har ulike avtaleparter for sine tidsskriftporteføljer, se tabell under.

⁵ Uavklarte forhold rundt ulike fjerntilgangsløsninger, tidspunkt for sammenslåing av FS-basene og for tildeling av feideidentiteter kan og vil ha konsekvenser for når de ulike brukergruppene reelt har like tilganger. Dette er meldt til styringsgruppa for fusjonen, og fremdrift avhenger av prosesser som ivaretas utenfor biblioteket.

⁶ Innhold/tittelliste varierer, selv innen korte tidsintervall. Tabellen må derfor oppfattes som innblikk i omfanget november 2015. Enkelte av de fysiske titlene anskaffes i flere eksemplarer, da litteraturen må være tilgjengelig på flere studiesteder. Tittellistene er ikke fullstendig matchet mot hverandre.

⁷ Såkalte kombiabonnement inkludert her (papir og elektronisk).

⁸ Årlig avgift for biblioteksystemet og institusjonsarkivet inkludert (2 avtaler, både UiN, HiNT og HiNe har disse)

⁹ En form for spesialisert grossistledd mellom fagbibliotek og den enkelte utgiver av informasjonsressurser.

typen materiale er konkurranseutsatt ved Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nord-Trøndelags del, og utgjør del av løpende avtaler ved institusjonene på fusjonstidspunktet.¹⁰

- Delvis anskaffes informasjonsressurser via direktekjøp fra utgivende forlag.¹¹
- Fysiske bøker anskaffes som hovedregel via bokhandel.

For alle informasjonsressurser, uavhengig av type, format og innkjøpsmetode, beregnes pris ut fra den enkelte leverandørs prismodell¹² for ressursen. Særlig for det elektroniske materialet finnes en stor variasjon av priselementer og ikke minst hurtig endrende prismodeller. Som hovedregel ser det ut til at hyppigst forekommende prismodeller er basert på en kombinasjon av

- antall brukere i *hele* institusjonen, dvs. at økt antall brukere gir økt pris.¹³ Oftest ligger visse brukerintervall til grunn for prisenivå (sprangvise kostnader). Brukerintervallene varierer fra leverandør til leverandør. Antall brukere kan måles på ulike måter. Cristins beregningsmåte gjøres gjeldende så langt mulig.¹⁴
- antall studiesteder i institusjonen.
- antall samtidige brukere av informasjonsressursen.

Enkelte leverandører opererer også med differensiert pris knyttet til institusjonsstatus; i praksis medfører det at universiteter betaler en relativt høyere pris for ressursen enn høyskoler.

Hensynet til brukerne, som har behov for fleksible tilgangsløsninger uavhengig av geografisk arbeids- og studiested, taler for at universitetsbiblioteket i størst mulig grad bør stille informasjonsressurser tilgjengelig i elektronisk format.

Tentativ plan for kostnadskartlegging

For tidsskrifttitlene vil det være behov for detaljert gjennomgang/kartlegging i forkant av en eventuell innkjøpskonkurranse om abonnementstjenester. For databaser og tidsskriftpakker finnes god oversikt over den samlede porteføljen (vedlegg 1). For denne delen av informasjonsressursene er det aktuelt å kontakte enkeltleverandører, samt følge Cristins årshjul for avklaringer rundt samlet kostnadsnivå. Det er nedsatt arbeidsgrupper som skal kartlegge tidsskrifttitler og innhente priser for databaser og tidsskriftpakker i en fusjonert institusjon. Arbeidet skal så langt mulig inkludere brukerstatistikk for ressursene¹⁵, og det forventes at slikt datagrunnlag nyttes i forbindelse med vurderinger knyttet til videreføring av enkeltressurser i porteføljen.

¹⁰ HiNe har så lavt omfang at det ikke krever konkurranseutsetting. UiNs og HiNTs avtaler om abonnementstjenester utløper 31.12.16, UiN har opsjon på ytterligere ett år.

¹¹ Enkelte tilbydere legger ikke til rette for innkjøp via agenttjeneste.

¹² Tilbudssiden er preget av monopolforhold, da informasjonsressursen utgis av ett forlag i verden. I praksis har leverandørene stort spillerom mht. prisfastsetting.

¹³ Avtaler som tilbys fagbibliotekene er basert på at ressursene stilles fritt tilgjengelig for institusjonens ansatte og studenter. At antall kjernebrukere kan ha beskjedent omfang (dvs. at fagmiljøet er lite), har som hovedregel ingen betydning for prisfastsettingen.

¹⁴ Som kilde nyttes institusjonens innrapporterte data til dbh. Antall studenter beregnes i form av produserte heltidsekvivalenter, mens antall ansatte beregnes i form av årsverk.

¹⁵ Bibliotekene i UH-sektoren skifter biblioteksystem til nytt «ALMA» i slutten av 2015. På nåværende tidspunkt er det usikkert hvorvidt ALMA gir muligheter for å innhente relevant historisk bruksstatistikk.

Løpende arbeid med kostnadskartlegging og avgjørelser vedrørende eventuelle endringer i litteraturporteføljen betinger normalt klar styring og ledelse internt ved universitetsbiblioteket. Fra og med 2016 fusjoneres Høgskolen i Nesna inn i Universitetet i Nordlands nåværende interne organisering, slik at høgskolebiblioteket blir inkludert i universitetsbibliotekets ordinære drift. Høgskolen i Nord-Trøndelag, herunder bibliotek tjenesten, driftes parallelt med UiN/HiNes organisering i 2016. Det innebærer at ansvarsforhold knyttet til arbeidet med infrastruktur som omtalt i denne saken, fremstår noe uavklart ved inngangen til fusjonen. Av hensyn til videre fremdrift, bør det snarest tas stilling til hvorvidt det er nødvendig å avklare universitetsbibliotekets organisering relativt tidlig i fusjonsåret.

Under forutsetning om at universitetsstyret vedtar videreføring av eksisterende litteraturportefølje ved Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna, slik den er omtalt i dette dokumentet, og at elektroniske informasjonsressurser skal være foretrukket format i det videre arbeidet, presenteres tentativ fremdriftsplan for avklaring av kostnadsnivå fra og med 2017:

Tabell: Tentativ fremdriftsplan for kostnadskartlegging avtale-/abonnementsbasert litteraturportefølje

Aktivitet	Tidsplan/-frist	Merknad
Kartlegging samlede informasjonsressurser	Februar 2016	Grunnlag for innkjøpskonkurranse abonnements-tjenester og innhenting av priser fra leverandører
Innkjøpskonkurranse abonnements-tjenester («agentavtalen»), ny avtaleperiode f.o.m. 2017	Mars 2016 ¹⁶	Evt. utsettelse gir ny avtaleperiode f.o.m. 2018, grunnet årshjul for disse informasjonsressursene. Utsettelse medfører mellomløsning for 2017, detaljer må avklares sammen med innkjøpstjenesten
Direktekjøp	September 2016	Innhenting prisestimat fra enkeltleverandører
Cristin-avtalene	Desember 2016	Cristins forhandlingssyklus/årshjul tilsier at priser for disse avtalene er avklart i løpet av desember 2016

Eksisterende portefølje informasjonsressurser har stort innslag av internasjonal faglitteratur. Det medfører at kostnadsnivået i tillegg til varierende prisstruktur og -utvikling på leverandørsiden, er svært sensitivt for valutasvingninger. Kostnadsoverslaget som blir fremstilt for litteraturporteføljen på ett tidspunkt (etter tentativ tidsplan desember 2016), vil fortsatt være svært følsom for leverandørers særegne prisstigningstakt og utviklingen i valutamarkedene.

Som nevnt i saksfremlegget er det trekk ved Nord universitet, den generelle teknologiske utviklingen og tilhørende endrede brukerforventninger, som tilsier at institusjonen i størst mulig grad bør stille informasjonsressurser tilgjengelig i elektronisk format.

¹⁶ Forutsetter at innkjøpstjenesten har kapasitet til å bistå arbeidet. Tidsplan er utarbeidet med hensyn til at universitetsbiblioteket får mye merarbeid i tilknytning til sammenslåing av biblioteksystemet ALMA, forventet tidspunkt fra og med 01.07.16 (tidspunkt styres av innkjøpskonsortiet). Det påregnes også betydelig merarbeid knyttet til skifte av leverandør i forkant av abonnementsfornyelser for 2017 (fornyes i september).

Løpende systemavgifter/databaseavtaler m.m.: UiN, HiNe og HiNT per november 2015

Antall studiesteder UiN+HiNe+HiNT = 9 (Bodø, Mo i Rana, Nesna, Sandnessjøen, Stokmarknes, Levanger, Steinkjer, Verdal, Stjørdal)

Antall fulltidsekvivalenter UiN+HiNe+HiNT (kilde: Cristin.no per nov 2015): 7 946

Løpende avtaler per november 2015 er markert med "1" per institusjon i tabellen under.

UiN+HiNe+HiNT: Totalt antall løpende avtaler:	45
UiN+HiNe+HiNT: Ant overlappende avtaler (alle har løpende avtale):	7

Antall løpende avtaler per institusjon, november 2015: 20 11 36

Navn base/avgift	Leverandør 2015	HiNT	HiNe	UiN
Intota Assessment	LM informasjonstjenester	0	0	1
Academic search premier	Ebsco International	1	0	0
Atekst	Cristin	1	1	1
Bibsys Brage (BLIX)	Bibsys	1	1	1
Bibsys-lisens	Bibsys	1	1	1
Biological Abstracts	LM informasjonstjenester	1	0	0
Cab	Wolters Klüwer	1	0	0
Cambridge University Press	Cristin	0	0	1
Cinahl with fulltext 2014	Ebsco International	1	0	1
CSA-Cambridge Scient. Abstracts	Cristin	0	0	1
DanBib-lisens	Dansk BibliotekCenter AS	0	1	1
Digitale helsefag/huden/forfl.	Gyldendal No forlag AS	0	0	1
Ebrary Ac. Compl	ProQuest	1	0	1
Emerald	Cristin	0	0	1
Enc. Brit - Britannia Academic	Cristin	0	0	1
Factiva	Cristin	0	0	1
Grove Music online	Oxford Univ. Press	1	0	0
Helsebiblioteket	Nasj senter for helsetjenesten	1	1	1
Idunn	Cristin	1	1	1
IntraFish.com	Intra Fish Media AS	0	0	1
IntraFish.no	Intra Fish Media AS	0	0	1
ISI Web of science (inkl cit.rep)	Cristin	1	1	1
JoVe (MyJoVE Corporation))	JOVE	0	0	1
JSTOR	Cristin	0	0	1
Lovdata Pro	Lovdata	1	0	1
MathEducation	Fiz Karlsruhe	0	0	1
MLA int bibl.	ProQuest	0	0	1
NEL - Norsk el. legehåndbok	Norsk helseinformatikk AS	1	1	0
Norsk lovkommentar	Gyldendal No forlag AS	0	0	1
NRK jubil.- og minnedager	NRK AS	0	1	1
OCLC	Cristin	0	1	0
OECD Statistics	Wize Nordic AB	0	0	1
Ordnnett	Cristin	1	1	1
Pharmaceutical excipients	LM informasjonstjenester	1	0	0
ProQuest Central	ProQuest	0	0	1
Purehelp.no	Purehelp.no	1	0	0
Ravninfo	Soliditet Norge AS	0	0	1
SAGE Premier	Cristin	1	0	1
ScienceDirect	Cristin	1	0	1
Scopus	Cristin	0	0	1
Sportdiscus	Ebsco International	1	0	0
SpringerLink	Cristin	0	0	1
Taylor & Francis	Cristin	0	0	1
Webhuset	Webhuset	0	0	1
Wiley	Cristin	0	0	1

Dette dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Ansettelse av pro- og viserektorer ved Nord universitet

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13 jfr Fvl §13.1

Arkivsak-dok. 15/05499-1
Saksbehandler Sissel Marit Jensen

Saksgang

REVIDERING AV FORSKRIFT FOR GRADEN PHILOSOPHIAE DOCTOR (PH.D.) VED NORD UNIVERSITET

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Universitetsstyret vedtar ny Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet med virkning fra 06.01.2016.
2. Styret ber om at det utarbeides ny standardavtale om opptak til doktorgradsutdanningen i tråd med den nye forskriften.
3. Fakultetene bes revidere sine respektive programs utfyllende retningslinjer i tråd med den vedtatte forskriften. Dette godkjennes av rektor.

Bjørn Olsen
rektor

Vedlegg

Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet.

Saksframstilling

Bakgrunn

Lov om universiteter og høyskoler (uh-loven) ble endret 01.01.2015, og UHR endret sine veiledende retningslinjer og forslag til ph.d.-avtale 29.01.2015. Det er særlig forholdene rundt tvungen avslutning som er behandlet. Dette har tidligere ikke vært hjemlet i uh-loven, men kun vært en del av veiledende retningslinjer fra Universitets- og høyskolerådet (UHR).

I Forskningsutvalgets møte 18.05.2015 ble følgende vedtatt:

Forskningsutvalget ber forskningsadministrasjonen iverksette en gjennomgang av ph.d.-reglementet og ph.d.-avtalen i forbindelse med revidert UH-lov og nye veiledende retningslinjer fra UHR. Forslag til revidering skal sendes fakultetene på intern høring før ny behandling i Forskningsutvalget, og endelig vedtak i universitetsstyret.

Behandling

Forskningsadministrasjonen har sammen med de administrative ph.d-koordinatorene på fakultetene gjennomgått hele reglementet med tanke på revidering i tråd med uh-loven, UHRs forslag til retningslinjer og etter dagens praksis ved UiN. Dette forslaget ble sendt ut på intern høring med frist 07.09.2015.

Alle fakultetene har gjennomgått forslag til ny forskrift for ph.d. i sine respektive doktorgrads- og/eller forskningsutvalg og kommet med kommentarer og forslag til endringer. Det har også kommet en kommentar fra jurist.

Fakultetenes forslagene er videre gjennomgått i et utvidet ph.d.-forum bestående av faglig programansvarlig og administrativ ph.d.-koordinator. Et omforent forslag til ny ph.d.-forskrift fra denne gruppen ble oversendt Forskningsutvalget for vedtak om oversendelse til universitetsstyret.

Reglementet er foreslått kalt «Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitetet» og vil bli meldt inn til Lovdata. Dette er på linje med de øvrige universitetene. Av innhold er det særlig tvungen avslutning i § 5 og immaterielle rettigheter i § 11 som utgjør de større endringene. Men siden Forskningsutvalget ba om at hele ph.d.-reglementet ble gjennomgått, er det gjort endringer både for å øke lesbarhet, og for å klargjøre hva punktet omhandler. Videre er klageprosess, som tidligere er vedtatt av Forskningsutvalget, inkludert i forskriften, der det naturlig hører hjemme.

Etter vedtak i universitetsstyret skal forskriften også oversettes til engelsk.

Ph.d.-avtalen

Endringer i ph.d.-forskriften vil nødvendigvis ha innvirkning på vår standard ph.d.-avtale. Forskningsutvalget ba derfor i sitt vedtak at også ph.d.-avtalen ble gjennomgått. Avtalen skal bygge på vedtatt forskrift og gjennomgås av jurist og personalavdelingen før oversendelse til

Forskningsutvalget og universitetsstyret. Revideringen skal skje så raskt som mulig etter at forskriften er vedtatt, slik at universitetsstyret¹ kan behandle ph.d.-avtalen i møte tidlig i 2016.

Fakultetenes utfyllende retningslinjer

I den nye forskriften er det mange punkt hvor det åpnes for egne bestemmelser på fakultetene. Som et ledd i denne revisjonen må derfor fakultetenes utfyllende retningslinjer revideres. Disse retningslinjene vil bli forankret i det sentrale Forskningsutvalget og stadfestet gjennom rektorvedtak.

Oppsummering av og kommentarer til foreslåtte endringer

Reglement er gjennomgående endret til forskrift. I § 5 *Opptak* er det fra og med § 5-5 og ut endret både titler og tilføyd nye §§. Dette er i tråd med UHRs endrede veiledende retningslinjer, blant annet som følge av ny paragraf i UH-loven, § 4-13 *Graden philosophiae doctor*, hvor ulike årsaker for tvungen avslutning nå er hjemlet.

Noen språklige endringer og overflødig tekst som ikke endrer innholdet er ikke kommentert her. Det samme er tekst som er uendret men flyttet til annet og mer riktig sted i forskriften. I tillegg henvises det flere steder enn tidligere henvist til fakultetenes utfyllende retningslinjer uten at det er i bemerket i nedenstående kommentar.

§ 1 Forskriftens virkeområde – Henvisning til UiNs Studie og eksamensforskrift er endret til Forskrift om studier og eksamener ved Nord universitet (2015).

§ 2 Omfang, innhold og målsetning for ph.d.-utdanningen – Presiseres at utdanningen også omfatter et selvstendig forskningsarbeid.

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen – Fakultetenes ansvarsområde, kompetansekrav til programansvarlig samt muligheten for å lage utfyllende retningslinjer, er blitt beskrevet.

§ 4 Kvalitetssikring – Fakultetenes ansvar i kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen er tatt med (siste setning).

§ 5-1 Vilkår for opptak – I første setning er bør-kravet for kandidat og hovedveileder gjennomgang av prosjektbeskrivelsen endret til et skal-krav. Siste setning i fjerde ledd angående prosjektbeskrivelsen innhold er disiplinavhengig og anses som overflødig i forskriften. Den vil i stedet bli beskrevet i de utfyllende retningslinjer.

§ 5-3 Opptaksvedtak – I andre ledd, andre setning er det tilføyd *normal* lik startdato for finansiering. Dette er for å synliggjøre praksis og åpne for at det kan forekomme at de er ulike.

§ 5-4 Avtaleperiode – Andre setningen i første ledd er slett. Dette forholdet er i stedet beskrevet i et eget fjerde ledd hvor også maksimaltiden er presisert og satt til seks år i tråd med progresjonskravet i Forskrift om studier og eksamen ved UiN § 5-1 fjerde ledd. Samtidig åpnes det for egne fakultære progresjonskrav.

¹ Se forslag til ny tekst i ph.d.-forskriftens § 6 første ledd.

§ 5-5 Frivillig avslutning – I andre ledd er følgende setning tilføyd: «En avhandling som er utarbeidet under organisert veiledning i et forskerutdanningsløp kan ikke leveres inn til bedømmelse som en fri doktorgrad/dr.philos.» Bakgrunnen for blant annet at det nasjonalt er en gjensidig enighet om at man ikke tar opp kandidater til dr.philos hvor andre institusjoner har lagt inn ressurser på veiledning i ph.d.-løp.

§ 5-6 Tvungen avslutning ved forsinkelse, manglende fremdrift eller opphør av finansiering – Ny paragraf som tidligere var tredje til femte ledd under § 5.5. Innholdet i strekpunktet vedrørende forskningsetiske brudd er flyttet til § 5-7 *Fusk på eksamen eller prøve underveis i ph.d.-utdanningen* og satt inn som tredje ledd.

I fjerde og siste ledd er behandling i klagenemnden satt inn.

Tidligere femte ledd i § 5.5 angående oppsigelse av stipendiat er slettet siden dette punktet i sin helhet blir omfattet av tjenestemannsloven.

§ 5-7 Fusk på eksamen eller prøve underveis i ph.d.-utdanningen, og

§ 5-8 Tvungen avslutning ved uredelighet er begge nye paragrafer.

§ 6 Ph.d.-avtalen – Vedtak om innholdet i standardavtalen for ph.d. er forskriftsfestet til universitetsstyret. Samtidig er setningen som legger dette ansvaret til fakultetene slettet. Det samme er setningen som gav fakultetet ansvaret for å fastsette rettighetene til data framskaffet i ph.d.-arbeidet. Dette er nå beskrevet i egen § 11 *Rettigheter til bruk av resultater*.

§ 7-3 Veiledningens innhold – Fjerde ledd vedrørende veiledernes arbeidsoppgaver er slettet og vil i stedet framkomme i det enkelte programs utfyllende retningslinjer.

§ 8-1 Formål, innhold og omfang – I femte ledd er bestemmelsen om at elementer som skal inngå i opplæringsdelen ikke bør være eldre enn fem år ved oppstart endret slik at det i stedet for et bestemt antall år nå står at det skal være faglig vurdering etter søknad. § 10-2 *Arbeider som ikke godtas* er knyttet til dette og derfor tilsvarende endret.

§ 9-1 Rapportering – I tredje ledd er siste setning strøket siden det er fakultetets og ikke hovedveileders ansvar å foreta slik rapportering.

§ 10-1 Krav til avhandlingen – Femte ledd er i slettet. Fakultetet kan derved ikke å bestemme at en avhandling skrevet i fellesskap ikke kan leveres til bedømming. Kravet til at de individuelle bidragene skal kunne identifiseres framkommer i sjette og nest siste ledd.

§ 11 Rettigheter til bruk av resultater – Teksten som stod her opprinnelig er nå **§ 11-2 Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse** dog med noen formuleringsendringer som ikke påvirker innholdet. **§ 11-1 Bruk av avhandling i undervisnings- og forskervirksomhet** og **§ 11-3 Opphavs, patent- og andre immaterielle rettigheter (Intellectual Property Rights; IPR)** er nye.

§ 13-1 Innlevering av avhandlingen – Andre ledd er nytt. I tredje ledd er referanser til andre §§ tilføyd og fakultetenes rolle og retningslinjer presisert.

§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomité – I første ledd er habilitetsbestemmelsene for komitéen utdypet slik at forholdet medlemmene mellom tydelig framgår.

§ 15-1 Innhenting av supplerende opplysninger – Teksten er endret slik at det framgår at hovedveileder har plikt til å gjøre rede for forhold til bedømmelseskomiteen. Videre er det i andre ledd endret slik at bedømmelseskomiteen har en rett til innsyn.

§ 16 Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling – Teksten som stod her opprinnelig er nå delt i **§ 16-1 Fakultetets behandling av enstemmig innstilling** og **§ 16-2 Fakultetets behandling av delt innstilling**, uten at innholdet er endret.

§ 17 Ny innlevering – Andre setning i første ledd er ny og en presisering av dagens praksis.

§ 19-1 Prøveforelesning – Det er gjort en presisering av hvilken hensikt tittelen på prøveforelesningen har som således gir føring for utforming av tittel.

§ 20 Godkjenning av doktorgradsprøve – I tredje ledd er det endret til at det er fakultetets vedtak og ikke bedømmelseskomiteen, som underkjenner en disputas, dog etter anbefaling i bedømmelseskomiteens innberetning.

§ 21 Kreering og vitnemål – i et nytt andre ledd forskriftsfestes det at Nord skal tildele doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemål.

§ 23 Klage – i §§ 23-1 og 23-3 er både beskrivelse av prosedyrer for klageprosessen og klagenemdens rolle tilføyd.

§ 26 Overgangsbestemmelser – ny paragraf. Tidligere reglement har manglet overgangsbestemmelser.

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet

DEL I INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Forskriftens virkeområde

Denne forskriften gjelder all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.). Forskriften regulerer opptak til, gjennomføring og avslutning av ph.d.-utdanningen ved Nord universitet.

For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til lov om universiteter og høyskoler (2005), Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR, 2011), Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent (2006) og spesialistkandidat (2010), Forskrift om grader og beskyttede titler (2005), NOKUTs forskrifter om standarder og kriterier for akkreditering og kvalitetsutvikling i UH-sektoren og European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers (2005), samt Forskrift om studier og eksamener ved Nord universitet (2015).

§ 2 Omfang, innhold og målsetting for ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling
- Godkjent gjennomføring av opplæringsdelen.
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Ph.d.-utdanningen er normert til tre års fulltidsstudier og omfatter en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang og et selvstendig forskningsarbeid. Fakultetene kan bestemme at opplæringsdelen skal utgjøre mer enn 30 studiepoeng.

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid eller kombinert forsknings- og utviklingsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

Nord universitets styre har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen. Utdanningen organiseres i programmer som forvaltes av fakultetene.

Ansvar for gjennomføring av ph.d.-utdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder. Den ansvarlige for ph.d.-programmet må selv ha en doktorgrad innenfor relevant fagområde. Fakultetene kan fastsette egne tilleggsbestemmelser for sitt ph.d.-program, såfremt disse ikke er i strid med denne forskriften.

Fakultetene som forvalter ph.d.-programmet vedtar studieplanen og emnebeskrivelsene.

§ 4 Kvalitetssikring

Ph.d.-utdanningen omfattes av Nord universitets kvalitetssikringssystem for utdannings- og forskningsvirksomheten. Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med disse.

DEL II OPPTAK

§ 5 Opptak

§ 5-1 Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanningen må søkeren normalt ha mastergrad på 120 studiepoeng eller tilsvarende, jamfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Nord universitet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Fakultetene kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelig og i tråd med gjeldende rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Søknaden bør inneholde:

- Dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket.
- Prosjektbeskrivelse som omfatter:
 - o faglig redegjørelse for prosjektet
 - o fremdriftsplan
 - o finansieringsplan
 - o dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
 - o eventuelle planer for opphold ved annen institusjon
 - o plan for faglig formidling
 - o opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter
- Plan for opplæringsdelen, herunder opplæring som er rettet mot generell kompetanse i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket.
- Forslag på minst én veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø.
- Redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå av søknaden om prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre etc.). Slike tillatelser bør om mulig være innhentet og legges ved søknaden.

Nord universitet fastsetter søknadsskjema og kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon. Søknaden skal inneholde oversikt over relevante publikasjoner samt oversikt over eventuelle emner som ønskes innpasset i opplæringsdelen.

Kandidat og hovedveileder skal raskest mulig og senest innen tre måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer.

Nord universitet kan fastsette residensplikt.

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre måneder etter oppstart av det forskningsprosjektet som skal lede frem til ph.d.-graden.

Dersom det gjenstår mindre enn ett års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, bør søkeren avvises, jfr. § 5-3

§ 5-2 Infrastruktur

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet. For kandidater med ekstern finansiering eller arbeidsplass inngås det avtale mellom Nord universitet og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-3 Opptaksvedtak

Fakultetet fatter vedtak om opptak basert på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvaret for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes normalt lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt ut fra kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak kan nektes om:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at Nord universitet ikke bør medvirke i prosjektet
- søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp til ph.d.-utdanningen, jf. § 5-1.

§ 5-4 Avtaleperiode

Avtaleperioden tilsvarer finansieringsperioden, og er tre år for fulltidsstudium eller fire år ved 25 % arbeidsplikt.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende.

Fakultetet kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan Nord universitet sette ytterligere betingelser.

Etter avtaleperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til Nord universitet sin infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

Maksimal studietid er seks år fra starttidspunkt til innlevering av avhandling til bedømmelse. Lovfestede permisjoner, lengre sykefravær og pliktarbeid medregnes ikke i de seks årene. Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon under studieløpet.

§ 5-5 Frivillig avslutning

Kandidaten og fakultetet kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen for tilsatte stipendiater skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater osv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet. En avhandling som er utarbeidet under organisert veiledning i et forskerutdanningsløp kan ikke leveres inn til bedømmelse som en fri doktorgrad/dr.philos.

§ 5-6 Tvungen avslutning ved forsinkelse, manglende fremdrift eller opphør av finansiering

Fakultetet kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen
- Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 9-1.
- Forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. Hvis finansieringen opphører underveis i perioden kan dette medføre tvungen avslutning.

Tvungen avslutning etter § 5-6 kan bare vedtas dersom fremdriftssvikten eller forsinkelsen skyldes forhold som ph.d.-kandidaten selv rår over.

Dersom ph.d.-kandidaten er ansatt ved Nord universitet kan avtalen kun avsluttes dersom vilkårene for oppsigelse eller avskjed i tjenestemannsloven er oppfylt.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetet. Klager behandles av klagenemda ved Nord universitet.

§ 5-7 Fusk på eksamen eller prøve underveis i ph.d.-utdanningen

Ved fusk på eksamener eller prøver underveis i ph.d.-utdanningen, kan Nord universitet vedta annullering, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-7. Dersom forholdet eller forholdene er så alvorlig at det er å anse som uredelighet, jf. samme lovs § 4-13 (1), jf. forskningsetikklovens § 5, andre ledd, kan Nord universitet vedta tvungen avslutning, jf. § 5-8.

Vedtak etter paragrafen her fattes av styret selv eller av klagenemnda ved Nord universitet. Klager behandles av klagenemnda, jf. universitets- og høyskolelovens § 5-1 og forskrift i medhold av denne.

Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, herunder fusk som rammes av reglene i lov om universiteter og høyskoler § 4-13, kan medføre tvungen avslutning.

§ 5-8 Tvungen avslutning ved uredelighet

Dersom en ph.d.-kandidat gjør seg skyldig i vitenskapelig uredelighet, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-13 (1), jf. forskningsetikklovens § 5 annet ledd, kan Nord universitet vedta tvungen avslutning.

Vedtak om tvungen avslutning på grunn av uredelighet fattes av det organet som universitetsstyret bestemmer. Klage over slikt vedtak behandles av departementet eller særskilt klagenemd oppnevnt av departementet.

§ 6 Ph.d.-avtalen

Opptak til Nord universitets ph.d.-utdanning formaliseres gjennom en skriftlig avtale innenfor rammene av standardavtalen for opptak vedtatt av universitetsstyret. Avtalen underskrives av ph.d.-kandidat, veileder(e) og fakultetet som kandidaten er tatt opp ved. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, Nord universitet og den eksterne part.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må institusjonens retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med ph.d.-avtalen.

DEL III GJENNOMFØRING

§ 7 Veiledning

§ 7-1 Individuell veiledning

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 7-2 Oppnevning av veiledere

Ph.d.-kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere, hvor én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder bør være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten. Dersom fakultetet oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra Nord universitet.

Medveileder(e) er fagperson(er) som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel "Om ugildhet" (§§ 6-10) gjelder for veilederne.

Oppnevnte veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst én av de oppnevnte veilederne bør ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder av ph.d.-kandidater.

Ph.d.-kandidat og veileder kan be fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved fakultetet.

§ 7-3 Veiledningens innhold

Kandidat og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9-1.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5-1.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

§ 8 Opplæringsdel

§ 8-1 Formål, innhold og omfang

Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme.

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og avhandlingsarbeidet gir utdanning på høyt faglig nivå, og i henhold til internasjonal standard. Fakultetet har også ansvar for gjennomføring av forskningsarbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Fakultetet bør tilby ph.d.-kandidaten veiledning om fremtidige yrkesmuligheter i og utenfor academia, herunder bevisstgjøring om den kompetansen som kandidaten har oppnådd gjennom forskningsarbeidet.

Dersom Nord universitet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng. Fakultetet har anledning til å bestemme større opplæringsdel, jf. studieplan og utfyllende retningslinjer ved fakultetene. Elementer som er tatt før opptak i ph.d.-programmet kan etter søknad og faglig vurdering inngå i

opplæringsdelen. Kurs på doktorgradsnivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 3 3-5 første ledd.

§ 8-2 Kandidatens rettigheter ved permisjon

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med Lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14-10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14-10, fjerde ledd av 18.12.2006, sist endret 30.06.2009. For ph.d.-kandidater som ikke er stipendiater gjelder fødselspermisjon etter lov om universiteter og høyskoler § 4-5 og arbeidsmiljøloven §§ 12-1 og 12-7.

§ 9 Rapportering

§ 9-1 Rapportering

Nord universitets system for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og kursdel, og mangler ved veiledningen samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal normalt omfatte årlig og separat rapportering fra ph.d.-kandidat og veileder, og utformes slik at dobbeltrapportering unngås.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5-5. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9-2 Midtveisrapportering

En midtveisrapportering av doktorgradsarbeidet bør normalt finne sted i løpet av 3. eller 4. semester. Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to fagpersoner. Evalueringsgruppen skal ta stilling til doktorgradsarbeidets faglige status og fremdrift og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet. Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved forskningsarbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 10 Ph.d.-avhandlingen

§ 10-1 Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig forskningsarbeid eller forsknings- og utviklingsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres eller offentliggjøres i egnet format som en del av fagets forskningsbaserte kunnskapsutvikling.

Avhandlingen kan være en monografi eller bestå av en sammenstilling av flere mindre arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem.

Avhandlingens hovedkomponent kan bestå av et nytt produkt eller en systematisert materialsamling, eller ha en annen fremstillingsform (for eksempel lyd, bilde, video, elektroniske fremstillingsformer) der dens teoretiske og metodiske grunnlag ikke fremgår av produktet selv. I slike tilfeller skal avhandlingen, i tillegg til å fremstille selve produktet, ha en tilleggsdel. Tilleggsdelen skal være en skriftlig redegjørelse for problemstilling, valg av teori og metode, og vurdering av resultatet i henhold til internasjonale standarder og faglig nivå innen fagområdet.

Dersom avhandlingen eller deler av den er blitt til i samarbeid med andre forfattere eller samarbeidspartnere, skal ph.d.-kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene. Hvis det praktiseres alfabetisk forfatterrekkefølge skal kandidaten ha utført minimum 50 prosent av arbeidet med minst halvparten av artiklene. Fakultetet fastsetter krav til antall artikler i utfyllende retningslinjer for ph.d.-programmet.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere eller samarbeidspartnere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid. Erklæringen oversendes bedømmelseskomiteen sammen med avhandlingen, jf. § 13-1.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 10-2 Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Faglig arbeid publisert før opptak i programmet kan inngå i avhandlingen etter søknad og faglig vurdering.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested, jf. § 13-1.

§ 11 Rettigheter til bruk av resultater

§ 11-1 Bruk av avhandling i undervisnings- og forskervirksomhet

Nord universitet kan vederlagsfritt benytte de deler av ph.d.-avhandlingen som ph.d.-kandidaten alene har opphavsrett til, samt andre faglitterære verk som er resultatet av arbeidet med avhandlingen, og som kandidaten alene har opphavsrett til, ved fremstilling av kopier til bruk i Nord universitet sin undervisnings- og forskervirksomhet. For kandidater som ikke ansettes ved Nord universitet, inngås egen avtale om tilsvarende bruk. Ved slik bruk skal ph.d.-kandidaten navngis slik lovgivning og god skikk tilsier.

§ 11-2 Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Regulering av rettigheter mellom Nord og samarbeidende institusjoner må avtales. Dette gjelder også avtaler inngått på fakultetsnivå.

Nord universitet sitt til enhver tid gjeldende regelverk skal danne utgangspunkt for hvilken meldeplikt ph.d.-kandidater ved tilsetting ved institusjonen har for arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet, jf. arbeidstakeroppfinnelsesloven.

For ph.d.-kandidater med ekstern arbeidsgiver skal rettigheter til bruk av resultater, herunder regler om meldeplikt nedfelles i egen avtale mellom Nord universitet ved fakultetet, ph.d.-kandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Nord universitet ved fakultetet og ph.d.-kandidaten.

§ 11-3 Opphavs, patent- og andre immaterielle rettigheter (Intellectual Property Rights; IPR)

Det som går fram i det følgende, kan ikke forstås i strid med åndsverkloven av 12.05.61 eller dens forskrifter.

Dersom kandidaten er eneforfatter av ph.d.-avhandlingen, har vedkommende alene opphavsretten til verket.

Artikler eller andre bidrag skrevet av flere uten at det er mulig å skille den enkeltes bidrag ut som eget verk, vil være fellesverk. For slike artikler har forfatterne i fellesskap opphavsrett.

Hvis kandidaten i forbindelse med ph.d.-prosjektet gjør en patenterbar oppfinnelse, skal skriftlig melding om oppfinnelsen gis til universitetet uten unødig opphold, i samsvar med lov av 17.04.70, § 5, om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere. Etter samme lovs § 4, jf. § 6, 1. og 2. ledd, har universitetet rett til å kreve retten til oppfinnelsen overført til seg. Er oppfinnelsen frembrakt i samarbeid med veileder, skal kandidat og veileder sammen fastsette sine respektive andeler i den patenterbare oppfinnelsen.

Kandidaten har likevel rett til å publisere oppfinnelsen på de vilkårene som går fram av arbeidstakeroppfinnelseslovens § 6, 3. ledd. Publiseringsretten gjelder tilsvarende for veilederen, dersom oppfinnelsen er gjort i fellesskap og kandidatens eller tredjeparts rett ikke er til hinder for det.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en ph.d.-avhandling, med unntak av en forhåndsavtalt utsettelse, for at en eventuell ekstern part kan ta stilling til patentering.

Ved offentliggjøring eller publisering av avhandlingen skal normalt Nord universitet krediteres dersom universitetet har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for kandidatens medvirkning til det offentliggjorte eller publiserte arbeidet. Det samme gjelder for ekstern part, dersom også denne har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag. Dersom kandidaten er ansatt ved Nord universitet eller ekstern part under utførelsen av

forskningsarbeidet, anses dette som et nødvendig og vesentlig bidrag. Også andre institusjoner/virksomheter kan anses å ha gitt slike bidrag.

DEL IV FULLFØRING

§ 12 Bedømmelse

§ 12-1 Grunnlag for bedømmelse

Ph.d.-graden bedømmes på grunnlag av:

- vitenskapelig avhandling
- gjennomføring av opplæringsdelen
- prøveforelesning over oppgitt emne
- offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 12-2 Tidsbruk fra innlevering til disputas

Det skal normalt ikke gå mer enn fem måneder fra innlevering til disputas.

Det er hovedveileders ansvar å gjøre ansvarlig instans ved fakultetet oppmerksom på at innlevering er nært forestående, slik at nødvendige forberedelser kan starte.

§ 13 Innlevering

§ 13-1 Innlevering av avhandlingen

Søknad om å få avhandlingen bedømt kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.

Søknaden skal ha følgende vedlegg:

- Avhandlingen i godkjent format og i henhold til Nord universitet sine bestemmelser i den form og det antall eksemplarer som fakultetet har er bestemt, jf. § 10-1 og fakultetets utfyllende retningslinjer.
- Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf. § 5-1.
- Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 10-1.
- Erklæring om doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.
- Erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.
- Dokumentasjon for at opplæringsdelen er fullført og godkjent, jf. § 8

Fakultetet kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputas, jf. § 18-1.

§ 13-2 Behandling av søknaden

Fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 13-1 skal avvises.

§ 14 Oppnevning av bedømmelseskommité

Når fakultetet har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevnes en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, samt prøveforelesning og disputas, dersom avhandlingen finnes verdig for forsvar. Habilitetsbestemmelsene vil også gjelde for forholdet mellom medlemmene i bedømmelseskomiteen, jfr. forvaltningsloven § 6 annet ledd

Komiteens sammensetning bør normalt være klarlagt ved innleveringstidspunkt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- flertallet av medlemmene er uten tilknytning til Nord universitet
- minst ett av medlemmene ikke har hovedstilling ved norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Fakultetet fastsetter prosedyre for oppnevning. Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker avhandlingens fagfelt. Fakultetet utpeker en leder blant komiteens medlemmer, eller i tillegg til komiteens medlemmer.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Fakultetet kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest innen én uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 15 Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 15-1 Innhentning av supplerende opplysninger

Hovedveileder har, på anmodning, plikt til å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen har, på anmodning, rett til innsyn i ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

§ 15-2 Omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 15-1, tilrå at fakultetet gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal i skriftlig form gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide.

Tillater fakultetet en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre måneder. Det skal også fastsettes en

ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, problemstilling, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne avhandlingen.

§ 15-3 Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge senest innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den dato avhandlingen leveres på nytt.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fakultetet som forelegger denne for ph.d.-kandidaten. Kandidaten gis en frist på 10 arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes skriftlig om dette.

Ph.d.-kandidatens eventuelle merknader skal sendes fakultetet. Fakultetet fatter vedtak i saken i samsvar med § 16.

§ 15-4 Retting av formelle feil (errata) i avhandlingen

Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest fire uker før komiteens frist for avlevering av innstilling og kan bare skje én gang.

§ 16 Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

§ 16-1 Fakultetets behandling av enstemmig innstilling

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling og fakultetet finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet selv vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom fakultetet finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader innen 10 dager.

Fakultetet fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

§ 16-2 Fakultetets behandling av delt innstilling

Dersom komiteen avgir *delt* innstilling og fakultetet finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

Dersom komiteen avgir delt innstilling og fakultetet vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, skal fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges.

De nye sakkyndige fratrer ved uenighet eller hvis begge støtter mindretallet. Da setter fakultetet ned en ny komite som kan godkjenne eller forkaste avhandlingen med simpelt flertall.

Kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 17 Ny innlevering

En ph.d.-avhandling som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks måneder etter at Nord universitet har fattet sitt vedtak. Fakultetet oppnevner da en ny bedømmelseskomite der minst ett medlem fra den opprinnelige komiteen bør gjenoppnevnes. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt, og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

§ 18 Offentliggjøring av avhandlingen

§ 18-1 Krav til den trykte avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, besørger fakultetet trykk av avhandlingen i godkjent format i henhold til Nord universitet sine bestemmelser.

Ph.d.-kandidaten skal utarbeide et kortfattet sammendrag av avhandlingen på engelsk og norsk, med sikte på å gjøre avhandlingen og dens resultat kjent for forskningsmiljø i inn- og utland. Dersom avhandlingen verken er skrevet på engelsk eller norsk, skal det i tillegg leveres et sammendrag på avhandlingens språk. Sammendraget skal følge avhandlingen og, i likhet med selve avhandlingen, publiseres offentlig.

§18-2 Offentliggjøring

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før dato for offentlig forsvar. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 15-2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at Nord universitet og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering, jf. opptakavtalens del C. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5-3.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon

dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medvirkning.

§ 19 Doktorgradsprøve

§ 19-1 Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse, jf. § 15, skal ph.d.-kandidaten forelese. Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Bedømmelseskomiteen bestemmer tittel for prøveforelesningen. Tittel for prøveforelesningen skal utfordre kandidaten til å drøfte aspekter som peker utover avhandlingen. Tittel for prøveforelesning kunngjøres for ph.d.-kandidaten 10 arbeidsdager før forelesningen.

Dersom fakultetet velger å avholde prøveforelesningen i forbindelse med disputas forestår bedømmelseskomiteen bedømmingen.

Dersom de to prøvene bedømmes separat, oppnevner fakultetet en egen komité for dette som fastsetter tittel for prøveforelesningen. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal da oppnevnes i forelesningskomiteen.

Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket med mindre fakultetet godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen avgjør om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen vurderes til ikke bestått.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 19-2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og innen to måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst 10 arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret. Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre fakultetet, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal som hovedregel være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet.

Disputasen ledes av dekan eller den dekan bemyndiger. Disputasleder gjør rede for innlevering og bedømmelse av avhandlingen, og for prøveforelesningen. Deretter redegjør doktoranden for hensikten med, og resultater av, den vitenskapelige undersøkelsen. Førsteopponenten innleder opposisjonen, andreopponenten avslutter den. Fakultetet kan i utfyllende retningslinjer eventuelt fastsette en annen oppgavefordeling mellom opponentene og mellom doktoranden og førsteopponenten. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. En av opponentene avslutter opposisjonen, og disputasleder avslutter disputasen.

Etter disputasen avgir bedømmelseskomitéen innstilling til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om disputasen er godkjent eller ikke godkjent. Innberetningen skal begrunnes dersom disputasen tilrås ikke godkjent.

§ 20 Godkjenning av doktorgradsprøve

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på bakgrunn av bedømmelseskomiteens innberetning.

Dersom bedømmelseskomiteen ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Dersom fakultetet vedtar, etter bedømmelseskomiteen innberetning, å ikke godkjenne disputasen, kan ph.d.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 21 Kreering og vitnemål

På grunnlag av fakultetets innberetning om at opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven er godkjent, kreeres kandidaten til philosophiae doctor. Vitnemål utstedes av Nord universitet. I vitnemålet skal det gis opplysninger om innholdet i opplæringsdelen, dato og tittel for prøveforelesning, tittel på avhandling og dato for forsvar av denne. Nord fastsetter hvilke ytterligere opplysninger som skal inngå i vitnemålet.

I tillegg til vitnemålet fra Nord universitet får doktoren et doktorgradsdiplom signert av rektor og fakultetets dekan.

§ 22 Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)

Nord universitet skal utstede vedlegg til vitnemål i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

DEL V KLAGE, IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER

§ 23 Klage

§ 23-1 Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Begrunnet klage sendes fakultetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Klagenemnda ved Nord universitet.

§ 23-2 Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov om universiteter og høyskoler § 5-3 "Klage over karakterfastsetting" og § 5-2 "Klage over formelle feil ved eksamen".

Behandling av mistanke om fusk eller forsøk på fusk følger Nord universitet sine fastsatte rutiner for dette, jf § 5-7.

§ 23-3 Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg.

Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at søknaden først er lagt fram for bedømmelseskomitéen der dens innberetning er grunnlag for vedtak, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes den til Klagenemnda ved Nord universitet. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom fakultetet eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 24 Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 24-1 Fellesgrader og cotutelle-avtaler

Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for de øvrige bestemmelsene i disse anbefalte retningslinjene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.

§ 24-2 Fellesgrader

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i disse anbefalte forskriftene. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av: a) et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene, b) et vitnemål fra hver av

konsortiedeltakerne, eller en kombinasjon av a) og b), jf. UHRs veiledende håndbok for fellesgrader på ph.d.-nivå.

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom Nord universitet og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid, herunder mal for samarbeidsavtaler jf. første ledd.

§ 24-2. Cotutelle-avtaler

Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av ph.d.-kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og bør bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.

§ 24-3 Krav ved fellesgrader og cotutelle

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

§ 25 Ikrafttredelse

Forskriften er oppdatert og endret 6.1.2016, og erstatter Universitetet i Nordlands tidligere doktorgradsreglement av 20.06.2012, sist endret 18.06.2014.

§ 26 Overgangsbestemmelser

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet trer i kraft fra og med 6. 1. 2016. Samtidig oppheves ph.d.-reglementet for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Nordland vedtatt 20.06.2012, revidert 18.06.2014.

Arkivsak-dok. 15/02692-14
Saksbehandler Elin Sommerli
Margrete M. Solli
Saksgang

MANDAT - LÆRINGSMILJØUTVALGET NORD UNIVERSITET

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret godkjenner det framlagte forslag til mandat for Læringsmiljøutvalget ved Nord universitet.
2. Rektor gis fullmakt til å oppnevne medlemmene av utvalget.

Bjørn Olsen
rektor

Vedlegg:

Forslag til Mandat LMU ved Nord universitet

Saksframstilling:**Innledning**

I forbindelse med fusjonen av Høgskolen i Nesna, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Universitetet i Nordland fra 1.1.2016, er det på studiesiden satt i gang en rekke utviklingsprosesser for å skape grunnlag for en enhetlig utdanningsinstitusjon – Nord universitet. Flere av disse prosessene vil måtte videreføres inn i 2016 som del av arbeidet med å utforme den faglige og administrative organiseringen av det nye universitetet.

En del områder må imidlertid prioriteres, slik at de er avklart tidligst mulig. Det er ikke minst viktig å fremstå utad med en helhetlig studieportefølje for studieåret 2016-2017 for å sikre god studentrekruttering. Det er gjennomført parallell styrebehandling av studieporteføljesakene ved styrene for UiN/HiNe og HiNT. Rektorene ved lærestedene ble gitt fullmakt til å foreta justeringer i forkant av innmelding av grunnstudiene til Samordna Opptak (SO) for å sikre et mest mulig samordnet studietilbud. En mer gjennomgående integrering av studieporteføljen for det nye universitetet vil imidlertid først kunne gjennomføres for studieåret 2017-2018.

Av mer formelle forvaltningsmessige avklaringer som nå må vedtas av styret for det nye universitetet i første møte, er felles studieforskrift med overgangsordninger. Dette er nødvendig for at blant annet studentenes rettigheter og plikter skal være sikret hjemler i formelt vedtatt regelverk fra dag én av fusjonen. Videre må det prioriteres å få på plass institusjonelle nemnder og utvalg som er påbudt i nasjonale lover og forskrifter: Klagenemnd, skikkethetsnemnd og læringsmiljøutvalg. Denne saken gjelder læringsmiljøutvalget (LMU).

Bakgrunn

I følge universitets- og høyskoleloven § 4-3, første ledd, har styret det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Dette gjelder både det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet. Det følger videre av annet ledd en del bestemmelser rundt det fysiske arbeidsmiljøet.

I §4-3, tredje ledd heter det at det skal være et læringsmiljøutvalg (LMU) ved hver institusjon. Læringsmiljøutvalget skal bidra til at bestemmelsene i første og annet ledd blir gjennomført. Det heter videre at «utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Det vises også til læringsmiljøutvalgets oppgaver i forhold til å være orientert om klager fra studenter vedrørende læringsmiljøet, likeledes pålegg og andre enkelttiltak som Arbeidstilsynet treffer, og plikten utvalget har til å avgi rapport til styret om institusjonens arbeid med læringsmiljø.

§4-3, fjerde ledd, viser til at institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring, og femte ledd inneholder bestemmelser om at «institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov.»

Som nevnt innledningsvis, må det allerede fra januar 2016 være et eget læringsmiljøutvalg ved Nord universitet, som skal ivareta institusjonens plikter overfor studentene. De fleste av LMUs oppgaver er bestemt av loven, men hver institusjon kan i tillegg utvide mandatet til å gjelde andre områder innenfor studentenes læringsmiljø, som institusjonen er opptatt av og prioriterer.

For å få hjelp til å utarbeide nytt mandat for læringsmiljøutvalget ved Nord universitet, tok prorektorene ved de tre fusjonerende institusjonene kontakt med Universell. Universell ble opprettet av Kunnskapsdepartementet i 2003, og er organisatorisk lagt til NTNU. Denne enheten skal jobbe for å fremme et inkluderende læringsmiljø for studenter med funksjonsnedsettelse, og er en pådriver for universell utforming og læringsmiljøutvalgene ved utdanningsinstitusjonene.

Oppgaven som ble gitt fra de tre institusjonene, var å be om råd for hvordan LMU-arbeidet bør organiseres i en framtidig sammenslått organisasjon, og å komme med forslag til et mandat for LMU ved Nord universitet, organisering, størrelse etc. Forslaget til mandat som nå legges fram, baserer seg på rådene fra Universell med mindre tilpasninger. Dette ble presentert for representanter fra LMU ved Universitetet i Nordland 20. november. Møtet ble overført via Skype til representanter fra utvalgene ved HiNT og HiNe. Korrigeringer på mandatet ble foretatt etter møtet, og dette har nå vært oppe til behandling i LMU ved HiNe, Universitetet i Nordland og HiNT. Forslaget til mandat følger som vedlegg i saken.

Mandatet

I forslag til mandat for læringsmiljøutvalget ved Nord universitet, (se vedlegg), gis det en definisjon av begrepet læringsmiljø som: «de fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske kontekster der studentenes læring skjer.» Deretter blir det enkelte element utdypet videre.

Deretter beskrives utvalgets rolle og funksjon i organisasjonen. Det framgår her at LMU «skal være forankret i Nord universitets system for kvalitetssikring og utdanning, og beskrive roller, ansvar og oppgaver i organisasjonen, slik at enhetene kan rapportere på læringsmiljøet som en del av kvalitetsmeldingen», jamfør Universitets- og høyskolelovens §4-3, fjerde ledd. LMU skal behandle de nevnte rapportene slik at utvalget både sikres informasjon, og kan påvirke sentrale prosesser og prioriteringer av det som berører studentenes læringsmiljø. Det vises også til de andre oppgavene utvalget skal ha ifølge loven.

Under oppgaver og verktøy tar mandatet opp andre sentrale oppgaver for LMU ved Nord universitetet. Det vises til utarbeidelse av en 3-årig plan for et stimulerende og inkluderende læringsmiljø, gi innspill til budsjett, samarbeide med Studentsamskipnaden, informasjon om arbeidet som gjøres via egne nettsider og involvering i kartlegginger og evalueringer vedrørende studentenes totale læringsmiljø.

Deretter behandler mandatet sammensetningen av utvalget. LMU skal bestå av 16 faste medlemmer fordelt med en halvpart fra de ansatte og en halvpart fra studentene. Prorektor inngår som en av de åtte representantene fra de ansatte. Ledelsen av utvalget skifter hvert år og går henholdsvis til prorektor og studentleder. I tillegg er det faste observatører i utvalget fra Studentsamskipnaden, AMU, bibliotek, tilretteleggingsansvarlige fra fakultetene/avdelingene, drift, IT, studiestedsledere og Internasjonalt kontor. Andre observatører kan innkalles etter behov.

Drøfting

Det har vært stor enighet i alle tre institusjonene om å anbefale forslaget til mandat for læringsmiljøutvalget ved Nord universitet på generelt grunnlag. De punkt der det ikke er enighet er:

LMU ved HiNe vedtok å gå inn for mandatet med unntak av pkt. 4. Sammensetning. Forslaget til mandat lyder: «LMU ved Nord universitet består av 16 faste medlemmer, hvorav åtte er representanter fra studentene og sju fra ansatte, samt prorektor. Ansattes representanter er pro/visedekanene med ansvar for utdanning ved hvert fakultet.» Ved HiNe stemte to representanter for forslaget og to imot. Det vises til forslaget fra Universell som la opp til at hvert enkelt studiested skulle representeres i utvalget. Et opplegg slik som halvparten av medlemmene går inn for, vil føre til et svært stort læringsmiljøutvalg, der fra 9 – 11 studiesteder skulle være representert, samt et tilsvarende antall studentrepresentanter. Det vil lett kunne bli et utvalg med liten effektivitet, det blir vanskeligere å få arrangert møter og vanskeligere å få fattet vedtak.

Forslaget til endring er ikke tatt med i det framlagte mandat.

LMU ved HiNT kom med en del forslag til endringer, bl.a. språklige, som nå er bakt inn i det framlagte mandatet. De andre endringsforslagene er alle i pkt. 4. Sammensetning. Her ønskes innskutt etter første setning om geografisk representasjon: «Med dette forstås vi at studenter og ansatte i Nord universitet skal representeres inn fra de tidligere fusjonerte institusjoner».

Den første setningen ivaretar dette hensynet på en god måte, og forslaget er derfor ikke tatt inn i teksten.

Likeledes er det foreslått innskutt etter LMU : «består av 16 faste medlemmer «i perioden 01.01.2016 – 31.07.2019».

Dette tas ikke inn i mandatet, ut fra de organisatoriske endringer som det er redegjort for under oppsummeringen.

Det foreslås videre at følgende setning føyes til under Studentene: «Det skal være minimum to studentrepresentanter fra de tidligere fusjonerte institusjoner (UiN, HiNe og HiNT).» Studentrepresentantene i LMU ved HiNT ga uttrykk for at de var bekymret for en svekkelse av studentdemokratiet ved at det ikke lå inne en sikringsbestemmelse i mandatet. Det å ha

inn en bestemmelse knyttet til studentrepresentasjon fra de tidligere institusjonene, kunne bidra til at hele studentpopulasjonen ble representert.

Dette må ivaretas på en god måte av studentdemokratiet, og dette forslaget til endring er ikke tatt med i mandatet.

Siste endringsforslag fra LMU ved HiNT er under Ansatte, der det ønskes tilføyd: «Sammensetningen må speile toppledelsen, samt ledelse fra studie, teknisk/drift og faglige ansatte.» ... «Det skal være minimum en ansattrepresentant fra de tidligere fusjonerte institusjoner (UiN, HiNe og HiNT)».

Dette ivaretas bl.a. under det som står under Observatører, og dette forslaget tas ikke med.

Ved UiN består LMU kun av faglige/vitenskapelig ansatte og studenter. Teknisk/administrativt ansatte har ikke hatt egen representasjon, kun som varamedlemmer for pro/visedekan. Fakultetene har benyttet den personen fra fakultetsadministrasjonen som har ansvar for tilrettelegging for studenter, som sin vararepresentant. Studieleidelse, teknisk, bibliotek etc. har kun hatt observatørstatus med tale og forslagsrett. LMU ved Universitetet i Nordland har vedtatt å gå inn for mandatet. Studentrepresentantene ba om en protokolltilførsel på at de mente det ble for mange observatører og at utvalget ble for stort.

Dette er ikke hensyntatt i forslaget til mandat.

Oppsummering

Forslag til mandat for Læringsmiljøutvalget har vært drøftet i alle tre fusjonerende institusjonenes LMU. Noen forslag til endringer, bl.a. språklige, er bakt inn i forslaget som nå legges fram. Det er redegjort for uenigheter som er kommet fram og som ikke er tatt til følge. Dette utvalget vil tre i funksjon fra primo januar, vil ha en funksjonstid på ett år. I løpet av 2016 vil det bli foretatt organisatoriske endringer på fakultetsnivå ved Nord universitet. Ny organisasjon vil iverksettes fra 01.01.2017, med derav endret sammensetning av utvalget. I forslag til vedtak er det ikke lagt inn en bestemmelse om at rektor oppnevner nytt utvalg fra 2017. Det må derfor bli ny styresak på sammensetning av LMU fra 2017.

Mandat for læringsmiljøutvalget (LMU) ved Nord universitet

1. Formål

Styret ved Nord universitet har det overordnede ansvaret for å sikre studentene et godt og fullt forsvarlig læringsmiljø i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-3, punkt 1 og 2. Læringsmiljøutvalget (LMU) sorterer direkte under styret, og skal bidra til at styret ivaretar dette ansvaret, samt gi råd til styret og ledelsen i saker som vedrører læringsmiljøet ved Nord universitetet. Begrepet *læringsmiljø* definerer Læringsmiljøutvalgets arbeidsområde og forstås som de *fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske kontekster* der studentenes læring skjer, og som påvirker studenters prestasjoner og holdninger. Dette utdypes på følgende vis:

- **Fysisk læringsmiljø** omhandler utforming og bruk av bygninger og fysiske omgivelser slik at det lager gode rammer for læring og læringsaktiviteter hos alle studenter.
- **Psykososialt læringsmiljø** omhandler mellommenneskelige forhold i og rundt læringsprosessene. Det berører trivsel og samhandling mellom studenter og ansatte, og i mellom studentene.
- **Organisatorisk læringsmiljø** omhandler systemer for tilbakemelding og medvirkning, slik at utvalget sikrer studentenes innflytelse og medvirkning i organisasjons- og endringsprosesser som har innvirkning på studentenes totale læringsmiljø.
- **Digitalt læringsmiljø** omhandler bruk av teknologi som støtte for studentenes læring, herunder bruk og utforming av digitale læringsressurser og læringsplattformer.
- **Pedagogisk læringsmiljø** omhandler rammene for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring. Dette berører utforming av mål, innhold, aktiviteter og vurderinger, men avgrenses mot kvalitetsvurdering av den enkelte læringsaktivitet.

Ut fra denne forståelsen av begrepet skal Læringsmiljøutvalget ved Nord universitet ha et helhetlig og overordnet bilde på universitetets arbeid med læringsmiljø.

2. Rolle og funksjon i organisasjonen

- 2.1 Læringsmiljøutvalget skal være *forankret i Nord universitetets system for kvalitetssikring av utdanning* og beskrive roller, ansvar og oppgaver i organisasjonen når det gjelder læringsmiljø, slik at enhetene kan rapportere på læringsmiljøet som en del av kvalitetsmeldingen. Rapportene skal behandles i LMU, slik at utvalget kan påvirke sentrale organisasjons- og endringsprosesser, og videre prioriteringer av det som berører studentenes læringsmiljø.
- 2.2 Læringsmiljøutvalget skal sikres god informasjon om læringsmiljøet. Dette skjer gjennom:
 - a. Innsikt via kvalitetssikringssystemet og tilbakemeldinger fra enhetene
 - b. Data fra læringsmiljøundersøkelsen og andre studentundersøkelser
 - c. Innspill og deltagelse fra fakulteter

- d. Innspill fra studentorganer
 - e. Rapporter fra tilbakemeldings- og avvikssystemet når det gjelder læringsmiljø og HMS-avvik som gjelder studentenes læringsmiljø.
 - f. Egne saker tatt opp i møter i utvalget.
- 2.3 Læringsmiljøutvalget rapporterer til styret i en egen årlig rapport om Nord Universitets helhetlige arbeid med læringsmiljø. Rapportering vedrørende avvik, klager, pålegg og resultater fra student- og læringsmiljøundersøkelser skal inngå i LMUs årsrapport til styret.
- 2.4 Læringsmiljøutvalget skal gi uttalelser vedrørende klager på læringsmiljøet. Dette skal skje gjennom innsyn i studentenes avviks- og tilbakemeldingssystem, eller via tilbakemeldingen fra fakultetene (*kontrollør- og observatørrolle*). LMU skal få innsikt i klager og avvik som ikke lukkes på overordnet nivå, eller gjentakende klagesaker. En statusrapportering på klagesaker tas inn i årsrapporten.
- 2.5 Læringsmiljøutvalget skal aktivt delta i planleggingen av universitetets arbeid med utvikling av et inkluderende, mangfoldig og universelt utformet læringsmiljø (*pådriver og premissleverandørrolle*).
- 2.6 LMU skal nøye følge utviklingen i spørsmål som har med studentenes helse, sikkerhet og velferd å gjøre.

3. Oppgaver og verktøy

Læringsmiljøutvalget rolle og funksjon er å sørge for fremdrift i arbeidet med følgende:

- 3.1 LMU skal utarbeide en 3-årig plan for et stimulerende og inkluderende læringsmiljø.
- Formålet er å sikre alle studentene kvalitetssikrede tilbud og tjenester, ved at læringsmiljøet blir utformet etter prinsippet for universell utforming og slik at Nord Universitet har gode systemer for individuell tilrettelegging der hvor det er nødvendig. LMU skal årlig prioritere hovedarbeidsområder på bakgrunn av tilgjengelig informasjon, studentenes behov, universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne.
- 3.2 LMU skal årlig gi innspill til budsjettet og komme med anbefalinger ovenfor styret hvordan Nord universitet skal disponere avsatte midler til større læringsmiljøtiltak. LMU kan etter styrets bestemmelse få ansvar for å bevilge midler til mindre læringsmiljøtiltak.
- 3.3 LMU skal bidra til at styret, i samarbeid med Studentsamskipnaden, legger forholdene til rette for et godt studiemiljø og samarbeider for å bedre studentvelferden ved alle campus.
- 3.4 LMU skal informere studenter og ansatte om sitt læringsmiljøarbeid, blant annet gjennom egne nettsider for utvalget.

- 3.5 LMU skal involveres i alle overordnede kartlegginger og evalueringer som vedrører studentenes totale læringsmiljø. Involvering skjer i form av innspill til konkret innhold i undersøkelser som gjennomføres av Nord universitet og nære samarbeidspartnere, samt behandling og oppfølging av lokale og nasjonale undersøkelser.

4. Sammensetning

LMU skal sikres å ha geografisk representasjon som på en god måte ivaretar LMUs mål, mandat og formål. LMU ved Nord universitet består av 16 faste medlemmer, hvorav åtte er representanter fra studentene og sju fra ansatte, samt prorektor for utdanning. LMU velger selv sin leder hvert år, vekselvis blant ansattes og studentenes representanter. Alle de faste representantene skal ha personlig vararepresentant oppnevnt.

Studentene - Studentrepresentanter velges av studentdemokrati med personlige vara.

Ansatte - Ansattes representanter er dekan/pro-/visedekan med ansvar for utdanning eller studieleder ved hvert fakultet/avdeling med personlig vara. Ansattes representanter med vara, oppnevnes av rektor, og for fire år.

Observatører - LMU skal ha observatører fra Studentsamskipnaden, AMU, bibliotek, tilretteleggingsansvarlige, drift, IT, studiestedsledere og internasjonalt kontor. Utover dette kan observatører kalles inn etter behov. Alle observatører har tale og forslagsrett.

5. Sekretariatsfunksjon

Rektor skal sørge for at sekretariatsoppgavene for LMU ivaretas på en effektiv og hensiktsmessig måte.

6. Arbeidsmåte

LMU skal ha 4-6 årlige møter, og alle møter skal legges innenfor studentenes studieår. LMU tilstreber gjennom sitt arbeid å gjøre seg kjent ved de ulike lokasjoner i Nord universitet, med minimum to fysiske møter i løpet av året.

LMU konstituerer seg selv med leder og nestleder, som velges for et år av gangen, vekselvis blant de ansattes og studentenes representanter. Leder kaller inn til møtene og innkalling med sakliste skal være skriftlig. Referater fra møtene, handlingsplaner og LMUs årsrapporter, skal være tilgjengelig på nett. LMU er beslutningsdyktig når minst 11 av medlemmer deltar på møtet. Ved stemmelikhet får lederen dobbel stemme, og det er ikke tillatt å stemme blankt. Der medlemmer i utvalget anses som inhabile og ved konfidensialitet, gjelder vanlige regler.

7. Endring av LMUs mandat

Endringer i LMUs mandat vedtas av Nord universitetets styre. Mandatet kan tas opp til evaluering og endring etter innspill fra representanter i LMU.

Arkivsak-dok. 15/05316-1
Saksbehandler Liv Tande

Saksgang

OPPNEVNING AV STYRETS KLAGENEMND VED NORD UNIVERSITET 1.1.2016 - 1.1.2020

Forslag til vedtak/innstilling:

1. I henhold til kapittel 5 i lov om universiteter og høyskoler, oppnevner styret for Nord universitet følgende klagenemnd:

Leder, ekstern: Eilif Nordahl
Vararepresentant, ekstern: Alf Einar Fornes
Medlem fra personalet: Anne Marit Vigdal
Vararepresentant: Hilde Munkeby
Medlem fra personalet: Annie Karlsen
Vararepresentant: Øystein Nystad

Valg av nye studentrepresentanter er gjort av studentorganisasjonene og vil fram til nytt studieår være:

Medlem: Sabina Beslija
Vararepresentant: Ingrid Marie Johannessen
Medlem: Kristoffer Nicolaysen
Vararepresentant: Trude Ramstad

2. Klagenemnda gis en funksjonstid fram til 1.1.2020. Rektor gis fullmakt til å oppnevne nye representanter fra personalet, dersom dette viser seg nødvendig i løpet av perioden. Tilsvarende vil studenttinget måtte velge nye representanter fra studentene hvert studieår.

3. Styret ved Nord universitet delegerer følgende oppgaver til klagenemnda:

1. Annullering av eksamen eller prøve etter universitet- og høyskolelovens § 4-7.
2. Utestenging og bortvisning etter universitet- og høyskolelovens § 4-8.
3. Saker vedrørende utestenging grunnet straffbare forhold (politiattest) etter universitet- og høyskolelovens § 4-9.
4. Utestenging etter skikkethetsvurdering etter innstilling fra skikkethetsnemnd etter universitet- og høyskolelovens § 4-10.

Bjørn Olsen
rektor

Vedlegg:

Retningslinjer for klagenemnda for Nord universitet

Bakgrunn

Etter § 5-1 i Lov om universiteter og høyskoler (uhl) skal universitetsstyret opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for studentene.

Sakene som behandles i klagenemnda kan i hovedsak deles inn i tre hovedområder, på bakgrunn av type saksgang:

- Klagesaker
- Fuskesaker
- Saker angående skikkethet og politiattest

Klagesaker innebærer alle klager som studenter retter mot universitetet knyttet til eksempelvis tap av studierett, tap av eksamensrett, vedtak om fritak eller godskriving av eksamen, overflyttingsaker og andre typer enkeltvedtak som fattes av universitetet i forhold til studenten. I tillegg kommer klager på formelle feil, der studenter kan klage på feil ved formaliteter ved eksamen, dvs. ved oppgavegivingen, selve eksamenssituasjonen eller feil i forbindelse med sensurering. Klagenemnda behandler ikke klager på karakterer.

For alle saker vedrørende advarsel, bortvisning, annullering eller utestenging knyttet til fusk, skikkethet eller merknader på politiattest, er klagenemnda første instans. Nemndas vedtak kan i disse tilfellene påklages til nasjonal klageinstans.

Studiesjef/studie- og forskningsdirektør ved Nord universitet har vedtatt egne retningslinjer for klagenemndas arbeid. Retningslinjene er vedlagt saken og det vises til disse for nærmere informasjon knyttet til saksgang.

Mandat

Klagenemndas mandat følger av uhl. § 5-1 (1). Det foreslås ellers en videreføring av gjeldene delegasjon ved UiN og HiNT, ved at styret ved Nord universitet delegerer følgende oppgaver til klagenemnda:

1. Annullering av eksamen eller prøve etter uhl § 4-7.
2. Utestenging og bortvisning etter uhl § 4-8.
3. Saker vedrørende utestenging grunnet straffbare forhold (politiattest) etter uhl § 4-9.
4. Utestenging etter skikkethetsvurdering etter uhl § 4-10.

Klagenemndas arbeid vil for øvrig utgjøre en viktig brikke i kvalitetssikringsarbeidet ved universitetet. Kontakten mellom fagmiljø, administrasjon og klagenemnda over de vedtak nemnda fatter skal være med på å kvalitetssikre praksis, og sørge for god håndtering av lignende problemstillinger ute i institusjonen.

Klagenemndas sammensetning

I henhold til § 5-1 (2) i samme lov skal klagenemnda ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. To av medlemmene skal være studenter.

Leder og varamedlem for leder må fylle de lovbestemte krav for dommere, og kan ikke være tilsatt ved institusjonen. Medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda. Enhver som har medvirket ved saksbehandling eller avgjørelse i det påklagede saksforhold, kan ikke delta ved behandlingen av klage over dette i klagenemnda.

Eilif Nordahl har fungert som leder for klagenemnda ved Universitetet i Nordland (UiN) fra 27.11.14. Nordahl er advokat ved juridisk seksjon i Nordland Fylkeskommune (fylkesadvokatens kontor). Ved klagenemnda for Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) har Alf Einar Fornes fungert som leder siden 01.08.03. Fornes er jurist ved Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Begge fyller de krav som er satt for å være leder av klagenemnda.

Annie Karlsen og Øystein Nystad ble oppnevnt til faste medlemmer i klagenemnda for UiN fra 27.11.14 med en funksjonstid på 4 år. Øystein Nystad er ansatt ved Handelshøgskolen og har vært fast representant fra 2011. Annie Karlsen er ansatt ved Profesjonshøgskolen og har vært vararepresentant fra 2011 og fast representant fra 2013.

Hilde Munkeby (fagansatt ved avdeling for helsefag) ble oppnevnt til fast medlem i klagenemnda ved HiNT fra 01.08.15, med en funksjonstid på 4 år. Anne Marit Vigdal (fagansatt fra avdeling for Næring, samfunn og natur) ble oppnevnt som vara. HiNT har hatt en tradisjon for å oppnevne ett medlem fra de faglige ansatte, og ett medlem fra de teknisk/administrative ansatte. I ny klagenemnd for Nord universitet foreslås det ikke oppnevnt medlem fra de teknisk/administrative ansatte.

I tillegg til de krav som stilles til klagenemnda leder er videre ønskelig med en sammensetning som medfører representasjon fra ulike fagmiljø. Følgende personer er forespurgt og foreslås som representanter i klagenemnda:

Leder, ekstern: Eilif Nordahl
 Vararepresentant, ekstern: Alf Einar Fornes
 Medlem fra fagpersonalet: Anne Marit Vigdal
 Vararepresentant: Hilde Munkeby
 Medlem fra fagpersonalet: Annie Karlsen
 Vararepresentant: Øystein Nystad

Sammensetningen av nemnda er gjort slik at en vanskelig kan se for seg saker der både representant og vararepresentant er inhabile.

Klagenemnda ved Nord universitet vil få to saksbehandlere/sekretærer.

Klagenemndas møtevirksomhet

Det vil fastsettes en møteplan for klagenemndas virksomhet, i hovedsak for ett semester i gangen. Det planlegges en møtestruktur med gjennomføring av møter hver måned – totalt 10-11 møter pr. studieår.

Ny klagenemnd for Nord universitet må påregne en betydelig økt samlet saksmengde, og vil ha behov for regelmessige møter som gir forutsigbarhet både for studentene og

universitetets ansatte. Dette er også viktig for å hindre unøddig lang saksbehandlingstid i en stor institusjon.

Møtene vil i hovedsak gjennomføres som fysiske møter, men med mulighet for enkelte møter som videokonferanse ved behandling av enkle sakstyper og/eller møter med få saker. Møtene vil bli planlagt avlagt ved ulike studiesteder ved Nord Universitet.

Retningslinjer for klagenemnda ved Nord universitet

Klagenemndas mandat

Klagenemndas mandat fremgår av lov om universiteter og høyskoler (uhl.) § 5-1 (1):

«Universiteter og høyskoler skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelser andre klagesaker for studentene»

Etter lov om universiteter og høyskoler og delegasjoner fra Nord universitets styre, omfatter mandatet til klagenemnda følgende saksområder:

Saker hvor klagenemnda er klageinstans for vedtak av Nord universitet:

- Klage over avgjørelse om godskriving og faglig godkjenning av utdanning (uhl. § 3-5)
- Klage over avgjørelse om rett til å gå opp til eksamen (uhl. § 3-10)
- Klage over avgjørelse om formelle feil ved eksamen (uhl. § 5-2)
- Klage over avgjørelse om opptak til studier/kurs som i henhold til regelverk ikke skal behandles av andre instanser. Herunder klage på lokalt opptak og realkompetansevurdering (uhl. §§ 3-6 og 3-7)
- Andre klager på enkeltvedtak (uhl. § 5-1)

Saker hvor klagenemnda er førsteinstans, og vedtak kan påklages til felles (nasjonal) klagenemnd:

- Annullering av eksamen eller prøve (uhl. § 4-7)
- Advarsel, bortvisning og utestenging (uhl. § 4-8)
- Saker vedrørende utestenging grunnet straffbare forhold – politiattest (uhl. § 4-9)
- Utestenging etter skikkethetsvurdering etter innstilling fra skikkethetsnemnd (uhl. § 4-10)

Oppnevning og funksjonstid

Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer, jfr. uhl § 5-1 (2).

Leder og varamedlem for leder, som ikke skal være tilsatt ved institusjonen, skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. To av medlemmene skal være studenter. De to øvrige medlemmene er ansattererepresentanter.

Klagenemnda oppnevnes for fire år av gangen, med unntak av studentrepresentantene som oppnevnes for ett studieår.

Saksbehandler forbereder de sakene nemnda skal behandle.

Stemmegeving i møte

Klagenemnda skal avgjøre sakene i møte. I henhold til uhl. § 5-1 (4) er nemnda vedtaksfør når leder og to andre medlemmer er til stede.

Vedtak om bortvisning eller utestenging skal treffes med minst to tredels flertall jf. uhl 4-8 (4).

I alle andre saker treffes vedtak med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er leders stemme avgjørende.

Det føres møteprotokoll over de sakene som behandles i nemnda. Alle møtende medlemmer har plikt til å stemme og det kan ikke stemmes blankt. Det skal gå fram av møteprotokollen dersom vedtaket ikke er enstemmig.

Saksgang

Klagenemnda som klageinstans over vedtak fattet av institusjonen:

- Vedtaket kan ikke påklages videre jfr. uhl. § 5-1 (1)
- Se egne retningslinjer for saksgang ved behandling av enkeltvedtak og klage på enkeltvedtak

Klagenemnda som førsteinstans i saker gjeldene annullering av eksamen og/eller bortvisning eller utestenging:

- Vedtaket kan påklages videre til nasjonale klagenemnder jfr. uhl. § 3-7 (8), § 4-7 (3) § 4-8 (4), § 4-9 (6) og § 4-10 (4).
- Se egne retningslinjer for håndtering av mistanke om fusk/forsøk på fusk

Saksbehandler for klagenemnda setter opp forslag til møteplan som godkjennes hvert semester. Ellers kan klagenemnda i særskilte tilfeller innkalles ut over møteplanen.

Sakspapirene sendes normalt ut en uke før møtet til de faste medlemmene i nemnda. Dersom et medlem har meldt forfall, sendes sakspapirene i stedet til varamedlemmet. Etter møtet samles sakspapirene inn for makulering.

Møteprotokoll sendes studenten straks den er klar. Dersom det anses nødvendig varsles studenten om vedtaket samme dag.

Studieleder, dekan og evt. faglige/administrative ansatte som har vært involvert i saken settes på som kopimottaker når saken sendes ut. Studiesjef settes alltid på kopilisten. Alle involverte parter har taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13.

Studieadministrasjonen følger opp klagenemndas vedtak og foretar de nødvendige registreringer i FS.

Møtende medlemmer av klagenemnda får utskrift av hele møteprotokollen i påfølgende møte.

Ved vedtak om annullering eller utestenging

Vedtak om utestenging iverksettes normalt straks det er truffet og fra det tidspunkt klagenemnda bestemmer.

Saksbehandler for klagenemnda registrerer utestengelsesvedtaket i RUST, og registreringen kontrolleres av ansvarlig saksbehandler.

Studenten har anledning til å klage på klagenemndas vedtak, og dette må gjøres innen tre uker etter at vedtaket er gjort kjent for studenten. Studenten har videre rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, og utgiftene dekkes av institusjonen etter fastsatt salær etter statens satser.

Dersom studenten klager skal klagenemnda behandle saken på nytt. Om vedtaket blir opprettholdt sendes saken over til Felles klagenemnd som er klageinstans jf. uhl 4-8 (4).

Dersom studenten har valgt å la seg representere via advokat eller annen talsperson, skal all kommunikasjon med studenten gå via denne.

Dersom Felles klagenemnd stadfester klagenemndas vedtak, kan studenten bringe vedtaket om utestenging inn for tingretten etter uhl. § 4-11. Et slikt søksmål mot universitetet må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Universitetet dekker omkostningene ved søksmål i en rettsinstans jf. uhl § 4-11 (2).

Årsrapport

Det utarbeides en årlig rapport om arbeidet i klagenemnda som oversendes styret og aktuelle utvalg ved Nord universitet.

Arkivsak-dok. 15/05318-1
Saksbehandler Liv Tande

Saksgang

OPPNEVNING AV SKIKKETHETSNEMND VED NORD UNIVERSITET 1.1.2016-1.1.2017

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret oppnevner følgende medlemmer til skikkethetsnemnda ved Nord universitet:

Leder:	Dekan for lærerutdanningen, Egil Solli
Studieleder:	Heidi Haug Fjone (HEL)
Faglærer:	Lise Sagmo (HEL)
Faglærer:	Eldar Taraldsen (LÆR)
Representanter fra praksisfeltet:	Randi Wæhre og Torkjel Øyen
Studenter 15/16:	Thomas Gevoll (HEL) og Tonje Ertsås (LÆR)
Ekstern representant:	Tore Haugnes

Medlemmene oppnevnes for 1 år fra 1.1.2016 til 1.1.2017

2. Karin Anette Indbryn oppnevnes som institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering fra 1.1.2016 til 1.1.2017.

3. Rektor gis fullmakt til å oppnevne institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering fra 1.1.2017.

Bakgrunn

Skikkethetsvurdering etter Lov om universiteter og høyskoler (uhl) § 4-10 omfatter ved Nord universitet grunnskolelærerutdanningene, faglærerutdanningene, praktisk-pedagogisk utdanning, barnehagelærerutdanningen (tidligere førskolelærerutdanning), samt profesjonsutdanningene innenfor helse- og sosialfagene.

Det skal oppnevnes en felles skikkethetsnemnd for disse utdanningene. Det er styret selv som skal oppnevne medlemmene og oppnevning av selve nemnda kan ikke delegeres. Studentrepresentantene skal oppnevnes for ett år.

Skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering innebærer at institusjonen skal foreta en løpende vurdering av studentens faglige og personlige forutsetning for å kunne fungere som lærer eller helsepersonell. Skikkethetsvurdering skal foretas gjennom hele studiet og skal vurderes løpende både i den teoretiske og den praktiske delen av studiet.

Hvis det er tvil om en students skikkethet, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Studenter som det reises tvil om, vil få skriftlig varsel om særskilt skikkethetsvurdering og nærmere oppfølging. En student som blir funnet å være ikke skikket, kan utestenges fra utdanningen i inntil 3 år.

Skikkethetsnemnd

Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning stiller opp spesifikke krav til hvilke roller de ulike medlemmene av skikkethetsnemnda skal inneha. Medlemmene i nemnda skal etter forskriften oppnevnes for 3 år (studentrepresentanter for 1 år). I Rundskriv til forskrift om skikkethetsvurdering fremgår det at medlemmene fratrer når de ikke lengre innehar den rollen forskriften forutsetter. I fusjonsplattformen for Nord universitet fremgår det at organisasjonsstrukturen skal gjennomgå og settes i løpet av 2016. En konsekvens av dette er blant annet at dekanene kun er ansatt ut 2016. Det forventes dermed at det vil fremtvinges endringer i skikkethetsnemnda i løpet av det kommende året. Det vurderes dermed som uhensiktsmessig å oppnevne skikkethetsnemnd utover ett år når det likevel må oppnevne nye medlemmer fra og med 2017. Det forventes også at Kunnskapsdepartementet vil vedta ny forskrift om skikkethetsvurdering i løpet av 2016.

Skikkethetsnemnda skal etter forskriften ha følgende sammensetning:

- en faglig leder for avdeling eller fakultet for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon
- en faglig studieleder for lærerutdanningen eller helse- eller sosialfagutdanningene, eller tilsvarende funksjon
- to representanter fra praksisfeltet
- to faglærere
- to studentrepresentanter
- en ekstern representant med juridisk embetseksamen

Sammensetningen av skikkethetsnemnda ved UiN har vært basert på forslag fra dekanene ved de fakultetene som har utdanninger som omfattes av skikkethetsvurdering. Studentorganisasjonene ved de to fakultetene har selv valgt hver sin representant til skikkethetsnemnda. Skikkethetsnemnda ved UiN ble sist oppnevnt av styret for en periode på 3 år med virkning fra 1.10.2012. Det er ikke oppnevnt skikkethetsnemnd for ny periode ved UiN.

Dagens skikkethetsnemnd ved HiNT ble oppnevnt av styret 25.06.15 med funksjonstid fram til 31.juli 2018. Nemnda har følgende sammensetning:

Leder:	Dekan for lærerutdanningen, Egil Solli
Studieleder:	Heidi Haug Fjone (HEL)
Faglærer:	Lise Sagmo (HEL)
Faglærer:	Eldar Taraldsen (LÆR)
Representanter fra praksisfeltet:	Randi Wæhre og Torkjel Øyen
Studenter 15/16:	Thomas Gevoll (HEL) og Tonje Ertsås (LÆR)
Ekstern representant:	Tore Haugnes

Da HiNT har ei nylig oppnevnt skikkethetsnemnd anbefales det at denne nemnda videreføres som skikkethetsnemnd for Nord universitet med funksjonstid fram til 1.1.2017. Nemnda vil fungere i en overgangsperiode fram til ny organisasjonsstruktur er på plass.

Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering

For den særskilte skikkethetsvurderingen skal det oppnevnt *en* institusjonsansvarlig ved Nord universitet. Tvil om en students skikkethet meldes til vedkommende. Hvis det er tvil om en student er skikket, skal studenten få tilbud om utvidet veiledning og oppfølging med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten. Hvis utvidet veiledning ikke medfører den nødvendige endring, skal institusjonsansvarlig fremme saken for skikkethetsnemnda. Skikkethetsnemnda skal lage en innstilling til klagenemnda ved Nord universitet med en vurdering av hvorvidt studenten er skikket eller ikke og hvorvidt studenten bør utestenges fra studiet.

Ved UiN har tidligere visedekan Gisle Johnsen vært oppnevnt som institusjonsansvarlig fra høsten 2011. Han frater sin stilling ved Profesjonshøgskolen i løpet av 2016 og er derfor ikke lenger aktuell som institusjonsansvarlig.

Ved HiNT ble Karin Anette Indbryn oppnevnt til institusjonsansvarlig av styret 25.06.15, med funksjonstid fram til 31.juli 2018.

Da HiNT har en nylig oppnevnt institusjonsansvarlig foreslås Karin Anette Indbryn som institusjonsansvarlig for Nord universitet fra samme tidspunkt som ny skikkethetsnemnd tiltrer og med funksjonstid fram til 1.1.2017

Institusjonsansvarlig for skikkethet har helhetlig og selvstendig ansvar for informasjon til studentene og øvrige ansatte ved institusjonen, samt saksbehandling og veiledning av studentene frem til sakene eventuelt oversendes skikkethetsnemnda. Selv om ansvaret for dette arbeidet ligger hos den institusjonsansvarlige vil denne måtte dra veksler på den

fagspesifikke kunnskap som ligger til for eksempel aktuelle studieledere og eventuelle andre nøkkelpersoner.

For å bistå institusjonsansvarlig i skikkethetsarbeidet i en ny organisasjon anbefales det at rektor oppnevner kontaktpersoner ved tidligere UiN og Høgskolen i Nesna. Disse kontaktpersonene skal i utgangspunktet bare bistå den institusjonsansvarlige i informasjonsarbeidet og saksbehandlingen for studenter hjemmehørende ved enten tidligere UiN og Høgskolen i Nesna, men kan også bidra i skikkethetsarbeidet for øvrig.

Forskriften definerer ikke funksjonstid for institusjonsansvarlig og rektor ber om å få fullmakt til å oppnevne institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering fra 1.1.2017, da dette er en løpende oppgave som må innarbeides i en ansatts arbeidsplan.

Skikkethetsnemndene ved de tre tidligere institusjonene har ikke hatt egen sekretær. Det anbefales at rektor også oppnevner sekretær for skikkethetsnemnda.

Økonomiske konsekvenser

Det må være et mål å etablere enhetlige og gode rutiner for skikkethetsarbeidet ved Nord universitet. Dette gjelder både for informasjon til studenter og ansatte, og håndtering av tvilmeldinger. Et slikt arbeid vil være ressurskrevende, spesielt i en overgangsfase hvor skikkethetsarbeidet ved de tre tidligere institusjonene skal samordnes. For å sikre dette arbeidet opprettes det studiestedskontakter som kan bistå institusjonsansvarlig i arbeidet. I tillegg må det sikres avsatt ressurser slik at institusjonsansvarlig og studiestedskontaktene kan utføre arbeidet på en forsvarlig måte.

Arkivsak-dok. 15/05725-1
Saksbehandler Thorbjørn Aakre
Elin Sommerli, Odd Kristian Myhre, Jorunn Aurstad
Saksgang

KVALITETSSIKRINGSSYSTEM FOR UTDANNING - NORD UNIVERSITET

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret ber rektor sørge for at det etableres et felles system for kvalitetsarbeid og kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten ved Nord universitet fra 1. august 2016. Fram til da må rektor sikre at kvalitetsarbeidet ved institusjonen gjennomføres i samsvar med de grunnleggende elementene i kvalitetssikringssystemene som UiN og HiNT har benyttet tidligere.

Bjørn Olsen
rektor

Bakgrunn

Universitetet i Nordland ble akkreditert som universitet fra 1.1.2011, og fikk sitt kvalitetssikringssystem godkjent av NOKUT i 2012. Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna fikk sine kvalitetssikringssystemer godkjent i henholdsvis 2013 og 2014. Systemene er alle i daglig drift og sikrer institusjonene relevant informasjon om kvalitetsutviklingen på viktige deler av utdanningsvirksomheten. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang kvalitetssystemet til en institusjon blir evaluert.

NOKUTs evalueringskriterier ved evaluering av institusjoners kvalitetssikringssystem finnes i egen forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. § 6-1 lister kriteriene:

§ 6-1. NOKUTs evalueringskriterier Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det.

Det skal legges vekt på:

- a) **Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur:** om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,*
- b) **Mål, plan og ledelsesforankring:** om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonens behov,*
- c) **Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene:** om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,*
- d) **Analyse, vurdering og rapportering:** om den informasjonen som systemet generer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå*
- e) **Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring:** om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.*

Merknaden til § 6-1 sier følgende om krav til kvalitetsarbeidet:

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

NOKUTS kommende rolle

Departementet har nylig avsluttet en høring om forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven, som blant annet gjelder NOKUTs akkrediterings- og tilsynsarbeid. Samtidig er

det kommet en ny høring med forslag til endringer i tilsynsforskriften. Begge høringer viser til et ønske om å styrke NOKUTs arbeid med å heve kvaliteten i utdanningene og i institusjonene. NOKUT har initiert et arbeid for å utvikle en nasjonal strategi for utdanningskvalitet, og ny modell for tilsyn med høyere utdanning.

Oppmerksomheten har i økende grad blitt rettet mot det helhetlige kvalitetsarbeidet ved institusjonene, og departementet mener dette bør bidra til at kvalitetsarbeidet orienteres mot systematisk kvalitetsarbeid for hele utdanningsløpet. En slik tilnærming vil sikre at kvalitetssystem og praksis henger bedre sammen. Det foreslås å bruke begrepet «kvalitetsarbeid» i stedet for «kvalitetssikringssystem.» Tilsynet skal både se på i hvilken grad arbeidet legger til rette for, samt bidrar til å øke kvaliteten i studieprogrammene slik at studentene lærer mer. Tilsynet vil også se på de mer administrative kvalitetssikringsrutinene ved institusjonene og bruken av disse.

NOKUT ønsker altså at institusjonene retter sin oppmerksomhet mot i hvilken grad eget kvalitetsarbeid faktisk bidrar til å forbedre kvaliteten på studieprogrammene, og på kvaliteten på studentenes læringsutbytte. Oppmerksomheten må rettes mot de faktorene som er avgjørende for at studenter opplever kvalitet. NOKUTs nye rolle understrekes også. I høringsnotatet sies det: «Det er naturlig at tilsynets metodikk videreutvikles, og at NOKUT undersøker bredere deler av det samlede kvalitetsarbeidet enn det som reflekteres i begrepet kvalitetssikringssystem». Samtidig varsles det også om strengere krav til doktorgradsutdanninger og masterutdanninger.

Kvalitetssikringssystem for utdanningsvirksomheten

I forbindelse med fusjonen ble det høsten 2015 etablert en egen arbeidsgruppe med ansvar for kvalitetssikring av utdanningsområdet. Det har vært avholdt flere møter mellom UiN, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag, med fokus på gjensidig informasjonsutveksling omkring hvordan de enkeltes kvalitetssikringssystem er bygd opp. Målet for arbeidet har hele tiden vært å ta velfungerende elementer med videre inn i kvalitetssikringssystemet for nye Nord universitet. I tillegg har kartlegging av intern kompetanse og fremtidig organisering av kvalitetsarbeidet vært en del av agendaen.

Hvordan Nord universitet skal sikre tilstrekkelig oppfølging i forhold til tilsynsforskriften vil i det videre bli beskrevet. Det nye kvalitetssikringssystemet vil være basert på allerede akkrediterte og godkjente kvalitetssikringssystemer, og det vil måtte eksistere to (UiN og HiNT) parallelle, men ganske like kvalitetssikringssystemer et stykke inn i 2016. Den faglige aktiviteten ved Høgskolen i Nesna vil inngå i et av fakultetene/avdelingene ved Nord universitet, og vil i første del av 2016 følge kvalitetssikringssystemet fra UiN.

Kvalitetssikring av studietilbud innen første, andre og tredje syklus

Nord universitet vil ha selvstendig etableringsrett til studier, jamfør Lov om universiteter og høyskoler. Likevel er det fastsatt i universitetets reglement for etablering av studier og godkjenning av studieplaner at NOKUTs krav til akkreditering av studier også gjelder når universitetet selv etablerer egne studietilbud og godkjenner studieplan for disse. Det fremgår også i NOKUTs veiledning at deres kriterier for akkreditering gjelder for alle som

tilbyr høyere utdanning, også institusjoner med egne faglige fullmakter (selvakkrediteringsrett).

Administrasjonen vil måtte sørge for at det utarbeides felles prosessbeskrivelser for kvalitetssikring av studieplanarbeidet for første og andre syklus, slik at dette er klart fra høstsemesteret høsten 2016.

Bachelor- og masterutdanningen (første og andre syklus)

Forslag til nye bachelor- og masterutdanninger utvikles stadig i fagmiljøene. Forslagene skal utredes og kvalitetssikres. Kvalitetssikringen består mye av å kontrollere studieplanen for tilbudet opp mot de grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1 i studuetilsynsforordningen), plan for studiet (§ 7-2) samt fagmiljøet knyttet til studiet (§ 7-3).

Skillet mellom første og andre syklus går primært på kravet til selve fagmiljøet. For masterutdanninger skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter, og ytterligere 40 prosent må være ansatte med førstestillingskompetanse. For bachelorstudier er kravet at minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet må være ansatte med førstestillingskompetanse.

For bachelorprogrammet innen nautikk, maritim ledelse og økonomi har Handelshøgskolen i tillegg utviklet en egen kvalitetsmanual som følge av at studieprogrammet må forholde seg til, og oppfylle eksterne krav utover de som ligger inn under universitets- og høgskoleloven.

Ph.d.-utdanningene (tredje syklus)

Kvalitetssikringssystemet ved Nord universitet dekker studier på alle nivå, også doktorgradsstudiene. Dette ble lagt inn i KSS for Universitetet i Nordland i februar 2015. Totalt åtte prosesser er modellerte og ligger inne i den elektroniske håndboken: opptak til programmene, etablering av nytt doktorgradsemne, emneevaluering av kurs, progresjonsrapportering, veiledning, brukerundersøkelse, fakultetsvise studiekvalitetsrapporter og ph.d.-avhandlingen.

Aktører i kvalitetsarbeidet ved Nord universitet

Nedenfor vises i korte trekk en oversikt over de mest sentrale aktørene i kvalitetssikringssystemet med tilhørende ansvar. Endelig ansvar, myndighetsstruktur og organisering vil avklares i løpet av første halvår av 2016.

Universitetsledelsen

Styret er institusjonens øverste organ, og har det overordnede ansvaret for studiekvaliteten og kvalitetssikringssystemet. Rektor har på styrets vegne ansvaret for kvalitetssikringsarbeidet ved institusjonen. Studiekvalitetsutvalget og læringsmiljøutvalget er viktige rådgivende organer for rektor i dette arbeidet.

Studiekvalitetsutvalg/Uvalg for utdanningskvalitet

Kvalitetsutvalgene på ulike nivå vil utgjøre sentrale elementer i forvaltningen av internkontrollsystemet ved Nord universitet. Dette er kollegiale, faglige organer som legger til rette for faglig orienterte beslutningsprosesser. Grenseflaten mellom det administrative systemets behov for kontroll og rapportering, og fagmiljøenes eget kvalitetsarbeid, representerer et viktig kontaktpunkt mellom fag og administrasjon ved universitetet.

Læringsmiljøutvalg

LMU planlegger og følger opp tiltak som gjelder studentenes læringsmiljø på alle plan fra utforming av de fysiske omgivelsene til psykososiale forhold. Utvalget orienteres om klager angående læringsmiljøet fra ansatte og studenter, og kan gi uttalelser om disse. LMU mottar jevnlig rapporter om utviklingen i antall og type henvendelser om sviktende kvalitet som meldes i avvikssystemet (ros og ris). Det vil fra 2016 være ett LMU ved Nord universitet.

Fakultetsvise studiekvalitetsutvalg

Dette er dekanens rådgivende organ. De fakultetsvise studiekvalitetsutvalgene har en viktig funksjon i forhold til samordning og koordinering av kvalitet knyttet til programtilbud ved fakultetet og behandler årlig fakultetenes egne studiekvalitetsrapporter. Utvalgene har et særlig ansvar for ivaretagelse av bachelor- og masterprogrammer.

UiN har hatt egne fakultetsvise studiekvalitetsutvalg, mens HiNT kun har hatt et sentralt utvalg for utdanningskvalitet. Hvordan dette skal organiseres i Nord universitet må avklares tidlig i 2016.

Studieprogramansvarlig/Studieleder

Disse skal følge opp kvaliteten på sitt studieprogram og samarbeide tett med de emneansvarlige. Årlig skal studieprogramansvarlig/studieleder utarbeide en rapport om status og utfordringer knyttet til gjennomføringen av programmet.

Emneansvarlige

Disse vil fortsatt ha en viktig rolle i kvalitetssikringssystemet. De enkelte emneansvarlige har et særlig ansvar for planleggingen og gjennomføringen av læringsarbeidet, og er sammen med studentene ansvarlig for studiekvaliteten og læringsmiljøet ved det aktuelle emnet. Knyttet til kvalitetssikringssystemet er det særlig to aktiviteter de emneansvarlige må legge til rette for: midtveis- og sluttevalueringer av emner.

Studenten

For å sikre et kvalitetsmessig godt studietilbud ved Nord universitet er de faglige ansatte og ledelsen avhengig av kontinuerlige tilbakemeldinger fra studentene – tilbakemeldinger som angår innholdet i studiene, måten undervisningen gjennomføres på så vel som de sosiale og fysiske rammene rundt studiene. Studentene vil gjennom undersøkelser av ulik art og representasjon i sentrale utvalg og styrende organer kunne bidra med viktige innspill i arbeidet med å legge til rette for et godt studietilbud.

Hovedelementer

Nedenfor beskrives kvalitetssikringssystemets oppbygning i korte trekk, samt formål.

Kvalitetshåndbok

En forutsetning for et kvalitetsmessig godt studietilbud er å ha gode studieadministrative rutiner og oppdaterte beskrivelser av hvordan de ulike arbeidsoperasjonene i organisasjonen gjennomføres.

Et sentralt verktøy i denne sammenhengen er kvalitetshåndboka. Kvalitetshåndboka vil være en digital samling beskrivelser av hvordan kritiske prosesser ivaretas i institusjonen. Formålet er å sikre konsistent og fullstendig gjennomføring av disse arbeidsprosessene.

Arbeidsgruppen med ansvar for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten har anbefalt at det i forbindelse med etableringen av ny elektronisk kvalitetshåndbok etableres et eget prosjekt for denne. Prosjektet bør gis mandat til å utarbeide egen kravspesifikasjon, med tanke på en kommende anbudsprosess, for å se på hvilke elementer som må inngå for å sikre et godt operativt system i den fusjonerte organisasjonen.

Internrevisjoner

En forutsetning for et godt kvalitetssikringssystem er en lærende organisasjon hvor ledelse, administrasjon og faglige ansatte deltar i et kontinuerlig forbedringsarbeid. Formaliserte internrevisjoner er en viktig del av dette arbeidet, og er ment å være en uavhengig rådgivnings-funksjon som har som mål å dokumentere om universitetet følger fastsatte prosesser og rutiner.

Revisjonen gjennomføres årlig og som en del av forberedelsen utarbeides en rekke spørsmål med utgangspunkt i revisjonsgrunnlaget, dvs. relevant reglement og retningslinjer. På denne måten avdekkes det om de fastlagte rutiner/prosedyrer følges. Avslutningsvis oppsummeres dette i en revisjonsrapport.

Fra 2016 anbefales det at en i forbindelse med internrevisjoner tenker helhetlig og ikke bare innen utdanningsområdet. Valg av område for internrevisjon forankres i styret, som også mottar rapport etter fullført revisjon.

Ris og ros/ Avvikssystem

Det har for alle institusjonene være viktig med tilbakemeldinger fra studenter (og ansatte) om forhold de er misfornøyd med. Ved UiN har innkomne meldinger vært et fast punkt i læringsmiljøutvalgets møter, mens de ved HiNT har blitt sendt direkte til studiesjefen for oppfølging. Tidlig 2016 vil en måtte etablere et felles system for innrapportering og behandling av uheldige forhold som inntreffer.

Kvalitetsrapport/Rapport om utdanningskvalitet

Kvalitetsrapporten utarbeides hvert kalenderår i løpet av andre kvartal i året etter det året kvalitetsrapporten omhandler. Rapporten som går til styret, gir en oversikt over sentrale utviklingstrekk og de utfordringer institusjonen står overfor i tilknytning til utdanningsvirksomheten. Ved UiN har i tillegg hvert fakultet utarbeidet en egen kvalitetsrapport. Dette forutsettes videreført, og da må det tidlig i 2016 avklares hvordan dette skal skje på de tre avdelingene i Nord-Trøndelag.

Kvalitetsrapporten skal gjøre rede for hvordan kvalitetsarbeidet har vært ivaretatt i løpet av det året som kvalitetsrapporten omhandler, inklusive erfaringer og eventuelle forslag til forbedringer av selve kvalitetssikringssystemet.

Undersøkelser/evalueringer/analyser/statistikker

Det gjennomføres en rekke undersøkelser i løpet av et studieår som gir viktige pekepinner på kvalitetsutviklingen på forskjellige områder: *søker- og oppstartundersøkelse, brukerundersøkelse, kandidatundersøkelser, nasjonalt studiebarometer, brukerundersøkelse blant ph.d.-kandidater, eksterne vurderingspanel.*

Av statistikker som utarbeides jevnlig for å informere ledernivået om utviklingen på utvalgte områder vil følgende trekkes fram: *opptaksstatistikk, inntaksstatistikk, tilgjengelig pensumlitteratur ved studiestart, karakterstatistikker, gjennomstrømming, frafall og poengproduksjon* for å nevne noen.

Midtveis- og sluttevaluering vil være viktige undersøkelser hvor studentene blir bedt om å si noe om egen tilfredshet med, og kvalitetene på de enkelte emnene de tar. Høgskolen i Nord-Trøndelag har et automatisert system som sender svarene (resultatet) videre opp til emneansvarlig, studieleder, dekan og studiesjef. Det skrives rapport om evalueringen på alle nivå og denne inngår i rapport om utdanningskvalitet som behandles av styret.

Institusjonen (UiN) sitter på gode verktøy og kan utarbeide egne statistikker/analyser når dette blir etterspurt.

Årshjul for gjennomføring av aktiviteter

Kvalitetssikringssystem for utdanningsvirksomheten (KSS) vil inneholde en rekke prosesser, som skal ivaretas for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten ved institusjonen.

KSS ved nye Nord universitet vil bli et distribuert system ved at prosessene ivaretas av prosesseiere, som vil befinne seg i fellesadministrasjonen og ved de framtidige fakultetene. Ved fakultetene/avdelingene vil dekan få det overordnede ansvaret for at fakultetets ansvarsområder innen KSS blir ivaretatt, selv om deler av gjennomføringen kan være delegert til administrativ linje.

Forslag til årshjul for 2016 vil forankres i studiekvalitetsutvalg/utvalg for utdanningskvalitet i egen sak. Her vil det finnes en skjematisk oversikt over ansvarsforhold og dokumentasjonskrav knyttet til produksjon av saker til lokale og sentrale «kvalitetsutvalg» og Læringsmiljøutvalget (LMU) og universitetsstyret. Sakenes tidsplan i utvalg og styre vil også fremkomme.

Årshjulet vil sikre fornuftig gjennomføringstidspunkt av prosesser, i tillegg til å vise utvalgsforankring.

Milepælsplan og organisering

Nord universitet skal ha et felles velfungerende kvalitetssikringssystem for utdanningen per 1.8.2016. Forslag om opplegg for et felles system av kvalitetssikringsprosesser legges fram for styret som sak på styremøtet i juni 2016. For å nå denne målsettingen er det etablert en egen milepælsplan som sier når virksomhetskritiske aktiviteter innen kvalitetssikringsområdet må være gjennomført. Ansvaret for gjennomføringen av aktivitetene er plassert hos den allerede etablerte arbeidsgruppen, men vil i de tilfeller der er nødvendig måtte innhente ekstern kompetanse/ressurser. Avgjørelser om valg av IT-verktøy for å beskrive prosessene i kvalitetssikringsarbeidet kan ta noe mer tid enn til 1.8., men det vurderes ikke som avgjørende for å få på plass et felles system for kvalitetsarbeidet.

Ferdig når	Hva
Utført	Gjennomgang av eksisterende kvalitetssikringssystemer
Januar	Vurdering NOKUTs tilrådninger fra de siste evalueringene
Januar	Etablere system for ros og ris/avvikssystem

Januar	Etablere nytt årshjul for å sikre gjennomføringstidspunkt av prosesser og utvalgsforankring
Januar	Prosjektstart felles elektronisk kvalitetshåndbok
Mars	Sak til styret om gjennomføring av internrevisjon
Mars	Valg/kjøp av datasystem for gjennomføring av spørreundersøkelser
April	Utarbeide ny mal for årlig kvalitetsrapport til styret
April	Utarbeide mal for fakultetsvise kvalitetsrapporter
Juni	Sak til styret om et felles kvalitetssikringssystem fra høst 2016
Ved behov	Videreutvikle gode statistikker/analyser
Ved behov	Modellering prosesser i kvalitetshåndboka

Oppsummering

Saken har vist til noen av de eksterne krav som ligger til et kvalitetssikringssystem, og hvordan en vil videreføre velfungerende elementer fra tre institusjoner i Nord universitet. Innholdselementene vil gi en oversikt over kvalitetsarbeidet og kvalitetsutviklingen på sentrale områder og utdanningsnivå. Den styringsinformasjonen systemene leverer vil gi et godt grunnlag for beslutninger for å forbedre kvaliteten på studieprogrammene, og på kvaliteten på studentenes læringsutbytte.

Kvalitetssikringssystemet vil samtidig være et viktig «bevis» på hvordan institusjonen driver kvalitetsarbeid ved eksterne tilsyn.

Nord universitet skal ha et fullt integrert velfungerende kvalitetssikringssystem fra 1. august 2016 etter behandling på styremøte i juni. I tiden fram til denne dato vil kvalitetssikringssystemene fra UiN og HiNT på en god måte sikre kvalitetsarbeidet for utdanningsaktiviteten ved fakultetene/fagavdelingene i Nordland og Nord-Trøndelag.

Arkivsak-dok.	15/05317-14
Saksbehandler	Fredrik Nesland Bokstap Åse Skattland Cathrine Moseng
Saksgang	

FORSKRIFT OM STUDIER OG EKSAMEN VED NORD UNIVERSITET

Forslag til vedtak/innstilling:

Universitetsstyret vedtar ny Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet med virkning fra 6. januar 2016.

Universitetsstyret ber rektor iverksette utarbeidelse av retningslinjer på områder forskriften krever det.

Bjørn Olsen
rektor

Vedlegg:

Forslag til Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet

Innledning

I forbindelse med fusjonen av Høgskolen i Nesna, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Universitetet i Nordland fra 1.1.2016 er det på studiesiden satt i gang en rekke utviklingsprosesser for å skape grunnlag for en enhetlig utdanningsinstitusjon – Nord universitet. Flere av disse prosessene vil måtte videreføres inn i 2016 som del av arbeidet med å utforme den faglige og administrative organiseringen av det nye universitetet.

Denne saken gjelder vedtak av ny studie- og eksamensforskrift med tilhørende overgangsordning. En felles studie- og eksamensforskrift er nødvendig for å sikre studentene like rettigheter og plikter i det nye universitetet. Intensjonen med arbeidet har vært å fremme et forslag til forskrift for studier og eksamen ved Nord universitet med utgangspunkt i eksisterende forskrifter ved de respektive institusjonene.

Forskriften er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler. Den skal vedtas av styret selv og registreres i Lovdata.

Arbeid og prosess

Det ble i slutten av september 2015 nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra alle tre institusjoner. Gruppen fikk i oppgave å utarbeide forslag til ny studie- og eksamensforskrift som skulle virke fra fusjonstidspunktet. Selv om det har vært arbeidet under svært korte tidsfrister, har prosessen vært forsvarlig og gjort på best mulige måte ut fra situasjonen.

Forslag til forskrift ble sendt på høring 12.11.2015 til alle fakulteter / avdelinger og studieadministrasjonene ved Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag. I tillegg ble studenttinget ved Universitetet i Nordland, Studentorganisasjonen ved HiNT og Studentrådet ved Høgskolen i Nesna invitert til høringen.

Det har kommet inn mange og gode høringssvar. Alle innspill er nøye vurdert og flere innspill er imøtekommet. I flere av høringssvarene reises det generelle spørsmål til forskriften som ikke er knyttet direkte til endringer av eksisterende forskrifter. Disse vil bli besvart gjennom informasjon og opplæring ved et senere tidspunkt. Det er spesielt fem kapitler i forslaget til forskrift det er knyttet mange uttalelser til, og som bør fremheves i saksframlegget. Disse vil bli nærmere beskrevet under.

Det bemerkes at Studentorganisasjonen ved HiNT og Studentrådet ved Høgskolen i Nesna ikke sendte inn høringssvar.

Oppbygning

Forskriften er delt inn i fjorten kapitler, som er satt opp i en slik rekkefølge at de som hovedregel skal følge et typisk studieløp.

I forslaget til forskrift er begreper som er benyttet definert i egen bestemmelse, likevel slik at enkelte begrep er definert i særbestemmelser i forskriften. Noen begrep er definert i lov eller forskrifter gitt av høyere myndigheter, for eksempel universitets- og høyskoleloven, NOKUTs tilsynsforskrift og nasjonal opptaksforskrift. Det er likevel viktig å avklare begrepene i forskriften, da institusjonenes tidligere forskrifter har latt samme begrep hatt litt ulikt innhold.

Viktige endringer

Nedenfor beskrives de mest vesentlige endringene fra dagens forskrifter. Mindre endringer blir ikke kommentert særskilt. Slike endringer er for eksempel rent språklige endringer, endring av plassering i dokumentet etc.

Kapittel 2

Høringsuttalelsene som omhandler forskriftens kapittel 2 har i all hovedsak dreid seg om kravene til «selvvalgt bachelor» som defineres i § 2-3, 1. ledd, bokstav c.

Arbeidsgruppa har ønsket strengere rammer for muligheten til å utstede en selvvalgt bachelor, og at denne ikke skal være en «lett-variant» av de ordinære bachelorprogram som fremgår av studieporteføljen.

Det er ønskelig at en selvvalgt bachelor skal holde et høyt faglig nivå, og at det derfor bør kreves progresjon i form av nivåinndeling på emner i fordypningen. Høringsforslaget hadde ingen krav til progresjon, da det i dag ikke foreligger krav til det ved to av institusjonene. På bakgrunn av høringen er det konkludert med at fordypningsenheten på 90 studiepoeng deles inn i 60 studiepoeng pluss 30 studiepoeng, der 30 studiepoengs-enheten har høyere forkunnskapskrav enn generell studiekompetanse.

Høringsforslagets krav til omfang av et selvstendig skriftlig arbeid på 15 studiepoeng viser seg å få konsekvenser for flere fakultet / avdelinger, da det ikke har emnestruktur som kan tilpasses 15 studiepoeng. Kravet til et selvstendig skriftlig arbeid bør derfor endres til et omfang på «minst 10 studiepoeng».

Kapittel 6

Kapittel 6 behandler innholdet i studieretten, studentenes plikter for å beholde studieretten og hjemmelen for universitetet til å inndra studieretten fra universitetets side.

For alle de tidligere institusjonene har det vært hjemmel for å inndra studieretten til enkeltstudenter om de benytter maksimalt antall forsøk til en eksamen uten å bestå. Den store forskjellen har vært i om antall eksamensforsøk følger person (UiN) eller studierett (HiNT). Praksis ved HiNT har dermed vært at studentene får tildelt nye eksamensforsøk

dersom de blir tatt opp på nytt, mens dette ikke har vært gjort ved UiN. På den andre siden har UiN standardisert sin praksis med å innvilge fjerde forsøk til eksamen.

I høringsforslaget er det valgt å følge UiN sin tidligere praksis, noe som i høringssvarene ble sett på som positivt. Forslaget blir derfor opprettholdt.

Kapittel 7

De større endringene i kapittel 7 omhandler adgangen til «ny eksamen», samt adgangen til å avlegge eksamen utenfor universitetets egne eksamenslokaler.

I høringsforslaget fremgikk det i § 7-3 at studenter med gyldig fravær fra, studenter som ikke bestod og studenter som avbrøt en ordinær eksamen fikk adgang til ny eksamen i emnet. Med dette menes at ny eksamen settes opp dersom minst en av de tre forholdene forekom.

Universitetet i Nordland har over tid strammet inn adgangen til ny eksamen, og ønsker at denne praksisen videreføres. Hensynet bak denne praksisen er blant annet at studentene skal fokusere på gjennomstrømning og faktisk møte til eksamen, da gjennomstrømning i seg selv er et parameter på kvalitet. Det er derfor strammet inn i forskriften i forhold til høringsforslaget, slik at det kun settes opp ny eksamen dersom det er studenter med gyldig fravær eller som har strøket til ordinær eksamen. De som avbrøt eksamen får imidlertid adgang til denne dersom den settes opp.

De som ikke møter til eksamen henvises til ordinær eksamen. Av hensynet til progresjon og gjennomstrømning er det gode grunner til å skille mellom disse og de som faktisk møter til eksamen når det gjelder adgangen til ny eksamen.

Ved HiNT og HiNesna har det vært utstrakt bruk av lokal eksamen (eksamen utenfor universitetets egne eksamenslokaler), mens universitetet i Nordland har forsøkt å stramme inn sin praksis på dette området. Etter universitets- og høyskoleloven står universitetet fullt og helt ansvarlig for gjennomføringen av eksamen. Lokal eksamen kan utgjøre en større kilde til formelle feil dersom samme eksamen er spredt på mange ulike lokaler.

I møtet mellom svært ulike praksiser legger derfor forskriften myndighet til rektor for å utarbeide gode retningslinjer for adgangen til avlegge lokal eksamen.

Kapittel 8

I kapittel 8 er det inntatt en bestemmelse som gir adgang til å avvise søknader om tilrettelegging av eksamen senere enn én uke før eksamen hvor behovet for tilrettelegging har oppstått etter fristen. I høringsforslaget var denne fristen to uker. I flere høringssvar fremgikk det at dette var for strengt og enkelte ønsket å fjerne denne absolutte fristen. Dersom søknaden tas til behandling vil studenten ha krav på tilrettelegging dersom situasjonen tilsier det, og det vurderes derfor som nødvendig å ha en absolutt frist av hensyn til en forsvarlig og lik behandling av slike søknader.

Kapittel 10

Forskriften legger opp til en sensorordning som skal sikre det faglige nivået og ivareta studentenes rettsikkerhet. Der det ikke stilles krav til ekstern sensor, skal det være minst to

interne sensorer. På bachelornivå skal alle emner ha ekstern sensur minst hver 3. gang ordinær eksamen avvikles.

Forslaget støttes i høringskommentarene. Det påpekes at ordningen vil kunne medføre økte kostnader i forhold til dagens praksis. På spesielle fagområder kan det bli en utfordring å skaffe tilstrekkelig kvalifiserte sensorer. Hensynet til kvalitet i vurdering må likevel veie tyngst i denne sammenhengen.

Det innføres krav om at det skal utarbeides sensorveiledning for alle skriftlige eksamener. Denne skal være tilgjengelig for sensorene i forbindelse med sensur. Kravet om at sensorveiledninger skal gjøres tilgjengelige for studentene er regulert i universitets- og høyskoleloven. Etter innføringen av bestemmelsen om blind sensur i universitets- og høyskoleloven, har vi erfart at det kan være stort sprik mellom opprinnelig karakter og karakter gitt etter klagesensur. Det er sannsynlig at man kan redusere dette spriket dersom både opprinnelige sensorer og klagesensorer har sensorveiledning tilgjengelig ved vurdering av eksamensbesvarelsene. Dette innebærer en vesentlig endring fra dagens praksis, men ble ikke kommentert i høringsrunden.

Videre behandling

Ved innføring av Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet kreves omfattende opplæring for å sikre likebehandling av studenter ved alle studiesteder.

Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet har tatt høyde for at det i dag er ulike regler og ulik praksis ved dagens tre institusjoner. Forskriftsteksten setter klare rammer for normalsituasjoner, men er ikke til hinder for at det i en overgangsfase kan utvises skjønn. Dette er viktig for å sikre at ny forskrift ikke vil ramme dagens studenter urimelig hardt.

Der forskriften stiller krav til at det skal utarbeides retningslinjer, må dette arbeidet iverksettes snarest mulig.

Forskriften vil gjelde fra den er vedtatt av styret. Fram til ny forskrift er vedtatt, er eksisterende forskrifter forlenget.

Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet

Kapittel 1: Generelle bestemmelser

Kapittel 2: Grader og yrkesutdanninger

Kapittel 3: Organisering av studier og studiekvalitet

Kapittel 4: Opptak

Kapittel 5: Godskriving av annen utdanning og fritak fra eksamen

Kapittel 6: Studierett og permisjon

Kapittel 7: Vurdering

Kapittel 8: Gjennomføring av vurdering

Kapittel 9: Fusk, annullering, utestenging og bortvisning

Kapittel 10: Sensur

Kapittel 11: Begrunnelse og klage

Kapittel 12: Vitnemål og karakterutskrift

Kapittel 13: Privatister

Kapittel 14: Diverse bestemmelser

Kapittel 1: Generelle bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

- 1: Forskriften gjelder for grader, studier og emner ved Nord universitet. Forskriften skal sikre en forsvarlig gjennomføring av studiene ved universitetet, og regulerer studentens rettigheter og plikter.
- 2: For studier hvor det er fastsatt nasjonale rammeplaner eller andre lignende nasjonale regelverk med bestemmelser i strid med bestemmelsene i denne forskriften, gjelder rammeplanens bestemmelser.
- 3: Forskriften gjelder så langt den passer også for eksamener i opplæringsdelen av doktorgradsprogrammene.
- 4: Denne forskrift gjelder også for personer som avlegger eksamen etter Lov om universiteter og høyskoler § 3-10 uten å være tatt opp som student (privatister).

§ 1-2. Definisjoner

1: *Rammeplan*

- Plan som fastsetter nasjonale rammer for et studieprogram.

2: *Studieprogram*

- En gitt samling av emner studenter kan tas opp til og få studierett på. Et studieprogram kjennetegnes ved at det ikke er nødvendig å søke opptak på nytt for å ta nye emner innenfor studieprogrammet.

3: *Studieplan*

- Plan som blant annet beskriver opptakskrav, innhold, emner og læringsutbytte i et studieprogram. I studieplanen skal det fremgå eventuelle krav til selvstendig arbeid, hvilke emner som er obligatoriske, valgfrie og valgbare. I rammeplaner omtales studieplan også som programplan eller fagplan.

4: *Emnebeskrivelse*

- En beskrivelse av innhold, omfang, læringsutbytte, pensum, vurderingsordning og eventuell vektingsreduksjon i et emne.

5: *Emne*

- Studiepoenggivende enhet med egen avsluttende vurdering. Fullført emne skal gis eget karakteruttrykk.

6: *Emnegruppe*

- Samling av emner fra ett fagområde som i en studieplan er definert til å utgjøre en samlet faglig enhet og som gis en felles betegnelse.

7: *Studiepoeng*

- Mål på omfang og arbeidsmengde for et studieprogram eller emne. Ett års fulltids studier er normert til 60 studiepoeng med arbeidsbelastning tilsvarende 1600 timer.

8: *Utdanningsplan*

-Utdanningsplanen er en gjensidig forpliktende avtale mellom universitetet og studenten for gjennomføring av et studieprogram av minimum 60 studiepoengs omfang. Utdanningsplanen bygger på studieprogrammets studieplan, og skal vise hvilke emner studenten skal gjennomføre til enhver tid.

9: Student:

-Person som gjennom opptak etter Lov om universiteter og høyskoler §§ 3-6 og 3-7 er tatt opp til studieprogram eller enkeltemner ved universitetet.

10: Privatist:

-Person som etter Lov om universiteter og høyskoler § 3-10 er gitt adgang til å fremstille seg til eksamen uten å være tatt opp som student.

11: Kandidat:

-Person som fremstiller seg til vurdering, herunder både studenter og privatister.

12: Vurdering:

-Betegnelse på alle typer bedømmelse av kandidatens kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse. Alle vurderinger som fremgår av emnebeskrivelsen må være godkjent/bestått for å få endelig karakter og tellende studiepoeng.

13: Eksamen:

-Vurderingsform som omfatter alle typer prøving som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter for et emne, enten ved at resultatet skal inngå på vitnemål / karakterutskrift eller innregnes i en samlet karakter på vitnemål / karakterutskrift.

14: Vitnemål:

-Dokument som bekrefter fullført grad eller yrkesutdanning.

15: Diploma Supplement:

-Engelsk vitnemålstillegg som utstedes sammen med vitnemålet. Her fremkommer informasjon om landets utdanningssystem og studentens utdanning. Diploma Supplement er kun gyldig sammen med vitnemålet.

16: Karakterutskrift:

-Oversikt over oppnådde resultater som ikke fører, eller har ført, frem til grad eller yrkesutdanning.

Kapittel 2: Grader og yrkesutdanninger

§ 2-1. Grader og yrkesutdanninger

1: Nord universitet kan tildele grader og yrkesutdanninger i samsvar med Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

2: Nord universitet kan også tilby studier med annet omfang, blant annet videreutdanninger og påbyggingsstudier som bygger på avsluttet toårig, treårig eller fireårig grunnutdanning.

§ 2-2. Krav til graden høyskolekandidat

1: Graden høyskolekandidat oppnås ved fullført toårig utdanning på 120 studiepoeng med egen studieplan som er godkjent av rektor.

§ 2-3. Krav til graden bachelor

1: Graden bachelor oppnås ved fullført utdanning på minimum 180 studiepoeng. Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- a) Studieprogram på minimum 180 studiepoeng, som i henhold til nasjonal rammeplan eller vedtak av styret gir bachelorgrad, eller
- b) Integrert utdanning eller annet studieprogram på minimum 120 studiepoeng kombinert med påbygging eller fordypning innenfor samme eller tilgrensende fagområde av minimum 60 studiepoeng, eller
- c) Selvvalgt studium på minimum 180 studiepoeng med faglig fordypning på minimum 90 studiepoeng. Fordypningsenheten deles inn i 60+30 studiepoeng hvor de 30 studiepoengene er emner som bygger på de emnene som utgjør de første 60 studiepoengene. Fordypningen må inneholde et selvstendig skriftlig eller kunstnerisk arbeid av minimum 10 studiepoengs omfang. Fordypningen må kombineres med emner / emnegrupper i tilgrensende fagområder av minimum 30 studiepoengs omfang. Maksimalt 120 studiepoeng kan overlappe med obligatoriske emner fra et ordinært studieprogram. Examen philosophicum og examen facultatum kan inngå i graden.

2: For bachelorgrad etter første ledd bokstav a, angis graden som «Bachelor i <tittel på studieprogram>» på vitnemål. Bachelorgrader etter første ledd bokstav b og c angis graden «Selvvalgt bachelor» uten faglig tilleggsbenevnelse.

§ 2-4. Krav til graden master

1: Krav til innhold om omfang i mastergrad fremgår av Forskrift om krav til mastergrad gitt av departementet.

§ 2-5. Krav til yrkesutdanning

1: Yrkesutdanning oppnås ved fullført 4-årig grunnskolelærerutdanning for 1.-7.trinn eller 5.-10. trinn (240 studiepoeng)

Kapittel 3: Organisering av studier og studiekvalitet

§ 3-1. Studieåret

- 1: Undervisningsterminer fastsettes av styret og framkommer i studiekalenderen. I studiekalenderen framkommer også viktige frister studentene skal forholde seg til.
- 2: Studiekalenderen angir hovedeksamensperiode.

§ 3-2. Studieportefølje

- 1: Styret gjør årlig vedtak om hvilke studier som skal inngå i universitetets studieportefølje.
- 2: Styret vedtar etablering og nedlegging av studier av mer enn 30 studiepoengs omfang.
- 3: Dekan vedtar etablering og nedlegging av studier til og med 30 studiepoeng.
- 4: Alle studier må tilfredsstille gjeldende krav for akkreditering av studier fastsatt av NOKUT.

§ 3-3. Studieplaner

- 1: Rektor fastsetter studieplan for alle studier som tilbys ved Nord universitet.
- 2: For studier til og med 30 studiepoeng eller for studieprogram som er regulert av nasjonale rammeplaner kan studieplan fastsettes av dekan ved det enkelte fakultet / avdeling.
- 3: Dersom studieprogram tilbys i samarbeid mellom to eller flere fakulteter / avdelinger, fastsetter rektor hvilket fakultet / avdeling som har det faglige og administrative ansvaret.
- 4: Studieplanen skal normalt sikre at minimum 50 % av vurderingsordningene i et studieprogram utgjøres av individuell prøving.

§ 3-4. Endringer i studieplan

- 1: Dekan kan godkjenne endringer i godkjente studieplaner. Slike endringer skal ikke tre i kraft før nytt studieår.
- 2: Dersom det er tvingende nødvendig kan dekan likevel godkjenne endringer i studieplanen underveis i studieåret. Slike endringer skal kunngjøres så tidlig som mulig, og studentene skal gis anledning til å uttale seg.
- 3: Studenter som berøres av endringer i studieplan skal sikres rimelige overgangsordninger.

§ 3-5. Språk

- 1: Språk ved undervisning og vurdering er norsk med mindre annet er fastsatt i studieplan og emnebeskrivelser.

§ 3-6. Tilrettelegging av studiesituasjonen

- 1: Søknader om tilrettelegging av studiesituasjonen for enkeltstudenter behandles i tråd med Lov om universiteter og høyskoler § 4-3, 5. ledd og Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne § 17.
- 2: Studenten er selv ansvarlig for å søke om, og dokumentere sitt behov for, tilrettelegging av studiesituasjonen.
- 3: Det kan ikke innvilges tilrettelegging som kan medføre en reduksjon av de faglige kravene som stilles til det enkelte emne / studium.

§ 3-7. Utdanningsplan

- 1: Utdanningsplanen skal vise studentens planlagte studieprogresjon.

2: I utdanningsplaner som inneholder et selvstendig skriftlig eller kunstnerisk studentarbeid på 30 studiepoeng eller mer, skal det inngås særskilt veiledningsavtale om det selvstendige arbeidet.

3: Studenten skal kontrollere og fullføre semesterregistrering hvert semester.

4: Dersom studenten blir vesentlig forsinket i sine studier i forhold til utdanningsplanen, kan det enkelte fakultet / avdeling pålegge endring av utdanningsplanen. I vurderingen av om en student er vesentlig forsinket tas forskriftens progresjonskrav i betraktning. Studenten skal bidra til å utarbeide ny utdanningsplan. Ved etterfølgende endring av utdanningsplanen bør krav til høyere progresjon pr studieår enn normert, unngås.

5: Dersom det ikke foreligger særlige grunner, bør utdanningsplaner med lavere progresjon enn 50 % av normert tid unngås.

Kapittel 4: Opptak

§ 4-1. Opptakskrav

- 1: Studentopptak til universitetets studieprogram skal gjøres i henhold til Lov om universiteter og høyskoler §§ 3-6 og 3-7 med tilhørende forskrifter.
- 2: Opptakskrav for det enkelte studium, utover generell studiekompetanse, skal fremgå av studieplanen. For studier hvor opptak ikke er regulert gjennom Forskrift om opptak til høyere utdanning, skal også rangeringsregler og eventuelle kvoteregler fremgå av studieplanen.
- 4: Søkere som er over 25 år, og som ikke har generell studiekompetanse, kan tas opp på grunnlag av realkompetanse til studier hvor det ikke bestemt absolutte karakterkrav.
- 5: Søkere med utenlandsk utdanning som opptaksgrunnlag blir vurdert etter gjeldende nasjonale kriterier og retningslinjer gitt av blant annet Samordna opptak og NOKUT. Søkere med slik bakgrunn må også tilfredsstille krav til språkkunnskaper i henhold til Forskrift om opptak til høyere utdanning § 2-3.

§ 4-2. Lokalt opptak

- 1: For studier hvor opptak ikke er regulert av Forskrift om opptak til høyere utdanning, kan søknad sendes til universitetet innenfor de frister som fremgår av universitetets hjemmesider. Rektor skal vedta retningslinjer for lokalt opptak og vurdering av realkompetanse som opptaksgrunnlag.
- 2: Studenter som søker overgang fra tilsvarende studium ved annen institusjon, kan søke direkte til aktuelt fakultet / avdeling. Søknadsfrist for slikt opptak fremgår av studiekalender.
- 3: For bidrags- og oppdragsfinansierte studier kan det avtales egne regler for opptak og opptaksprosedyre.

§ 4-3. Ettersending av dokumentasjon

- 1: Søkeren selv er ansvarlig for å sende inn nødvendig dokumentasjon.
- 2: For søkere som fullfører utdanning som inngår i opptaksgrunnlaget samme år, er ettersendingsfristen 1. juli for opptak til høstsemesteret. For alle andre søkere er ettersendingsfristen én uke fra søknadsfristen, dersom ikke annet er opplyst.

§ 4-4. Rangeringsregelverk

- 1: Dersom det ikke fremgår eget rangeringsregelverk av studieplanen, beregnes konkurransepoeng ut fra karakternivået i opptaksgrunnlaget i henhold til retningslinjer vedtatt av rektor, og rangeres ut fra denne beregningen.
- 2: Ved poenglikhet mellom søkere foretas loddtrekning.
- 3: Søkere som ikke kan poengberegnes rangeres etter en konkret, individuell vurdering.

§ 4-5. Avlysning

- 1: Dersom lavt søkertall eller andre tvingende grunner gjør det nødvendig, kan rektor beslutte å ikke sette i gang et studium / emne.
- 2: Vedtak om avlysning må foreligge før tilbud om studieplass blir gitt. For bidrags- og oppdragsfinansierte studier kan rektor vedta avlysning også etter at tilbud om studieplass er gitt, dersom tvingende grunner gjør det nødvendig.

§ 4-6. Reservert studieplass

1: Søknad om reservert studieplass kan innvilges dersom det har oppstått uforutsette og tungtveiende forhold som gjør at søkeren ikke kan benytte studieplassen. Slike grunner kan være fødsel, adopsjon, innkalling til førstegangstjeneste ol.

2: Søknaden må fremsettes senest tre uker etter at søkeren mottok tilbud om studieplass.

Søknad om reservasjon sendes til universitetet.

3: Studieplassen kan reserveres inntil 1 år.

4: En student som er innvilget reservert studieplass, er garantert å få studieplass på det aktuelle studiet ved neste ordinære opptak. Det forutsettes at studietilbudet fremdeles eksisterer og at studenten søker på studiet innen neste ordinære søknadsfrist.

Kapittel 5: Godskriving av annen utdanning og fritak fra eksamen

§ 5-1. Godskriving og faglig godkjenning

- 1: Søknader om godskriving av studiepoeng og faglig godkjenning behandles i tråd med bestemmelsene i Lov om universiteter og høyskoler § 3-5. Tilsvarende gjelder også for emner avlagt ved egen institusjon.
- 2: Vilkåret i Lov om universiteter og høyskoler § 3-5, 1. ledd er oppfylt når godskravingsgrunnlaget tilsvarer ett eller flere emner i innhold, omfang og dybde.
- 3: Godskriving og faglig godkjenning etter denne bestemmelsen kan kun foretas i den utstrekning som følger av Forskrift om godskriving av høyere utdanning.
- 4: Det skal ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold i samme grad.
- 5: Det gis normalt ikke godskriving eller fritak for deler av emner.
- 6: Overlapping i faglig innhold gir reduksjon i studiepoeng, og skal fremgå av karakterutskrift eller vitnemål. Studiepoengreduksjon foretas i det emne som gir det gunstigste resultat for studenten.
- 7: Godskriving av studiepoeng og faglig godkjenning etter disse bestemmelsene skal fremgå av vitnemål.
- 8: Studenter som skal ta deler av sin utdanning ved annen institusjon bør søke om forhåndsgodkjenning.
- 9: Rektor kan vedta retningslinjer for behandlingen av søknader om godskriving og faglig godkjenning, herunder retningslinjer for vurdering av realkompetanse.

Kapittel 6: Studierett og permisjon

§ 6-1. Studierett

- 1: Den som har akseptert tilbud om studieplass ved universitetet har studierett til vedkommende studium.
- 2: For å beholde sin studierett må studenten hvert semester og innen fastsatte frister;
 - a) Betale semesteravgift,
 - b) Betale kopinoravgift,
 - c) Betale avgift til læremidler og materialkostnader tilknyttet undervisningen hvor dette følger av studieplan og emnebeskrivelser,
 - d) Betale egenbetaling / studieavgift hvor dette fremgår av studieplan / emnebeskrivelser, og
 - e) Fullføre semesterregistrering
- 3: Studierett innebærer blant annet rett til deltakelse i all organisert undervisning, veiledning, øvelser, oppgaveløsning, feltarbeid, laboratoriekurs, praksisstudier med videre, i tillegg til eksamener og annen vurdering som følger av studieplanen. Se likevel bestemmelser om frister og andre vilkår for å fremstille seg til vurdering og eksamen i forskriftens kapittel 7.
- 4: Studieretten gjelder som utgangspunkt for den normerte tid som følger av studieplanen.

§ 6-2. Normert tid og utvidet studierett

- 1: Normert tid for studiet skal fremgå av studieplanen.
- 2: Student som er innvilget permisjon får sin studierett forlenget tilsvarende permisjonens lengde.
- 3: Hvor studenten av andre årsaker er forsinket i sine studier, kan studieretten etter søknad utvides i inntil to år utover normert tid. Det stilles likevel krav til progresjon for utvidet studierett.
- 4: For studenter på heltidsstudier av minimum 60 studiepoengs omfang gjelder følgende progresjonsvilkår for å beholde utvidet studierett som nevnt i tredje ledd (for deltidsstudier gjelder forholdsmessig):
 - Bestått 30 studiepoeng etter ett år i et ett- eller flerårig studieprogram
 - Bestått 60 studiepoeng etter to år i et ett- eller flerårig studieprogram
 - Bestått 90 studiepoeng etter tre år i et flerårig studieprogram
 - Bestått 120 studiepoeng etter fire år i et flerårig studieprogram
 - Bestått 150 studiepoeng etter fem år i et flerårig studieprogram
 - Bestått 180 studiepoeng etter seks år i et flerårig studieprogram
- 5: Det enkelte fakultet / avdeling kan selv, med bakgrunn i faglige vurderinger, innføre strengere krav til studieprogresjon enn nevnt i fjerde ledd. Slike progresjonskrav skal følge av den enkelte studieplan.
- 6: For studier av mindre enn 60 studiepoengs omfang beholder studenten studieretten i ett semester utover normert tid under forutsetning av at det er avlagt eksamen i normert studietid.

§ 6-3. Opphør av studierett

- 1: Studieretten opphører når studieprogrammet er fullført. Tilsvarende gjelder når:
 - a) Studenten selv sier fra seg studieplassen, eller

- b) Studenten har overskredet studiets normerte tid uten å fullføre.

§ 6-4. Tap av studierett

1: Studenten kan miste sin studierett dersom

- a) Studenten ikke overholder sine plikter etter § 6-1,
- b) Studenten har benyttet maksimalt antall forsøk til vurdering i emne som etter studieplanen er obligatorisk (for praksis og masteroppgaver gjelder henholdsvis §§ 7-5, sjettede ledd og 7-8, andre ledd),
- c) Studenten ikke har avlagt studiepoeng tilknyttet studieprogrammet de siste to semestrene,
- d) Studenten ikke oppfyller de krav til progresjon i studiet som følger av forskriften, eller særskilte faglige progresjonskrav som følger av studieplanen eller nasjonale rammeplaner, eller
- e) Studenten etter forespørsel ikke legger frem originaldokumentasjon brukt i opptaket eller som grunnlag for godskriving av ekstern utdanning.

§ 6-5. Permisjoner

1: For studenter på studieprogram av minimum 120 studiepoengs omfang kan det innvilges permisjon i inntil ett studieår én gang i løpet av studiet uten å oppgi grunn.

2: For øvrig kan det innvilges permisjon for kortere eller lengre perioder hvor særskilte behov er dokumentert. Særskilte behov kan blant annet være egen sykdom, tvungen verneplikt eller andre tvingende velferdsgrunner.

3: Permisjon i forbindelse med fødsel eller adopsjon behandles etter bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven § 4-5.

4: Det gis normalt ikke permisjon for studenter som er tatt opp på studieprogram av mindre enn 60 studiepoengs omfang.

5: Permisjon innvilges normalt ikke før studenten har bestått minst 30 studiepoeng ved det aktuelle studiet.

6: Permisjon etter første og andre ledd kan ikke innvilges dersom studentens totale studietid overskrider det dobbelte av normert tid.

7: Dersom ikke annet følger av permisjonsgrunnlaget, kan en student ikke fremstille seg til eksamen i permisjonsperioden, annet enn til ny eksamen i tilknytning til ordinær eksamen forut for permisjon.

8: Studenter som er innvilget permisjon, skal gis anledning til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen, forutsatt at studiet fortsatt eksisterer. Ved gjenopptagelse av studiene skal det utarbeides en individuell utdanningsplan som normalt skal være tilpasset gjeldende studieplan for det kullet studenten skal følge etter permisjon.

Kapittel 7: Vurdering

§ 7-1. Vurderingsordninger

- 1: Rektor fastsetter og definerer hvilke vurderingsordninger som skal benyttes ved universitetet.
- 2: Vurderingsordningene skal fremgå av emnebeskrivelsene.
- 3: Obligatorisk deltagelse i undervisningen kan kun kreves når det er faglig begrunnet og egnet til å bidra til å nå læringsutbytte.

§ 7-2. Ordinær eksamen

- 1: Ordinær eksamen holdes normalt i det semesteret undervisningen i emnet avsluttes.

§ 7-3. Ny eksamen (kontinuasjoneksamen) og utsatt eksamen

- 1: Det arrangeres ny eksamen (kontinuasjoneksamen) for studenter som ikke har bestått ordinær eksamen, eller har fått registrert gyldig fravær ved ordinær eksamen.
- 2: Studenter som avbrøt ordinær eksamen vil ha adgang til ny eksamen dersom dette arrangeres. Studenter som ikke møtte / ikke leverte til ordinær eksamen, eller ønsker å gjenta en allerede bestått eksamen, henvises til neste ordinære eksamen i emnet.
- 3: Ny eksamen arrangeres normalt i påfølgende semester. Det arrangeres normalt kun én ny eksamen i perioden mellom to ordinære eksamener.
- 4: Dersom det i studieplanen er krav om at et spesifikt emne / eksamen er bestått for videre studieprogresjon, vil ny eksamen arrangeres før, eller i forbindelse med oppstart av, påfølgende semester.
- 5: Utsatt eksamen kan tilbys studenter med fravær som skyldes forhold som reguleres av Lov om universiteter og høyskoler § 4-5 ved ordinær eksamen, dersom det foreligger særlige grunner for å sette opp slik eksamen før ny eksamen etter første ledd. Rektor kan i egne retningslinjer vedta at andre spesifikke grupper studenter kan gis tilbud om utsatt eksamen. Dekan avgjør om det skal arrangeres utsatt eksamen i det enkelte emne.
- 6: Ved ny og utsatt eksamen gjelder normalt samme pensumlitteratur og vurderingsform som ved siste ordinære eksamen.
- 7: Studenter som ikke har bestått, avbrutt eller har gyldig fravær fra praksis, må som hovedregel fremstille seg til ny praksis ved neste ordinære gjennomføring. Praksisperiodene skal fremgå av den enkelte studieplan.

§ 7-4. Ekstraordinær eksamen

- 1: Ekstraordinær eksamen kan ved behov arrangeres når et emne opphører. Slik eksamen arrangeres normalt innen ett år etter siste ordinære eksamen i emnet. Dersom slik eksamen arrangeres gjelder samme regler for oppmelding som til ordinær eksamen. Dekan ved det enkelte fakultet / avdeling avgjør om og når slik eksamen eventuelt arrangeres.

§ 7-5. Vilkår for å framstille seg til vurdering

- 1: Studenter har adgang til vurdering i samsvar med studieplan for det aktuelle studiet eller individuell utdanningsplan, se § 7-7 for oppmelding til vurdering.
- 2: Studenter som ønsker å ta eksamen i emner som ikke inngår i deres utdanningsplan, kan melde seg til oppsatte eksamener dersom de fyller alle krav for å fremstille seg til eksamen.
- 3: Studenten må innen fastsatte frister fremstille seg til vurdering, og ha oppfylt de plikter som følger av § 6-1.

4: Det er normalt ikke adgang til å framstille seg til samme eksamen mer enn tre ganger. Benyttede eksamensforsøk foreldes ikke. Studenter som innvilges nytt opptak etter å ha fått sin studierett inndratt får normalt ikke nye eksamensforsøk.

5: Studenter som har benyttet tre eksamensforsøk til samme eksamen uten å ha bestått, skal ved søknad om et fjerde forsøk innkalles til veiledning ved sitt fakultet / avdeling om sin studieprogresjon. Studenten må dokumentere at slik veiledning har funnet sted dersom studenten etter dette opprettholder sin søknad om et fjerde forsøk. Søknaden skal da normalt innvilges. Oppmelding til fjerde forsøk til eksamen skal som hovedregel skje innen ordinære oppmeldingsfrister til eksamen.

6: Ved ikke bestått praksisemne kan studenten ta praksis om igjen én gang. Ved andre gangs ikke bestått til samme praksis skal studieretten inndras.

7: Rektor kan fastsette begrensninger i adgangen til å gjenta allerede beståtte eksamener dersom det er faglig begrunnet.

§ 7-6. Forkunnskaper og obligatoriske krav

1: Dersom gjeldende studieplan eller emnebeskrivelse fastsetter spesielle krav til forkunnskaper, obligatorisk deltakelse, utførte øvinger eller andre krav for å gå opp til eksamen, må disse som hovedregel være oppfylt før man kan framstille seg til eksamen.

2: Studenter som ikke uten urimelig belastning som følge av egen sykdom, tvungen verneplikt, eller andre tvingende velferdsgrunner, vil kunne oppfylle kravene til obligatorisk deltagelse, kan etter søknad innvilges en tilrettelagt studieplan. Tilretteleggingen skal være egnet til å sikre læringsutbyttet i det enkelte emne for den enkelte student. En alternativ plan bør være gjennomført før avsluttende vurdering i emnet. Tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde for institusjonen skal ikke innvilges. Rektor avgjør søknader om tilrettelegging.

3: Studenter som ikke får godkjent / bestått obligatoriske krav må som hovedregel delta på nytt i sin helhet ved neste ordinære gjennomføring.

§ 7-7. Oppmelding til vurdering

1: Ordinære eksamensdatoer skal normalt være bekjentgjort i StudentWeb senest ved oppstart av det semester eksamen er planlagt gjennomført. Dato for ny eksamen skal være kunngjort senest to uker før eksamensdato.

2: Eksamenssted følger undervisningsstedet. Rektor skal vedta retningslinjer for adgangen til å avlegge eksamen på annet sted. For bidrags- oppdragsfinansierte studier kan det avtales egne bestemmelser for valg av eksamenssted.

3: Studenten melder seg til vurdering i de emner som følger av utdanningsplanen gjennom å fullføre semesterregistreringen i StudentWeb innen fastsatte frister. Studenten er selv ansvarlig for å kontrollere at sine vurderingsmeldinger til enhver tid er korrekte, samt å holde seg orientert om eksamenstid og -sted.

4: Tilsvarende gjelder for oppmelding til eksamen som ikke følger av utdanningsplanen.

5: Der det gjelder særlige frister for oppmelding til ny / utsatt eksamen, må studenten selv melde seg til slike innen fristen for den aktuelle eksamen.

6: Dersom særlig tungtveiende grunner foreligger, kan rektor etter søknad godkjenne oppmelding til eksamen også etter fristen. I vurderingen skal det legges særlig vekt på

studentens mulighet til å ferdigstille utdanningen det aktuelle semesteret, og hvorvidt studenten kan unngå vesentlige forsinkelser av sine studier dersom oppmelding innvilges.

7: Studenter kan selv trekke seg fra eksamen senest to uker før eksamensdato.

Eksamensforsøk vil da ikke bli registrert. Trekk fra eksamen gjøres i StudentWeb.

§ 7-8. Særskilte bestemmelser om kandidatoppgave og bacheloroppgave, masteroppgave og mappeeksamen

1: Dersom en kandidatoppgave, bacheloroppgave eller lignende avsluttende oppgave av minst 15 studiepoengs omfang blir vurdert til ikke bestått, kan kandidaten levere samme oppgave i bearbeidet form én gang. Ny innlevering regnes som et tellende eksamensforsøk. Dersom den bearbeidede utgaven også blir vurdert til ikke bestått, må kandidaten utarbeide en helt ny oppgave. Ved innlevering av ny oppgave, må normalt obligatoriske krav knyttet til bachelor- eller kandidatoppgaven gjennomføres på nytt.

2: Dersom en masteroppgave blir vurdert til ikke bestått, kan kandidaten levere oppgaven på nytt én gang med vesentlige endringer. Ved ny levering har kandidaten normalt krav på veiledning i et omfang bestemt av dekan. Ny veiledningsavtale skal inngås. Dersom den vesentlig endrede oppgaven blir vurdert til ikke bestått, skal studieretten normalt inndras.

3: Dersom en mappeeksamen blir vurdert til ikke bestått, kan studenten levere samme mappeeksamen på nytt én gang i bearbeidet form. Ny innlevering regnes som et tellende eksamensforsøk. Dersom den bearbeidede utgaven også blir vurdert til ikke bestått må kandidaten utarbeide en helt ny mappeeksamen.

4: Oppgaveformer som nevnt i denne bestemmelsen kan ikke leveres til ny vurdering i bearbeidet form ved bestått resultat.

5. En bestått kandidat-, bachelor- eller masteroppgave kan ikke benyttes i annen grad verken i sin helhet eller i bearbeidet form.

Kapittel 8: Gjennomføring av vurdering

§ 8-1. Språk og målform

- 1: Eksamen gis på det undervisningsspråk som følger av emnebeskrivelsen. Dersom undervisningsspråket er norsk, kan eksamen normalt besvares på svensk eller dansk. Der emnebeskrivelsen ikke setter krav til prøving i et bestemt språk eller en bestemt norsk målform, velger studenten selv hvilken norsk målform han eller hun vil benytte. Dersom undervisningsspråket er engelsk, skal eksamen besvares på engelsk.
- 2: Kandidater med annet morsmål enn norsk, og som heller ikke har hatt vurdering i norsk fra videregående opplæring kan i særskilte tilfeller søke om å få oppgavetekst og få levere besvarelse på engelsk.
- 3: Søknad som nevnt i andre ledd må være fremsatt innen fristen for oppmelding til eksamen, og vurderes konkret for den enkelte eksamen.

§ 8-2. Hjelpemidler til eksamen

- 1: Oversikt over tillatte hjelpemidler ved eksamen skal være angitt i emnebeskrivelsen, og skal fremgå av eksamensoppgaven. Dersom ikke annet følger av emnebeskrivelsen er to tospråklige ordbøker tillatt til eksamen. I den grad det tillates innarbeidelse av et tillatt hjelpemiddel, skal dette fremgå av emnebeskrivelsen.
- 2: Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med hva som er tillatte hjelpemidler ved den enkelte eksamen.

§ 8-3. Tilrettelegging ved eksamen

- 1: Studenter som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke kan gjennomføre eksamen på ordinær måte, kan etter søknad innvilges tilrettelegging ved eksamen.
- 2: Søknad om tilrettelegging må fremsettes innen de frister som fremgår av studiekalenderen. I tilfeller hvor behovet for tilrettelegging ved eksamen har oppstått etter søknadsfristen, eller det foreligger andre særlige grunner, kan likevel søknaden tas til behandling. I slike tilfeller må søknad fremsettes uten ugrunnet opphold, og ikke senere enn en uke før eksamen.
- 3: Studenten er selv ansvarlig for å dokumentere sitt behov for tilrettelegging gjennom uttalelse fra lege eller annen sakkyndig. Dokumentasjonen bør være oppdatert, og skal være egnet som grunnlag for å vurdere behov for tilrettelegging av eksamen på universitetsnivå.
- 4: Tilrettelegging av eksamen skal ha som formål å oppveie funksjonsnedsettelsen i størst mulig grad, uten at den gir en urimelig fordel. Tilrettelegging som vil kunne redusere de faglige krav i det enkelte emne eller studium skal ikke innvilges.
- 5: Studenter med varig behov for tilrettelegging kan innvilges tilrettelegging for normert tid for det enkelte studieprogram. Er studenten forsinket i sine studier utover normert tid, må det søkes på nytt.

§ 8-4. Eksamenstid

- 1: Eksamenstidspunkt følger av eksamensplan.
- 2: En eksamen anses normalt påbegynt når eksamensoppgaven deles ut eller gjøres tilgjengelig.
- 3: Dersom det gjennomføres kontroll av tillatte hjelpemidler før eksamensoppgaven deles ut, regnes eksamen å ha påbegynt når hjelpemiddelkontrollen starter.

4: I praksisemner er eksamen påbegynt ved angitt oppmøtetidspunkt første dag av aktuell praksis.

§ 8-5. Fravær fra eksamen og avbrutt eksamen

1: Den som ikke trekker seg fra eksamen innen fristen angitt i § 7-7, sjuende ledd, og som ikke har fått godkjent gyldig fravær fra eksamen, regnes for å ha fremstilt seg til eksamen og brukt ett eksamensforsøk.

2: Studenter som uteblir fra en eksamen de er oppmeldt til, og som påberoper seg gyldig fravær fra denne, må innen en uke, fremlegge skriftlig dokumentasjon av forholdet. Ved egen sykdom eller sykdom i nærmeste familie skal det fremlegges legeerklæring.

Legeerklæringen må være egnet til å dokumentere fravær for den konkrete eksamenen.

3: Studenter som avbryter en påbegynt skoleeksamen uten å levere sin besvarelse eller leverer en blank eksamensbesvarelse, skal undertegne og levere skjema for avbrutt eksamen. Avbrutt eksamen regnes som et tellende forsøk til eksamen. Gyldig fravær etter § 8-5, andre ledd gjelder tilsvarende for studenter som avbryter eksamen.

4: Gyldig fravær fra hele eller deler av hjemmeeksamen gir ikke rett til forlenget innleveringsfrist. For praksisstudier kan det vedtas egne bestemmelser som skal fremgå av studieplanen.

5: Studenter som har levert sin besvarelse til eksamen kan ikke unndra denne fra sensur.

Kapittel 9: Fusk, annullering, utestenging og bortvisning

§ 9-1. Fusk, annullering og utestengelse

1: Forsettlig eller grovt uaktsomt fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller gjennomføring av emner kan medføre annullering av aktuell eksamen. Kandidaten kan bli utestengt fra universitetet og fratatt retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under Lov om universiteter og høyskoler i inntil ett år i henhold til Lov om universiteter og høyskoler §§ 4-7 og 4-8.

2: Som fusk eller forsøk på fusk regnes blant annet:

- a) Å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen. Dersom det er eksamen med forutgående kontroll av hjelpemidler gjelder tilsvarende dersom ulovlige hjelpemidler avdekkes under kontrollen.
- b) Å presentere andres publiserte eller upubliserte arbeid som sitt eget.
- c) Å presentere eget tidligere arbeid, herunder arbeider benyttet i eksamen eller annen vurdering, uten tilstrekkelig kildehenvisning.
- d) Å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- e) Å rettsstridig fabrikere data i forbindelse med studentarbeider
- f) Ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper
- g) Å handle i strid med spesifikke retningslinjer for den enkelte eksamen
- h) Å urettmessig ha skaffet seg adgang til vurdering ved for eksempel å ha fusket ved gjennomføring av skriftlige arbeidskrav, intern prøving eller manipulasjon av oppmøtelister for obligatorisk deltagelse i undervisning.

3: Manglende kjennskap til regler for kildebruk, tillatte hjelpemidler, retningslinjer for eksamen og lignende fritar ikke studenten for ansvar.

4: Dersom det under en eksamen eller hjelpemiddelkontroll oppstår mistanke om fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at forholdet blir rapportert. Ulovlige hjelpemidler skal inndras umiddelbart. Studenten skal gis rett til å fullføre eksamen.

5: Dersom det oppstår mistanke om fusk, holdes sensur tilbake til det foreligger vedtak om at fusk ikke har forekommet.

6: Annullering av eksamen som følge av fusk regnes som et tellende eksamensforsøk.

9-2. Bortvisning fra institusjon

1: Studenter som tross skriftlig advarsel fra dekan eller studiedirektør opptrer som beskrevet i lov om universiteter og høyskoler § 4-8, første ledd kan etter vedtak i universitetets klagenemnd bortvises fra bestemte områder ved institusjonen i inntil ett år.

Kapittel 10: Sensur

§ 10-1. Vurderingsuttrykk

1: Følgende vurderingsuttrykk benyttes ved universitetet:

- a) Godkjent / ikke godkjent
- b) Bestått / ikke bestått
- c) En gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått, og F for ikke bestått. Det er fastsatt generelle, kvalitative beskrivelser for skalaen, se universitetets nettsider.

2: For vurderingsordninger som består av flere vurderinger, må alle delene være vurdert til bestått før det gis endelig karakter i emnet.

3: Dersom en student har avlagt samme eksamen flere ganger, gjelder den beste karakteren.

§ 10-2. Sensurordninger

1: Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern sensor i følgende tilfeller:

- a) Ved bedømmelse av alle eksamener på høyere grads studier (mastergradsnivå), herunder også kandidatens selvstendige arbeid (masteroppgave),
- b) Ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid på lavere grad (bacheloroppgave eller kandidatoppgave),
- c) Ved bedømmelse av alle øvrige emner minst hver tredje gang ordinær eksamen avvikles, likevel ikke sjeldnere enn hvert tredje år,
- d) Ved ny sensur (klagesensur) i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 3-9, femte ledd.

2: Det skal benyttes to sensorer, hvorav som hovedregel minst én ekstern sensor, ved bedømmelse av muntlig eksamen og vurdering av praktiske eksamener og lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve og derfor ikke kan påklages.

3: Ved eksamen der det ikke benyttes ekstern sensor skal det være minst to interne sensorer, hvorav en skal fungere som medsensor. Medsensor skal delta ved utarbeidelse av eksamensoppgaver og vurderingskriterier. Medsensor skal også delta ved vurdering av eksamensbesvarelsene. Dersom det er flere enn 15 besvarelses, kan medsensor vurdere en andel av besvarelsene.

4: Ekstern sensur kan være en av følgende:

- a) Deltagelse i vurdering av eksamensbesvarelsene fra alle kandidatene, eller
- b) Deltagelse som tilsynssensor. Rektor kan vedta retningslinjer for gjennomføring av tilsynssensur.

§ 10-3. Sensur

1: Sensorer oppnevnes av dekan ved det enkelte fakultet / avdeling. Klagesensorer skal oppnevnes samtidig.

2: Det skal utarbeides sensorveiledning for skriftlige eksamener. Sensorveiledningen skal være tilgjengelig for sensorene i forbindelse med sensur. Sensorveiledningen gjøres tilgjengelig for studentene for gjennomsyn etter at resultatet av sensuren er kunngjort.

3: Sensuren skal kunngjøres senest tre uker etter eksamen dersom ikke i styret i midlertidig forskrift har vedtatt annen sensurfrist i medhold av Lov om universiteter og høyskoler § 3-9, fjerde ledd.

4: Følgende sensurfrister gjelder for masteroppgaver og lignende avhandlinger:

- a) For bacheloroppgaver og kandidatoppgaver av minst 20 studiepoengs omfang skal sensur kunngjøres innen fire uker fra innleveringsfristen,

- b) For masteroppgaver skal sensur kunngjøres innen seks uker fra innleveringsfristen.
- 5: Studenten skal sikres anonym sensur ved alle eksamener hvor ikke vurderingsformen umuliggjør det.
- 6: Sensur kunngjøres på StudentWeb.
- 7: For skriftlige arbeid med påfølgende justering etter muntlig eller praktisk eksamen, kunngjøres sensur for det skriftlige arbeidet senest 24 timer før muntlig eller praktisk eksamen.

Kapittel 11: Begrunnelse og klage

§ 11-1. Begrunnelse for karakterfastsetting

- 1: Studenter kan kreve begrunnelse for vurderingen av sin eksamensprestasjoner.
- 2: For skriftlige eksamener må krav om begrunnelse være fremsatt skriftlig på elektronisk skjema innen en uke fra karakteren ble kunngjort.
- 3: For muntlige eksamener eller vurdering av praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse fremsettes muntlig direkte til sensor umiddelbart etter kunngjøring av karakter.
- 4: Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.

§ 11-2. Klage over karakterfastsetting

- 1: Klage over karakterfastsetting kan fremsettes skriftlig på elektronisk skjema innen tre uker fra resultatet ble kunngjort. Har studenten fremsatt krav om begrunnelse eller klaget over formelle feil, løper klagefristen for sensur fra tidspunktet begrunnelse er gitt eller klagen over formelle feil avgjort.
- 2: For mappeeksamen eller oppgave med muntlig justering kan klage fremsettes først når den endelige karakteren er kunngjort. Ved klage over karakterfastsetting ved oppgave med muntlig justering, gjennomføres ny muntlig eksamen dersom vurderingen av det skriftlige arbeidet endres.
- 3: Bedømmelse ved muntlig eksamen, praksis, praktiske eksamener eller lignende, som etter sin art ikke kan etterprøves, kan ikke påklages.
- 4: Ved klage over karakterfastsetting på gruppearbeid, må alle gruppens medlemmer samtykke i klagen. Slikt samtykke gjøres skriftlig. Klager hvor ikke alle gruppens medlemmer samtykker skal avvises. Resultat av klagesensur blir gjeldende for alle gruppens medlemmer.
- 5: Dersom oppgave med muntlig justering er gjennomført som gruppeeksamen, står alle gruppens medlemmer solidarisk ansvarlig for eventuell ny muntlig eksaminasjon.

§ 11-3. Klage over formelle feil

- 1: Formelle feil ved eksamen eller sensur kan påklages av eksamenskandidaten i henhold til Lov om universiteter og høyskoler § 5-2. Slik klage må fremsettes innen tre uker etter uker at eksamenskandidaten ble kjent med det forhold som ligger til grunn for klagen.
- 2: For gruppeeksamener kan klage over formelle feil kun fremsettes dersom hele gruppen samtykker. Resultatet av klagen gjøres gjeldende for hele gruppen.

Kapittel 12: Vitnemål og karakterutskrift

§ 12-1. Vitnemål

- 1: Det utstedes vitnemål og Diploma supplement etter avsluttet grad, yrkesutdanning, herunder praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), eller annet studieprogram av minimum to års fulltids studier.
- 2: Når en student fullfører studiet og blir kvalifisert for en grad, utstedes vitnemål automatisk og uten opphold.
- 3: Vitnemålet er et verdipapir som utstedes bare én gang. Hvis en student forbedrer sitt resultat i et emne som inngår i grunnlaget for vitnemålet, kan dette dokumenteres med separat karakterutskrift.
- 4: Ved tap av vitnemål kan studenten i særskilte tilfeller (for eksempel etter brann) få utstedt duplikat. Dette merkes som duplikatvitnemål. Studenten vil bli avkrevd avgift for utstedelse av duplikat.
- 5: For grader som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader) må minst 30 studiepoeng være avlagt ved Nord universitet. Det skal fremgå av vitnemålet at utdanningen er gitt i samarbeid med andre institusjoner.
- 6: For studenter som har fått godskrevet eksamener i tråd med bestemmelsene i denne forskriften og Lov om universiteter og høyskoler § 3-5 må tilknytningskravet og kravet til nye studiepoeng i henhold til Forskrift om godskriving av høyere utdanning være oppfylt for at en student skal få utstedt vitnemål.

12-2. Karakterutskrift

- 1: For alle fullførte studier hvor det ikke utstedes vitnemål utsteder universitetet karakterutskrift.
- 2: Karakterutskrift kan på anmodning fra studenten utstedes når som helst underveis i studiet. Karakterutskriften skal vise karakter for alle emner hvor studenten har bestått eksamen. Resultat fra deleksamener fremgår normalt ikke. Studenten kan ikke unndra enkeltresultater fra karakterutskriften.

Kapittel 13: Privatister

13-1. Privatister

1: Privatisters adgang til undervisning ved universitetet er begrenset til offentlige forelesninger.

2: Privatister har rett til å fremstille seg til eksamen dersom de har søkt innen fastsatt frist, og har dokumentert at han eller hun oppfyller opptakskravene og alle andre krav for oppmelding til eksamen, herunder særlige forkunnskapskrav og krav til obligatorisk deltagelse. Privatisters oppmelding til eksamen i emner som inngår i oppdragsfinansierte studier skal normalt avvises.

3: Privatister kan i tillegg til ordinær semesteravgift avkreves eksamensvederlag fastsatt av universitetsstyret.

4: Denne forskriftens bestemmelser for øvrig gjelder også for privatister, med mindre de strider mot innholdet i denne paragraf.

Kapittel 14: Diverse bestemmelser

§ 14-1. Utfyllende bestemmelser

- 1: Rektor kan fastsette utfyllende regler innenfor rammen av bestemmelsene i denne forskriften.
- 2: Det enkelte fakultet / avdeling kan fastsette nærmere regler der det er angitt i den enkelte bestemmelse i forskriften. For studier som tilbys i samarbeid mellom to eller flere fakulteter / avdelinger må utfyllende regler godkjennes av de samarbeidende fakulteter / avdelinger.

§ 14-2. Ikrafttredelse og overgangsregler

- 1: Forskriften trer i kraft 6. januar 2016.
- 2: Samtidig oppheves Forskrift om opptak til studier ved Universitetet i Nordland som ikke er regulert av nasjonale forskrifter eller rammeplaner og Forskrift om krav til bachelorgraden ved Universitetet i Nordland.
- 3: For studenter som har fått innvilget opptak til, eller har påbegynt sine studier, før 6. januar 2016 gjelder den / de forskrift(er) med tilhørende retningslinjer som gjaldt for deres studium fram til 1. august 2016.
- 4: Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Nordland, Forskrift om studier ved Høgskolen i Nord-Trøndelag og Forskrift om studier ved Høgskolen i Nesna med tilhørende retningslinjer oppheves fra og med 1. august 2016

Arkivsak-dok. 15/05749-1
Saksbehandler Arne Brinchmann
Elisabeth Okkenhaug
Saksgang

OPPRETTELSE AV AMU VED NORD UNIVERSITET

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret for Nord universitet oppretter virksomhetens arbeidsmiljøutvalg (AMU), jfr. arbeidsmiljøloven § 7-1.
2. Styret oppnevner følgende til å representere arbeidsgiver i utvalget:
 - Rektor, med prorektor for utdanning som personlig vara.
 - Personal- og organisasjonsdirektør (tidligere UiN), med økonomidirektør (tidligere UiN) som personlig vara
 - Personal- og organisasjonssjef (tidligere HiNT), med økonomisjef (tidligere HiNT) som personlig vara.
 - Fakultetsdirektør profesjonshøgskolen (tidligere UiN), med fakultetsdirektør HHB (tidligere UiN) som personlig vara.
 - Dekan ved avdeling for helsefag (tidligere HiNT), med dekan ved avdeling for lærerutdanning (tidligere HiNT) som personlig vara.
3. Rektor gis mandat til å utnevne nye arbeidsgiverrepresentanter til AMU ved behov for supplering eller erstatning.

Bjørn Olsen
rektor

Saksframstilling:

Bakgrunn

AMU ved HiNe, HiNT og UiN har hatt noe ulike sammensetning og funksjon. Fra 1. januar skal Nord universitet skal ha *ett* Arbeidsmiljøutvalg. Dette utvalget er lovpålagt.

Hensikten med å ha et Arbeidsmiljøutvalg (AMU) er definert i Arbeidsmiljøloven (AML) hvor formålet etter lovens § 1 blant annet er «å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon». Videre fremgår det av AML § 7 -1 at en virksomhet med over 50 ansatte skal ha et arbeidsmiljøutvalg hvor arbeidsgiveren, arbeidstakerne og bedriftshelsetjenesten er representert. Utvalget skal ha like mange representanter fra arbeidsgiver og arbeidstaker. Leder av utvalget velges vekselvis fra arbeidsgiver og arbeidstaker.

For ikke å ha for hyppige skifter av leder av utvalget, ser en det formålstjenlig at ny leder velges internt i utvalget annet hvert år.

Utvalgets mandat utledes av AML § 7-2, Arbeidsmiljøutvalgets oppgaver. Av bestemmelsens første ledd framgår det at AMU først og fremst skal virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. AMU skal planlegge og følge nøye med spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd. Arbeidsmiljøutvalgets oppgaver er nærmere beskrevet i § 7-2 ledd til sjette ledd.

AMU ved Nord universitet

2016 vil være et særlig utfordrende år for Nord universitet med utstrakt omstillingsaktivitet. I de første årene etter realiseringen av fusjonen er det særlig viktig å ha høyt fokus på de ulike sidene av arbeidsmiljøet ved virksomheten. Det er derfor viktig at arbeidsgiver oppnevner sentrale ledere som faste medlemmer i utvalget. Følgende representanter foreslås oppnevnt som faste medlemmer av AMU av arbeidsgiver: rektor, en dekan fra forhenværende HiNT, en fakultetsdirektør, personal- og organisasjonsdirektøren ved forhenværende UiN og personal- og organisasjonssjefen ved forhenværende HiNT.

Arbeidstakerne oppnevner selv sine representanter, herunder Hovedverneombudet.

Når tilpasningsavtalen til Hovedavtalen er ferdig utarbeidet mellom partene på nyåret 2016, vil grenseoppgangen til IDF-sentralt være et av forhandlingstemaene.

I løpet av 2016 vil det utarbeides et forslag til ny organisasjonsstruktur for Nord universitet som skal gjøres gjeldende fra 1.1.2017. I den forbindelse vil det være naturlig for arbeidsgiver å utnevne nye arbeidsgiverrepresentanter til AMU.

HiNe, UiN og HiNT har ved inngangen til 2016 tre ulike bedriftshelsetjenester, og spørsmålet om bedriftshelsetjenestenes representasjon i AMU, er ennå ikke avklart. Inntil dette spørsmålet er ferdig utredet, inviteres alle tjenestene inn i møtene samtidig som de oppfordres til å avklare seg imellom hvem som møter.

Arkivsak-dok. 15/05750-1
Saksbehandler Arne Brinchmann
Runar Michalsen
Elisabeth Okkenhaug
Saksgang

DELEGASJON AV TILSETTINGSMYNDIGHET TIL TILSETTINGSORGANET FOR FAGLIGE STILLINGER

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret ved Nord universitet delegerer tilsettingsmyndigheten i undervisnings- og forskerstillinger til et underliggende utvalg: tilsettingsutvalget for undervisnings og forskerstillinger (TUF).
2. Tilsettingsutvalget for undervisnings- og forskerstillinger ved Nord universitet (TUF) skal bestå av:
 - prorektor for utdanning, med prorektor forskning som personlig vara.
 - direktør (tidligere HiNT), med universitetsdirektør som personlig vara.
 - tre representanter fra undervisnings- og forskerstillinger med personlig vara.
 - en studentrepresentant med personlig vara.
3. Rektor gis fullmakt til å utpeke den ene representanten fra undervisnings- og forskerstillinger. De to andre utpekes av tjenestemannsorganisasjonene.
4. Tilsettingsutvalget skal ledes av prorektor for utdanning.
5. Retningslinjer for sakkyndig bedømmelse ved tidligere UiN gjøres gjeldende for Nord universitet (se vedlegg 1).

.

Bjørn Olsen
rektor

Saksframstilling:

Bakgrunn

I forbindelse med sammenslåingen av UiN/HiNe og HiNT til Nord universitet skal det utarbeides personalreglement for den sammenslåtte institusjonen som bl.a. regulerer felles rutiner for tilsetting i tilsettingsorganene. Nord universitet skal ha to tilsettingsorgan – tilsettingsutvalget for undervisnings- og forskerstillinger (TUF) og tilsettingsrådet for teknisk/administrative stillinger (TRA). Tilsettingsorganenes arbeidsrutiner og sammensetning fremgår av personalreglementet, men tilsettingsutvalgets kompetanse og oppnevning utgår fra styret gjennom delegasjon.

Med bakgrunn i at Nord universitet etableres fra 1. januar 2016, må styret foreta ny delegasjon av tilsettingsretten for det nye universitetet.

Drøfting

TUF

Tilsettingsmyndigheten for undervisnings- og forskerstillinger tilligger institusjonens styre i henhold til universitets- og høgskoleloven § 6-3 første ledd. Det fremgår av bestemmelsen at ansettelse i universitets- og forskerstillinger foretas av styret, eller etter styrets beslutning av underordnet organ. Styret kan således i henhold til reglene i nevnte bestemmelse delegere tilsettingsmyndigheten til underliggende organ eller tilsettingsutvalg. Universitetet i Nordland har praktisert denne fremgangsmåten ved ansettelser i undervisnings- og forskerstillinger ved at tilsettingsretten er delegert til tilsettingsutvalget for undervisnings og forskerstillinger (TUF). Ved Høgskolen i Nord-Trøndelag har slike ansettelser vært delegert til Felles tilsettingsutvalg for undervisnings- og forskerstillinger.

Tilsettingsretten ved Nord universitet foreslås å følge tidligere praksis gjennom delegasjon til TUF. Tilsettingsutvalgets kompetanse må således følge av vedtak fra styret der tilsettingsretten delegeres til et nærmere fastsatt ansettelsesutvalg. I tillegg til å delegere tilsettingsretten skal styret også fastsette sammensetningene av tilsettingsutvalget, jfr. § 6-3 første ledd, annet punktum. Styrets vedtak om sammensetning av utvalget regulerer arbeidsgivers representanter i utvalget, samt hvor mange representanter de ansatte og studentene skal ha i utvalget. Tjenestemannsorganisasjonene og studentene navngir selv sine representanter etter at styret har fastsatt rammene for utvalget og oppnevnt sine representanter.

Ved delegasjon av tilsettingsretten etter § 6-2 første ledd, følger også retten til å vedta utlysning av undervisnings- og forskerstillinger, jfr. universitets- og høgskoleloven § 6-3 annet ledd.

Det foreslås at tilsettingsutvalget for undervisnings- og forskerstillinger ved Nord universitet skal bestå av prorektor for utdanning, direktør (tidligere HiNT), tre representanter fra undervisnings- og forskerstillinger, samt en studentrepresentant. Det anbefales at rektor etter fullmakt fra styret peker ut den ene representanten fra undervisnings- og forskerstillingene og at tjenestemannsorganisasjonene utpeker de to andre.

Arbeidsgivers forhandlingsutkast til personalreglement for Nord universitet viser til «Retningslinjer for sakkyndig bedømmelse» i sin redegjørelse for tilsettingsprosessen for undervisnings- og forskerstillinger, se vedlegg 1. Disse retningslinjene er tidligere vedtatt av

styret for Universitet i Nordland. Det anbefales at disse gjøres gjeldende også for Nord universitet gjennom vedtak i styret.

TRA

Fremgangsmåten for ansettelser i teknisk og administrative stillinger etter tjenestemannsloven bestemmes gjennom forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene, jfr. tjenestemannsloven § 5 nr. 1, jfr. § 23. Til forskjell fra tilsettinger i undervisnings- og forskerstillinger, som er hjemlet i universitets- og høyskoleloven, utgår ikke tilsettingsretten for teknisk og administrative stillinger etter delegasjon fra styret. Styret gjør følgelig ikke delegasjonsvedtak knyttet til opprettelse eller sammensetning av tilsettingsråd for teknisk og administrative stillinger.

Tilsettingsmyndigheten for teknisk/administrative stillinger reguleres av tjenestemannsloven § 5. Av bestemmelsens første ledd fremgår det at tjenestemenn tilsettes av styret eller av et tilsettingsråd. Fremgangsmåten ved tilsetting etter denne bestemmelsen fastsettes i virksomhetens personalreglement, jfr. § 5 første ledd, annet punktum, jfr. § 23. Dette innebærer at det er personalreglementet som etter forhandlinger mellom arbeidsgiver og tjenestemannsorganisasjonene, fastsetter fremgangsmåten ved tilsettinger etter tjenestemannsloven. Det er således en forhandlingssak om tilsettingsmyndighet skal ligge til styret eller et tilsettingsråd. I utkast til nytt personalreglement for Nord universitet er det lagt til grunn at tilsettingsmyndigheten for teknisk/administrative stillinger tilligger tilsettingsrådet for teknisk/administrative stillinger (TRA). Dette er lagt til grunn for drøftelsene med tjenestemannsorganisasjonene, og det er en omforent oppfatning om at det er en slik løsning som er ønskelig å legge til grunn i det nye personalreglementet for Nord universitet.

Tjenestemannsloven § 5 annet ledd inneholder regler om sammensetningen av tilsettingsrådet. Loven slår fast at det skal være minst like mange ordinære representanter for tjenestemennene som for arbeidsgiver. I tillegg oppnevner arbeidsgiver leder. Dette innebærer at den ønskede sammensetningen i det nye personalreglementet gir tjenestemennene to representanter som de oppnevner selv, samt at arbeidsgiver utpeker tre representanter der den ene fungerer som rådets leder. Det foreslås at arbeidsgiver utpeker personal- og organisasjonssjefen (tidligere HiNT) som leder av tilsettingsrådet, samt assisterende direktør (tidligere UiN) og studie- og forskningsdirektør (tidligere UiN) som ordinære representanter i tilsettingsrådet. De ansatte peker så ut sine representanter selv.

Retningslinjer for sakkyndig bedømmelse

Fastsatt av styret for Universitetet i Nordland 6. april 2011 med hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 6 - 3 (3), jf. sak 41/11.

§ 1 Virkeområde

(1) Retningslinjene for sakkyndig bedømmelse gjelder i forbindelse med tilsetninger i undervisnings- og forskerstillinger ved UiN, og gjelder i tillegg til, og innenfor rammene av, universitets- og høyskoleloven samt forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger.

(2) Retningslinjene gjelder så langt de passer også i forbindelse med opprykk.

§ 2 Oppnevning av sakkyndig bedømmelseskomité

(1) Alle faste tilsetninger i undervisnings- og forskerstillinger ved UiN skjer på grunnlag av sakkyndig bedømmelse. Tilsettingsorganet kan i særskilte tilfeller bestemme at kravet om sakkyndig bedømmelse kan fravikes for undervisnings- og forskerstillinger som ikke er førstestillinger eller professorstillinger. Slikt unntak bør bare gjøres etter en konkret vurdering i hvert enkelte tilfelle.

(2) Bedømmelseskomiteer oppnevnes av dekan (innstillende myndighet), med unntak for bedømmelseskomiteer som oppnevnes på bakgrunn av søknad om opprykk til professor. Slike bedømmelseskomiteer oppnevnes av rektor, jf. styrets vedtak i sak 77/10.

(3) Fakultetet skal utpeke en kontaktperson for den enkelte bedømmelseskomité.

§ 3 Sammensetning av sakkyndig bedømmelseskomité i forbindelse med tilsetninger

(1) Ved tilsetning i stillinger som professor, førsteamanuensis, førstelektor og universitetslektor skal sammensetningen være i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger. Forskriftens bestemmelser om sammensetning ved opprykk benyttes analogisk ved slike tilsetninger, med følgende presiseringer:

a) Professor:

Minst tre personer med professorkompetanse eller tilsvarende kompetanse. Så langt det er mulig, og på de fagområder det er naturlig, skal komiteen ha et medlem fra et annet land. Bare ett medlem av bedømmelseskomiteen kan være tilknyttet UiN.

b) Førsteamanuensis og førstelektor:

Minst tre personer hvorav en av de sakkyndige må ha kompetanse over førstestillingsnivå. De øvrige må minst ha førsteamanuensiskompetanse når det foreligger søknad om stilling som førsteamanuensis, og minst førstestillingskompetanse når det foreligger søknad om stilling som førstelektor. Dersom samtlige søkere har dokumentert godkjent kompetanse, kan kravet om kompetanse over førstestillingsnivå i komiteen likevel fravikes. Bare ett medlem av bedømmelseskomiteen kan være tilknyttet UiN.

c) Universitetslektor:

Minst to personer. Ingen av de sakkyndige kan være tilknyttet UiN.

(2) Ved tilsetting i åremålsstillinger som postdoktor og stipendiat, skal bedømmelseskomiteen vurdere søkerens kvalifikasjoner og prosjektbeskrivelse. Komiteen skal bestå av minst to personer. Begge må ha kompetanse på minimum førsteamanuensisnivå og begge kan være tilknyttet UiN.

(3) Begge kjønn skal være representert i komiteene nevnt ovenfor i nr. 1 og 2. Dersom det faktisk ikke er mulig å få til representasjon av begge kjønn skal fakultetet gi en særskilt begrunnelse for dette i vedtaket om oppnevning av sakkyndige medlemmer.

(4) Ved øvrige midlertidige tilsetninger i undervisnings- og forskerstillinger kan det gjennomføres en forenklet intern faglig vurdering. Innstillende myndighet, eller en eller flere sakkyndige ved fakultetet, skal i slike tilfeller minimum dokumentere og bekrefte at søkeren er kvalifisert for stillingen.

§ 4 Habilitet

(1) Forvaltningslovens regler om habilitet gjelder ved oppnevning av sakkyndige medlemmer. I tillegg vil et sakkyndig medlem kunne regnes som inhabil dersom faglig samproduksjon med en av søkerne inngår i vurderingsgrunnlaget eller vedkommende har vært veileder for en søker i sammenheng med masteroppgave eller doktorgradsavhandling.

(2) Det bør klargjøres at de sakkyndige så langt mulig ikke har nær tilknytning til noen av søkerne eller har særlig fordel eller ulempe av å bedømme noen av dem. Den som har, eller inntil nylig har hatt, et nært faglig samarbeid, herunder samforfatterskap, med en person som er part i saken vil kunne bli inhabil i forhold til denne. Et hvert kjennskap til søker medfører imidlertid ikke inhabilitet.

(3) Vurderingen fra komiteen bør i tilfeller der dette har vært et tema kort redegjøre for spørsmålene som har vært drøftet og de konklusjoner som ble trukket. Både de som skal oppnevne sakkyndige og de som skal bli/er oppnevnt har ansvar for å si fra om det er særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til de sakkyndiges upartiskhet. Ved tvil eller ved inhabilitet bør fakultetet kontaktes.

§ 5 Mandat

(1) Den sakkyndige bedømmelsen skal danne grunnlag for innstillende myndighet og tilsettingsorganets videre behandling av saken. Bedømmelseskomiteen skal avgi en veiledende faglig vurdering, der minst tre av de best kvalifiserte søkerne som anses kompetente i henhold til stillingsbeskrivelsen er stilt i rekkefølge.

(2) Vurderingen gjøres ut fra forskriftsbestemmelsene og samtlige av de kompetansekrav som er stilt i utlysning og betenkning. I stillinger hvor det stilles spesielle krav i tillegg til vitenskapelig- og pedagogisk kompetanse, skal de sakkyndige ta dette med i vurderingen av søkerne.

§ 6 Forslag til disposisjon (sakkyndig uttalelse/rapport)

a) Innledning:

Komiteens oppgave, sammensetning og vurderingens formelle grunnlag bør kort nevnes.

b) Sammendrag og oppsummering:

Uttalelsen bør inneholde en oppsummering av hele bedømmelsen og en samlet vurdering av samtlige søker, samt en rangeringsliste med kort begrunnelse.

c) Vurdering og omtale av den enkelte søkers kvalifikasjoner:

Omtalen av hver kvalifisert søker bør, i tillegg til vurdering av utdanning og akademiske grader, inneholde følgende:

Vurdering av vitenskapelige kvalifikasjoner

Hovedvekten i totalvurderingen legges på de innsendte vitenskapelige arbeider. De enkelte arbeider omtales hver for seg med en vurdering av sterke og svake sider, i forhold til stilling og kompetansekrav. Deltagelse og ledelse i forskningsprosjekter skal også vurderes.

Vurdering av pedagogiske kvalifikasjoner

Vurderingen skal omfatte pedagogisk materiale og utdanning, samt en vurdering av framstillingsformen i de vitenskapelige arbeidene. Også erfaring fra eventuell forsker- og hovedfagsveiledning, undervisning eller annet pedagogisk arbeid skal bedømmes.

Vurdering av faglige kvalifikasjoner av annen art

Andre faglige kvalifikasjoner skal vurderes med hensyn til de krav som er satt for stillingen, eksempelvis læremiddel-/lærebokproduksjon, fagbibliografier, forskerkurs og studieopphold.

Vurdering av yrkeserfaring og annen kvalifiserende virksomhet

Uttalelsen må inneholde en vurdering av all relevant yrkeserfaring. Alt etter relevans for stillingen, skal annen kvalifiserende virksomhet også bedømmes, slik som verv, formidlingsarbeid eller praksis fra administrasjon eller ledelse mv.

Søkere med klart mangelfulle kvalifikasjoner kan omtales kort, med en begrunnelse av hvorfor vedkommende ikke er kompetent. Når det er kunngjort mulighet for kvalifiseringsperiode, skal de sakkyndige uttale seg om søkerens mulighet og forutsetninger for å skaffe seg de nødvendige kvalifikasjoner for stillingen i løpet av perioden.

d) Konklusjon:

Hver søker skal sammenliknes på bakgrunn av de enkelte vurderingskriteriene. Det må framgå hvilken vekt man har tillagt de ulike kriteriene. Deretter skal komiteen gi en samlet vurdering av søkerens kompetansenivå og rangere søkeren hvis man finner søkeren kompetent. Ved dissens skal begrunnelsen for de forskjellige standpunkt framgå av uttalelsen.

§ 7 Frist

De sakkyndiges vurdering skal normalt foreligge innen tre måneder etter oppnevning. Dersom kompetansevurderingen ikke kan leveres innen fristen skal bedømmelseskomiteens leder ta kontakt med fakultetets kontaktperson og informere om når vurderingen forventes å foreligge.

§ 8 *Videre behandling*

Etter at den sakkyndige uttalelsen er avgitt til universitetet sørger personal- og organisasjonsavdelingen for å sende denne ut til søkerne. Det er ikke adgang til å påklage de sakkyndiges uttalelse, men søkeren kan komme med innsigelser mot saksbehandlingen, eller merknader til den sakkyndige uttalelsen innen to uker etter at uttalelsen er sendt til søkeren.

Merknader til de sakkyndiges uttalelse legges fram for bedømmelseskomiteen for eventuell tilleggsuttalelse før det treffes vedtak. Tilsettingsorganet skal også vurdere eventuelle innsigelser mot saksbehandlingen før det treffes vedtak. Eventuelle merknader/innsigelser og tilleggsuttalelser skal følge saken.

§ 9 *Fullmakt*

Styret for Universitetet i Nordland gir rektor fullmakt til å fastsette utfyllende bestemmelser.

Arkivsak-dok. 15/05804-2
Saksbehandler Eva Helene Skaiaa

Saksgang

OPPNEVNING AV MEDLEMMER TIL STYRET I NORD STUDENTSAMSKIPNAD

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret for Nord universitet oppnevner følgende som styremedlemmer i Nord studentsamskipnad:

Anita Eriksen med Jan Atle Toska som personlig varamedlem, med funksjonstid fra 06.01.16 – 30.04.16

Beate Aspdal med Rikke Moe Veie som personlig varamedlem, med funksjonstid fra 06.01.16 – 30.04.17

Bjørn Olsen
rektor

Vedlegg:

Brev fra Studentinord, datert 14.12.15

Saksfremstilling

I henhold til nye vedtekter for Nord studentsamskipnad, gjeldende fra 01.01.2016 skal to medlemmer i styret velges av utdanningsinstitusjonene.

Styret for Universitetet i Nordland har tidligere oppnevnt følgende til styret i Studentsamskipnaden i Nordland:

Anita Eriksen med personlig vara Stig Fossum, i perioden 01.05.14 til 30.04.16 og Jan Atle Toska med personlig vara Geir Tveide med funksjonstid fra 01.05.15 – 30.04.17.

I tråd med tenkningen i fusjonsplattformen og for å få en bredere representasjon fra universitetet, foreslås det å gjøre en nyoppnevning til styret. På bakgrunn av innspill fra de tidligere institusjonene foreslår rektor å videreføre Anita Eriksen som medlem, med vara Jan Atle Toska og Beate Aspdal som nytt medlem, med vara Rikke Moe Veie.

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Merknader:

Studentsamskipnaden i Nordland

Til adressater ifølge vedlagte adresseliste

Postboks 1490
8049 Bodø
E-post: post@studentinord.no
Web: www.studentinord.no
Org.nr.: NO951103217MVA

Bodø: Telefon 476 20 800
Narvik: Telefon 769 62 000

Bodø, 14. desember 2015

VEDTEKTER OG STYRESAMMENSETNING FOR STUDENTSAMSKIPNADEN I NORDLAND

Styret for Studentsamskipnaden i Nordland orienterer herved om følgende:

På bakgrunn av at Studentsamskipnaden i Nordland (Studentinord) sin virksomhet i Narvik fra 1.1.2016 skal overføres til Norges arktiske studentsamskipnad, er det nødvendig å gjøre endringer i vedtektene, herunder styresammensetning. Fra samme tidspunkt skal Studentinord fusjonere med Studentsamskipnaden i Nord-Trøndelag og Studentsamskipnaden i Nesna. Styret har høsten 2015 bedt om høringsuttalelser til vedtektsendringene fra høringsorganer tilknyttet Universitetet i Nordland, Politihøgskolen avd. Bodø, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen på Nesna, dvs. institusjonene, studentsamskipnadene, studentorganisasjonene og ansatte/tillitsvalgte i studentsamskipnadene. I tillegg har studentorganene ved de tre utdanningsinstitusjonene uttalt seg om styrets sammensetning og størrelse. Studentene har også gjennomført et suppleringsvalg og valgt en student fra Nord-Trøndelag som representant til styret fra 1.12.15.

Styret har også konsultert Kunnskapsdepartementet i saken om styresammensetning. I vedtaket har styret lagt vekt på å sikre studentflertallet, samt å opprettholde institusjonenes og ansattes representasjon.

7. og 8. desember 2015 mottok styret henvendelser fra tillitsvalgte i Studentsamskipnaden i Nesna og Studentsamskipnaden i Nord-Trøndelag der det, under henvisning til Aksjelovens § 6-4, kreves at ansatte skal ha 1/3 av representantene i styret.

Styret for Studentsamskipnaden i Nordland har i styremøte 9. og 10. desember fattet følgende vedtak angående vedtekter og styresammensetning:

Styret vedtar nye vedtekter for Studentsamskipnaden i Nordland/Nord studentsamskipnad med følgende styresammensetning:

- 4 medlemmer valgt av studentene
- 2 medlemmer valgt av utdanningsinstitusjonene
- 2 medlemmer valgt av og blant de ansatte

Styremedlemmer valgt av utdanningsinstitusjonene og av de ansatte i Nord Studentsamskipnad velges for to år med tjenesteperiode fra 1.5 – 30.4. Representantene fra hver av disse valginstansene velges så langt mulig i ulike år.

Studentenes styremedlemmer velges for to år med tjenesteperiode fra 1.5 – 30.4. Ved nyvalg 1.5.2016 velges det, som en overgangsordning, 2 representanter for 2 år og 2 representanter for 1 år. Fra 1.5.2016 velges det 4 vararepresentanter fra studentene. 1, 2, 3. og 4. vara.

Det velges to vararepresentanter fra de ansatte og to fra utdanningsinstitusjonene.

Vedtektene gjøres gjeldende fra 1.1.2016.

Videre vedtar styret følgende:

Som en overgangsordning velges en observatør som representerer studentene på Nesna i perioden 1.1.16-30.4.16. Denne observatøren har tale- og forslagsrett.

Styret ber ansatte om å foreta suppleringsvalg på en ansatterepresentant innen 22. januar 2016 med valgperiode til 30.4.2017.

Henvendelsene fra tillitsvalgte i Nord-Trøndelag og Nesna vil bli oversendt styret for Nord studentsamskipnad for videre behandling.

Med vennlig hilsen
Studentsamskipnaden i Nordland

Bente Sofie Larsen
Adm. direktør

Adresseliste:

(Sendes kun pr. e-post)

- Studenttinget ved Universitetet i Nordland
- Studenttinget ved Politihøgskolen, avd. Bodø
- Studenttinget ved Høgskolen i Nesna
- Studentorganisasjonen ved Høgskolen i Nord-Trøndelag
- Universitetet i Nordland
- Politihøgskolen avd. Bodø
- Høgskolen i Nesna
- Høgskolen i Nord-Trøndelag
- Studentsamskipnaden i Nesna
- Studentsamskipnaden i Nord-Trøndelag
- Ansatte/tillitsvalgte i Studentsamskipnaden i Nordland
- Ansatte/tillitsvalgte i Studentsamskipnaden i Nesna
- Ansatte/tillitsvalgte i Studentsamskipnaden i Nord-Trøndelag

Arkivsak-dok. 15/05808-1
Saksbehandler Eva Helene Skaiaa

Saksgang

ORIENTERINGER TIL STYRET 6. JANUAR 2016

Forslag til vedtak/innstilling:

Orienteringssakene tas til orientering.

Brev Kunnskapsdepartementet

- 1) Høring- forslag til endring i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, datert 03.11.15
- 2) Budsjettforslag 2017 – satsingsforslag utenfor rammen, datert 15.11.15, samt vedtak i sak 14/15 i fellesstyret Uin og HiNe.
- 3) Supplerende tildelingsbrev – statsbudsjettet 2015 – kap 260 post 50, SAKS-midler til sammenslåing, datert 24.11.15
- 4) Nord universitet – styre 1. januar 2016 – 31. juli 2019 – oppnevning av styreleder og medlemmer, datert 27.11.15
- 5) Kunnskapsdepartementets styreseminar 2016 – program og frist for påmelding, datert 03.12.15
- 6) Statsbudsjettet 2016 kap 260 – tildelingsbrev for Nord universitet, datert 18.12.15

Brev NOKUT

- 1) Tilsyn med akkrediteringen til Nord universitet, datert 03.11.15

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/5197-

03.11.2015

Høring - forslag til endring i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag om endring av forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften). Endringsforslaget er en del av oppfølgingen av Meld.St. 18 (2014–2015) *Konsentrasjon for kvalitet*. Formålet med meldingen er å legge til rette for økt kvalitet i høyere utdanning og forskning. Regjeringen varslet i stortingsmeldingen at den ville sette i gang en prosess for økte krav til etablering av master- og doktorgradsprogrammer. Regjeringen gir samtidig uttrykk for at den vil videreføre ordningen med at institusjonene kan søke om å endre institusjonskategori, men stramme inn kravene for akkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet. Stortinget har gitt sin tilslutning til dette, jf. Innst. 348 S (2014–2015), men påpeker betydningen av effektive søknadsprosesser hos Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Departementet og NOKUT vil legge til rette for effektive og smidige søknadsprosesser samtidig som faglige hensyn ivaretas på best mulig måte.

Forslag til endring av studiekvalitetsforskriften er videre en del av regjeringens arbeid for å styrke NOKUTs arbeid med å heve kvaliteten i høyere utdanning, jf. punkt 12 i Sundvolden-plattformen. NOKUT har initiert et arbeid for å utvikle en nasjonal strategi for utdanningskvalitet og ny modell for tilsyn med høyere utdanning. Målet med dette arbeidet har vært å styrke NOKUTs bidrag til kvalitetsheving i universitets- og høyskolesektoren.

Vi viser til vedlagte høringsnotat for nærmere omtale av forslagene til endringer i studiekvalitetsforskriften.

Høringssaken er tilgjengelig på regjeringen.no. Vi ber om at høringsuttalelser fortrinnsvis sendes elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringsuttalelser på www.regjeringen.no/id2460086. Alternativt kan høringssvar sendes Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no). Høringsuttalelser er offentlige etter offentlighetsloven og blir publisert.

Høringsfristen er satt til tre måneder. Departementet ber om eventuelle høringsuttalelser innen **4. februar 2016**.

Vi ber høringsinstansene vurdere om saken også bør forelegges underordnede organer som ikke er nevnt i høringslisten.

Med hilsen

Grethe Sofie Bratlie (e.f.)
avdelingsdirektør

Gunn Gallavara
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg:
Høringsnotat
Oversikt over gjeldende forskrift og endringsforslag
Skjematisk oversikt over endringsforslag

Liste over høringsinstanser

Departementene
Statlige og private universiteter og høyskoler
Norgesuniversitetet
Fagskoler
Fellesstudieadministrativt tjenestesenter
Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

Senter for internasjonalisering av utdanningen
VOX
Norges forskningsråd
Datatilsynet
Universitets- og høyskolerådet
Nettverk for private høyskoler
Utdanningsdirektoratet
Nasjonalt fagskoleråd
Norsk studentorganisasjon
ANSA
Organisasjon for Norske Fagskolestudenter
Stipendiatorganisasjonen i Norge
Statens lånekasse for utdanning
Riksrevisjonen
Sametinget
Sivilombudsmannen
Norsk senter for menneskerettigheter
Norsk presseforbund
Steinerskoleforbundet
Sosialistisk opplysningsforbund
Tjenestemannsorganisasjonene i universitet- og høyskolesektoren
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
NHO
Abelia
Virke
Spekter
Akademikerne
Landsorganisasjonen i Norge
Unio
Fylkeskommunene
Fylkesmannsembetene
Cristin
De nasjonale forskningsetiske komiteer
Samskipnadsrådet
Studentsamskipnadene

Høringsnotat – forslag til endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

1. Innledning

Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag om endring av forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften). Endringsforslaget er en del av oppfølgingen av Meld.St. 18 (2014–2015) *Konsentrasjon for kvalitet* Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren, heretter omtalt som strukturmeldingen. Formålet med strukturmeldingen er å legge til rette for økt kvalitet i høyere utdanning og forskning. Regjeringen varsler i stortingsmeldingen at den ville sette i gang en prosess for økte krav til etablering av master- og doktorgradsprogrammer. Regjeringen gir samtidig uttrykk for at den vil fortsette med ordningen med at institusjonene kan søke om å endre institusjonskategori, men stramme inn kravene for akkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet. Stortinget har gitt sin tilslutning til dette, jf. Innst. 348 S (2014–2015), men påpeker betydningen av effektive søknadsprosesser hos Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Departementet og NOKUT vil legge til rette for effektive og smidige søknadsprosesser samtidig som faglige hensyn ivaretas på best mulig måte.

Forslag til endring av studiekvalitetsforskriften er videre en del av regjeringens arbeid for å styrke NOKUTs arbeid med å heve kvaliteten i høyere utdanning, jf. punkt 12 i Sundvolden-plattformen. NOKUT har initiert et arbeid for å utvikle en nasjonal strategi for utdanningskvalitet og ny modell for tilsyn med høyere utdanning. Målet med dette arbeidet har vært å styrke NOKUTs bidrag til kvalitetsheving i universitets- og høyskolesektoren. NOKUT tar sikte på å effektivisere akkrediterings- og tilsynsmodellen og legge til rette for mer målrettet tilsyn med kvaliteten i allerede akkrediterte studier på alle nivåer. Som et ledd i dette arbeidet ble det opprettet en ekstern referansegruppe med representanter fra Universitets- og høyskolerådet, Norsk studentorganisasjon og NOKUT, i tillegg til eksperter på tilsynsarbeid. Departementet sendte forslag til endringer som gjelder bestemmelser i universitets- og høyskoleloven om NOKUTs akkrediterings- og tilsynsarbeid, på høring 16. september 2015.

Departementets forslag til skjerpede krav til akkreditering av master- og doktorgradsstudier, vitenskapelig høyskole og universitet er utarbeidet i dialog med Norges forskningsråd og NOKUT. Forslag til endringer i studiekvalitetsforskriften omtales nedenfor. Se vedlegg 1 med tabell som gir oversikt over gjeldende bestemmelser og endringsforslag, og vedlegg 2 med skjematisk oversikt over endringsforslagene.

Parallelt med prosessen med å skjerpe krav til akkreditering av institusjoner og studier, og å styrke NOKUTs arbeid med kvalitet i utdanningen, arbeider regjeringen med en rekke tiltak for å øke kvaliteten i høyere utdanning og forskning. Blant annet tar regjeringen sikte på å legge frem en stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning våren 2017.

2. NOKUTs tilsynsvirksomhet og oppnevning av sakkyndige

2.1 Gjeldende rett

NOKUTs rolle er blant annet å kontrollere at institusjoner etterlever krav i lover og forskrifter. NOKUTs oppgaver og myndighet er regulert i universitets- og høyskoleloven § 2-1. NOKUT behandler søknader fra høyskoler om ny institusjonskategori som akkreditert høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet og akkrediterer nye studietilbud. I tillegg gjennomfører NOKUT to typer tilsyn. For

det første fører NOKUT tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. For det andre fører NOKUT tilsyn med eksisterende institusjoner og studietilbud. Nærmere bestemmelser om NOKUTs tilsynsarbeid følger av § 1-3 i studiekvalitetsforskriften.

Oppnevning av sakkyndige er regulert i § 1-7 i studiekvalitetsforskriften. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre

- evalueringer av universiteter og høyskolars kvalitetssikringssystem, jf. § 2-2 i studiekvalitetsforskriften
- evalueringer i forbindelse med søknader om akkreditering av studier og institusjoner og revidering av akkreditering, jf. forskriftens kapittel 3, og
- for å gi anbefaling om godkjenninger av utdanninger eller tilbydere i fagskoleutdanningen etter forskriftens kapittel 5.

NOKUT oppnevner også sakkyndige til å gjennomføre evalueringer av betydning for å kunne bedømme kvaliteten i høyere utdanning. Videre fastsetter NOKUT kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse, i tillegg til de sakkyndiges mandat. NOKUT fastsetter nærmere bestemmelser om saksbehandlingen.

2.2 Bakgrunn for endringsforslaget

Gjeldende bestemmelse krever at NOKUT oppnevner sakkyndige for å gjennomføre alle typer tilsyn med studietilbud og institusjoner. Regjeringen ønsker at NOKUTs bidrag til kvalitetsheving i sektoren skal styrkes gjennom å effektivisere NOKUTs akkrediterings- og tilsynsmodell. I noen sammenhenger er oppnevning av sakkyndige unødvendig byråkratiserende og uhensiktsmessig. NOKUTs administrasjon er i flere tilfeller mer kompetent enn de sakkyndige til å gjøre vurderinger som ikke krever en særlig faglige kompetanse. Dette kan for eksempel være kvantitative krav og grunnleggende forutsetninger for akkreditering fastsatt i lovverket.

2.3 Departementets forslag og vurderinger

Departementet foreslår en presisering av bestemmelsen om NOKUTs tilsynsvirksomhet i § 1-3 i studiekvalitetsforskriften når det gjelder på hvilke områder og innenfor hvilke rammer NOKUT skal utføre akkrediteringer og tilsyn. Akkrediteringer og tilsyn skal bygge på universitets- og høyskoleloven med tilhørende forskrifter, og andre lover og forskrifter som er relevant for det aktuelle studietilbudet. Videre følger det eksplisitt av ordlyden, og av rollen som tilsynsorgan, at NOKUT selv avgjør når det er behov for å iverksette tilsyn med studietilbud og institusjoner.

Departementet foreslår videre en presisering av forskriftens § 1-7 om oppnevning av sakkyndige. NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre evalueringer i forbindelse med tilsyn, jf. § 1-7 første ledd bokstav a til d, som lister opp hvilke oppgaver som forutsetter en sakkyndig faglig evaluering. NOKUT vurderer i det enkelte tilfelle om det er behov for å oppnevne sakkyndige for andre vurderinger. Forslaget innebærer at NOKUT kan gjennomføre tilsyn uten bruk av sakkyndige ved vurderingen av om klare, utvetydige krav i lov og forskrift er oppfylt. Eksempler kan være studentrettigheter, sammensetning av institusjonens styre og kvantitative krav. Hovedregelen skal fremdeles være at NOKUT oppnevner sakkyndige for å gjennomføre tilsyn med akkrediterte studietilbud og akkrediterte institusjoner. I de tilfeller der klare og utvetydige krav inngår i en skjønnsmessig vurdering skal NOKUT oppnevne faglige sakkyndige. Dette endringsforslaget skal bidra til at NOKUT kan gjennomføre mer målrettet tilsyn med kvaliteten i akkrediterte studier på alle nivå og i akkrediterte institusjoner.

3. Systematisk kvalitetsarbeid

3.1 Gjeldende rett

Universiteter og høyskoler er i universitets- og høyskoleloven § 1-6 pålagt å ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring. Dette kravet er utdypet i § 2-1 i studiekvalitetsforskriften. Her heter det blant annet at universiteter og høyskoler skal ha et system for kvalitetsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet. Kvalitetssikringssystemet skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i hele utdanningsvirksomheten og omfatte alle forhold som har betydning for studiekvaliteten.

Videre følger det av § 2-1 tredje ledd i universitets- og høyskoleloven at NOKUT skal evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring. Studiekvalitetsforskriften gir utfyllende bestemmelser i § 2-2. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver evaluering av den enkelte institusjons kvalitetssikringssystem. NOKUT skal fastsette en tidsplan for tilsynet og innhold i og omfang av evalueringen. Evalueringen skal være i samsvar med internasjonale krav og kunne ut i en tilråding av om systemet sett under ett er tilfredsstillende, og eventuelt angi områder der institusjonen bør videreutvikle systemet sitt. Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved kvalitetssikringssystemet, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil seks måneder til å rette opp forholdene.

3.2 Bakgrunn for endringsforslaget

NOKUT er snart inne i sin tredje runde med evaluering av institusjonenes kvalitetssikringssystem. Det er naturlig at tilsynets metodikk videreutvikles og at NOKUT undersøker bredere deler av det samlede kvalitetsarbeidet enn det som reflekteres i begrepet kvalitetssikringssystem. Departementet er enig med NOKUT i at tilsynsarbeidet bør bidra til at institusjonenes kvalitetsarbeid orienteres mot systematisk kvalitetsarbeid for hele utdanningsløpet. Med en slik tilnærming vil en kunne undersøke sammenhengen i institusjonenes kvalitetssystem og praksisen av dette.

NOKUT ønsker i det videre arbeidet at institusjonene fortsetter å ha oppmerksomhet rettet mot i hvilken grad kvalitetsarbeidet faktisk bidrar til å forbedre kvaliteten på institusjonenes studieprogram, og på kvaliteten på studentenes læring. Institusjonene bør særlig rette oppmerksomheten mot de faktorene som er avgjørende for at studenter opplever kvalitet i studietilbudet. NOKUT ønsker også å rette oppmerksomhet mot hvordan institusjonene forvalter fullmaktene sine, i hvilken grad forvaltningen av studieporteføljen er preget av kvalitetstenkning og i hvilken grad kvalitetsarbeidet er innrettet mot de viktigste faktorene for at studentene skal oppnå god læring på et høyt faglig nivå.

3.3 Departementets forslag og vurderinger

Departementet mener at det er riktig å dreie tilsynet fra evaluering av institusjonenes kvalitetssikringssystemer til et bredere tilsyn med institusjonenes samlede kvalitetsarbeid. Departementet foreslår derfor å endre forskriften slik at det fremgår tydelig at NOKUT har ansvar for å føre tilsyn med institusjonenes samlede kvalitetsarbeid. Departementet foreslår å bruke begrepet "kvalitetsarbeid" i stedet for "kvalitetssikringssystem", blant annet for å understreke at tilsynet både ser på i hvilken grad arbeidet legger til rette for, samt bidrar til å øke kvaliteten i studieprogrammene slik at studentene lærer mer, og de mer administrative kvalitetssikringsrutinene ved institusjonene, og bruken av disse. For å tydeliggjøre at NOKUT har ansvar for å føre tilsyn med kvalitetsarbeidet ved institusjonene, foreslår departementet at uttrykket "evaluere" erstattes med "føre tilsyn med". Tilsvarende foreslår departementet at forskriftens § 2-1 om institusjonens ansvar for kvalitetssikring endres, slik at det går klart frem at universiteter og høyskoler skal ha et kvalitetssikringssystem som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen.

I § 2-1 andre ledd foreslår departementet at det tas inn et krav om at institusjonenes kvalitetsarbeid skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning. Kvalitetsarbeidet skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i hele studietilbudet og omfatte alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, jf. § 2-1 andre ledd.

Det er gjort en endring i § 2-1 andre ledd ved at tidligere formulering om praksisstudier er tatt ut. Praksisstudier, opptak, sensurarbeid og infrastruktur er eksempler på elementer som kan inngå i institusjonens kvalitetssikringssystem og danne grunnlag for kvalitetsarbeid. Listen er ikke uttømmende. Institusjonen er selv ansvarlig for sitt kvalitetsarbeid og fastsetter hvilke elementer som inngår i kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet. Forslaget innebærer ikke en endring av gjeldende rett.

Videre foreslår departementet at det forskriftsfestes et krav om at institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine, jf. § 2-1 tredje ledd. Representanter fra arbeidslivet og studentene skal trekkes inn arbeidet med evalueringen, og resultatet av evalueringen skal være offentlig. Dette kravet samsvarer med Norges internasjonale forpliktelser nedfelt i The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG).

NOKUTs hjemmel for å fastsette utfyllende kriterier for institusjonenes kvalitetsarbeid foreslås videreført i et nytt fjerde ledd § 2-1. Setningsdelen *i samråd med sektoren* er tatt ut av bestemmelsen fordi den betraktes som overflødig. Forvaltningslovens bestemmelse om høring av forskrift anses som dekkende for å sikre innspill fra universitet og høyskoler.

I § 2-2 første ledd foreslår departementet at der NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved kvalitetsarbeidet eller kvaliteten, skal institusjonen gis en frist på inntil ett år til å rette opp forholdene. I § 2-2 andre ledd foreslår departementet at det åpnes for at NOKUT kan forlenge perioden mellom tilsynene med inntil to år i tilfeller hvor NOKUT finner at en institusjon har dokumentert særlig solid internt kvalitetsarbeid. Departementet vil presisere at et periodisk tilsyn med kvalitetsarbeidet kun hvert åttende år skal være vanskelig å oppnå, og være reservert for de institusjonene som utmerker seg. Et periodisk tilsyn hvert åttende år forutsetter at NOKUT i perioden mellom tilsynene på annen måte følger institusjonens kvalitetsutvikling eller gjennomfører annet type tilsyn ved institusjonen. Departementet foreslår videre at det tas inn et krav om at tilsynet skal være i tråd med europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring av høyere utdanning. I § 2-2 tredje ledd foreslår departementet å gi NOKUT adgang til å føre tilsyn med institusjonens kvalitetsarbeid gjennom å føre tilsyn med akkrediterte studietilbud ved institusjoner som har akkreditert studietilbud etter § 3-1. Dette gjelder kun små institusjoner uten institusjonsakkreditering der institusjonens virksomhet i praksis er ett eller noen få akkrediterte studietilbud.

4. Akkreditering av studier

4.1 Gjeldende rett

Akkreditering av studier er regulert i § 3-1 i studiekvalitetsforskriften. NOKUT har forskriftsfestet utfyllende kriterier som legges til grunn for akkreditering av studier. Ved akkreditering av doktorgrad skal studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst åtte årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst seks er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst fire har professorkompetanse, jf. studiekvalitetsforskriften § 3-1 tredje ledd. Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstudenter til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen må kunne sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter. Kravet om et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter gjelder

ikke for Samisk høgskole. Samisk høgskole må sikre at stipendiatene får et godt faglig miljø med høy kvalitet, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med andre institusjoner.

4.2 Bakgrunn for endringsforslaget

I strukturmeldingen varsler regjeringen økte krav til etablering av master- og doktorgradsprogrammer. Formålet er å styrke og heve kvaliteten ved universiteter og høyskoler.

Det har lenge vært bekymring knyttet til etableringen av faglig smale master- og doktorgradsstudier, og om fagmiljøene som tilbyr utdanningene har tilstrekkelig forskningstygde og kvalitet. Kvaliteten på master- og doktorgradsutdanningene avhenger av at utdanningene har base i solide fagmiljøer med aktiv forskning og utviklingsarbeid, bredde i kompetansen, og tilstrekkelig antall faglig ansatte og studenter. Ved utdanninger av høy kvalitet er det god sammenheng mellom utdanning og forsknings- og utviklingsarbeidet. Utdanningene er basert på oppdatert forskning, og bruker erfaringer fra forsknings- og utviklingsarbeid til å lære studentene vitenskapelig metode. Kompetansen i fagmiljøet bør speile bredden av fag studentene skal undervises i.

4.3 Departementets forslag og vurderinger

Strukturmeldingen lister opp fem tiltak (punktene 1-5 under) som skal skjerpe kravene til nye og etablerte master- og doktorgradsstudier. Under hvert av tiltakene er det satt opp kulepunkter som beskriver vurderinger som ligger til grunn for departementets forslag til nye skjerpede kriterier.

- 1) Master- og doktorgradsutdanninger skal være faglig brede
 - For doktorgradsstudier - ved å sette krav til bredde i studietilbudene på lavere og høyere grads nivå innenfor doktorgradsområdet vil en kunne sikre en bred utdanning. Fagmiljøet tilknyttet et doktorgradsstudium skal ha dybde og bredde innen alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.
 - For mastergradsstudier - ved å stille krav om at studiet skal ha en faglig bredde og at studentene skal få innføring i ulike perspektiver vil en kunne sikre en faglig bredde i mastergraden.
- 2) Master- og doktorgradsutdanninger kan kun etableres i allerede faglig sterke fagmiljøer med tilstrekkelig forskningstygde og kvalitet
 - Fagmiljøene knyttet til begge nivå skal
 - ha høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid
 - vise til dokumenterte forskningsresultater på høyt internasjonalt nivå
 - vise til resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt
 - Doktorgradsstudier skal i tillegg ha minst
 - forskning som sikrer gjennomføring av doktorgraden på høyt vitenskapelig nivå
 - en sammensetning i fagmiljøet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.
- 3) Fagmiljøet skal dekke alle fag studenten undervises i
 - mastergradstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy kompetanse innen alle deler av studiet
- 4) Antallet studenter på programmet må være tilstrekkelig
 - For doktorgradsstudier kreves at det er

- rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart.
- mulig å opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater over tid.

Kravene til akkreditering av studier foreslås nedfelt i fire paragrafer; § 3-1 har generelle krav, mens spesielle krav til mastergradstudier (§ 3-2), doktorgradsstudier (§ 3-3) og kunstnerisk stipendiatprogram (§ 3-4) er regulert i egne paragrafer.

Akkreditering av studietilbud § 3-1

Institusjoner akkreditert som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet kan selv akkreditere studietilbud innenfor de fagområdene der institusjonen har fullmakt, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3. Av forslaget til § 3-1 første ledd følger at alle akkrediterte institusjoner skal legge krav i kapittel 3 i studiekvalitetsforskriften til grunn når institusjonen etablerer studier på grunnlag av egen fullmakt. Departementet ønsker å gjøre det tydelig at selvakkrediteringsretten innebærer at institusjonene før etablering av nytt studietilbud, må vurdere studietilbudet ut fra de samme standarder og kriterier som NOKUT benytter ved akkreditering av nye studietilbud. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres.

Tredje ledd i § 3-1 gjelder for institusjoner som ikke tidligere har gitt akkrediterte studietilbud, og er en videreføring av § 3-1 første ledd i gjeldende forskrift. Først når NOKUT har gitt akkreditering av et studietilbud ved en slik institusjon, er institusjonen underlagt virkeområdet til universitets- og høyskoleloven og kan rettmessig benytte betegnelsen høyskole.

Etter § 3-1 sjuende ledd i gjeldende forskrift skal NOKUTs vedtak om akkreditering av doktorgradsstudier, stipendiatprogram og studietilbud på høyere grads nivå oversendes departementet for endelig godkjenning. Denne godkjenningsordningen gjelder bare statlige institusjoner. Hensyn til effektivitet og likebehandling av private og statlige institusjoner tilsier at departementet bør gi slipp på denne godkjenningsmyndigheten. Kunnskapsdepartementet foreslår derfor å avvikle denne ordningen. Private og statlige institusjoner må fremdeles søke Kunnskapsdepartementet om retten til å tildele grader, yrkesutdanninger og titler, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-2 første ledd.

Akkreditering av mastergradsstudier § 3-2

Forslag til § 3-2 er ny og inneholder krav til akkreditering av mastergradsstudier. Det følger av forslag til § 3-2 første ledd at studietilbudet skal være definert og avgrenset. Departementet har lenge vært bekymret for mange og smale studietilbud og foreslår et krav om at studietilbud skal ha "tilstrekkelig faglig bredde". Et studietilbud som dekker større deler av et fagområde vil være tilstrekkelig. Dette kan for eksempel være hele sosiologifaget, mens et for smalt studium vil være bindestrekfag som familiesosiologi eller arbeidslivssosiologi. Det skal tydelig fremkomme hvilke fag, disipliner og profesjoner studiet omfatter, og dermed også hva studiet ikke omfatter. NOKUT avgjør spørsmål om avgrensning av studiet og hva som kan anses for å være tilstrekkelig faglig bredde i et mastergradsstudium.

Departementet mener at alle mastergradsstudier skal tilbys av stabile fagmiljø som består av et tilstrekkelig antall ansatte med høy kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innen hele bredden av studiet. Dette inkluderer ansatte med veiledningskompetanse og kompetanse til å videreutvikle mastergradsstudiet. Fagmiljøet skal bestå av "ansatte med spesialisering i alle vesentlige deler" av studiet slik at studentene skal få "innføring i ulike perspektiver". Departementet sender på høring to alternative utkast til bestemmelse om bredde og antall ansatte i fagmiljøet:

- Alternativ 1 er et rent kvalitativt krav (et stabilt fagmiljø med tilstrekkelig antall ansatte med høy kompetanse innen hele bredden av studiet).
- Alternativ 2 er et kombinert kvalitativt og kvantitativt krav, der det kvantitative kravet kan fravikes når institusjonen kan dokumentere at fagmiljøet har tilstrekkelig kvalitet, bredde i kompetansen og er begrunnet i nasjonale hensyn.

Alternativ 1 forutsetter at det i hver enkelt tilfelle gjøres en vurdering av hva som er tilstrekkelig antall og nødvendig kompetansen i fagmiljøet. Det enkelte studiet vurderes ut fra studietilbudets organisering, antallet studenter, lærings- og undervisningsmetoder, og eksamens- og vurderingsordninger. For et bachelorgradsstudium i ingeniørfag kan et tilstrekkelig antall ansatte være flere personer, fordi studiet er satt sammen av flere fag og emner enn for eksempel et bachelorgradsstudium i italiensk.

Alternativ 2 setter et tydelig kvantitativt krav til et minimum antallet ansatte på et mastergradsstudium, det vil si en minste størrelse for et fagmiljø. En nedre grense for antall ansatte kan være et nyttig verktøy for institusjonene i deres arbeid med å planlegge, organisere og prioritere studietilbud med tilhørende fagmiljø. Minimumsgrensen gir institusjonene veiledning i arbeidet med å innrette studietilbudene på en måte som sikrer høy kompetanse på alle nivåer og innenfor hele studieporteføljen. Samtidig er departementet klar over at et minimumskrav til antall ansatte ikke kan være absolutt i alle tilfeller, fordi det kan ramme små miljøer med studietilbud begrunnet i nasjonale hensyn. For mange studietilbud kan det også være vanskelig å tilby en utdanning av høy kvalitet med kun tolv årsverk. Eksempler er bachelorgradsstudiet i sykepleie og den femårige grunnskolelærerutdanningene der studiene består av mange fag og emner som forutsetter et langt høyere antall ansatte i fagmiljøet.

Begge de to foreslåtte alternativene skal være en skjerping av gjeldende krav til størrelse og bredde på et fagmiljø. Departementet mener at alternativ 1 er å foretrekke fordi dette gir best fleksibilitet for institusjonene. Begge alternativene forutsetter imidlertid en operasjonalisering av kravet til fagmiljø. NOKUT fastsetter utfyllende kriterier om fagmiljøets størrelse og bredde. Kunnskapsdepartementet ønsker høringsinstansenes vurdering av de to alternativene.

Med hjemmel i universitets- og høyskoleloven og studiekvalitetsforskriften fastsetter NOKUT utfyllende kriterier i studietilsynsforskriften. Hva som er et godt nok fagmiljø vil være et sentralt spørsmål i NOKUTs arbeid med å videreutvikle kvaliteten i studietilbudene og i institusjonene. Kravene til fagmiljøet på et mastergradsstudium kan både være kvalitative og kvantitative.

Akkreditering av doktorgradsstudier § 3-3

Forslaget til § 3-3 er delvis ny og delvis en videreføring av § 3-1 tredje ledd i gjeldende forskrift. I § 3-3 første ledd er faglig bredde i studiene søkt ivarettatt gjennom krav til bredde i studietilbudene på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgraden. I § 3-3 andre ledd er kravet til bredde ytterligere understreket ved at området for doktorgradsstudiet må utgjøre en vitenskapelig helhet. En kan dermed ikke etablere doktorgradsstudium kun i en spesialitet innenfor et område. Forslaget innebærer at et doktorgradsstudium i romfysikk ikke fyller breddekravet. For å etablere et tilstrekkelig bredt doktorgradsstudium må studiet bygge på en sammensetning av flere spesialiseringer innenfor fysikkfaget.

Fagmiljøet skal ha tilstrekkelig forskningstygde og kvalitet. Departementet foreslår et krav til utdanning og forskning som "sikrer at doktorgradsstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå". Et fagmiljø med tilstrekkelig kvalitet har blant annet dokumentert veiledningskompetanse og kompetanse til å videreutvikle det faglige innholdet i doktorgradsstudiet. Fagmiljøet skal vise til "dokumenterte forskningsresultater på høyt internasjonalt nivå og resultater fra samarbeid med

andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt". Forslaget forutsetter at fagmiljøet er forskningsaktivt og jevnlig publiserer i anerkjente tidsskrifter. Fagmiljøet skal ha "dybde og bredde innen alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet. Doktorgradskandidatene skal dermed kunne "delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver".

Doktorgradsutdanninger skal kun etableres i allerede faglig sterke fagmiljøer. Her foreslås et krav om at fagmiljøet skal ha høy faglig kompetanse og kunne vise til dokumenterte forskningsresultater på høyt internasjonalt nivå. Fagmiljøet skal være "stabilt og ha tilstrekkelig antall ansatte".

Departementet sender ut på høring to alternative utkast til bestemmelse om bredde og antall ansatte i fagmiljøet:

- Alternativ 1 er et rent kvalitativt krav tilsvarende forslaget for mastergradsstudier
- Alternativ 2 er et kvantitativt minimumskrav

Alternativ 1 forutsetter at det for hvert enkelt doktorgradsstudium gjøres en vurdering av hva som er tilstrekkelig antall og nødvendig kompetanse i fagmiljøet. Størrelsen og kompetansen vurderes ut fra hele den faglige bredden i doktorgradsstudiet, antallet doktorgradsstudenter, kursporteføljen og veiledningsbehovet.

Alternativ 2 et absolutt minimumskrav til antall ansatte i et fagmiljø på et doktorgradsstudium. Det skal være minst åtte årsverk med førsteamanuensis- eller professorkompetanse "over en periode på minst tre år før akkreditering". Kravet om minst åtte årsverk er en videreføring av gjeldende rett, men "førstestillingskompetanse" er erstattet med førsteamanuensis- eller professorkompetanse, og innebærer en skjerping.

Begge de to foreslåtte alternativene skal være en skjerping av gjeldende krav til størrelse og bredde på et fagmiljø. Departementet mener at alternativ 1 er å foretrekke fordi dette gir best fleksibilitet for institusjonene. Begge alternativene forutsetter imidlertid en operasjonalisering av kravet til fagmiljø. NOKUT fastsetter utfyllende kriterier om fagmiljøets størrelse og bredde. Kunnskapsdepartementet ønsker høringsinstansenes vurdering av de to alternativene.

I § 3-3 sjette ledd foreslår departementet at institusjonen må dokumentere at den har rekrutteringspotensial og kapasitet til å knytte minst 15 stipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Videre må institusjonen dokumentere at den kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater over tid. Departementet foreslår at minst halvparten av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonen. Dette er en skjerping av gjeldende lovverk som ikke stiller krav til doktorgradsstudentenes arbeidssted og ansettelsesforhold.

5. Akkreditering av institusjon

5.1 Gjeldende rett

Kunnskapsdepartementet har fastsatt standarder og delegert til NOKUT ansvaret å fastsette utfyllende kriterier som skal legges til grunn for institusjonsakkreditering. I dag er statlige og private institusjoner kategorisert som høyskole, vitenskapelig høyskole og universitet.

Institusjonskategoriene innebærer ulike faglige fullmakter til å opprette og nedlegge fag på bachelor-, master- og doktorgradsnivå. Ulike faglige fullmakter er det eneste formelle skillet mellom de ulike institusjonskategoriene.

Standarder for akkreditering av institusjoner følger av studiekvalitetsforskriften § 3-3. NOKUT fastsetter kriterier for akkreditering i egen forskrift basert på departementets forskrift. NOKUT har ansvar for å gi Kunnskapsdepartementet den faglige anbefalingen om hvorvidt en institusjon fyller kravene til akkreditering som universitet, vitenskapelig høyskole eller høyskole.

Kunnskapsdepartementet kan ikke overprøve NOKUTs faglige vurdering, men kan foreta politiske vurderinger når NOKUT har gitt en positiv anbefaling. Dette medfører at NOKUT, på grunnlag av en faglig vurdering foretatt av sakkyndige, avgjør spørsmålet om institusjonen fyller kravene og kan oppnå ny institusjonskategori. Det er Kongen i statsråd som fatter endelig beslutning om institusjonsakkreditering.

5.2 Bakgrunn for endringsforslaget

I strukturmeldingen varsler regjeringen nye krav til institusjonsakkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet. Formålet er å styrke og heve kvaliteten ved universiteter og høyskoler.

I siste tiårsperiode har en rekke institusjoner endret institusjonskategori, både til vitenskapelig høyskole og til universitet. Endringene har ført til færre høyskoler, og antall universiteter er doblet fra fire til åtte. Innspill fra institusjonene til strukturmeldingen viser at muligheten for å endre institusjonskategori er en viktig motivasjonsfaktor for kvalitetsutviklingen ved institusjonene. Regjeringen mener at muligheten til å søke om endret institusjonskategori, basert på faglige resultater, bidrar til utvikling og fornyelse i universitets- og høyskolesektoren. Nye krav til institusjonsakkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet vil kunne bidra til utvikling og fornyelse i sektoren.

I strukturmeldingen beskrives krav til innholdet i nye kriterier for akkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet. Disse er utgangspunktet for endringsforslaget. Strukturmeldingen beskriver følgende krav for institusjonsakkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet:

- Universiteter må kunne tilby doktorgradsutdanning i fire fag alene.
- Ved søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole eller universitet må institusjonen dokumentere at den allerede oppfyller kravet om minimum 15 doktorgradsstudenter per program over tid.
- Ved søknad om akkreditering som universitet må institusjonen dokumentere at den har en stabil doktorgradsutdanning
- Ved søknad om akkreditering må institusjonen dokumentere at minimum to av doktorgradsprogrammene har en gjennomsnittlig uteksaminering av fem kandidater per år over en treårsperiode.
- Ved søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole må institusjonen dokumentere at doktorgradsprogrammet uteksaminerer gjennomsnittlig minimum fem kandidater årlig i løpet av en treårsperiode.
- Doktorgradsprogrammene må ha vært tilbudt en tid før status som vitenskapelig høyskole eller universitet kan være aktuelt.
- Institusjonene må dokumentere at doktorgradsprogrammene er godt dekkende for institusjonens faglige profil, det vil si institusjonens hovedområder og ikke kun omfatter mindre deler av institusjonens faglige virksomhet.
- NOKUT skal gjøre en helhetlig vurdering av institusjonen ved søknad om akkreditering som universitet eller vitenskapelig høyskole.
- Samisk høgskole innvilges dispensasjon fra forskriftens kvantitative krav til antall stipendiater som kreves sannsynliggjort for at NOKUT skal kunne akkreditere et nytt doktorgradsstudium.

5.3 Departementets forslag og vurderinger

Kravene til akkreditering av institusjoner er nedfelt i fire paragrafer; § 3-5 har generelle krav, mens spesielle krav til høyskole (§ 3-6), vitenskapelig høyskole (§ 3-7) og universitet (§ 3-8) er regulert i egne paragrafer.

Departementet foreslår at NOKUT som ledd i akkrediteringen skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære de fullmakter institusjonsakkrediteringen gir, jf. § 3-5 andre ledd. En helhetlig vurdering kan gjennomføres på ulike måter. Departementet sender på høring to alternative forslag til hvordan en helhetlig vurdering kan gjennomføres:

- 1) Utgangspunktet for en helhetlig vurdering er at alle krav i lover og forskrifter er fylt. Deretter vurderer NOKUT om institusjonen kan bære de fullmakter institusjonsakkrediteringen gir. Dersom disse ikke er tilfredsstillende oppnår ikke institusjonen akkreditering.
- 2) NOKUT gjennomfører en skjønnsmessig vurdering av kvantitative krav. Etter en helhetlig vurdering kan kravene til institusjonsakkreditering være oppfylt selv om ikke alle kvantitative krav er fylt.

Både departementet og NOKUT er opptatt av at institusjonene arbeider systematisk med videreutvikling av kvaliteten. I forbindelse med en helhetlig vurdering bør NOKUT kunne bidra med faglige råd i forbindelse med videreutvikling av institusjonen og institusjonens kvalitetsarbeid. En helhetlig vurdering bør synliggjøre institusjonens styrker og utviklingsområder. Dette vil gjøre NOKUT til en mer effektiv pådriver for kvalitet i sektoren og gi bedre styringsinformasjon til institusjonene.

Institusjonen er selv ansvarlig for kvaliteten i egen virksomhet. Det er naturlig at institusjonen jevnlig vurderer om krav i lov og forskrifter er fylt. Institusjonens egne vurderinger skal være dokumentert på en slik måte at NOKUT kan benytte dem i sitt tilsynsarbeid.

Akkreditering som høyskole § 3-6

Kravene til akkreditering som høyskole er foreslått endret slik at rekkefølgen på leddene samsvarer med bestemmelsene for akkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet.

Departementet foreslår i § 3-6 tredje ledd at institusjoner som søker akkreditering som høyskole skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele bachelorgrad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst tre år. Av dette følger at institusjonen må ha uteksaminert tre helt kull med bachelorkandidater før den kan søke om institusjonsakkreditering. De uteksaminerte kandidatene må være studenter institusjonen selv har tatt opp til studieprogram og ikke innpassede studenter som gjør at institusjonen uteksaminerer kandidater før de tre første kullene har gjennomført studiet med normal progresjon.

Akkreditering som vitenskapelig høyskole § 3-7

Det følger av strukturmeldingen at for å oppnå akkreditering som vitenskapelig høyskole må høyskolen dokumentere at doktorgradsstudiet er godt dekkende for institusjonens faglige profil. Forslaget til ny § 3-7 innebærer at tyngden og hoveddelen av virksomheten innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal foregå innenfor området for doktorgraden. En vitenskapelig høyskole kan tilby flere doktorgradsutdanninger eller tilsvarende stipendiatprogram der studietilbudene er nært beslektet og innenfor institusjonens faglig hovedområde. For eksempel kan en vitenskapelig høyskole innenfor økonomi tilby ett doktorgradsstudium i mikroøkonomi og ett i makroøkonomi, og en vitenskapelig høyskole innenfor musikk kan tilby et doktorgradsstudium i musikk og akkreditert deltakelse i Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Det foreslås videre at en vitenskapelig høyskole også skal kunne tilby studietilbud utenfor området for doktorgraden eller tilsvarende stipendiatprogram. Utdanningen må da være en mindre del av institusjonens faglige virksomhet. En vitenskapelig høyskole skal alene ha akkreditering for studietilbud på høyere grads nivå innenfor doktorgraden eller tilsvarende stipendiatprogrammers faglige

område. Studietilbudene på master- og doktorgradsnivå som legges til grunn for institusjonsakkrediteringen skal dekke en vesentlig del av institusjonens utdanningstilbud, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Antallet akkrediterte studietilbud på høyere grads nivå er ikke spesifisert fordi dette er av underordnet betydning. Mastergradsstudiene som tilbys skal dekke hele den faglige bredden innenfor institusjonens doktorgrad. Videre foreslår departementet at en vitenskapelig høyskole skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå fra de fleste studietilbud innenfor doktorgradsstudiet eller tilsvarende stipendiatprogramers faglige område.

Videre skal institusjonen dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert fem doktorander på doktorgradsstudiet eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode før den oppnår akkreditering.

Departementet foreslår å presisere at ved søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole eller universitet må institusjonen dokumentere at den allerede oppfyller kravet om minimum 15 stipendiat per program over tid. Stipendiat er en egen stillingskategori og omfatter personer ansatt som stipendiat. Doktorgradskandidater er et videre begrep som inkluderer alle som tar doktorgrad innen institusjonens program, men som ikke nødvendigvis er en del av fagmiljøet på institusjonen. Doktorgradskandidater kan blant annet omfatte personer fra andre institusjoner uten doktorgradsprogram, personer ansatt på forskningsinstitutter og personer som ikke rakk å bli ferdig i tide og derfor ikke lenger er ansatt i en stipendiatstilling.

Akkreditering som universitet § 3-8

Departementet har i strukturmeldingen lagt til grunn at et universitet er en institusjon med en bred faglig profil. Doktorgradsstudiene skal dekke institusjonens hovedområder og ikke kun omfatte mindre deler av institusjonens faglige virksomhet. Doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. Kravet om at to av fire doktorgrader skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, var begrunnet i et ønske om et visst mangfold av institusjoner innenfor høyere utdanning, jmfør Mjøsutvalgets innstilling NOU 2000: 14. Sett fra et nasjonalt ståsted var det ikke behov for å utvikle kopier av de universitetene man da hadde eller å bygge ut fagområder som var godt dekket. Man ønsket at utvikling mot universitet skulle skje gjennom styrking av institusjonenes eksisterende utdanninger og en økning av kompetanse på områder som var sentrale for verdiskapningen i det regionale næringslivet. Man ønsket at utvikling mot universitet skulle skje gjennom styrking av institusjonenes eksisterende utdanninger og en økning av kompetanse på områder som var sentrale for verdiskapningen i det regionale næringslivet. Departementet ber om høringsinstansenes vurdering av om kravet til regionale virksomheters verdiskapning bør videreføres, jf. § 3-8 tredje ledd i studiekvalitetsforskriften. Departementet vektlegger i denne sammenhengen betydningen av at institusjonene videreutvikler egen profil og at doktorgradsstudiene reflekterer profilen. Utdanningene på lavere og høyere grads nivå skal dekke hele bredden i fagområdene og være innenfor institusjonens faglige profil.

6. Revidering av akkreditering

6.1 Gjeldende rett

NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av eksisterende studietilbud, uavhengig av om det er NOKUT eller institusjonen som har akkreditert dem. Dette innebærer at NOKUT når som helst kan sette i gang en revideringsprosess. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre evalueringen, jf. studietilsynsforskriften § 1-7. Videre skal NOKUT gi institusjonen en frist på inntil to år for å iverksette tiltak dersom NOKUT finner at vilkårene ikke er i tråd med de krav som stilles. Dersom vilkårene ikke er fylt, skal NOKUT gjøre vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av studietilbudet. Institusjonen må umiddelbart trekke studietilbudet tilbake og iverksette tiltak, godkjent av NOKUT,

som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet. I dette ligger det også at institusjonen ikke kan ta opp flere studenter til studiet.

6.2 Bakgrunn for endringsforslaget

Doktorgradsstudiene ved universiteter og høyskoler er ulikt organisert. Brede doktorgradsstudier er ofte organisert med underordnede faglige spesialiseringer. Departementet mener at det er behov for en presisering i bestemmelsen slik at det fremkommer at NOKUT kan trekke tilbake akkrediteringen for ett eller flere fag som er en del av en bredere doktorgradsutdanning. Eksempelvis kan NOKUT trekke tilbake akkrediteringen for tysk eller fransk som del av en doktorgradsutdanning ved et humanistiske fakultet.

6.3 Departementets forslag og vurderinger

NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av akkrediterte studietilbud. Departementet foreslår at NOKUT kan føre tilsyn med kvantitative krav og grunnleggende forutsetninger i universitets- og høyskoleloven uten å oppnevne sakkyndige, jf. endringsforslag i § 1-7 første ledd, bokstav b. Dette vil kunne gi NOKUT et effektivt og målrettet virkemiddel ovenfor institusjoner. NOKUT skal fremdeles oppnevne sakkyndige for å gjennomføre faglige evalueringer av akkrediterte studietilbud.

Departementet foreslår videre en presisering i bestemmelsen om revidering av akkrediterte studier i § 3-9 tredje ledd. Forslaget innebærer at NOKUT gis en eksplisitt hjemmel til å trekke tilbake akkrediteringen for deler av et doktorgradsstudium eller tilsvarende stipendiatprogram. Begrunnelsen for dette forslaget er at organiseringen av doktorgradsutdanningen varierer institusjonene i mellom. Dersom en spesialisering innenfor et bredt doktorgradsstudium ikke tilfredsstiller vilkårene for akkreditering, skal bare dette faget, det vil si denne delen av en doktorgradsutdanningen, miste akkrediteringen.

7. Søknad om akkreditering

7.1 Gjeldende rett

Sakshandling av søknader om akkreditering er regulert i § 3-6 i studiekvalitetsforskriften. Denne bestemmelsen åpner for at NOKUT etter å ha behandlet en søknad om akkreditering kan bestemme at institusjonen ikke kan fremme en "tilsvarende" søknad på nytt før etter en tidsperiode på inntil 2 år, jf. § 3-6 andre ledd. NOKUT har adgang til å fastsette en slik karenstid i "særskilte tilfelle". Denne adgangen gjelder både søknader om "førstegangsakkreditering" som NOKUT tidligere har behandlet og avslått og søknader om akkreditering etter en revidering. NOKUT foretar en helhetsvurdering av spørsmålet om det er behov for en karenstid. Bruk av karenstid kan kun begrunnes i forhold ved studietilbudet. NOKUT skal i tråd med forvaltningsrettslige prinsipper veilede institusjonene i arbeidet med utforming av søknader. Karenstid for søknad om akkreditering etter revidering, vil typisk være aktuelt der institusjonen må ha tid til å sette inn de nødvendige tiltak dersom studiet igjen skal bli akkreditert. Det er i denne sammenhengen viktig å unngå at den videre utviklingen av det aktuelle studiet blir preget av hastverk og manglende kvalitetssikring ved institusjonen. Det vil ikke være tilstrekkelig å endre enkelte små elementer ved studiet, navn eller lignende for at dette skal fremstå som et nytt studium, og så kreve ny behandling av NOKUT.

7.2 Bakgrunn for endringsforslaget

Gjeldende bestemmelsen viser til tilsvarende søknader om akkreditering av studier. Formuleringen "tilsvarende" impliserer at NOKUT kun kan gi karantenevarsel eller karantene for innsending av søknader om akkreditering av lignende typer studier. NOKUT mottar søknader fra institusjoner som ikke har grunnleggende forutsetninger for å fylle kravene i lover og forskrifter. Søknader fra slike

institusjoner avslås, men NOKUT har ikke hjemmel til å bruke karantenevarsel eller karantenetid på forhold som gjelder institusjonen.

7.3 Departementets forslag og vurderinger

Departementet mener at gjentatte søknader fra institusjoner som ikke fyller grunnleggende forutsetninger for akkreditering bør omfattes av karantenebestemmelsen i § 3-6 andre ledd. Dette er forhold som gjelder en hel institusjon, ikke bare et studietilbud. Departementet foreslår på denne bakgrunn å ta ut ordet "tilsvarende" i § 3-11, som er en videreføring av gjeldende bestemmelse i § 3-6.

8. Sluttbestemmelser

8.1 Bakgrunn for endringsforslaget

I strukturmeldingen går regjeringen inn for å gjeninnføre muligheten til å endre institusjonskategori, men vil stramme inn kravene til akkreditering som vitenskapelig høyskole og universitet. Stortinget har gitt sin tilslutning til dette, jf. Innst. 348 S (2014–2015). Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen understreker betydningen av at faglige kriterier ligger til grunn for vurderingene av endring av institusjonskategori, men påpeker betydningen av effektive søknadsprosesser hos NOKUT og Kunnskapsdepartementet. Derfor forventer komiteen at NOKUT og departementet legger til rette for effektive og smidige søknadsprosesser og vurderinger samtidig som faglige hensyn ivaretas på best mulig måte.

8.2 Departementets forslag og vurderinger

Alle høyere utdanningsinstitusjoner bør gis en overgangsperiode for å kunne tilpasse eksisterende master- og doktorgradsstudier til nye krav. Dette ble også varslet i strukturmeldingen. I forslaget legges det opp til en overgangsperiode for eksisterende studietilbud, slik at institusjonene får tid til å gjennomgå porteføljen og sikre at eksisterende studier oppfyller de nye skjerpede kravene. For etablering av nye studier vil de nye kravene gjelde fra ikrafttredelsestidspunktet.

Departementet foreslår at eksisterende universitet og vitenskapelige høyskoler skal oppfylle de nye kravene for institusjonsakkreditering innen utløpet av 2018. Tilsvarende overgangsperiode foreslås for akkrediterte studier. Før ikrafttredelsestidspunktet vil ikke institusjoner bli akkreditert i ny kategori.

Departementet er positiv til at høyskoler kan bli universitet eller vitenskapelig høyskole når det er begrunnet i faglig kvalitet, ambisjoner og mål om høyere kvalitet. I tråd med Stortingets forutsetninger og frem til nye kriterier er trådt i kraft vil NOKUT og departementet legge til rette for gode og smidige prosesser og vurderinger samtidig som faglige hensyn ivaretas. Disse prosessene kan inkludere styrket veiledning og målrettede evalueringer. Når ny forskrift er trådt i kraft vil søknader om institusjonsakkreditering følge NOKUTs ordinære søknadsprosedyrer. Departementet ønsker innspill fra institusjonene og NOKUT om hvordan dette arbeidet kan legges opp.

Gjeldende bestemmelser og endringsforslag i studiekvalitetsforskriften

Gjeldende bestemmelse	Endringsforslag
§ 1-3. <i>NOKUTs tilsynsvirksomhet</i> Innenfor de rammer som er fastsatt i lov og forskrift, skal NOKUT føre tilsyn med kvaliteten i utdanningen ved norske institusjoner som tilbyr høyere utdanning og fagskoleutdanning, samt utføre andre forvaltningsoppgaver. Tilsynsvirksomheten omfatter både kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid.	§ 1-3. <i>NOKUTs tilsynsvirksomhet</i> Innenfor de rammer som er fastsatt i <i>lover</i> og <i>forskrifter</i> skal NOKUT føre tilsyn med kvaliteten i utdanningen ved norske institusjoner som tilbyr høyere utdanning og fagskoleutdanning og utføre andre forvaltningsoppgaver. <i>NOKUT avgjør selv når det skal iverksette tilsyn.</i> Tilsynsvirksomheten omfatter både kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid.
§ 1-7. Oppnevning av sakkyndige (1) NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre evalueringer av universiteter og høyskolars kvalitetssikringssystem, jf. § 2-2, evalueringer i forbindelse med søknader om akkreditering av studier og institusjoner og revidering av akkreditering, jf. kapittel 3, samt for å gi anbefaling om godkjenninger av utdanninger eller tilbydere i fagskoleutdanningen etter forskriftens kapittel 5. NOKUT oppnevner også sakkyndige til å gjennomføre evalueringer av betydning for å kunne bedømme kvaliteten i høyere utdanning. De sakkyndige skal avgi rapport om evalueringen. (2) NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse, samt de sakkyndiges mandat. NOKUT fastsetter nærmere bestemmelser vedrørende saksbehandlingen.	§ 1-7. <i>Oppnevning av sakkyndige</i> (1) NOKUT <i>skal</i> oppnevne sakkyndige for å gjennomføre evaluering ved - tilsyn med universiteter og høyskolars kvalitetsarbeid, jf. § 2-2 - akkreditering av studietilbud og institusjoner innen høyere utdanning, jf. kapittel 3 - godkjenning av utdanning eller tilbydere i fagskoleutdanning, jf. kapittel 5. - revidering hvis det skal foretas faglige vurderinger De sakkyndige skal avgi rapport om evalueringen og <i>gi anbefaling til NOKUT.</i> (2) NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse og <i>de sakkyndiges mandat.</i> NOKUT fastsetter nærmere bestemmelser vedrørende saksbehandlingen.
§ 2-1. <i>Krav til kvalitetssikringssystem</i> (1) Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet. (2) Kvalitetssikringssystemet skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i hele utdanningen, inkludert praksisstudier. Systemet skal omfatte alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet inklusive studiets relevans for arbeidslivet. (3) NOKUT fastsetter, i samråd med sektoren, de kriterier som kvalitetssikringssystemet skal evalueres i forhold til.	§ 2-1. <i>Krav til systematisk kvalitetsarbeid</i> (1) Universiteter og høyskoler skal <i>ivareta ansvaret for kvaliteten i utdanningen ved å ha et systematisk kvalitetsarbeid som skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i studietilbudene.</i> Videre skal institusjonen sikre løpende utvikling, avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og gi tilfredsstillende dokumentasjon. <i>Institusjonene skal kvalitetssikre alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet.</i> (2) <i>Kvalitetsarbeidet skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning.¹</i>

¹ <http://www.engq.eu/index.php/home/esg/>

	(3) <i>Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av sine studietilbud. Repreteranter fra arbeidslivet og studentene skal delta i evalueringene. Evalueringsresultatene skal være offentlige.</i> (4) <i>NOKUT skal fastsette utfyllende kriterier for institusjonenes kvalitetsarbeid i forskrift.</i>
§ 2-2. <i>Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring</i> (1) NOKUT skal foreta evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn 6 år mellom hver evaluering av den enkelte institusjons system for kvalitetssikring. NOKUT fastsetter evalueringens innhold og omfang, samt en tidsplan for evalueringen. Institusjonene skal høres i denne prosessen. Evalueringene må være i samsvar med internasjonale krav. (2) Evalueringen skal munne ut i en tilråding om hvorvidt systemet sett under ett er tilfredsstillende, og eventuelt angi områder hvor institusjonen bør videreutvikle sitt system. (3) Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved kvalitetssikringssystemet, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 6 måneder til å rette opp forholdene.	§ 2-2. <i>Periodisk tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid</i> (1) <i>NOKUT skal føre tilsyn med institusjonenes systematiske arbeid for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen. NOKUT skal gi råd til institusjonen om videreutvikling av kvaliteten. Tilsynet skal resultere i en vurdering av om kvalitetsarbeidet som helhet er tilfredsstillende. Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved kvalitetsarbeidet eller kvaliteten, skal institusjonen gis en frist på inntil ett år for å rette opp forholdene.</i> (2) <i>Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hvert tilsyn ved den enkelte institusjon. Hvis NOKUT finner at en institusjon har vist at den har et solid internt kvalitetsarbeid og dokumenterte resultater, kan NOKUT forlenge perioden mellom tilsynene med inntil to år. I denne perioden skal NOKUT føre en annen type tilsyn ved institusjonen. NOKUT fastsetter tilsynets innhold og omfang og en tidsplan for tilsynet.</i> (3) <i>For institusjoner som ikke har institusjonsakkreditering, kan NOKUT velge å føre tilsyn med institusjonens kvalitetsarbeid ved å føre tilsyn med de akkrediterte studietilbudene.</i> (4) <i>Tilsynet skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning².</i>
§ 3-1. <i>Akkreditering av studier</i>	§ 3-1. <i>Akkreditering av studietilbud</i>
(2) Høyskoler og vitenskapelige høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studier som den enkelte institusjon selv ikke har myndighet til å etablere.	(1) <i>Krav i kapittel 3 skal legges til grunn når institusjoner oppretter studietilbud på grunnlag av faglige fullmakter etter lov om universiteter og høyskoler § 3-3.</i>
(1) Institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studier.	(2) Høyskoler og vitenskapelige høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studietilbud som institusjonen selv ikke har fullmakt til å etablere.
	(3) Institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studietilbud.
(5) En forutsetning for akkreditering av studier er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt, jf. også denne forskrift § 2-1. Eventuelle	(4) En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter fastsatt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.

² <http://www.enqa.eu/index.php/home/esg/>

forskrifter og rammeplaner fastsatt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2, skal legges til grunn for akkrediteringen.	
(6) NOKUT fastsetter i forskrift de standarder og kriterier som skal legges til grunn for akkreditering av studier, herunder forholdet mellom desentralisert virksomhet og virksomheten forøvrig, og stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid. NOKUT kan fastsette ett sett med standarder og kriterier for akkreditering av doktorgradsstudier og ett sett med standarder og kriterier for revidering av akkrediterte doktorgradsstudier. NOKUT skal påse at standardene er i tråd med internasjonale standarder som Norge er forpliktet til å følge.	(5) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av studietilbud. NOKUT kan fastsette <i>egne kriterier for revidering av studietilbud</i> . Kriteriene skal være i tråd med internasjonale standarder som Norge er forpliktet til å følge.
(7) NOKUT avgjør hvilke endringer i studier som skal forelegges NOKUT. (8) NOKUTs vedtak om akkreditering av studier som skal inngå i grunnlaget for høyere grad eller yrkesutdanning etter første og annet ledd, og vedtak om akkreditering av stipendprogram som nevnt i fjerde ledd, skal oversendes departementet.	(6) <i>For studietilbud institusjonen ikke selv har fullmakt til å etablere</i> , bestemmer NOKUT hvilke endringer som skal forelegges NOKUT.
	§ 3-2. <i>Krav til akkreditering av mastergradsstudier</i> (1) <i>Mastergradsstudiet skal være definert og avgrenset og ha tilstrekkelig faglig bredde.</i> (2) <i>Alternativ 1</i> <i>Mastergradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studiet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner studiet består av og om fagmiljøet består av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.</i> <i>Alternativ 2</i> <i>Mastergradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og som består av et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innen hele bredden av studiet. Ressursene som benyttes på studietilbudet skal normalt være minst tolv årsverk, hvorav minst åtte er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger, minst ni har førstestillingskompetanse og minst to har professorkompetanse. Kravene i annet punktum kan fravikes der fagmiljøet etter en helhetsvurdering må anses å ha tilstrekkelig kvalitet og bredde i kompetansen og etableringen av studiet er begrunnet i nasjonale hensyn. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.</i> (3) <i>Fagmiljøet skal bestå av ansatte med spesialisering i alle vesentlige deler av mastergradsstudiet, slik at studentene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.</i>

	(4) <i>Mastergradsstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i alle deler av studiet, og som kan vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.</i>
(3) Ved akkreditering av et nytt doktorgradsstudium skal studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst 8 årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst seks er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst 4 har professorkompetanse. Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstudenter til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen må kunne sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter. Kravet om et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter gjelder ikke for Samisk høgskole. Samisk høgskole må sikre at stipendiatene får et godt faglig miljø med høy kvalitet, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med andre institusjoner.	§ 3-3. <i>Krav til akkreditering av doktorgradsstudier</i> (1) <i>Institusjonen skal tilby utdanning og forskning på området for doktorgraden som har en kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradsstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. Institusjonen skal ha bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet.</i> (2) <i>Området for doktorgradsstudiet skal utgjøre en vitenskapelig helhet med sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av.</i> (3) <i>Doktorgradsstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy kompetanse innen utdanning og forskning, som kan vise til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt internasjonalt nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.</i> (4) <i>Fagmiljøet skal ha dybde og bredde innen alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.</i> (5) <i>Alternativ 1</i> <i>Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.</i> <i>Alternativ 2</i> <i>Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid. Fagmiljøet skal bestå av minst åtte årsverk med førsteamanuensis-</i>

	<i>eller professorkompetanse over en periode på minst tre år før akkreditering. Minst seks av årsverkene skal være i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst fire ansatte skal ha professorkompetanse.</i> (6) Institusjonen skal dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart, og sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Minst halvparten av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonen. (7) Samisk høgskole er <i>unntatt fra kravet i sjette ledd</i>. Samisk høgskole må sikre at doktorgradskandidatene får et godt faglig miljø med høy kvalitet, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med andre institusjoner.
§ 3-1 (4) Høgskoler kan søke NOKUT om akkreditering av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som den enkelte høyskole selv gir, som tilsvarende doktorgradsprogram, jf. § 3-3 annet og tredje ledd. Akkreditering kan også gis på grunnlag av høyskolens bidrag i et felles stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.	§ 3-4. <i>Krav til akkreditering av stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid</i> (1) <i>Institusjoner</i> kan søke NOKUT om akkreditering av stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som den enkelte institusjon selv gir, som tilsvarende doktorgradsprogram. (2) Akkreditering kan gis på grunnlag av institusjonens bidrag i et felles stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid. (3) <i>Kravene i § 3-3 første til sjette ledd gjelder tilsvarende.</i>
§ 3-2. <i>Akkreditering av institusjoner</i> (1) Institusjon som gir akkreditert studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. (2) NOKUTs vedtak om akkreditering etter første ledd oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 og § 1-2 første og annet ledd.	§ 3-5. <i>Akkreditering av institusjoner</i> (1) Institusjon som gir akkreditert studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. (2) <i>NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære de fullmakter institusjonsakkrediteringen gir. Institusjonen skal dokumentere at kravene i lover og forskrifter er oppfylt.</i> (3) Institusjonenes primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling. (4) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten. (5) NOKUTs vedtak om akkreditering etter første ledd oversendes departementet som fatter endelig vedtak om <i>institusjonskategori</i>, jf. lov om universiteter og høyskoler § 1-2 annet ledd. (6) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av institusjoner. NOKUT kan fastsette egne kriterier for revidering av institusjoner.

§ 3-3. <i>Standarder for akkreditering av institusjoner</i> (1) For å bli akkreditert som høyskole må følgende vilkår være oppfylt: a) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling. b) Institusjonens organisering og infrastruktur, skal være tilpasset virksomheten. c) Institusjonen skal ha forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet relatert til sine fagområder. d) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på sentrale fagområder som inngår i studiene. Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å e) tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst to år. f) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid (2) For å bli akkreditert som vitenskapelig høyskole må følgende vilkår være oppfylt: a) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling. b) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten. c) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder. d) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på de fagområder som inngår i studiene. Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud av minst fem års e) varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir rett til å tildele høyere grad alene, og ha uteksaminert høyere grads kandidater i minst to år. Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og rett til å tildele doktorgrad f) alene, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-1 fjerde ledd. Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og g) skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning eller tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid. (3) For å bli akkreditert som universitet må følgende vilkår være oppfylt: a) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling. b) Institusjonens organisering og infrastruktur, skal være tilpasset virksomheten.	§ 3-6. <i>Standarder for akkreditering som høyskole</i> (1) <i>Institusjonen skal ha utdanning, stabil forskningsvirksomhet eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.</i> (2) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på fagområder som inngår i studietilbudet. (3) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst tre år. (4) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. § 3-7. <i>Standarder for akkreditering som vitenskapelig høyskole</i> (1) <i>Institusjonen skal ha en tydelig faglig profil og være nasjonalt ledende på fagområdet.</i> (2) Institusjonen skal ha <i>tilstrekkelig antall</i> ansatte med <i>høy faglig kompetanse innen utdanning, og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor fagområde for institusjonsakkrediteringen.</i> (3) Institusjonen skal ha stabil <i>utdanning</i>, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.
---	---

c) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder. d) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene. Institusjonen skal ha akkreditering for minst fem studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrerte studieløp, som gir rett til å tildele høyere e) grad alene, samt lavere grads utdanninger innenfor flere fagområder. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på de fleste av disse fagområdene. Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale i forhold til regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene har f) nasjonal betydning. Den ene av de fire doktorgradene kan utgjøres av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som institusjonen har fått akkreditering for, jf. § 3-1 fjerde ledd. Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og g) skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning og eventuelt tilsvarende kunstnerisk stipendprogram. (4) NOKUT fastsetter i forskrift utfyllende kriterier for akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole og universitet.	(4) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgradsstudium alene, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4. (5) <i>En vesentlig del av institusjonens studietilbud, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal være innenfor doktorgradsstudiet faglig område.</i> (6) <i>Institusjonen skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert fem doktorander på doktorgradsstudiet eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Studiet skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.</i> (7) <i>Institusjonen skal alene ha akkreditering for studietilbud på høyere grads nivå innenfor doktorgradsstudiets eller tilsvarende stipendiatprogram faglige område. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innenfor doktorgradsstudiets eller tilsvarende stipendiatprogram faglige område.</i> (8) Institusjonen skal <i>delta aktivt</i> i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta aktivt i det nasjonale samarbeidet om forskerutdanning eller tilsvarende Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4. <i>§ 3-8. Standarder for akkreditering som universitet</i> (1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet. (2) Institusjonen skal ha stabil <i>utdanning</i>, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet. (3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning,
---	--

	samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning³. <i>Akkreditert deltakelse i Stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4 kan telle som én doktorgrad.</i> (4) <i>Doktorgradsområdene skal dekke hoveddelen av institusjonens faglige virksomhet.</i> (5) <i>Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innen doktorgradsområdene.</i> (6) <i>Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander per år over en treårsperiode på minst to av doktorgradsprogrammene. Hvert enkelt doktorgradsprogram må ha tatt opp minst 15 stipendiater.</i> (7) <i>Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.</i>
§ 3-4. <i>Revidering av akkrediterte studier</i> (1) <i>NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av akkrediterte studier. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-9 første ledd.</i> (2) <i>Dersom NOKUT finner at et studietilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å iverksette tiltak.</i> (3) <i>Dersom NOKUT etter dette finner at vilkårene ikke er i tråd med de krav som stilles og gjør vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av et studietilbud, skal institusjonen umiddelbart trekke studietilbudet tilbake. Institusjonen skal</i>	§ 3-9. <i>Revidering av akkrediterte studietilbud</i> (1) <i>NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av akkrediterte studietilbud. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-7 første ledd.</i> (2) <i>Dersom NOKUT finner at et studietilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil to år for å iverksette tiltak.</i> (3) <i>Dersom NOKUT etter dette finner at vilkårene ikke er i tråd med de krav som stilles og gjør vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av et studietilbud, skal</i>

³ Departementet ber om synspunkter på om dette kravet bør videreføres: *To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning.*

iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet.	institusjonen umiddelbart trekke studietilbudet tilbake. <i>For doktorgradsstudier eller kunstneriske stipendiatprogram kan NOKUT trekke tilbake akkrediteringen for deler av studietilbudet.</i> Institusjonen skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet.
§ 3-5. <i>Revidering av akkrediterte institusjoner</i> (1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-8 første ledd. (2) Dersom NOKUT finner at en institusjon ikke lenger oppfyller kravene til akkreditering, jf. § 3-3, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å rette opp mangelfulle forhold. Dersom vilkårene for akkreditering etter fristens utløp ikke er oppfylt, skal NOKUT trekke akkrediteringen tilbake. (3) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av en institusjon, skal oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 og § 1-2 første og annet ledd.	§ 3-10. <i>Revidering av akkrediterte institusjoner</i> (1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-7 første ledd. (2) Dersom NOKUT finner at en institusjon ikke lenger oppfyller kravene til akkreditering, jf. §§ 3-5 til 3-8, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å rette opp mangelfulle forhold. Dersom vilkårene for akkreditering etter fristens utløp ikke er oppfylt, skal NOKUT trekke akkrediteringen tilbake. (3) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av en institusjon, skal oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. lov om universiteter og høyskoler §§ 3-3 og 1-2 første og annet ledd.
§ 3-6. <i>Søknad om akkreditering</i> (1) NOKUT utarbeider retningslinjer for utformingen og behandlingen av søknader om akkreditering av studier og institusjoner etter § 3-1 og § 3-2. For å effektivisere saksbehandlingen kan NOKUT fastsette søknadsfrister. (2) NOKUT kan i særskilte tilfelle fastsette at tilsvarende søknader om akkreditering ikke kan fremmes før etter en tidsperiode på inntil 2 år.	§ 3-11. <i>Søknad om akkreditering</i> (1) NOKUT utarbeider retningslinjer for utformingen og behandlingen av søknader om akkreditering av studier og institusjoner etter kapittel 3. For å effektivisere saksbehandlingen kan NOKUT fastsette søknadsfrister. (2) NOKUT kan i særskilte tilfeller fastsette at søknader om akkreditering ikke kan fremmes før etter en periode på inntil to år.
	Kapittel 8. Sluttbestemmelser § 8-1. <i>Ikrafttredelse og overgangsregler</i> (3) Alle institusjoner som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler skal oppfylle kravene i §§ 3-5 til 3-8 til akkreditering som henholdsvis høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet innen 31. desember 2018. Akkrediterte studier skal oppfylle kravene til akkreditering i §§ 3-1 til 3-4 innen 31. desember 2018.

Endringsforslag som gjelder NOKUTs tilsynsvirksomhet og institusjonenes kvalitetsarbeid

- § 1-3 NOKUTs tilsynsvirksomhet skal lyde:

Innenfor de rammer som er fastsatt i lover og forskrifter skal NOKUT føre tilsyn med kvaliteten i utdanningen ved norske institusjoner som tilbyr høyere utdanning og fagskoleutdanning og utføre andre forvaltningsoppgaver. NOKUT avgjør selv når det skal iverksette tilsyn. Tilsynsvirksomheten omfatter både kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid.

- § 1-7 Oppnevning av sakkyndige skal lyde:

(1) NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre evaluering ved

- a) tilsyn med universiteter og høyskolars kvalitetsarbeid, jf. § 2-2
- b) akkreditering av studietilbud og institusjoner innen høyere utdanning, jf. kapittel 3
- c) godkjenning av utdanning eller tilbydere i fagskoleutdanning, jf. kapittel 5
- d) revidering hvis det skal foretas faglige vurderinger

De sakkyndige skal avgi rapport om evalueringen og gi anbefaling til NOKUT.

(2) NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse og de sakkyndiges mandat. NOKUT fastsetter nærmere bestemmelser vedrørende saksbehandlingen.

- § 2-1 Krav til systematisk kvalitetsarbeid skal lyde:

(1) Universiteter og høyskoler skal ivareta ansvaret for kvaliteten i utdanningen ved å ha et systematisk kvalitetsarbeid som skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i studietilbudene. Videre skal institusjonen sikre løpende utvikling, avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og gi tilfredsstillende dokumentasjon. Institusjonene skal kvalitetssikre alle forhold som har betydning for studie kvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet.

(2) Kvalitetsarbeidet skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning.

(3) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av sine studietilbud. Representanter fra arbeidslivet og studentene skal delta i evalueringene. Evalueringsresultatet skal være offentlig.

(4) NOKUT skal fastsette utfyllende kriterier for institusjonenes kvalitetsarbeid i forskrift.

- § 2-2 Periodisk tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid skal lyde:

(1) NOKUT skal føre tilsyn med institusjonenes systematiske arbeid for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen. NOKUT skal gi råd til institusjonen om videreutvikling av kvaliteten. Tilsynet skal resultere i en vurdering av om kvalitetsarbeidet som helhet er tilfredsstillende. Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved

kvalitetsarbeidet eller kvaliteten, skal institusjonen gis en frist på inntil ett år for å rette opp forholdene.

(2) Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hvert tilsyn ved den enkelte institusjon. Hvis NOKUT finner at en institusjon har vist at den har et solid internt kvalitetsarbeid og dokumenterte resultater, kan NOKUT forlenge perioden mellom tilsynene med inntil to år. I denne perioden skal NOKUT føre en annen type tilsyn ved institusjonen. NOKUT fastsetter tilsynets innhold og omfang og en tidsplan for tilsynet.

(3) For institusjoner som ikke har institusjonsakkreditering, kan NOKUT velge å føre tilsyn med institusjonens kvalitetsarbeid ved å føre tilsyn med de akkrediterte studietilbudene.

(4) Tilsynet skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning.

Endringsforslag som gjelder akkreditering av studietilbud

- § 3-1 Akkreditering av studietilbud skal lyde:

(1) Krav i kapittel 3 skal legges til grunn når institusjoner oppretter studier på grunnlag av faglige fullmakter etter lov om universiteter og høyskole § 3-3.

(2) Høyskoler og vitenskapelige høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studietilbud som institusjonen selv ikke har fullmakt til å etablere.

(3) Institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studietilbud.

(4) En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter fastsatt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.

(5) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av studietilbud. NOKUT kan fastsette egne kriterier for revidering av studietilbud. Kriteriene skal være i tråd med internasjonale standarder som Norge er forpliktet til å følge.

(6) For studietilbud institusjonen ikke selv har fullmakt til å etablere, bestemmer NOKUT hvilke endringer som skal forelegges NOKUT.

- § 3-2 Krav til akkreditering av mastergradsstudier skal lyde:

(1) Mastergradsstudiet skal være definert og avgrenset og ha tilstrekkelig faglig bredde.

(2) Alternativ 1

Mastergradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studiet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og

emner studiet består av og om fagmiljøet består av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.

Alternativ 2

Mastergradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og som består av et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innen hele bredden av studiet. Ressursene som benyttes på studietilbudet skal normalt være minst tolv årsverk, hvorav minst åtte er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger, minst ni har førstestillingskompetanse og minst to har professorkompetanse. Kravene i annet punktum kan fravikes der fagmiljøet etter en helhetsvurdering må anses å ha tilstrekkelig kvalitet og bredde i kompetansen og etableringen av studiet er begrunnet i nasjonale hensyn. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.

(3) Fagmiljøet skal bestå av ansatte med spesialisering i alle vesentlige deler av mastergradsstudiet, slik at studentene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

(4) Mastergradsstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i alle deler av studiet, og som kan vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

- § 3-3 Krav til akkreditering av doktorgradsstudier skal lyde:

(1) Institusjonen skal tilby utdanning og forskning på området for doktorgraden som har en kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradsstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. Institusjonen skal ha bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet.

(2) Området for doktorgradsstudiet skal utgjøre en vitenskapelig helhet med sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av.

(3) Doktorgradsstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy kompetanse innen utdanning og forskning, som kan vise til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt internasjonalt nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

(4) Fagmiljøet skal ha dybde og bredde innen alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

(5)

Alternativ 1

Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med

relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.

Alternativ 2

Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid. Fagmiljøet skal bestå av minst åtte årsverk med førsteamanuensis- eller professorkompetanse over en periode på minst tre år før akkreditering. Minst seks av årsverkene skal være i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst fire ansatte skal ha professorkompetanse.

(6) Institusjonen skal dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart, og sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Minst halvparten av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonen.

(7) Samisk høyskole er unntatt fra kravet i sjette ledd. Samisk høyskole må sikre at doktorgradskandidatene får et godt faglig miljø med høy kvalitet, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med andre institusjoner.

- § 3-4 Krav til akkreditering av stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal lyde:

(1) Institusjoner kan søke NOKUT om akkreditering av stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som den enkelte institusjon selv gir, som tilsvarende doktorgradsprogram.

(2) Akkreditering kan gis på grunnlag av institusjonens bidrag i et felles stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

(3) Kravene i § 3-3 første til sjette ledd gjelder tilsvarende.

Endringsforslag som gjelder akkreditering av institusjoner

- § 3-5 Akkreditering av institusjoner skal lyde:

(1) Institusjon som gir akkreditert studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet.

(2) NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære de fullmakter institusjonsakkrediteringen gir. Institusjonen skal dokumentere at kravene i lover og forskrifter er oppfylt.

(3) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

(4) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

(5) NOKUTs vedtak om akkreditering etter første ledd oversendes departementet som fatter endelig vedtak om institusjonskategori, jf. lov om universiteter og høyskoler § 1-2 annet ledd.

(6) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av institusjoner. NOKUT kan fastsette egne kriterier for revidering av institusjoner.

- § 3-6 Standarder for akkreditering som høyskole skal lyde:

(1) Institusjonen skal ha utdanning, stabil forskningsvirksomhet eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.

(2) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på alle fagområder som inngår i studietilbudet.

(3) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst tre år.

(4) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

- § 3-7 Standarder for akkreditering som vitenskapelig høyskole skal lyde:

(1) Institusjonen skal ha en tydelig og faglig profil og være nasjonalt ledende på fagområdet.

(2) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor fagområde for institusjonsakkrediteringen.

(3) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.

(4) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgradsstudium alene, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

(5) En vesentlig del av institusjonens studietilbud, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal være innenfor doktorgradsstudiet faglig område.

(6) Institusjonen skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert fem doktorander på doktorgradsstudiet eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Studiet skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

(7) Institusjonen skal alene ha akkreditering for studietilbud på høyere grads nivå innenfor doktorgradsstudiets eller tilsvarende stipendiatprogram faglige område. Institusjonen skal

ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innenfor doktorgradsstudiets eller tilsvarende stipendiatprogramers faglige område.

(8) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta aktivt i det nasjonale samarbeidet om forskerutdanning eller tilsvarende Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

- § 3-8 Standarder for akkreditering som universitet skal lyde:

(1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

(2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.

(3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning¹. Akkreditert deltakelse i Stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4 kan telle som én doktorgrad.

(4) Doktorgradsområdene skal dekke hoveddelen av institusjonens faglige virksomhet.

(5) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innen doktorgradsområdene.

(6) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander per år over en treårsperiode på minst to av doktorgradsprogrammene. Hvert enkelt doktorgradsprogram må ha tatt opp minst 15 stipendiater.

(7) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

Endringsforslag som gjelder revidering av akkrediterte studier

- § 3-9 Revidering av akkrediterte studier skal lyde:

(1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-7 første ledd.

(2) Dersom NOKUT finner at et studietilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil to år for å iverksette tiltak.

¹ Departementet ber om synspunkter på om dette kravet bør videreføres: *To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning.*

(3) Dersom NOKUT etter dette finner at vilkårene ikke er i tråd med de krav som stilles og gjør vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av et studietilbud, skal institusjonen umiddelbart trekke studietilbudet tilbake. *For doktorgradsstudier eller kunstneriske stipendiatprogram kan NOKUT trekke tilbake akkrediteringen for deler av studietilbudet.* Institusjonen skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet.

Endringsforslag som gjelder revidering av akkrediterte institusjoner

- § 3-10 Revidering av akkrediterte institusjoner

(1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-7 første ledd.

(2) Dersom NOKUT finner at en institusjon ikke lenger oppfyller kravene til akkreditering, jf. § 3-5 til § 3-8, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å rette opp mangelfulle forhold. Dersom vilkårene for akkreditering etter fristens utløp ikke er oppfylt, skal NOKUT trekke akkrediteringen tilbake.

(3) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av en institusjon, skal oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-3 og § 1-2 første og annet ledd.

Endringsforslag som gjelder søknad om akkreditering

- § 3-11 Søknad om akkreditering skal lyde:

(1) NOKUT utarbeider retningslinjer for utformingen og behandlingen av søknader om akkreditering av studier og institusjoner etter kapittel 3. For å effektivisere saksbehandlingen kan NOKUT fastsette søknadsfrister.

(2) NOKUT kan i særskilte tilfeller fastsette at søknader om akkreditering ikke kan fremmes før etter en periode på inntil 2 år.

Endringsforslag som gjelder sluttbestemmelser

- § 8-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Alle institusjoner som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler skal oppfylle kravene i §§ 3-5 til 3-8 til akkreditering som henholdsvis høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet innen 31. desember 2018. Akkrediterte studier skal oppfylle kravene til akkreditering i §§ 3-1 til 3-4 innen 31. desember 2018.

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

BUDSJETTFORSLAG 2017 - SATSINGSFORSLAG UTENFOR RAMMEN

I kongelig resolusjon av 9. oktober 2015 ble det besluttet at Universitetet i Nordland (UiN), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Høgskolen i Nesna (HiNe) skal organiseres som ett universitet under navnet Nord universitet fra 1.1.2016. Sammenslåingen gir en rekke muligheter og utfordringer som vil prege det nye universitetet i budsjettåret 2017. Detaljene i dette kan ikke bli klare før Universitetet er etablert i 2016, men UiN, HiNe og HiNT velger likevel å sende felles budsjettforslag utenfor rammen i 2017.

De tre institusjonene har i stor grad sammenfallende profiler. Universitetet i Nordland har i tråd med langtidsplanen for forskning og høyere utdanning over de siste årene spisset den faglige profilen mot tre profilområder: blå vekst, innovasjon og entreprenørskap, og velferd. Høgskolen i Nord-Trøndelag har oppvekst, helse og næring som profilsatsinger, og Høgskolen i Nesna har profilert seg innen helse, utdanning og IKT. Sammen skaper disse institusjonene noen av landets sterkeste fagmiljøer innen bioøkonomi (blå/grønn vekst), velferd (helse og utdanning), og innovasjon og entreprenørskap (næring), men også områder innenfor bl.a. kultur og medieområdet med potensiale for utvikling.

I fusjonsplattformen blir følgende kjennetegn ved Nord universitet fremhevet:

- Et nasjonalt tyngdepunkt innen bioøkonomi, med nærhet til over 40% av Norges kystlinje, og landets største landbruksregion
- Norges tredje største lærerutdanningsinstitusjon med tett på 3500 studenter
- Norges fjerde største sykepleierfaglig miljø med tett på 1300 studenter på bachelornivå
- Et solid profesjonsfaglig utdanning- og forskningsmiljø til og med Ph.d-nivå, som imøtekommer flere av landets største utfordringer i fremtiden
- Norges tredje største handelshøgskolemiljø, med en tydelig profil innenfor innovasjon og entreprenørskap, nordområdekunnskap og størst på MBA utdanninger i Norge
- 4 etablerte Ph.d utdanninger
- Internasjonalt orienterte fagmiljøer med etablerte fellesgrader og forskningssamarbeid med institusjoner blant annet i Russland, Ukraina og Slovakia.
- Nasjonalt ansvar for høyere utdanning og forskning innenfor sør- og lulesamisk språk og kultur
- Nærhet til samfunns- og arbeidsliv, gjennom tilstedeværelse i en flercampusmodell i Nordland og Nord-Trøndelag
- Ledende på fleksible utdanningstilbud
- Samlet sett nærmere 12.000 studenter og 1.200 ansatte.

Denne identiteten for det nye universitetet ligger til grunn for satsningsforslagene for 2017 og viser både hva som er unikt for det nye universitetet og hva som faller sammen med nasjonale satsninger og prioriteringer. Satsingsområdene bidrar både til å dekke behov for kompetanse og verdiskaping i landsdelen og vil kunne ha betydning i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Universitetet i Nordland har etter mange års målrettet satsing økt andelen akademisk ansatte med førstekompetanse opp på nivå med sammenlignbare institusjoner nasjonalt. Det nye Nord universitet vil få en betydelig lavere andel førstekompetente. Dette gir umiddelbart et stort behov for kompetanseheving. I det videre arbeidet med å styrke forskning og utdanning ved Nord universitet vil derfor kompetanseheving være det viktigste tiltaket i flere år fremover. Denne kompetansen må relateres til både forskning og utdanning knyttet til de definerte strategiske områdene for universitetet. På nåværende tidspunkt er behovet beregnet ut fra en overordnet vurdering av det generelle behovet for minimum vitenskapelig kompetanse i et universitet.

Innspillene til budsjett 2017 grupperes som følger:

- Tiltak 1: Kompetanseheving
- Tiltak 2: Utdanning
- Tiltak 3: Infrastruktur.

I tillegg til innspill til budsjett 2017 inneholder også dette brevet søknad om endret kategoriinnplassering av følgende utdanningsprogram:

- Kategori-/kostnadsklasseplassering for Skuespillerutdanningen
- Kategori-/kostnadsklasseplassering for 2-årig trafikklærerutdanning

Tiltak 1: Kompetanseheving nytt universitet

Nord universitet vil de første årene ha en betydelig lavere andel førstekompetanse (53%) enn Universitetet i Nordland (68%) og sammenlignbare institusjoner som UiA og UiS hadde før fusjonstidspunktet. I tillegg til et førstestillingsløft, vil også andel toppkompetanse ved Nord Universitet måtte heves fra 15% til et nivå minst tilsvarende UiN ved fusjonstidspunktet (22,6%).

For å styrke forskning og utdanning ved Nord universitet blir kompetanseheving det desidert viktigste tiltaket i en periode på 6-8 år frem i tid. En viktig forutsetning for å lykkes med dette, er å få dekket kostnader til dette som satsning utenfor rammen.

Før Nord universitet har kommet i gang med strategiske prioriteringer, er det vanskelig å søke om detaljerte satsinger utover det generelle som ligger i den profilen som er grunnlag for fusjonen. Hoveddelen av kompetanseløftet vil imidlertid måtte komme innenfor profesjonsutdanningene. Nord universitet vil representere et av landets største fagmiljø innenfor grunnskolelærer- og sykepleierutdanning. 6 av 10 vitenskapelige stillinger (UFF) ved universitetet vil sortere under profesjonsfag. Denne satsingen hvor profesjonsmiljøene får de nødvendige forutsetningene for å levere på høyt nivå både innen forskning og utdanning er også etterspurt nasjonalt i et fagfelt hvor det tradisjonelt har vært lav andel med første- og toppkompetanse.

På grunn av den lave andelen må en stor del av løftet ved Nord universitet måtte tas gjennom kvalifiseringsløp og stipendiatstillinger. Et slikt tilfang av nye første- og toppkvalifiserte innen profesjonsfagene vil bidra til en markant bedret kompetansesituasjon for profesjonsfagene nasjonalt.

Det er tre kostnadskomponenter knyttet til kompetanseløftet som Nord universitet ber om å få dekket:

- Økning i faste lønns- og driftskostnader utover dagens tildeling etter heving til 68% førstekompetanse. Dette er estimert til en årlig kostnad på 59 mill. kroner.
- Styrking av rammen med 20 nye stipendiatstillinger i 2016, 2017 og 2018, slik at Nord universitet har 60 nye stipendiatstillinger finansiert etter opptrappingen. Dette er estimert til en kostnad på 40 mill. kroner i 2017 og 60 mill. kroner fra og med 2018.
- Frikjøp av interne i kvalifiseringsløp. Dette er estimert til en samlet kostnad på 149 mill. kroner fordelt på 6 år (2016-2021).

Budsjettkonsekvenser av kompetanseheving (MNOK)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Frikjøp av interne i kvalifiseringsløp	24,2	25,4	26,7	25,4	24,2	22,9	0,0
Stipendiatstillinger	20,0	40,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Økte lønns- og driftsutgifter	4,1	8,3	12,4	22,9	33,4	43,8	58,8
Sum	48,3	73,7	99,1	108,3	117,5	126,8	118,8

Se vedlegg for detaljer bak estimatene.

Tiltak 2: Utdanning

Nord universitet skal være i drift 1.1.2016. Arbeidet med universitets faglige profilområder er igangsatt, men en omforent og endelig strategi for det nye universitetet er naturlig nok ikke på plass ennå. En tydelig og helhetlig prioritering av satsingsområder innenfor utdanning er derfor vanskelig på nåværende tidspunkt.

Nord universitet vil arbeide løpende med etablering av nye studier og omstilling av eksisterende studietilbud. For å skape et tilfredsstillende økonomisk grunnlag for den videre utvikling av fagporteføljen ved Nord universitet er det ønskelig med fullfinansiering av 200 nye strategiske studieplasser fra høsten 2017. Tematisk vil de nye studieplassene være innenfor prioriterte nasjonale oppgaver og innenfor de fremtidige tematiske satsninger for universitetet, og det nye styret for Nord universitet vil disponere studieplassene i henhold til endelig vedtatt strategi.

De eksisterende institusjonene (UiN, HiNe og HiNT) har i høst hver for seg utarbeidet forslag til nye studier. Som eksempel på mulige satsningsområder følger under et utdrag av forslagene fra de tre institusjonene, men det forutsettes at styret for Nord universitet gjør de endelige prioriteringene mellom forslagene til nye studieplasser.

Bachelor i veterinærmedisin

Nord universitet har et mål om en framtidig blå veterinærutdanning. For å lykkes med dette, er første trinn å kunne tilby bachelorgraden i Animal Science over egen kjøp. Planen er at den nåværende fellesgraden utvides slik at studentene også tar de tre siste semestrene ved universitetet, og deretter fortsetter studiene ved UVMP i Kosice (MSc-delen). Neste steg vil være å arbeide for å etablere fellesgrad for masterdelen av studiet, men mål om en egen blå veterinærutdannelse ved universitetet etter 2020. Veksten i sjømatproduksjon gir behov for økt veterinærmedisinsk utdanning med mer fokus på marine organismer enn det som tilbys i Norge og Europa per dato. Denne oppbyggingen krever også dedikerte laboratorier, og påfølgende behov for infrastruktur. Denne satsningen krever derfor fullfinansierte studieplasser.

Bachelor i dyrepleie

Bachelor i dyrepleie er et tilbud som ble startet opp høsten 2015. Ved at det tildeles ressurser for oppbygging til dette, vil man også legge grunnlaget for oppstart av en bachelor i veterinærmedisin vår 2017, da vi vil ha ytterligere veterinærmedisinsk kompetanse ved Nord universitet. Det er et stort antall søkere til disse studiene fra hele landet, og dette studiet hadde høyest etterspørsel ved UiN ved opptak i 2015. Studiet er lagt opp slik at studentene kan gå videre på eksisterende masterstudium ved fakultetet. Praksisplasser løses for disse studentene i samarbeid med nærings- og arbeidslivet regionalt, men vil være kostnadskreven. Fakultetet har også tilsatt flere nye fagansatte, samt teknisk ansatt for å ivareta studiet, noe som medfører økte kostnader.

Bachelor i bioøkonomi

Det planlegges et studium på bachelornivå i bioøkonomi. Målet er å starte opp studiet høst 2017. Fire europeiske universitet (University of Hohenheim, Tyskland/ Swedish university of Life Sciences/ University of Copenhagen/ University of Natural Resources and Life Sciences, Østerrike) innen landbasert bioøkonomi har etablert «the Euroleague for Life Sciences». Tanken er å posisjonere universitetet og vårt studium innen marin bioøkonomi inn i dette nettverket, og bli den naturlige marine samarbeidspartneren. Planlagt start høst 2017.

Erfaringsbasert master i kystsoneutvikling

Ifølge EØS-avtalen må Norge tilpasse seg nye rammedirektiver for kystsonen, noe som også setter nye krav til vilkårene for økt næringsaktivitet både på land og i kystnære områder. Dette utløser et behov for ny kompetanse. Dagens UiN har på grunnlag av dette utredet muligheten for et nytt studieprogram «Erfaringsbasert master i kystsoneutvikling». I forbindelse med utredningen er det også gjennomført en markedsundersøkelse. Rekrutteringsgrunnlaget for studiet er i hovedsak fra offentlig sektor inkludert direktorater som har påvirkning for videre utvikling av kystsonen. Planen er å utvikle studiet med tanke på planlagt start høst 2017/2018. Studiet vil ha et sterkt tverrfakultært preg, og fordrer tett samarbeid og arbeidsdeling med endre fakultet ved det nye universitetet.

Master grunnskolelærerutdanning

Fra og med studieåret 2017 innføres det 5-årig master Grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10. HiNT har tidligere søkt om studieplasser utenfor rammen til dette formålet for å kunne starte master GLU. Det har imidlertid ikke blitt tildelt studieplasser fra KD.

Signalet fra KD er at det vil følge finansiering med innføring av master GLU fra 2017. Det forutsettes at finansieringen speiler institusjonens måltall, øking fra 240 sp til 300 sp (4 til 5 år), kostnadsklasseendring som følge av omgjøring til masterutdanning, og differensiering mellom GLU 1-7 og 5-10.

For å øke kvaliteten i utdanning og yrke, ønsker Nord universitet å tilby masterpåbygning for studenter som starter GLU høsten 2016, og til studenter som allerede er i GLU-løp. Dersom det ikke planlegges å finansiere mastersatsingen før 2017, ber Nord universitet om midler til satsing utenfor rammen i 2017.

Master musikk 120 sp

Begrunnelse for å etablere masterstudium i musikk:

- Styret ved HiNT har i strategisk plan uttrykt at HiNT skal «Styrke bachelorprogrammenes relevans og kvalitet, og øke antall mastergradsprogram innenfor oppvekst, helse og næring. På bakgrunn av dette, er arbeidet med utvikling av master i musikk tatt inn i virksomhetsplanen for Avdeling for lærerutdanning, som ledd i å utvikle avdelingens fagportefølje og faglige profil. Det er et prioritert satsingsområde innenfor nye studietilbud ved avdelingen, og et bidrag i å oppfylle HiNTs samfunnsoppdrag.
- Avdeling for lærerutdanning har hele oppvekstmiljøet til barn og unge som fokusområde. Dette innebærer at vi skal utdanne godt kvalifiserte lærere som kan rekrutteres inn i hele utdanningsløpet fra barnehage til UH-sektoren, og/ eller de skal kunne gå inn i andre samfunnsfunksjoner som musikk- og kulturskole, frivilling kulturarbeid, næringsliv samt andre oppgaver innen offentlig sektor. Et masterstudium i musikk vil slik sett være et bidrag i å oppfylle Nord universitet sitt samfunnsoppdrag.
- Nord universitet vil gjennom sin masterutdanning dekke et behov for kompetanse på masternivå i musikk, nasjonalt og regionalt. Masterstudiet kan inngå i GLU og dermed bidra til å sikre masterløp for GLU-studenter ved Nord universitet.
- Den aktuelle masteren har både et regionalt, nasjonalt og et internasjonalt perspektiv. Med Nord universitet sitt nasjonale ansvar for sørsamisk språk og kultur innen lærerutdanning, inngår samisk musikk (med 30 SP fordypningsemne; Joik og tradisjonsfornyelse) som et sentralt element i masteren. I og med at Nord universitet har et nasjonalt ansvar for Sørsamisk språk og kultur er det viktig at sør-samisk musikk og kultur er synlig i majoriteten av emnene. Nord universitet ønsker med dette å gi joik en nasjonal verdi. Satsingen på joik har på mange måter, både i lærerutdanningene og som eget studium, vært en suksess. Det handler, i våre øyne, om å gi sørsamisk kultur en verdsatt posisjon i møtet med det interkulturelle samfunn.

Vi har stor tro på at den sørsamiske musikktradisjonen vil utvikles videre innenfor den nye masteren, men også berike den, både internasjonalt og reelt. Nord universitet har høy og spesiell kompetanse på sørsamisk musikkultur med vekt på joiktradisjon. Gjennom utøvende prosjekter med internasjonal deltakelse, har vi over tid vunnet en posisjon vi er villig til å foredle og formidle. I den sammenheng er også forskningen viktig. Det betyr at vi gjennom denne masteren vil vi arbeide videre med å heve kompetansen på samisk musikk gjennom ulik forskning på emnet i både musikkfaglige, språklige og sosiokulturelle perspektiver.

Gjennom studiet vil vi utdanne høyt kvalifiserte musikk lærere innen grunn- og videregående skole, som også vil kunne fungere som dirigenter for kor og korps, instruktører og rektorer ved kulturskoler, ledere av rockeverksteder, og ledere av annen musikkaktivitet.

Opptakstill for studiet er estimert til 18 studenter per år. Det søkes derfor om 36 nye studieplasser i tiltak utenfor rammen.

Studieplasser til Bachelorutdanning i Paramedic – Prehospitalt arbeid

I juni 2014 utga Helsedirektoratet rapporten «Kompetansebehov ambulansesfag», utarbeidet av ei bredt sammensatt arbeidsgruppe som hadde fått i oppdrag å utarbeide forslag til ny utdanningsmodell for ambulansespersonell. Rapporten er sendt Helse og omsorgsdepartementet. Rapporten peker på økte kompetansebehov i framtidens ambulansetjeneste, og anbefaler at kompetansebehovet best løses ved etablering av en bachelorutdanning i ambulansesfag. Det er anbefalt å etablere piloter for å prøve ut ulike måter å organisere utdanningen på. Høgskolen i Oslo og Akershus deltar i pilotprosjektet og har skaffet noe erfaring med å drive en treårig profesjonsutdanning i paramedic – prehospitalt arbeid. Det er ennå ikke forskriftsfestet bestemmelser vedrørende denne typen kompetansekrav i prehospitale tjenester, men det ligger forslag om det i Helsedirektoratets rapport.

HiNT, avdeling for helsefag og har sammen med Olav Duun videregående skole i Namsos, Helse Nord-Trøndelag v/ Sykehuset Namsos og ambulansetjenesten i Nord-Trøndelag (også HNT) utredet en videreutvikling av samarbeidet og levert en rapport om «Simulering, akuttmedisin og ambulansesfagutdanning – et samarbeid i Nord-Trøndelag». Denne rapporten, levert i juni 2015, anbefaler et utvidet samarbeid om simuleringstjenester, noe som kan bli sentralt inn i en framtidig utdanning i paramedic. Samarbeidet med Olav Duun videregående skole, Sykehusets Namsos og simuleringssenheten, Ambulansetjenesten i Nord-Trøndelag og HiNT vil være en viktig faktor for å kunne tilby en utdanning med god kvalitet og høy relevans, og av stor betydning for framtidens helsetjeneste.

Tilsvarende har UiN ved profesjonshøgskolen – sykepleie sammen med partnere i Nord-Norge utredet en lignende utdanning med det samme sett av partnere

Ved Nord universitet ønsker vi å sette sammen en arbeidsgruppe for utredning av muligheter og utfordringer ift å tilby denne bachelorgraden. Gruppen bør settes sammen av aktører fra Nord universitet (sykepleie og farmasi samt evt trafikklærerutdanningen), akuttmottak/AMK i Helse Nord-Trøndelag og Nord-Norge, videregående skole og Ambulansetjenesten. Dette er pr dato ikke drøftet ferdig med aktørene.

Nord universitet søker om 30 nye studieplasser for bachelor i paramedic/prehospitale tjenester fra 2017, og vil avklare partnere og hvor i vårt nedslagsfelt vi gjennomfører studiene i løpet av 2016.

Strategisk satsing på fleksible utdanningstilbud

Nord universitet er opptatt av at fremtidens studenter skal få studere på et universitet som har klart overgangen fra tradisjonell undervisning til den form for undervisning som kan forventes i fremtiden. For å kunne nå dette målet må det arbeidet som allerede er i gang fortsette med høyt tempo og gjennomføringskraft ved institusjonen.

Følgende forhold vil være sentrale for å realisere ambisjonen over:

- Bruke pilotprosjekter som utgangspunkt for et systematisk arbeid der undervisningskonsepter, forretningsmodeller og kompetansebehov skal gi økt innsikt og kunnskap for gode beslutninger for et fremtidsrettet universitet.
- Nye arbeids- og samarbeidsformer ved hjelp av teknologi med campus på flere studiesteder.
- Systematisk arbeid for å øke bruken av eCampus-tjenester og annen infrastruktur i organisasjonen.
- Kompetanseheving av fagansatte
- Innføre digital eksamen der man i starten vil fokusere på digital skoleeksamen, mens man i fortsettelsen vil arbeide aktivt for mer innovative vurderingsformer i bredden av studietilbudet.
- Redesign av læringsplattform som legger vekt på brukervennlighet, noe som igjen fremhever den pedagogiske bruken av læringsplattformen
- Kvalitetssikring av nettbaserte og fleksible studieprogram
- Utnytte erfaringer fra eksisterende utviklingsprosjekt ved å nedsette tverrfaglige arbeidsgrupper i alle pedagogiske utviklingsprosjekt. I tillegg jobbe mer med å evaluere effekten av de tiltak som iverksettes.

Etableringen av Nord universitet innebærer en institusjon med flere campus. Dette vil øke den strategiske betydningen av å satse sterkt på IKT-støttede fleksible studietilbud som legger til rette for undervisning og læring på tvers av geografiske avstander.

Arbeidet som skisseres over med en større satsning på nettbaserte og fleksible studier, gjør at det er behov for ekstra lønnsmidler og investeringer i IKT-utstyr over flere år. For årene 2017, 2018 og 2019 vil det være et samlet ressursbehov på 10 millioner kr pr år i ekstra lønnsmidler til utviklingsarbeid, systematisk kompetanseheving av fagansatte, kvalitetssikring og investering i infrastruktur.

Tiltak 3: Infrastruktur og investeringer

Nord universitet har merket seg KDs brev om å utarbeide helhetlige planer for god og effektiv bruk av campus, bygg og utstyr i samsvar med institusjonens faglige prioriteringer. En helhetlig plan for de 3 institusjonene vil bli utarbeidet som et grunnlagsdokument for Nord universitet. Tre pågående utviklingsprosjekt – Bodø, Steinkjer og Stjørdal - står sentralt:

Byggetrinn 6 Campus Bodø

Høsten 2012 ble arbeidet med utviklingsplan (campusplan) for Campus Bodø ferdigstilt. Arbeidet konkluderte med akutt mangel på areal tilsvarende 10 - 12.000 m², samt store utfordringer knyttet til HMS i deler av dagens bygningsmasse.

Byggetrinn 6A (nytt administrasjonsbygg) er startet opp i sommer og vil bli ferdigstilt årsskiftet 2016/2017.

Arbeidet med realisering av 6B (Blått bygg – marine fag) pågår. I løpet av 2015 er det gjennomført en pre-programmeringsfase med rom- og funksjonsanalyse for bygget, slik at departementet har fått et bedre beslutningsgrunnlag for iverksetting. Pre-programmeringen viser at det er betydelige utfordringer knyttet til laboratorievirksomheten, og det er behov for en snarlig realisering av Blått bygg.

Fra 2017 søkes det om husleiemidler for 6A, samt videre prosjekteringsmidler for 6B. Vi viser til løpende dialog med Kunnskapsdepartementet i denne saken.

Det pågår også et arbeid med utvikling av forskningspark/ innovasjonssenter. Det er vurdert som aktuelt at universitetet vil være delvis leietaker i dette bygget.

Næringscampus Steinkjer – fremtidsrettet innovativt næringscampus

I tråd med næringsssatsingen ved Nord universitet er visjonen å utvikle campus Steinkjer til et effektivt og moderne innovasjonsmiljø, slik at campus og byen skal fremstå som et attraktivt sted og miljø for studenter, forskere, nyskapende næring, forvaltning, innovasjon og verdiskapning.

Målet er å tilrettelegge alle sider av campusområdet inkludert alt av bygninger, infrastruktur, utbyggingsbehov og arbeidsforhold ellers for et tidsmessig og rasjonelt campus for utdanning, forskning, forvaltning og næringsutvikling. For Nord universitet vil campuset på Steinkjer stå sentralt og være avgjørende for satsingen på den blå/grønne profilen. Det høye innslaget fra landbrukssektoren i næringscampuset vil underbygge god dialog i den blå-grønne satsingen ved Nord universitet. Dette vil bidra til relevans i forskning og undervisning.

Utviklingen har kommet langt med innspill og bidrag både fra DH-eiendom, Statsbygg og SIVA. Nord universitet vil i det nye næringscampuset bli komplettert med en rekke nye samarbeidspartnere definert innenfor innovasjon, kreative næringer og utvikling – samt et betydelig landbruksmiljø. Her nevnes at anbudet ble lagt ut i september 2015, at prosjekteringsstart er planlagt til januar 2016, at byggestart er planlagt til januar 2017, og en modernisert og mer effektiv næringscampus vil være ferdigstilt for overtakelse i desember 2018. Nord universitet vil da være på plass i en fremtidsrettet og innovativ næringscampus sammen med et 20-talls andre virksomheter knyttet til nyskaping, innovasjon og kreative næringer, men også statlige utviklingsorganisasjoner som Distriktssenteret og Norsk Institutt for bioøkonomi (NIBIO, tidligere Bioforsk).

Nord universitet anmoder både om økt ramme i størrelsesorden 5 millioner kroner, og et investeringsbeløp – størrelsesorden 5 millioner kroner i 2017-budsjettet knyttet til modernisering av forskningsutstyr, utdanningsinventar og innredning ved denne næringscampusen.

Campusutvikling Stjørdal

Trafikkklærerutdanningen ved nye Nord universitet har sin lokalisering på Stjørdal, og dagens leieavtaler utgår i 2017. Det arbeides tett med Stjørdal kommune for å se på framtidige løsninger for nye og fremtidsrettede lokaler. Samtidig er det identifisert et behov for økt areal på campus Stjørdal. Man ser på muligheten til å tilrettelegge for samlokalisering med andre kunnskapsinstitusjoner, som både av faglig og driftsmessig art vil ha fordeler av dette. Høgskolen i Nord-Trøndelag har benyttet campus på Stjørdal til flere EVU-satsninger og man ser at lokalisering nært flyplass har stor positiv påvirkning på rekruttering av studenter. Det er derfor et mål om å øke EVU-aktiviteten på campus Stjørdal for Nord universitet.

Høgskolen i Nord-Trøndelag leier i dag 4000m², i tillegg til et forholdsvis stort areal til parkering. For å sikre utviklingen av arealeffektive lokaler på Stjørdal, er det behov for ekstra finansiering.

Nord universitet ber om både økt ramme på kr. 4 millioner og et investeringsbeløp, i størrelsesorden kr. 4 millioner kroner i 2017-budsjettet.

Forskningsfartøy

Nord universitet ser behovet for et kystnært forskningsfartøy som stort og voksende, noe som er aktualisert gjennom de nasjonale vekstambisjonene mht norsk sjømatproduksjon. Universitetet har utviklet en strategisk profil knyttet til Blå vekst tuftet på internasjonalt anerkjent kompetanse innenfor innovasjon og entreprenørskap, som igjen skal føre til velferd og verdiskaping. Blå vekst er knyttet til både marin og maritim virksomhet, områder der universitetet forsker og gir utdanningstilbud.

Forskningsfartøyet som det skal investeres i kan dekke krav knyttet både til marin og maritim aktivitet, men hovedbruken av dette forskningsfartøyet vil være mot marin aktivitet. Marin næringsaktivitet er definert som turisme, bergverksdrift i sjø, energiproduksjon, akvakultur m.m.

En bærekraftig vekst innen marint og maritimt næringsliv er avhengig av forskningsbasert kunnskap. Her vil grunnleggende økologisk kunnskap om bærekraft i kystnære områder være grunnlaget for at det blir startet næringsvirksomhet. For all forskning som skal gjennomføres i og utenfor strandsonen vil et kystnært forskningsfartøy være avgjørende for å få gjort slike grunnleggende studium av områder før næringsvirksomhet starter. På den andre siden vil et slikt fartøy også være avgjørende for både registreringer av fotavtrykkene til næringsvirksomhet som er satt i gang, og forskning knyttet til hvordan fotavtrykkene kan reduseres.

Forskningsfartøyet som er planlagt skal også brukes i undervisningsvirksomhet. Dette vil styrke tilbudet ved universitetet, og det er mulig å øke relevansen i oppgaver som studentene skal skrive dersom de lettere kommer seg ut på tokt og deltar i feltarbeid. Dette styrker også erfaringsbakgrunnen til kandidatene når de kommer ut i arbeidslivet.

Driftsmidler - vitenskapelig utstyr maritime studier.

Universitetets strategi for blå vekst er motivert ut fra den betydning som marine og maritime aktiviteter har for nærings- og samfunnsliv i regionen, og det næringspotensial som ligger i nordområdene. Det er også knyttet til de behov som eksisterer for sikkerhet og maritim beredskap i havområder der Norge opererer kommersielt, og har et internasjonalt ansvar.

Samlet sett er maritim næring den tredje største næringen i den nordlige landsdelen, og landsdelen har 20% av landets sjøfolk. Etter initiativ fra den maritime næringen og regionale myndigheter, startet UiN i 2013 et videreutdanningsprogram i maritim økonomi og ledelse for sjøoffiserer og ledere i maritim næring. I 2014 ble det etablert en grunnutdanning for dekksoffiserer med ferdypning i maritim økonomi, administrasjon og ledelse.

Beredskapsledelse har en sentral plass i begge studier. Studiene har hatt stor søkning. Det er også etablert et masterprogram i Samfunnssikkerhet og risikoleidelse. Den maritime satsingen innenfor blå vekst-strategien ved Nord universitet skal dekke behov innenfor sjøfart, underleverandører i maritim sektor, petroleumssektoren, offentlig maritim forvaltning, og det private og offentlige apparatet innenfor beredskap og sikkerhet. Nord universitet ønsker å styrke tilbudet både når det gjelder, grunnutdanning, videre- og etterutdanning og forskningskapasiteten innen maritim økonomi, innovasjon og beredskapsledelse.

Dagens maritime utdanning stiller store krav til laboratoriekapasiteter og simulatorressurser. Innenfor den nautiske grunnutdanningen er det behov for mer avansert simulering av operasjoner i krevende områder.

Søknad om endret kategoriinnplassering av utdanningsprogram

Kategori-/kostnadsklasseplassering for Skuespillerutdanningen ved Nord universitet.

Skuespillerutdanningen ved Nord universitet er definisjonsmessig, og ut i fra et internasjonalt og nasjonalt faglig perspektiv, på samme nivå som Kunsthøgskolen i Oslo-Teaterhøgskolen og Scenekunst-Akademiet ved Høgskolen i Østfold. Vi ber derfor om en tilnærmet finansiell likestilling, noe som innebærer oppgradering av Skuespillerutdanningen ved Nord universitet fra kostnadsklasse B til kostnadsklasse A med virkning fra 2017.

Kort om bakgrunn:

Skuespillerutdanningen startet som en BA-Teaterproduksjon og Skuespillerfag i 2005. De første studentene ble uteksaminert i 2008, og vi har utdannet 5 kull, totalt 61 skuespillere. 60 av disse gjør yrkeskarriere som skuespillere, spredt over hele landet og internasjonalt.

Studiet er omtalt som likestilt med KHIO-Teaterhøgskolen i Oslo, og Høgskolen i Østfold-Akademi for Scenekunst i alle offisielle organisasjoner som Norsk Skuespillerforbund, Norsk Teater og Orkesterforening, utredninger fra Telemarksforskning: «Utredning om forholdet mellom eksisterende tilbud og kompetansebehov i forhold til høyere utdanning på teaterfeltet» (2011), og i teater og filmmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Skuespillerutdanningen i et internasjonalt perspektiv:

I 2008 ble utdanningen tatt inn i NORTEAS, Nordpluss-nettverk for Nordiske og Baltiske offentlige teater- og dansehøgskoler. Studiet har en svært aktiv rolle innen student- og lærerutveksling, samt felles kunstneriske utvekslinger.

I 2012 deltok Skuespillerutdanningen som eneste ikke-franske skole på den årlige franske teaterhøgskolefestivalen i Paris med forestillingen «Forget Me Not», og er på en 3-årig omfattende verdensturne. Skuespillerutdanningen samarbeider med Ernst Busch Academy of Dramatic Arts i Berlin, en av de ledende europeiske teaterhøgskoler.

Skuespillerutdanningen i et nasjonalt perspektiv:

Studiet utdanner skuespillere som forvalter egne ideer til ferdig teaterproduksjon, eller arbeider i produksjoner ledet av regissør i teater, film eller andre medier. Årlig produseres i alt 8 visninger, 3 fiksjonslaboratoriske filmer, 1 helaftens forestilling. Vi samarbeider med teatre, regionalt og nasjonalt, og er deltagende eller medarrangører på festivaler og andre begivenheter. Foreløpig er 3 av våre tidligere studenter tatt opp på MA-studiet ved Kunsthøgskolen i Oslo.

Skuespillerutdanningen og faglig personale:

Staben er rekruttert nasjonalt og internasjonalt fra Europa og Latin-Amerika, med høyest mulige kompetanse relatert til metodikken skolen er fundert på. 40% av stabens nåværende sammensetting har førstekompetanse, og 1. januar ansettes professor i et halvårig engasjement. Engasjementstillinger benyttes også for å innhente sceneinstruktører, dramatikere og annet fagpersonale på høyest mulig kunstneriske nivå.

Økonomiske konsekvenser:

Resultatkomponenten i finansieringssystemet tilsvarer;
Kostnadsklasse A = 149 000,-
Kostnadsklasse B = 114 000,-

Med et internt måltall på 50 studenter fordelt på 3 år, vil en heving av Skuespillerutdanningen fra kostnadsklasse B til A gi en økning rammen på kr 1, 75 millioner kroner, forutsatt gjennomstrømming tilsvarende måltall.

Konklusjon:

Skuespillerutdanningen ved Nord universitet er definisjonsmessig, og ut i fra et internasjonalt og nasjonalt faglig perspektiv, på samme nivå som Kunsthøgskolen i Oslo-Teaterhøgskolen og Scenekunst-Akademiet ved Høgskolen i Østfold. Vi ber derfor om en tilnærmet finansiell likestilling, noe som innebærer oppgradering av Skuespillerutdanningen ved Nord universitet fra kostnadsklasse B til kostnadsklasse A med virkning fra 2017.

I ny finansieringsmodell for UH-sektoren er Kategori 4 angitt som «... kunstfag og særskilt dyre fag». Det forventes at Skuespillerutdanningen ved Nord universitet vil plasseres i denne kategorien når ny finansieringsmodell innføres.

Kategori-/kostnadsklasseplassering for 2-årig trafikklærerutdanning ved Nord universitet

HiNT har ved flere anledninger søkt KD om endret kostnadsklasse fra E til D for 2-årig trafikklærerutdanning uten at dette har resultert i endringer; senest med svar fra KD til HiNT av 7.4.2011 (deres ref. 200701024).

Nord universitet har følgende argumentasjon for innmeldingen:

Den praktiske undervisningen i trafikklærerstudiet foregår i dagens trafikkskole, der både fagtilsatte og lærebiler finansieres av høgskolen selv. Trafikkskolen er godkjent øvingsarena for reelle førerkortelever etter Forskrift om trafikkopplæring og førerprøve mm. Praksisundervisningen utgjør til sammen 30 av et totalt omfang på 120 studiepoeng. Lærebilene som benyttes har plass til maksimalt tre studenter, i tillegg til veileder og kjørelev. Dette medfører at den praktiske undervisningen nødvendigvis må foregå i små grupper. I tillegg kommer kostnader knyttet til kjøretøyparken, som for tiden omfatter 20 lærebiler, 2 motorsykler, 1 buss og 1 vogntog. Enhetskostnaden pr. student blir derfor høyere enn gjeldende kostnadsklasse tilsier.

Statens vegvesen Vegdirektoratet, som har sektoransvar for trafikksikkerhet i Norge, fremhever at den praktiske delen er en svært viktig del av utdanningen for å forberede studentene på yrkeslivet. De har gitt uttrykk for at dagens organisering av den praktiske undervisningen er en ønsket modell også for framtida.

Med dette som bakteppe ber Nord universitet om at kostnadsklassen for trafikklærerutdanningen endres fra kostnadsklasse E til D.

Oppsummering søknad om endret innplassering av utdanningsprogram

- Kategori-/kostnadsklasseplassering for Skuespillerutdanningen ved Nord universitet fra kategori B til kategori A.
- Kategori-/kostnadsklasseplassering for 2-årig trafikklærerutdanning ved Nord universitet fra kategori E til kategori D.

Oppsummering satsingsforslag

Nord universitets satsingsforslag utenfor rammen i 2017 oppsummeres med tallfestede kostnader i tabellen nedenfor.

Tiltak	2 017	2 018	2 019
Tiltak 1: kompetanseutvikling nytt universitet	73 700 000	99 100 000	108 300 000
Frikjøp av interne i kvalifiseringsløp	25 400 000	26 700 000	25 400 000
Stipendiatstillinger	40 000 000	60 000 000	60 000 000
Økte lønns- og driftsutgifter	8 300 000	12 400 000	22 900 000
Tiltak 2: Utdanning - studietilbud	8 100 000	24 300 000	40 500 000
200 studieplasser oppstart høst 2017 (snitt kategori D)	8 100 000	24 300 000	40 500 000
Tiltak 3: Infrastruktur - bygg og utstyrsmidler	38 000 000	40 500 000	53 500 000
Byggetrinn 6A Campus Bodø	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Byggetrinn 6B Campus Bodø	10 000 000	13 000 000	26 000 000
Nye leiearealer Innovasjonspark Bodø	-	6 000 000	6 000 000
Næringscampus Steinkjer	10 000 000	5 000 000	5 000 000
Campusutvikling Stjørdal	8 000 000	4 000 000	4 000 000
Særskilte behov - driftsmidler og utstyr - maritime studier.	3 500 000	6 000 000	6 000 000

Med hilsen

Pål A. Pedersen
rektor Universitetet i Nordland

Bente Aina Ingebrigtsen
fungerende rektor Høgskolen i Nord-Trøndelag

VEDLEGG: Estimerer på kostnader til kompetanseheving nytt universitet

Budsjettkonsekvenser av kompetanseheving (MNOK)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Frikjøp av interne i kvalifiseringsløp	24,2	25,4	26,7	25,4	24,2	22,9	0,0
Stipendiatstillinger	20,0	40,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Økte lønns- og driftsutgifter	4,1	8,3	12,4	22,9	33,4	43,8	58,8
Sum	48,3	73,7	99,1	108,3	117,5	126,8	118,8

A. Lønns og driftsutgifter: Det vil være behov for å heve 122 stillinger til førstestillinger, 56 stillinger til professor/dosentstillinger, samt opprette 43,4 nye undervisningsstillinger for å kompensere for økt forskningstid i hevede stillinger.

Årlige merutgifter ved endt første-kompetanseløft (i 1000 NOK)	Antall	Per enhet	Kostnad
Økt lønn for ansatte med førstekompetanse	121,8	60	7310
Nye årsverk universitetslektor grunnet økt forskningstid	37,2	526,5	19565
Sosiale kostnader nye stillinger/økt lønn		28 %	7525
Økt annum hevede stillinger	121,8	13	1584
Annum nye universitetslektorstillinger	37,2	7	260
Kontorplass til nye ansatte	37,2	164	6094
Sum			42338

Årlige merutgifter ved endt toppkompetanseløft (i 1000 NOK)	Antall	Per enhet	Kostnad
Økt lønn for ansatte med toppkompetanse	56,1	140	7860
Nye årsverk universitetslektor grunnet økt forskningstid	6,2	526,5	3284
Sosiale kostnader nye stillinger/økt lønn		28 %	3120
Økt annum hevede stillinger	56,1	20	1123
Annum nye universitetslektorstillinger	6,2	7	44
Kontorplass til nye ansatte	6,2	164	1023
Sum			16453

B. Kompetansehevingsprogram

Førstekompetanse:

- 40% vil kunne rekrutteres direkte gjennom eksterne utlysninger (50 førstestillinger).
- 35% av førstestillingsbehovet vil søkes tilført internt ved å tilby 61 faglig tilsatte kvalifiseringsløp over 6 år gjennom 50% FOU-tid. For å kompensere for undervisningsressursen som bortfaller vil det bli behov for 27,1 årsverk undervisningsstillinger i 6 år til en årlig kostnad på 22,9 MNOK.
- 25% søkes rekruttert gjennom egne Ph.d-programmer. Med en gjennomføringsgrad på 70% og rekruttering av 70% ved endt løp vil det være behov for å utlyse 60 stipendiatstillinger over 3 år til en kostnad på 180 MNOK.

Toppkompetanse:

Rekrutteringen av toppkompetanse vil fordeles mellom kvalifiseringsløp internt innenfor 50% FOU-tid og ekstern rekruttering. Bortfall av undervisningsressurs estimeres til 94.000,- per faglig ansatt i kvalifiseringsløp.

Fellesstyret for Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nesna, møte 28.10.2015

Vedtak i sak 14/15 Budsjettsatsing 2017:

1. Fellesstyret for Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nesna tar den foreløpige oversikten over mulige satsingsområder i nytt universitet til orientering.
2. Rektor gis fullmakt i samråd med rektor for HiNT til å ferdigstille brev til KD fra UiN, HiNe og HiNT.
3. Behandling av endelig utkast til brev avklares med styrelederne.

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/2238-	24.11.2015

Supplerende tildelingsbrev - statsbudsjettet 2015 - kap. 260 post 50, SAKS-midler til sammenslåing

Vi viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2015, jf. Innst. 12 S (2014-2015) og Prop. 1 S (2014-2015). Vi viser videre til brev fra statsråd Torbjørn Røe Isaksen 9. oktober 2015 om saken.

Ved kongelig resolusjon 9. oktober 2015 er det bestemt at Universitetet i Nordland (UiN), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Høgskolen i Nesna (HiNe) skal organiseres som ett universitet under navnet Nord universitet.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **4 mill. kroner** til Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Nesna. Midlene skal gå til arbeidet med sammenslåingen av institusjonene. Midlene utbetales til UiNs konto **4714 10 00213**.

De tildelte midlene kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene. Vi ber om at det rapporteres om bruk av midlene i Årsrapport (2015–2016) med frist til departementet **15. mars 2016**. I rapporteringen skal det gis en beskrivelse av tiltakets resultater og grad av måloppnåelse.

Med hilsen

Hedda Huseby (e.f.)
avdelingsdirektør

Kasper Aunan

førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi: Riksrevisjonen

Adresseliste

Universitetet i Nordland	Postboks 1490	8049	BODØ
Høgskolen i Nord-Trøndelag	Postboks 2501	7729	STEINKJER
Høgskolen i Nesna		8700	NESNA

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
15/5648-

Dato
27.11.2015

Nord universitet – styre 1. januar 2016 – 31. juli 2019 – oppnevning av styreleder og -medlemmer

Gjennom ekstern representasjon i styret, er det et mål å tilføre styret et videre spekter av kompetanse og erfaring som på bredt grunnlag skal ivareta samfunnsinteresser og bidra til å styrke samspillet mellom institusjonen og sentrale bruker- og interessegrupper. Departementet har oppnevnt følgende styreleder og –medlemmer for Nord universitet for perioden 1. januar 2016 til 31. juli 2019.

Styreleder

Vigdis Moe Skarstein, Solna, Sverige

Medlemmer

Björg Tørresdal, Levanger
Aslaug Mikkelsen, Stavanger
Reidar Bye, Steinkjer
Jens Schollin, Örebro, Sverige

Varamedlemmer

1. Søren Fredrik Voie, Leknes
2. Kriss Rokkan Iversen, Kabelvåg

Styrets oppgaver og ansvar

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
<http://www.kd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90*
Org no.
872 417 842

Universitets- og
høyskoleavdelingen

Saksbehandler
Erling H. Dietrichson
22 24 75 53

Universitets- og høyskolesektoren har en sentral rolle i å møte samfunnets behov for kunnskap og kompetanse. Kunnskap er sentralt for den enkeltes utvikling og utfoldelse, og er en avgjørende faktor for å kunne møte globale og nasjonale utfordringer knyttet til miljø og klima, helse og velferd og verdiskaping. Det er viktig at styret er bevisst dette ansvaret og tar en aktiv rolle i utviklingen av virksomhetene.

Styret er det øverste organ ved institusjonen, og styrets oppgaver følger av lov 1. april 2005 om universiteter og høyskoler. Alle beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret har et overordnet og strategisk ansvar for utviklingen av institusjonen, Styret skal sørge for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og at institusjonen drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.

Styret skal sørge for en hensiktsmessig organisering av virksomheten tilpasset institusjonens egenart, fastsatte strategier og utfordringer og muligheter. Styret skal føre tilsyn med institusjonens virksomhet og har ansvaret for at de økonomiske ressurser disponeres etter forutsetninger for tildelte bevilgninger. Styret må sikre god forankring av beslutningsprosesser og godt samspill med institusjonsledelsen for å kunne ivareta styreansvaret på en god måte.

Departementet har utarbeidet en veileder som angir rammer for arbeidet til styrene i sektoren, og som er lagt ut på regjeringens nettsider:

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/uh/veiledere/veilederrammerstyreneweb.pdf>.

Departementets forutsetninger og forventninger til Nord universitet vil fremkomme blant annet i departementets tildelingsbrev for 2016. Universitetet vil sørge for kopi av tildelingsbrevet og nærmere informasjon om vervet som styremedlem.

Kunnskapsdepartementet ønsker lykke til med styrearbeidet.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Erling H. Dietrichson
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Adresseliste

Vigdis Moe Skarstein

Björg Tørresdal

Aslaug Mikkelsen

Reidar Bye

Jens Schollin

Kriss Rokkan Iversen

Søren Fredrik Voie

Kopi:

Universitetet i Nordland

Høgskolen i Nord-Trøndelag

Høgskolen i Nesna

KOPPI

Statlige universiteter og høyskoler

Deres ref

Vår ref

Dato

06/90-

03.12.2015

Kunnskapsdepartementets styreseminar 2016 - program og frist for påmelding

Vi viser til e-post av 14. september med informasjon om tidspunktet for kontaktkonferansen og styreseminaret 2016.

Kunnskapsdepartementets styreseminar er for medlemmer av styrene ved statlige universiteter og høyskoler. Seminaret er et ledd i departementets styringsdialog med institusjonene i sektoren. Samtlige styremedlemmer og styrets sekretær (rektor/direktør) er velkomne. Til styreseminaret vil vi også invitere sentrale aktører i sektoren til å delta.

Hensikten med seminaret er å gi informasjon til nytte for styrets arbeid, med dialog om styrenes ansvar og om forventninger til styrearbeidet. Programmet følger vedlagt.

Seminaret arrangeres onsdag 13. januar 2016. Registrering og kaffe starter kl. 09.30. Programmet begynner kl. 10.00 og avsluttes ca. kl. 15.00. Seminaret avholdes i **Sophus Lies auditorium** på **Blindern, Universitetet i Oslo**. Vi ber om at **påmeldingen skjer samlet fra den enkelte institusjon** på e-post til kd-forvuh@kd.dep.no innen 17. desember 2015. Eventuelle allergier oppgis på den samlede påmeldingen.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Monja Marie Evdahl
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg

STYRESEMINAR 2016

FOR UNIVERSITETS- OG HØYSKOLESEKTOREN

13. JANUAR 2016 – SOPHUS LIES AUDITORIUM - UNIVERSITETET I OSLO

09:30 Registrering og kaffe

10:00 Åpningsforedrag

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Styrenes ansvar og utfordringer

Ekspedisjonssjef Toril Johansson, Universitets- og høyskoleavdelingen

Spørsmål og kommentarer

11:30 Lunsj

12:30 Orientering om arbeidet med endringer i lov og forskrift

Endringer i studiekvalitetsforskriften, avdelingsdirektør Grethe Sofie Bratlie

Universitets- og høyskoleavdelingen

Endringer i lovverket, avdelingsdirektør Anne Grøholt, Universitets- og høyskoleavdelingen

13:00 Riksrevisjonens arbeid

Riksrevisor Per-Kristian Foss

13:30 Pause med snacks

13:50 Refleksjoner rundt styring versus autonomi

Inge Mærkedahl, sekretariatschef for Kvalitetsudvalget (Danmark)

Direktør i NOKUT, Terje Mørland

Rektor ved NMBU, Mari Sundli Tveit

Statssekretær Bjørn Haugstad

14:30 Gjennomgang av utdannings- og forskningsadministrasjonen

Gjennomgang av utredningsrapport, Svein Gjedrem/ Sven Ole Fagernæs

Departementets oppfølging av rapporten ved departementsråd Trond Fevolden

15:00 Avrunding

Departementsråd Trond Fevolden, Kunnskapsdepartementet

Nord universitet
Postboks 1490
8049 BODØ

Deres ref

Vår ref
15/4429

Dato
18.12.2015

Statsbudsjettet for 2016 kap. 260 - Tildelingsbrev for Nord universitet

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2016 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

Departementet gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2016 består av følgende deler:

1.	Regjeringens prioriteringer	2
2.	Mål og budsjett for 2016.....	4
3.	Andre forutsetninger og krav	9
4.	Rapportering og resultatoppfølging	12

1. REGJERINGENS PRIORITERINGER

1.1 Kvalitet i høyere utdanning og forskning

En bred kunnskapsbase er viktig for å utvikle enkeltmenneskene og det norske samfunnet både sosialt, kulturelt og økonomisk. Det er en forutsetning for en nødvendig omstilling av norsk økonomi og for å sikre kvaliteten i offentlig tjenesteyting. Universiteter og høyskoler spiller en nøkkelrolle i å få frem kunnskapen og kandidatene som skal til for å møte store utfordringer fremover. Det kan være utfordringer knyttet til konkurransekraft i global økonomi, demografisk utvikling og migrasjon som setter velferdsstaten under press, eller omstilling til grønnere verdiskaping i en tid med økende ledighet. Derfor har regjeringen satt i gang flere prosesser for å heve kvaliteten på høyere utdanning og forskning.

Meld. St. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024* legger rammene for hvordan regjeringen skal styrke forskning og høyere utdanning for å møte utfordringene og gripe mulighetene i kunnskapssamfunnet. Regjeringen har pekt ut noen tematiske områder som skal tillegges ekstra vekt og har lansert opptrappingsplaner for å investere mer i stipendiater, utstyr og stimuleringsmidler for å hente mer fra det europeiske forskningssamarbeidet.

Regjeringen har lagt frem strukturreformen i Meld. St. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet*. Målet er å samle fagmiljøer, bruke ressursene på en mer målrettet måte og ta ut de faglige gevinstene som større og mer kompetente institusjoner kan gi – for forskning, for utdanning og for samfunnet. Flere institusjoner fusjonerer fra 2016. Departementet vil fortsette dialogen med institusjonene om behovet for å konsentrere ressursene og samle fagmiljøer.

Regjeringen har foreslått å skjerpe kravene til høyskoler som ønsker å bli vitenskapelig høyskole eller universitet. I tillegg skjerpes kravene for å kunne opprette master- eller doktorgradsstudier. De nye kriteriene er en viktig del av arbeidet med å heve kvaliteten i oppfølgingen av strukturreformen. Dagens universiteter og vitenskapelige høyskoler må også oppfylle de nye kravene innen utløpet av 2018.

Neste skritt blir å beskrive hvordan strukturendringer og skjerpede krav kan bidra til bedre undervisning og læring for studentene. I 2017 vil regjeringen legge fram en melding om kvalitet i høyere utdanning. Formålet er blant annet å styrke kvaliteten i høyere utdanning på alle nivå og legge til rette for at det blir utviklet flere fremragende utdanninger.

Riksrevisjonen har i Dokument 3:8 (2014-2015) pekt på at studiegjennomføringen fortsatt er svak etter innføringen av kvalitetsreformen i 2003. Regjeringen er opptatt av at universiteter og høyskoler må arbeide systematisk med å redusere frafallet og styrke gjennomføringen, og vil følge dette opp tettere i styringsdialogen.

Regjeringen har som mål at norske universiteter og høyskoler skal delta mer i EUs forskningsprogrammer, og at det utvikles flere forsknings- og utdanningsmiljøer som hevder seg i toppsjiktet internasjonalt. Norge skal delta fullt ut i det europeiske forskningssamarbeidet Horisont 2020 og i EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus +. For å kunne lykkes på de mest prestisjetunge arenaene må universitetene og høyskolene spisse innsatsen og konsentrere seg om å hevde seg på områder der forutsetningene er gode.

Regjeringen ønsker en skole der elevene lærer mer. Den faglig sterke læreren er den viktigste faktoren for å få det til. Strategien *Lærerløftet* inneholder flere tiltak for å styrke lærerutdanningen. Fra høsten 2017 innføres femårig grunnskolelærerutdanning på masternivå. Departementet og Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) vil stille strengere kvalitetskrav til institusjonene som skal tilby den nye utdanningen. Departementet vil i løpet av våren 2016 foreslå ny forskrift til rammeplan, og NOKUT vil fastsette kriterier for akkreditering av den nye utdanningen.

Regjeringen har satt i gang en storstilt satsing på videreutdanning for lærere. Over 5 000 lærere fikk tilbud om videreutdanning i høst, og denne satsingen skal fortsette i årene fremover. Det er viktig at universiteter og høyskoler utvikler videreutdanningstilbud som er relevante for lærerne i deres arbeidshverdag.

Regjeringen ønsker å ansvarliggjøre universitetene og høyskolene og gi dem myndighet til å føre en personalpolitikk som tiltrekker de flinkeste folkene. Departementet arbeider med å modernisere regelverk om karriere og stillingsstruktur for å gi institusjonene bedre muligheter til å rekruttere og beholde attraktive ansatte. Ny forskrift om innstegstillinger og revidert forskrift om ansettelse og opprykk i faglige stillinger er trådt i kraft. Samtidig er det fortsatt for høy andel midlertidige ansettelser i sektoren, og departementet har nedsatt en arbeidsgruppe som skal kartlegge bruken av midlertidige stillinger.

Mange forskningsmiljøer og forskere har nå et volum på den vitenskapelige publiseringen som tilsier at de bør prioritere å bedre kvaliteten i hver publikasjon framfor å produsere flere publikasjoner, selv om dette kan medføre færre publikasjonspoeng. Departementet oppfordrer institusjonene til å utvikle gode ambisjoner og policy for publisering.

Ekspertgruppen som vurderte finansieringssystemet, foreslo utviklingsavtaler mellom departementet og det enkelte universitet eller den enkelte høyskole. Departementet er positiv til en slik ordning og ønsker i første omgang å prøve den ut i 2016 med noen utvalgte institusjoner. Målet med utviklingsavtalene er å medvirke til at institusjonene får en tydeligere profil og at det blir en bedre arbeidsdeling institusjonene imellom.

1.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2016

Nedenfor følger de viktigste nye satsingene for universitets- og høyskolesektoren over programkategori 07.60 i statsbudsjettet for 2016, jf. Innst. 12 S (2015-2016) og Prop. 1 S (2015-2016) for Kunnskapsdepartementet.

Strukturreformen blir prioritert med totalt 175 mill. kroner i 2016. 150 mill. kroner går til sammenslåingsarbeidet ved institusjonene. 15 mill. kroner skal benyttes til å etablere en felles nasjonal skytjeneste og til tiltak for bedre administrative tjenester for sektoren. 10 mill. kroner tildeles en ordning der forskningsinstituttene kan søke om midler til fusjoner og tettere samarbeid.

Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler blir endret. Endringene gjelder resultatbaserte indikatorer og innføres med budsjetteffekt fra 2017.

Stortinget har bevilget om lag 124 mill. kroner til 338 nye rekrutteringsstillinger som oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Stillingene blir tildelt miljøer innenfor i

hovedsak realfag og teknologi, inkludert maritime fag, og helse- og omsorgsfag ved universiteter og høyskoler. I tillegg blir rekrutteringsstillingene tildelt instituttsektoren og ordningene for nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d.

For å styrke lærerutdanningen i tråd med *Lærerløftet* har Stortinget bevilget om lag 62 mill. kroner til 50 nye rekrutteringsstillinger og andre tiltak i forbindelse med innføringen av femårig grunnskolelærerutdanning.

Stortinget har bevilget midler til totalt 932 nye studieplasser i 2016. Av disse har Stortinget bevilget 22,8 mill. kroner til 100 nye studieplasser i informatikk og 382 nye strategiske studieplasser. Institusjonene har ansvar for å møte nasjonale og regionale behov, og det er nå behov blant annet innenfor helse- og omsorgsfag, IKT-utdanninger og entreprenørskap. Institusjonene har innenfor de strategiske studieplassene handlingsrom og ansvar for å prioritere i tråd med sine strategier og satsingsforslag og i lys av mulige praksisplasser, kapasitet, utstyr mv. Stortinget har bevilget 38,3 mill. kroner til 350 nye studieplasser i praktisk-pedagogisk utdanning fra våren 2016 og 5,5 mill. kroner til 25 nye studieplasser i psykologi og 30 nye studieplasser i medisin. Stortinget har videre bevilget 3,4 mill. kroner til 40 nye studieplasser i landskapsarkitekturutdanning ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, samt midler til 5 studieplasser i scenografi ved Høgskolen i Østfold.

Det gis tilsagn om tilskudd til 2 200 nye studentboliger i 2016.

105 mill. kroner skal i 2016 benyttes til oppgradering av bygg ved institusjoner som forvalter egen bygningsmasse. 30 mill. kroner av midlene er en engangsbevilgning i 2016.

Maritim utdanning styrkes med 15 mill. kroner til utstyr og 20 mill. kroner til MARKOM2020.

Sentrene for fremragende utdanning styrkes med 25 mill. kroner, FORNY2020 styrkes med 15 mill. kroner, og 13 mill. kroner går til tiltak for rask arbeidslivsintegrering.

2. MÅL OG BUDSJETT FOR 2016

2.1 Mål

Følgende sektormål gjelder fra 2015 for universiteter og høyskoler som får tildeling fra Kunnskapsdepartementet, jf. Prop. 1 S (2015-2016):

- høy kvalitet i utdanning og forskning
- forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
- god tilgang til utdanning
- effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Sektormålene er langsiktige og gir en overordnet ramme for institusjonenes egne strategier og planer. Statlige universiteter og høyskoler skal fastsette egne mål og styringsparametere for virksomheten. Disse skal bygge opp under målene for sektoren og vise hvilken profil og utviklingsstrategi den enkelte institusjonen har.

Departementet har fastsatt nasjonale styringsparametere på resultatområder som har særlig oppmerksomhet i styringen av sektoren. Styringsparameterne er, etter dialog med sektoren,

revidert i 2015. Et prinsipp som ligger til grunn for endringene, er at alt datagrunnlag skal være tilgjengelig i nasjonale databaser eller gjennom nasjonale undersøkelser. Styringsparameterne, med unntak av kandidattall, er satt opp som forholdstall slik at resultatene kan sammenlignes over tid og mellom institusjoner det er relevant å sammenligne. Enkelte av styringsparameterne er likevel mest egnet for sammenligning av resultater over tid for institusjonen, ikke mellom institusjoner, siden institusjonene har forskjellig profil. For kandidattall har departementet fastsatt måltall for enkelte utdanninger per institusjon. Departementet forventer at institusjonene vurderer sine resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparameterne.

Departementet vil starte en prosess med utvikling av flerårige utviklingsavtaler mellom departementet og den enkelte institusjonen, jf. Prop. 1 S (2015-2016). Innholdet i avtalen skal i hovedsak utarbeides etter initiativ fra institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold drøftes. Intensjonen er at avtalen skal inneholde mål departementet og institusjonen er enige om på prioriterte utviklingsområder. Departementet ønsker at utviklingsavtalene skal bidra til tydeligere profil på institusjonene og bedre arbeidsdeling i sektoren. Det vil i første omgang ikke bli knyttet midler til avtalene. Departementet har besluttet å starte prosessen i 2016 med Universitetet i Oslo, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Stavanger, Høgskolen i Sørøst-Norge og Høgskolen i Østfold, med sikte på at utviklingsavtalene for disse institusjonene kan inngå i tildelingsbrevene for 2017. Det tas sikte på å ha en tilsvarende prosess med resten av institusjonene i 2017/2018 etter en vurdering av prosessen i 2016. Departementet tar sikte på at avtalene skal ha en varighet på 3-4 år og at vurderingen av resultatene vil skje gjennom måleparametre eller på annen måte, som institusjonen og departementet er blitt enige om som del av avtalen.

Sektormål og nasjonale styringsparametere som gjelder for institusjonen i 2016:

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

For å møte utfordringene samfunnet står overfor, må norsk høyere utdanning og forskning ha høy kvalitet. Studentene må få god undervisning uavhengig av studiested. Arbeidsgivere må være trygge på at kandidatene er godt kvalifiserte, og samfunnet må kunne stole på at forskningen blir utført i solide fagmiljø med høy kompetanse. Evalueringer viser at utdanning og forskning i Norge er god, men at det er flere svake og fragmenterte utdannings- og forskingsmiljø og få fremragende miljø. Regjeringen vil at alle utdannings- og forskingsmiljø i Norge skal holde høy kvalitet og at flere skal hevde seg internasjonalt. Dette inkluderer også faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Styringsparametere: Gjennomføring av bachelor- og masterstudier:

- *Andel bachelorkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (DBH)*
- *Andel masterkandidater i et kull som gjennomfører på normert tid (DBH)*

Andel studenter som gjennomfører studiene på normert tid, er for lav. Forsinkelser innebærer betydelige kostnader for den enkelte student og binder ressurser ved institusjonene. Lav gjennomføring av studiene kan også være en indikator på dårlig kvalitet.

Styringsparameter: Gjennomføring av ph.d.-utdanningen:

- *Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år (DBH)*

Måltallene som ble vedtatt i Innst. S. nr. 354 (2008–2009), jf. Meld. St. 30 (2008–2009) *Klima for forskning*, er ikke nådd.

Styringsparametere: Studentenes studieinnsats og tilfredshet

- *Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Studiebarometeret)*
- *Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret)*

Krav til studentene og engasjementet deres er blant faktorene som påvirker læringen til studentene. Skal studentene utnytte sitt fulle læringspotensial, krever det at de investerer tilstrekkelig tid og energi i studiene. Studiebarometeret er en nasjonal studentundersøkelse om studiekvalitet og gir uttrykk for hvordan studentene vurderer kvaliteten i studieprogrammene. Studentene oppgir også faglig tidsbruk.

Styringsparameter: Vitenskapelig publisering:

- *Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk (DBH)*

Vitenskapelig publisering er en anerkjent indikator for omfanget av forskningsvirksomheten. Selv om det har vært sterk vekst de siste ti årene, er det fortsatt rom for forbedring, særlig knyttet til å heve den gjennomsnittlige kvaliteten på publiseringen.

Styringsparameter: EU-samarbeid:

- *Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU)*
- *Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (DBH)*

Regjeringen har som mål at Norge skal øke forskningssamarbeidet med EU. Det vil bidra til å øke kvaliteten i norsk forskning, styrke innovasjonsevnen og verdiskapningen og gjøre oss bedre i stand til å møte store samfunnsutfordringer. EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus+, er et viktig virkemiddel for mobilitet og internasjonal erfaring. Særlig er det få studenter som reiser ut på Erasmus+.

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd i Norge er å realisere kunnskapssamfunnet. Regjeringen har som ambisjon at Norge skal være et av de mest innovative landene i Europa. Universiteter og høyskoler er sentrale i den økonomiske, kulturelle, sosiale og regionale utviklingen og avgjørende for å videreutvikle kunnskapssamfunnet. Norge har et kunnskapsintensivt arbeidsliv med behov for oppdatert kunnskap og kompetanse. Skal universiteter og høyskoler fylle denne rollen, må de ha et utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Norge trenger forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidater som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentlig og privat sektor.

Styringsparameter: Relevans i utdanning:

- *Andel masterkandidater sysselsett i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkelsen)*

Sysselsetting i relevant arbeid er en indikator på om studiene er relevante for arbeidslivet. NIFU gjennomfører annet hvert år en spørreundersøkelse blant personer med mastergrad om lag et halvt år etter at de har fullført utdanningen.

Styringsparametere: Innovasjon:

- *Bidragssinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (DBH)*
- *Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (DBH)*

Det er behov for sterkere koplinger mellom forskning, høyere utdanning og innovasjon. Det er potensial for mer samspill enn i dag som kan gi utslag i økte bidrags- og oppdragsinntekter. Størrelsen på inntekter fra Forskningsrådet er også en indikator på kvalitet i forskningen.

Styringsparameter: MNT-fag:

- *Andel forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikken)*

MNT-fagene har særlig betydning for framtidig verdiskaping og for å gjøre det mulig å opprettholde velferdsnivået i Norge. Det er et mål å styrke forskningsinnsatsen i disse fagene.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Utdanningstilbudet skal legge til rette for god tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse i alle deler av landet. Tilgang innebærer ikke bare geografisk nærhet, men også at studietilbudet er tilpasset ulike typer studenter og gjør det mulig med livslang læring. Regjeringen vil at alle skal ha tilgang til høyere utdanning, og at det skal være mulig for alle å ta høyere utdanning, uavhengig av kjønn, etnisk, sosial og økonomisk bakgrunn og bosted. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.

Styringsparameter: Dimensjonering:

- *Kandidattall på helse- og lærerutdanningene, jf. måltall (DBH)*

Departementet innførte fra 2014 kandidatmåltall for helse- og lærerutdanningene. Dette er utdanninger der det er kritisk at institusjonene møter behovene i samfunnet.

Kandidatmåltallene fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2016 for universiteter og høyskoler*, jf. nettside på slutten av brevet. Institusjonen kan sette et høyere måltall enn det departementet har fastsatt. For øvrige utdanninger fastsetter institusjonen selv eventuelle kandidatmåltall.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

De betydelige ressursene universitetene og høyskolene forvalter, skal brukes effektivt og til beste for samfunnet. Institusjonene skal utvikle profiler i tråd med styrke og egenart. Dette bidrar til en differensiert sektor med høy kvalitet, som møter behovene på ulike områder i samfunnet, og som bidrar til at vi kan hevde oss internasjonalt. Det vil fremdeles være behov for samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i universitets- og høyskolesektoren etter at strukturreformen er gjennomført. Institusjoner som har grunnlag for det, er forventet å dyrke fram utdannings- og forskningsmiljøer som kan hevde seg helt i verdenstoppen.

Sektormål 4 er et tverrgående mål. Styringsparameterne under de tre første sektormålene vil dermed også si noe om måloppnåelsen på dette målet. Departementet har i tillegg satt disse styringsparameterne under sektormål 4:

Styringsparameter: Effektivitet:

- *Antall studiepoeng per faglig årsverk (DBH)*

Denne styringsparameteren sett sammen med de andre styringsparameterne under sektormål 1 og 2, gir indikasjoner på utviklingen i effektiviteten ved institusjonen.

Styringsparameter: Likestilling:

- *Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH)*

Kvinneandelen i professorstillinger har økt med én pst. per år siden 2001 og er nå 26 pst. Det er nødvendig å holde oppmerksomheten på området for å nå raskere resultater. Kvinneandelen i dosentstillinger har økt betydelig de siste årene og er nå 40 pst.

Styringsparameter: Midlertidighet:

- *Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (DBH)*

Det er fremdeles for høy andel midlertidig ansatte i sektoren, særlig i undervisnings- og forskerstillingene.

2.2 Budsjett for 2016

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2016, jf. Innst. 12 S (2015-2016) og Prop. 1 S (2015-2016).

2.2.1 Budsjettvedtak kap. 260 post 50

Stortinget har bevilget totalt 31,3 mrd. kroner over kap. 260 post 50 i 2016 til universiteter og statlige høyskoler.

Følgende tildeling stilles med dette til disposisjon for Nord universitet: **1 252 269 kroner**. Tabellen nedenfor viser endringene i budsjettrammen fra 2015 til 2016.

Tabell 1 Endring 2015-16	Beløp (i kr 1 000)
Konsekvensjustering	7 573
Pris- og lønnsjustering	34 506
Nye rekrutteringsstillinger	11 690
Nye studieplasser	2 125
Andre endringer	-293
Resultatbasert uttelling utdanningsinsentiver	14 513
Resultatbasert uttelling forskningsinsentiver	-34

For en forklaring av de enkelte endringene vises det til *Orientering om statsbudsjettet 2016 for universiteter og høyskoler*, jf. nettadresse på slutten av brevet.

Kunnskapsdepartementet forventer økning i antallet studieplasser i sektoren som følge av tildeling av midler til nye studieplasser. Institusjonene skal bruke midlene til å opprette nye studieplasser, ikke finansiere studieplasser som allerede er opprettet. En studieplass er definert som 60 studiepoeng. Det vil si at Kunnskapsdepartementet forventer en aktivitetsøkning tilsvarende en heltidsekvivalent (60-studiepoengsenhet) per tildelt studieplass. Departementet vil følge opp at institusjonene dimensjonerer det totale studietilbudet i tråd med tildelte midler til nye studieplasser, og at nye studieplasser kommer i tillegg til allerede eksisterende studieplasser.

Institusjonene kan bruke øremerkede midler til rekrutteringsstillinger for å toppfinansiere Marie Skłodowska Curie-Actions (MSCA)-stipendiater. Departementet forventer at summen av rekrutteringsårsverk finansiert av Kunnskapsdepartementet og MSCA-stipendiatårsverk minst svarer til antallet tildelte rekrutteringsstillinger per institusjon, jf. oversikt i *Orientering om statsbudsjettet 2016 for universiteter og høyskoler*.

Departementet vil i supplerende tildelingsbrev komme tilbake til tildeling av midler for å stimulere til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger, samt midler til rekrutteringsstillinger knyttet til lærerutdanning.

2.2.2 Budsjettvedtak kap. 281 post 01

Stortinget har bevilget totalt 209,5 mill. kroner over kap. 281 post 01 i 2016 til felles tiltak for universiteter og høyskoler.

2.2.3 Budsjettvedtak kap. 281 post 45

Stortinget har bevilget totalt 24,9 mill. kroner over kap. 281 post 45 i 2016 til investeringer i utstyr og vedlikehold i universitets- og høyskolesektoren.

Tildelingen som står oppført i tabellen nedenfor, stilles med dette til disposisjon for Nord universitet.

Tabell 2 Midler over kap. 281 post 45

<i>Tiltak</i>	<i>Beløp (i 1 000 kroner)</i>
Utstyr	2 000
Sum tildeling over kap. 281 post 45	2 000

Utstyrsmidler

Midlene skal benyttes til inventar og utstyr i forbindelse med at nytt byggetrinn 6A ferdigstilles i 2016.

De tildelte midlene kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

Departementet vil i supplerende tildelingsbrev komme tilbake til tildeling av midler til utstyr i maritim profesjonsutdanning.

2.2.4 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene særskilte fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes på departementets hjemmesider sammen med tildelingsbrevne for 2016. Se nettside på slutten av brevet.

3. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

3.1 Samarbeid med andre aktører

Departementet registrerer at universiteter og høyskolars samarbeid med andre aktører om organisering og gjennomføring av studier i Norge har ulik praksis, og at det i enkelte tilfeller fremstår uklart om gjeldende regelverk er fulgt. Departementet forventer at institusjonene gjennomgår eventuelle avtaler med andre aktører og forsikrer seg om at egenbetalingsregelverket følges, jf. universitets- og høyskoleloven § 7-1 og forskrift om egenbetaling. Studentene skal ikke betale for ordinære utdanninger som fører frem til en grad eller yrkesutdanning ved en statlig institusjon. Gratisprinsippet gjelder også for studietilbud som etableres i samarbeid med andre aktører. Institusjonene har videre ansvaret for å sørge for tilfredsstillende kvalitetssikring av studietilbud som tilbys i samarbeid med andre aktører.

Departementet viser til den pågående kartleggingen NOKUT har av universiteter og høyskolars samarbeid med eksterne aktører om høyere utdanningstilbud, som vil ferdigstilles i 2016. Departementet vurderer behov for oppfølging av konkrete institusjoner basert på NOKUTs foreløpige vurderinger.

3.2 Oppfølging av god forvaltning i sektoren

Riksrevisjonens generelle tilbakemelding er at kvaliteten på den administrative forvaltningen i sektoren viser en positiv utvikling. Det er imidlertid fortsatt utfordringer når det gjelder bidrags- og oppdragsforvaltning, anskaffelser og lønnsforvaltning. Avvikene Riksrevisjonen har påpekt, gjelder manglende dokumentasjon av prosesser, rutiner og oppgave- og ansvarsfordeling, samt manglende etablering og gjennomføring av gode internkontrolløsninger, jf. Dokument 1 (2015-2016).

Departementet vil derfor ha økt oppmerksomhet på at institusjonene kan dokumentere den administrative organiseringen og internkontrollen, jf. Økonomiregelverket. Departementet forutsetter at institusjonene i egen regi eller gjennom anskaffelser eller samarbeid med andre institusjoner, sørger for kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet. Departementet stiller krav om utvidet rapportering om internkontroll i *Årsrapport (2015-2016)*, se omtale i brev av 16. desember 2015 vedlagt, jf. nettadresse på slutten av brevet.

3.3 Bygg og infrastruktur

Bygg og infrastruktur er viktige virkemidler for høyere kvalitet i utdanning og forskning, jf. Meld. St. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet*. Kunnskapsdepartementet ber institusjonene om å utarbeide overordnede planer for sine campus, jf. Kunnskapsdepartementets brev av 29. september 2015. Byggebehov som meldes inn til Kunnskapsdepartementet, skal relateres til institusjonens campusplan og oppfylle og kvittere ut krav som er satt i ovennevnte brev.

I forbindelse med neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning vil regjeringen vurdere en investeringsplan og en kørordning for universitets- og høyskolebygg, jf. Prop. 1 S (2015-2016), Innst. 137 S (2014-2015) og Meld. St. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024*. Som grunnlag for denne kan departementet be om grunnlagsmateriale fra institusjonene.

Departementet viser til at det er satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Det er en forutsetning at aktuelle institusjoner tar hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten.

3.4 Sikkerhet og beredskap

[Kunnskapsdepartementets styringsdokument](#) for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for universiteter og høyskolars arbeid på dette feltet.

Universiteter og høyskoler skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Disse kravene til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også

informasjonssikkerhetsarbeidet. Institusjonen skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og KMDs [Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen](#) 2015-17. Departementet viser for øvrig til veilederen [Veiledning i beredskapsplanlegging](#) utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, og [UNINETTs veiledning til styringssystem for informasjonssikkerhet](#).

Universiteter og høyskoler har ansvaret for å tilrettelegge for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ved sine underliggende virksomheter, herunder overfor § 1.4.4-organer og eventuelle institutter i utlandet. Universiteter og høyskoler bør vurdere tilrettelegging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap overfor aksjeselskaper hvor institusjonen har over 50 pst. eierskap.

Universiteter og høyskoler skal i årsrapporten for 2016 rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2015 eller 2016?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2016?
3. Redegjøre kort og overordnet (maks. én side) for virksomhetens oppfølging av de fem tiltaksområdene i Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, herunder beskrive virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet
4. Styringssystem for informasjonssikkerhet (ledelsessystem): Er det innført en rutine for melding og håndtering av avvik og sikkerhetsbrudd (jf. personopplysningsforskriften § 2-6), og er de viktigste avvikene behandlet i ledelsens gjennomgang?

Dersom spørsmål 1, 2 og 4 besvares med "nei", må institusjonen opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

3.5 Lærlinger

For å sikre det framtidige behovet for faglært arbeidskraft og gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring, må den statlige forvaltningen gjøre en større innsats for å skape flere lære plasser. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet har lansert en strategi for å forplikte og oppfordre statlige virksomheter til å øke antall lære plasser. Alle statlige virksomheter skal ha minst én lærling tilknyttet seg. Vi viser til informasjonsside for nye lærebedrifter: www.lerlingloftet.no. Vi viser også til Statens personalhåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

I tildelingsbrevet for 2015 satte Kunnskapsdepartementet et krav om at universitetene og de statlige høyskolene skulle øke antallet lærlinger med 50 pst. fra 2014 til 2016. Pr. november 2015 var økningen på kun 15 pst. fra høsten 2014. Det er spesielt de store institusjonene som har liten økning siste år og som fortsatt har få lærlinger i forhold til totalt antall administrativt tilsatte. Departementet forventer at alle institusjoner i 2016 bidrar til at sektoren innfrir kravet om 50 pst. økning av antall lærlinger fra 2014 til 2016.

3.6 Brukerorientering

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen. Vi viser til rundskriv H-14 / 2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om fellesføring i tildelingsbrevene for 2016.

I 2016 skal alle statlige virksomheter kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Institusjonen står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal institusjonen vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I årsrapporten for 2016 skal institusjonen omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

4. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

4.1 Rapportering om resultater og planer

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2016** sende dokumentet *Årsrapport (2015-2016)* til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen. *Årsrapport (2016-2017)* skal sendes inn innen **15. mars 2017**.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett. Nærmere krav til årsrapportene fremgår av henholdsvis dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2015 – 2016)* og dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2016 – 2017)* i DBH, se lenke nedenfor til nettsiden. Vi minner om at institusjoner som har mottatt SAKS-midler i 2015, må rapportere om bruk av midlene i *Årsrapport (2015–2016)*, jf. supplerende tildelingsbrev. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. økonomiregelverket, bestemmelsene kap. 2.3.3.

Universiteter og høyskoler skal rapportere data til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider: <http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

Vi viser til brev av 8. april 2015 fra departementet om iverksetting av ordning med ansettelser på innstegsvilkår. Institusjonene som har fått en kvote for ansettelser, må rapportere årlig til DBH.

Krav til årsregnskapet for 2015 fremgår av brev til institusjonene datert 16. desember 2015 vedlagt, jf. nettadresse på slutten av brevet. Det skal avlegges delårsregnskap pr. 1. og 2. tertial 2016 med frist hhv. 1. juni og 1. oktober. Departementet vil i egne brev angi hvilke oppstillinger delårsregnskapene for 2016 skal omfatte.

Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-10/2015 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet i 2016.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene finnes på departementets hjemmesider sammen med tildelingsbrevene, jf. nettadresse på slutten av brevet.

4.2 Budsjettforslag for 2018

Institusjonene skal utarbeide budsjettforslag, dvs. satsingsforslag utenfor rammen. Departementet bruker institusjonenes budsjettforslag i arbeidet med statsbudsjettet.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2018 er **1. november 2016**. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegget *Mal for budsjettforslag for 2018*, jf. nettadresse på slutten av brevet.

4.3 Styringsdialogen i 2016

Departementet tar sikte på at det blir holdt etatsstyringsmøter med statlige universiteter og høyskoler annethvert år, med mindre det foreligger særlige grunner. Institusjonene får likevel skriftlig tilbakemelding fra departementet hvert år. Departementet innkaller institusjonene som ikke hadde etatsstyringsmøte i 2015, til etatsstyringsmøte i 2016. I tillegg innkalles de nye fusjonerte institusjonene og institusjonene som skal delta i prosessen med utviklingsavtaler.

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentrale punkter vil være profil og ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser. En del av denne dialogen vil ta utgangspunkt i målstrukturen og bruk av denne som styringsverktøy. For institusjoner som skal delta i prosessen med utviklingsavtaler, vil etatsstyringsmøtene også benyttes til en dialog om målene som skal inngå i avtalen.

Departementet inviterer med dette styret og rektor/direktør til etatsstyringsmøte i 2016. Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på to timer og er berammet til **11. mai 2016 kl. 11.30-13.30**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding på hvem som skal delta, senest to uker før møtedato. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Departementet ber om at styret melder inn strategisk viktige saker for institusjonen til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport (2015-2016)* **15. mars 2016**. Departementet vil sende institusjonen dagsorden i god tid før møtet. Institusjonen vil få en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport (2015-2016)*, tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2016, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i møtet.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg finnes på departementets nettside: www.regjeringen.no/tildelingsbrev_uh_2016

- Orientering om statsbudsjettet 2016 for universiteter og høyskoler
- Fullmakter
- Hovedtrekk styringsdialogen
- Mal for budsjettforslag for 2018
- Brev av 16. desember 2015 om regnskap

Kopi:

Riksrevisjonen

Fylkesmannen i Nordland

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Nord studentsamskipnad

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS

Universitetet i Nordland
Høgskolen i Nesna
Høgskolen i Nord-Trøndelag

Drammensveien 288
Postboks 578
1327 Lysaker
Tlf: 21 02 18 00
Faks: 21 02 18 01
postmottak@nokut.no
www.nokut.no

Saksbehandler: Tove Blytt Holmen
Dir. tlf: ID

Vår ref:
Deres ref:

Vår dato: 03.11.2015
Deres dato:

Tilsyn med akkrediteringen til Nord universitet

En av NOKUTs oppgaver er å akkreditere høyskoler som ønsker å bli universitet. I denne oppgaven ligger også å påse at alle universiteter til enhver tid holder de faglige standardene som er fastsatt for et universitet, jf. universitets- og høyskoleloven § 2-1 andre og tredje ledd og forskrift om kvalitet i høyere utdanning § 3-3 tredje ledd. Det som har vist seg å være mest utfordrende i tidligere akkrediteringsprosesser, er kravene til omfang og nivå på forskning og forskerutdanning.

Bakgrunn

Som en del av strukturreformen i universitets- og høyskolesektoren er nå flere høyere utdanningsinstitusjoner i ferd med å fusjonere. Fusjoner foregår både mellom institusjoner i samme institusjonskategori og mellom institusjoner i ulike institusjonskategorier.

Fra 1. januar 2016 fusjoneres følgende institusjoner:

- Høgskolen i Harstad, Høgskolen i Narvik og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (nye UiT – Norges arktiske universitet)
- Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Ålesund og NTNU (nye NTNU)
- Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskolen i Nesna og Universitetet i Nordland (Nord universitet)

To av disse tre fusjonene lener seg på veletablerte, brede universiteter som fusjonerer med mindre høyskoler. For fusjonen mellom Universitetet i Nordland og høyskolene i Nesna og Nord-Trøndelag er situasjonen annerledes. Her skjer fusjonen ut fra et av Norges nyeste og minste universiteter samtidig som de to høyskolene som inngår i fusjonen i dette tilfellet, samlet sett er like store som universitetet. Dette krever ekstra oppmerksomhet.

NOKUT har gjennomgått tallmateriale om alle de overnevnte fusjonene knyttet til omfang og nivå på forskningen og forskerutdanningen. Vår kartlegging gir indikasjoner på at det nye fusjonerte Nord universitet vil ha utfordringer med å være på nivå med sammenliknbare universiteter innenfor disse områdene, slik det er fastsatt i forskriftene. Forskerutdanning, stillingskompetanse og vitenskapelig produksjon er områder som i særlig grad skiller universitetene fra høyskolene. NOKUT vil derfor allerede nå opprette en dialog med de tre ovennevnte institusjonene som skal fusjonere 1. januar. Samtidig som NOKUT utvider kartleggingen, vil vi etterspørre om det

foreligger klare og realistiske planer ved det nye universitetet for å styrke områder som i dagens situasjon fremstår som sårbare.

NOKUT ønsker gjennom denne prosessen å etablere en dialog, fortsette kartlegging og i samvirke med institusjonene stimulere til robuste prosesser og hensiktsmessig fremdrift i de aktivitetene som skal sikre en helhetlig institusjon med tilfredsstillende kvalitet.

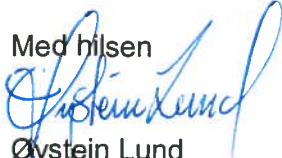
Videre prosess

Vi gjør herved oppmerksom på at NOKUT i løpet av de nærmeste ukene vil etablere en dialog med fusjonspartene for Nord universitet, og ønsker å få etablert en konstruktiv informasjonsinnhenting, jf. Forskrift om kvalitet i høyere utdanning § 1-10.

Denne prosessen er foreløpig i en innledende fase av en tilsynsprosess. NOKUT har ikke besluttet å igangsette revidering av universitetsakkrediteringen til Nord universitet. En slik revidering vil eventuelt kunne bli igangsatt av NOKUT på et senere tidspunkt.

Ved spørsmål kan NOKUT kontaktes på nord@nokut.no.

Med hilsen

Øystein Lund
avdelingsdirektør

Hege Brodahl
seksjonssjef

Kopi: Kunnskapsdepartementet

Arkivsak-dok. 15/05846-1
Saksbehandler Eva Helene Skaiaa

Saksgang

REFERATER TIL STYRET 6. JANUAR 2016

Forslag til vedtak/innstilling:

Referatene tas til etterretning.

.

Omstillingsforum

- 1) Referat fra omstillingsforum 26.10.15
- 2) Referat fra omstillingsforum 23.11.15
- 3) Referat fra omstillingsforum 30.11.15

MØTEREFERAT

Omstillingsutvalget

Dato: 26. oktober 2015

Tidspunkt: 13.00 – 15.00

Sted: Skype i møterom på Steinkjer, Bodø og Nesna

Til stede:

Navn	Funksjon	Representerer
Elisabeth Boye Okkenhaug	Personal- og organisasjonssjef/ Møteleder, HiNT	Arbeidsgiver
Arne Brinchmann	Personal- og organisasjonsdirektør, UiN	Arbeidsgiver
Magne Elstad	Økonomi- og personalsjef, HiNe	Arbeidsgiver
Anita Eriksen	Ass.direktør, UiN	Arbeidsgiver
Beate Aspdal	Direktør, HiNT	Arbeidsgiver
Øyvind Steinslett	Direktør, HiNe	Arbeidsgiver
Sven Erik Forfang	Rektor, HiNe	Arbeidsgiver
Aina Ingebrigtsen	Pro-rektor, HiNT	
Ole Jakob Sørensen	Medlem	Forskerforbundet - HiNT
Erik Bratland	Medlem	Forskerforbundet - HiNe
Majken Paulsen	Medlem	Forskerforbundet UiN
Ingvild Mestad	Medlem	Utdanningsforbundet - HiNT
Lisbeth Flatraaker	Medlem	Utdanningsforbundet - HiNe
Kristen Okstad	Medlem	NSF - HiNT
Arne Grevskott	Medlem	NITO - HiNT
Pernille Høgseth Hansen	Medlem	Econa - UiN
Jørgen Karlsen	Medlem	Parat UiN
Kari Antonsen	Medlem	Parat HiNe
Hege Hjelde	Medlem	Parat-HiNT
Kåre Bye	Medlem	NTL-HiNT
Magnus Røkke	Medlem	NTL - UiN
Trude Gystad	Medlem	NTL - HiNe

Sekretærer: Runar Michaelsen, UIN og Magnhild Bratteberg, HiNT

Agenda:

1. Aktuelt i fusjonsprosessen (I-sak)
2. Personalreglement fra 01.01.2016 – prosess (I-sak)
3. HiNe/UiN – omstilling og innplassering (F-sak)
4. Valgreglement Nord universitet (D-sak)

Godkjenning referat fra møtet 15.10.15:

Innspill fra Utdanningsforbundet ved HiNe. Referat korrigeres.

1. Aktuelt i fusjonsprosessen (I-sak)**Orientering ved Anita Eriksen:**

- Ledelsen ved HiNT, UiN og HiNe har hatt felles møte for å foreta avklaringer av forhold knyttet til fusjonen.
- Det vises til allerede utsendt referat fra felles ledermøte på Mo som oppsummerer de viktigste forholdene knyttet til fusjonsarbeidet.
- Ledelsen ved UiN og HiNe har hatt møte vedrørende sak knyttet til innplassering av ansatte fra Nesna i Nord universitet.
- Ny visuell profil er avklart av felles ledergruppe. Domene er ennå ikke avklart.
- Det gis kort informasjon om større saker under utredning til de ulike styrene, og det gjøres rede for hvilke saker som kan avklares i de enkelte styrene før den nye institusjonen har et nytt felles styre.
- Arbeidet med å realisere den nye institusjonen i løpet av 2016 skal prosjektorganiseres. Det er satt i gang et arbeid for å legge til rette for dette.
- Det blir gitt kort informasjon om status i arbeidet i de ulike arbeidsgruppene og om hva som gjøres for å knytte HiNT til det arbeidet som allerede er initiert av UiN og HiNe.

Innspill fra tjenestemannsorganisasjonene

- Parat UiN spør om arbeidsgiver har kontroll på om alle arbeidsgruppene er i virksomhet og om de er der de skal være leveransemessig.

Svar fra arbeidsgiver ved Anita Eriksen: Mandatene for gruppene er oppdatert og de ulike gruppene vil bli fulgt opp.

- Forskerforbundet ved UiN stiller seg undrende til at tjenestemannsorganisasjonene ikke er representert i arbeidsgruppene. Det fremholdes at prosessen går fort, og at tjenestemannsorganisasjonene bør være tettere integrert i prosessen for å sikre medbestemmelse.

Arbeidsgiver ved Beate Aspdal informerer om at det vil tas nærmere stilling til hvordan tjenestemannsorganisasjonene skal knyttes til arbeidet når fusjonsarbeidet blir mer formalisert.

- Forskerforbundet ved UiN påpeker at manglende formalisering på nåværende tidspunkt i fusjonsarbeidet ikke bør være til hinder for at medbestemmelsen kan ivaretas. NTL og UF ved HiNe slutter seg til FFs syn på saken.
- Forskerforbundet ved HiNe utaler at de generelt sett opplever et underskudd på informasjon, og påpeker at det må legges til rette bedre informasjonsrutiner i prosessen.
- Forskerforbundet ved HiNe ber om at informasjon om fusjonen fra de felles ledermøtene distribueres til samtlige tillitsvalgte i omstillingsforum via en lenke i en epost.

2. Personalreglement fra 01.01.2016 – prosess (I-sak)

Arbeidsgiver ved Arne Brinchmann gir kortfattet informasjon om prosessen knyttet til det kommende arbeidet med å utvikle et nytt personalreglement.

3. HiNe/UiN – omstilling og innplassering (F-sak)

Arbeidsgiver har i forkant av møtet presentert en organisasjonssak med en tilhørende tidsplan for prosessen knyttet til omorganisering og innplassering av ansatte.

Det ble avholdt et formøte mellom arbeidsgiver ved UiN og HiNe og tjenestemannsorganisasjonene ved HiNe i forkant av møtet i omstillingsforum.

Etter nærmere innspill fra organisasjonene foreslo arbeidsgiver å omgjøre utarbeidet vedtakssak til fusjonsstyret for UiN/HiNe til en orienteringssak, og samtidig legge til rette for nye forhandlinger om organisatoriske endringer og innplassering i påfølgende uke.

I omstillingsforum blir dermed saken omgjort til en drøftingssak. Tjenestemannsorganisasjonen har frist til å komme med innspill/tilbakemeldinger førstkommende torsdag og det vil bli satt opp forhandlinger uka etterpå.

Kommentarer fra tjenestemannsorganisasjonene:

- Organisasjonene ved HiNe utaler at de er fornøyde med at det gis bedre tid til avklaringer før saken forhandles. På nåværende tidspunkt er flere sider knyttet til innplasseringen og fremtidig organisering for uavklart og for lite detaljert beskrevet. Dette gjelder blant annet seksjonsstrukturen, forskningsgruppene rolle og de ulike lederrollenes funksjoner. Det fremholdes også at flere forhold som ble omtalt i fusjonsplattformen mellom UiN og HiNe ikke var tilstrekkelig omtalt i forhandlingsgrunnlaget. Eksempelvis er rollene som visedekan og viserektor ikke behandlet.
- NTL ved HiNe spør om hvilke konsekvenser det får at noen administrativt ansatte skal inn i fellesadministrasjonen og noen i fakultetsadministrasjonen? Er det gjort noen konsekvensvurderinger av innplasseringen?

Det er enighet om videre prosess mellom arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene.

4. Valgreglement Nord universitet (D-sak)

Saksdokument og reglement sendt ut i forkant.

Innspill fra tjenestemannsorganisasjonene:

- Forskerforbundet fra HiNe fremholder at sikringsbestemmelsen i § 3-9 (1) må endres slik at minst et av tre faglige styremedlemmer må komme fra HiNe. Dette innspillet gis tilslutning fra de andre tjenestemannsorganisasjonene ved HiNe.
- Forskerforbundet ved UiN gir sin tilslutning til at HiNe sikres representasjon (FF UiN)
- NTL, UF og Forskerforbundet ved HiNT bifaller forskerforbundet ved UiNs innspill om at HiNe i større grad bør sikres representasjon i styret.
- Forskerforbundet ved HiNT påpeker at valgreglementet bør gjennomgå en språkvask. Begrep som medlemmer/styremedlemmer og kategori/gruppe brukes om hverandre i dokumentet.
- Utdanningsforbundet ved HiNe foreslår endring av § 3-9 (1) ved at styremedlemmer m/vara fra faste undervisnings- og forskerstillinger skal være ansatt ved UiN og HiNe. Ett medlem fra samme gruppe skal være ansatt ved HiNT.
- NTL ved HiNT foreslår å endre § 3-9 annet ledd pkt. 2 slik at § 3-9 vil være som følger:

§ 3-9. Sikring av geografisk representasjon

- (1) *Av styrets medlemmer valgt blant de ansatte skal to medlemmer være ansatt ved Høgskolen i Nord-Trøndelag på valgtidspunktet, mens tre medlemmer skal være ansatt ved Universitetet i Nordland eller Høgskolen i Nesna på valgtidspunktet.*
- (2) *Den geografiske representasjonen som beskrevet i § 3-9 (1) skal ivaretas ved senere valg av styremedlem fra ansattkategorien midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling frem til valg av nye styremedlemmer i alle kategorier.*
 - 1) *To styremedlemmer med personlig varamedlem i gruppen for fast ansatte i undervisnings- og forskerstilling skal være ansatt ved Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nesna. Ett styremedlem med personlig varamedlem i samme gruppe skal være ansatt ved Høgskolen i Nord-Trøndelag.*
 - 2) *I gruppen for midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling og gruppen for teknisk og administrativt ansatte skal geografisk representasjon avgjøres av hvilken kandidat som fikk størst forholdsmessig oppslutning i sin gruppe. Representanten og varamedlemmet for den andre gruppen skal velges fra den underrepresenterte institusjonen.*
- (3) *Dersom det viser seg umulig å både oppfylle kravene til geografisk representasjon og kjønnsbalanse, jf § 3-8, skal sistnevnte være avgjørende.*
- (4) *Den geografiske representasjonen som beskrevet i § 3-9 (1) skal ivaretas ved senere valg av styremedlem fra ansattkategorien midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling frem til valg av nye styremedlemmer i alle kategorier.*
- (5) *Dersom det viser seg umulig å både oppfylle kravene til geografisk representasjon og kjønnsbalanse, jf § 3-8, skal sistnevnte være avgjørende.*
 - Parat ved UiN påpeker at dersom forslaget som innebærer at HiNe skal sikres en faglig representant i styret skal følges opp, vil det medføre at den midlertidige ansatte må komme fra Bodø. Den administrative vil da måtte komme fra HiNT. Stemmer på administrative kandidater fra UIN vil da være bortkastet
 - Forskerforbundet og Akademikerne fra UiN fremholder på prinsipielt grunnlag at alle ansatte er like viktige, og at begrensninger som legges gjennom sikringsbestemmelser er lite ønskelig. Det bør være stemmegivingen alene som avgjør representasjon
 - NTL ved HiNT fremholder at det bør etterstrebes å få kandidater av begge kjønn i alle kategorier slik at kjønnsbalansen er ivaretatt allerede ved nominasjonen.
 - Utdanningsforbundet HiNe stiller spørsmål ved hvorfor valget må gjennomføres under så stort tidspress og påpeker at dette vil kunne få uheldige konsekvenser.

Eventuelt:

Fysisk møte i omstillingsforumet: Prøver å få til et møte 2. og 3. november på Mo i Rana

Referent: Runar Michaelsen

MØTEREFERAT

Omstillingsforum

Dato: 23. november 2015

Tidspunkt: 13.30 – 15.00

Sted: Skype

Til stede:

Navn	Funksjon	Representerer
Elisabeth Boye Okkenhaug	Personal- og organisasjonssjef/ Møteleder, HiNT	Arbeidsgiver
Arne Brinchmann	Personal- og organisasjonsdirektør, UiN	Arbeidsgiver
Anita Eriksen	Ass.direktør, UiN	Arbeidsgiver
Øyvind Steinslett	Direktør, HiNe	Arbeidsgiver
Bente Fostad	Medlem	Forskerforbundet - HiNT
Line Strømme	Medlem	Utdanningsforbundet - UiN
Lisbeth Flatraaker	Medlem	Utdanningsforbundet - HiNe
Ingvild Mestad	Medlem	Utdanningsforbundet - HiNT
Kristen Okstad	Medlem	NSF - HiNT
Arne Grevskott	Medlem	NITO - HiNT
Pernille Høgseth Hansen	Medlem	Econa - UiN
Jørgen Karlsen	Medlem	Parat UiN
Kari Antonsen	Medlem	Parat HiNe
Hege Hjelde	Medlem	Parat-HiNT
Kåre Bye	Medlem	NTL-HiNT
Magnus Røkke	Medlem	NTL - UiN
Trude Gystad	Medlem	NTL - HiNe

Agenda:

- Status fusjon (I)
- Personalreglementet (I)
- Lokal tilpasningsavtale (I)
- Tilsatt i Nord universitet (I)
- Omstillingshåndbok (I)
- Innplassering HiNe/UiN (I)
- Andre tema som tillitsvalgte ønsker å ta opp

Status Fusjon (I)

Det har vært møte i ledergruppen.

Det jobbes med

- Innplassering av HiNe
- Saker som skal opp i styret for Nord Universitet
- Domene er avklart
- Det jobbes med tekniske løsninger

Det vil være oppfølging av arbeidet i administrative grupper på møtet fredag

Rett etter jul må flere saker være klare, som

- Organisering og fullmakter
- Frikjøp av tillitsvalgte
- Studenter og studentdemokratiet.

Møtet i dag gjaldt informasjon om aktuelle tema som vil komme tilbake.

Personalreglementet (I)

Det er utarbeidet et utkast til personalreglement som skal gjelde i 2016 som vil være grunnlag for forhandlinger.

Saken skal behandles i ledermøte fredag 27. nov. Utkast sendes tillitsvalgte onsdag 25. november.

Lokal tilpasningsavtale (I)

Det er ikke utarbeidet dokument ennå. Formen vil bli slik UiN sin tilpasningsavtale ved at kun det som går lokale tilpasning tas med.

Kommentar fra organisasjonene vedr. nåværende omstillingsavtale.

Omstillingsavtalen vi har nå gjelder ikke i 2016. Det må utarbeides en ny.

Ny omstillingsavtale skal forhandles mellom partene i 2016.

Tilsatt i Nord universitet (I)

De som er tilsatt i UiN, HiNe og HiNT blir automatisk tilsatt ved Nord Universitet fra 01.11.2015 uten eget brev.

Kommentar fra tjenestemannsorganisasjonene:

- Det er ønskelig at det sendes ut e-post til alle ansatte om dette.

Omstillingshåndbok (I)

Dette er en av sakene ledelsen har ambisjon om å bli ferdig med før nyttår. Det vil komme et utkast i løpet av uken, og presenteres så snart det er ferdig.

Innplassering HiNe/UiN (I)

Det skal være et møte om etter møtet i omstillingsforum mellom HiNe og UiN

En tar sikte på å få på plass en tidsplan som i løpet av de nærmeste dagene.

Det var ikke meldt om andre tema.

Evaluering av medbestemmelsesmøtene

- Det ble fra tjenestemannsorganisasjonene på HiNT pekt på at arbeidet i forhold til medbestemmelsesapparatet må organiseres på bedre måte.
- Den tekniske gjennomføringen av møtene er ikke optimal. Møtedeltakerne ser ikke hvem som snakker og opplever dårlig lyd.
- Det tekniske kan utbedres med relativt enkle midler
- Utover dette var det et ryddig og greit infomøte
- Tjenestemannsorganisasjonene ber imidlertid om at saksdokumenter må sendes ut før møtene, og viser til at det er vanskelig å ha møter uten at det er sendt ut saksdokumenter. Medbestemmelsesapparatet skal gjøre en så god jobb, og er da avhengig av at avklaringer av hva som skal gjøres når er gjort før møtene. Også ved informasjonssaker er det nødvendig at medbestemmelsesapparatet må få forberedt seg. Tjenestemannsorganisasjonene etterlyser mer struktur i møtene.
- Tjenestemannsorganisasjonenes forventninger til arbeidsgiver er at det forelegges dokumentasjon i de sakene som det skal jobbes med. Dokumentasjonen må foreligge i så god tid at det er mulig for tjenestemannsapparatet å sette seg inn i sakene før møtene.

De øvrige tjenestemannsorganisasjonene sluttet seg i stor grad til uttalelsene fra HiNT.

Runar Michalsen
referent

Magnhild Bratteberg
referent

MØTEREFERAT

Omstillingsforum

Dato: 30. november 2015

Tidspunkt: 13.00 – 15.00

Sted: Skype

Navn	Funksjon	Representerer
Elisabeth Boye Okkenhaug	Personal- og organisasjonssjef/ Møteleder, HiNT	Arbeidsgiver
Arne Brinchmann	Personal- og organisasjonsdirektør, UiN	Arbeidsgiver
Anita Eriksen	Ass.direktør, UiN	Arbeidsgiver
Øyvind Steinslett	Direktør, HiNe	Arbeidsgiver
Bente Fostad	Medlem	Forskerforbundet - HiNT
Majken Paulsen	Medlem	Forskerforbundet - UiN
Line Strømme	Medlem	Utdanningsforbundet - UiN
Hallstein Hegerholm	Medlem	Utdanningsforbundet - HiNe
Ingvild Mestad	Medlem	Utdanningsforbundet - HiNT
Kristen Okstad	Medlem	NSF - HiNT
Arne Grevskott	Medlem	NITO - HiNT
Pernille Høgseth Hansen	Medlem	Econa - UiN
Astrid Kjærefjord Gaustad	Medlem	Parat UiN
Kari Antonsen	Medlem	Parat HiNe
Hege Hjelde	Medlem	Parat-HiNT
Kåre Bye	Medlem	NTL-HiNT
Magnus Røkke	Medlem	NTL - UiN
Trude Gystad	Medlem	NTL - HiNe

Sakliste til omstillingsforum

1. Personalreglement – (D)

Siden dette er en innledende runde før forhandlinger, setter vi reglementet opp som drøftingssak 30.11.

Vi gjør oppmerksom på at utkastet som er vedlagt, er å anse som et arbeidsdokument, og at det ennå ikke er formelt godkjent av ledelsen som arbeidsgivers forhandlingsutkast. Dokumentet vil bli behandlet i felles ledergruppe fredag 27.11.

2. Tilpasningsavtale (D)

Kort notat ettersendes fredag.

3. Frikjøp tillitsvalgte – ramme for ressurser (I)

Utkast til fordeling legges frem i møtet. Saken settes opp til formell drøfting på etterfølgende møte.

4. Innplassering UiN – HiNe (I)

Muntlig presentasjon.

1. Personalreglement (D)

Orientering fra P/O direktøren: Reelle forhandlinger til neste år, preliminnære forhandlinger 14. desember. Dette er formelt en drøftelse. Det vil gå en delegasjonssak til styret parallelt med denne prosessen.

Kommentar fra tjenestemannsorganisasjonene:

§ 1

- For juridisk formulert. Skal leses av alle
- Avsnitt 3: kan være flere interne regelverk

§ 2

- Går ikke frem hvilke lovverk som er omtalt (NTL)
- Tjenestemannsorganisasjonenes vil ha alle de gamle reglementene

§ 3

- Flere stillinger er unntatt offentlig kunngjøring
- Ønsker at utlysningsteksten skal sendes til tjenestemannsorganisasjonene før utsending

§ 4

- Kortere tid enn ett år? (Inntil ett år)
- Eksternt finansierte stillinger

§ 5

- Utlysningsteksten må utformes i samarbeid med fagmiljøet

§ 7

- Tillitsvalgte bør være med i intervjuet, bør helst være fra relevant faggruppe
- Pkt. 4. Siste setning. Etterfølges dette automatisk?

§ 9

- Innholdet i regelen bør beskrives, ikke bare vise til lov

§ 10

- Innstillende myndighet bør være et innstillingsråd.
- Pkt. 4: Intervju må være med (NTL)
- Nærmeste leder bør få uttale seg før tilsetting
- Ønsker fotnoten regulert inn i reglementet (parat) *Vi kan tydeliggjøre dette (arb.giver)*

§ 11

- Det er § 5 nr. 2 som skal gjelde, ikke nr. 1.?
- Sammensetningen skal følge av tjenestemannsloven? Flere tjenestemannsrepresentanter.
- (reglementet er i tråd med loven) Feil i formuleringen. Arbeidstakerrepresentant – ikke arbeidsgiverrepresentant

§ 12

- Sammensetningene må justeres
- Endre ordlyd. Ikke u-direktør og direktør, men eller
- Sammensetningen er i samsvar med tjml.
- Pkt. 2: En av uh-stillingene skal oppnevnes av rektor? Dette er merkelig. Vanskelig for å se hvilken begrunnelse dette har. Vi foreslå at begge representantene oppnevnes av tjenestemannsorganisasjonene

§ 22

- Pkt. 7, utforming av retningslinjer mht. forskjellig praksis på området

Tjenestemannsorganisasjonene kan komme med ytterligere skriftlige innspill

2. Tilpasningsavtale (D)

Arbeidsgiver vil snart utarbeide utkast til ny tilpasningsavtale.

Kommentarer fra tjenestemannsorganisasjonene:

- Det påpekes at det i en flercampusstruktur bør ses nærmere på hvordan driftsenhetene blir definert i grensesnittet mellom organisasjonslinjene og de geografiske strukturene. Det fremholdes at det bør kunne finnes lokale IDF'er på studiestedene uavhengig av organisasjonsstrukturen.
- Forholdet til klubbvirksomhet bør problematiseres, og det bør etterstrebes lokal medbestemmelse.
- Det er svake muligheter for de campusene som ligger ute, særlig på Helgeland. Organisasjonene ber om at det blir vurdert en ordning der medvirkningen kan finne sted gjennom lokale IDF-utvalg. Det er en fare for at campusrelaterte problemstillinger forsvinner i denne ordningen.
- Det påpekes at det er problematisk dersom forhandlinger skal foregå sentralt uten at de som forhandler er berørt av problemstillingen.
- Lokal representasjon bør sikres.
- 10 % grensen bør praktiseres liberalt, slik UiN har gjort tidligere ift. medbestemmelsen.

3. Frikjøp tillitsvalgte – ramme for ressurser (I)

Arbeidsgiver redegjør for rammene for ressursfordelingen og vil komme tilbake til drøfting om fordelingen.

Kommentarer fra tjenestemannsorganisasjonene:

- Skal det være både en sentral og en lokal tildeling av ressurser?
- Åpenbart at ressursene til tillitsvalgte må øke. Både pga. størrelse, men også geografisk avstand. Ressursene må økes dersom man skal få tjenestemannsapparatet til å fungere på lokalt nivå. Mener rammene er for små. Det vil være en god del aktivitet på lokalt nivå, og rammene reflekterer neppe dette.

4. Innplassering UiN – HiNe (I)

Orientering fra Assisterende universitetsdirektør, UiN

- Ingen rettskrav fra HiNe
- Det jobbes nå med bemanningsplaner mht. innplassering.
- Jobbes med plassering av HiNes administrativt ansatte i UiN.
- Regner med at det foreligger en løsning for innplassering av HiNes ansatte i UiN til helga.

Styremøte i interimsstyret 14.12.15 (I)

Det blir informert om hvilke saker som foreløpig er satt opp på sakskartet.

- Budsjett 2016
- Mandat for AMU
- Oppnevning av klagenemnd
- Oppnevning av
- Styrets møtekalender
- Forskrift for studier
- PhD reglement
- Informasjon om fusjonen
- HFS
- Nytt biblioteksystem
- SAKS midler

Spørsmål fra tjenestemannsorganisasjonene ang informasjon om NOKUTs tilsyn med Nord universitet, og om omstillingsavtalen skal prolongeres

Assisterende universitetsdirektør, UiN, svarer at det ikke er kommet mer informasjon fra NOKUT. Det jobbes løpende med fokus på kompetanseheving generelt. Avventer foreløpig denne saken.

Arbeidsgiver: det skal inngås ny omstillingsavtale internt i den nye institusjonen. Vi kommer tilbake til eventuell prolongering av omstillingsavtalen.

Runar Michalsen

referent

Grethe Bratlie

referent